

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE!

Yıl 9 / Sayı 105 / Eylül 1990 / 3.-DM

Kürdistan'daki sonbahar eylemliliği sömürgecilerin planlarını boşa çıkarıyor

Kürdistan'ın bazı bölgelerinde mevsimin ilk karı düştü. Havalar soğumuş, dolayısıyla gerilla mücadelesinin karşısına yeni bir doğal engel çıkmış durumdadır. Fakat kurtuluş savaşımız sürekli bir yükselme seyri izleyerek sürüyor. Başta Botan olmak üzere Kürdistan'ın dört bir yanında gerilla eylemleri sömürgeci ordu güçlerine ve çetelere etkin darbeler indiriyor. Halk kitleleri her zamankinden daha çok düşmana itaatsizlik gösteriyor, başkaldırıyor ve direniyor. Halbuki Irak'ın Kuveyt'i işgali üzerine TC, Kürdistan'a büyük askeri birlikler sevketti. Bu güçlerini kurtuluş savaşımızın en çok kökleştiği alanlara konumlandırdı ve sürekli operasyonlar geliştirmektedir. Bu dönemde çok sayıda yerleşim birimini abluka altına aldı ve gerilla ile halk kitlelerinin bağını kopararak sonuç almaya çalıştı. Bunu yaparken, uluslararası emperyalist güçlerden de hertürlü siyasi, askeri desteği büyük oranlarda artırarak almaktadır. Çünkü bölgede ortaya çıkan son gelişmelerle emperyalizmin TC'ye duyduğu gereksinim her zamankinden çok artmıştır, bu yüzden de ona sonuna kadar destek sunulmaktadır.

İşte, bunu da fırsat bilen TC, bundan yararlanarak Kürdistan devrimini bitirmeye çalışmaktadır. Bütün yönelimini buna göre ayarlayan sömürgeci Türk devleti ülkemize bütün olanak ve gücünü kullanarak yüklenmektedir. Dünya kamuoyunun ilgisinin bir bütünüyle Körfez'e kaymış olmasından yararlanarak Kürdistan'ı dünyadan izole etmiş, çok acımasız bir özel savaşı yürütmektedir. Fakat düşmanın bu yönelimi ve saldırılarına karşın devrimci savaşımız onun plan ve projelerini boşa çıkararak hızlı bir gelişmeyi yaşamaktadır. Bu gelişmeler ortamında salt kırsal kesimle sınırlı kalmayan gerilla savaşı, her zamankinden daha çok kent merkezlerine de taşırıldı, düşmanı buralarda da darbeliyor. Bu dönemde çok sayıda kaza baskınları yapılırken, Diyarbakır gibi büyük şehirlerde de düşman üslerine saldırılar düzenlendi ve onlarca asker, polis, çevik kuvvet elemanı imha edildi. Hatta Türk basınına da "PKK şehre indi" manşetleriyle düşmanın korku ve paniği yansıtıldı.

Yıllardır Musul ve Kerkük hayaliyle yaşayan TC, Ortadoğu'daki krize dayanarak bu emeline ulaşma gayretine hız verdi. Fakat çeşitli sömürgeci burjuva temsilcileri "Dimyata pirince giderken, evdeki bulgurdan da oluruz" yorumlarını yaparak

Devamı 2. sayfada

PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaşın, hızlanan son siyasal gelişmelere yeni bazı yaklaşımlar ve görevlerimiz üzerine yaptığı değerlendirmenin bir bölümünü yayınlıyoruz.

"DÜNYAYA YENİ BİÇİM VERMEK İSTEYEN GÜÇLERE EN BÜYÜK DARBEYİ VURAN ORTADOĞU BÖLGESİNDE KÜRDİSTAN'A DAYALI BİR 'EKİM DEVRİMİ' DOĞABİLİR"

Siyasal gelişmelerde görülen hızlanma ile mevcut değişimin netleşmeye doğru gitmesi ve bunun Kürdistan üzerinde ağırlaşan etkileri, devrimci hareketin yeniden yeniden örgütlenmesi ve eylem hattına bu temelde yüklenmesini gerektirmektedir. Uluslararası durumda ortaya çıkan son hızlı gelişme ve değişmelerin kendini en çok ele verdiği ve hatta bunun bir aynası durumuna gelen olay, Basra Körfezi'ndeki süper askeri-siyasi yoğunlaşma ve gerginliktir. Sorun her ne kadar Araplararası bir iç sorun olarak görülüyor, özellikle Arap milliyetçiliği soruna bu temelde yaklaşmak istiyorsa da, Arapların buna güç getiremediği ortadadır. Başta ABD olmak üzere, ortaya çıkan son gelişmelerde kendilerini kazanımlı gören güçlerin, çıkarları sözkonusu olduğunda eşine rastlanmadık ölçülerde gücünü ortaya çıkarıp sorunu uluslararası en önemli bir mesele haline getirme ve uluslararası kuruluşlarda en önemli kararları alabilme, buna öncülük etme ve aynı hızla uygulamaya dönüştürme çabaları, adeta bir film şeridi gibi kendini göstermektedir.

Bu gelişmeler, özellikle sosyalist ülkelerde reel sosyalizmdeki değişmelerin emperyalizme nasıl güç verdiğini anlamak, nasıl bir dünyaya yol açtığını ortaya çıkarması açısından da önemlidir; şekillenen yeni dünyayı ele vermektedir. Gelişmeleri açıklamaya, daha düne kadar yerleşmiş bütün politik ölçülerin, sistemlere dayalı ve sistemlerle bağlantılı birçok küçük devletin ve hatta iç politikaların bile yetmediği, bu anlamda muazzam bir gerginlik kadar, yeni politik yaklaşımların da oluşturulmak istendiği, bütün yakıcılığı ile kendini his-

Devamı 9. sayfada

Serhed Eyaletinde yaygın gerilla eylemliliği halkımızın serîhildanını yükseltiyor

"Serhed Eyaleti 2. Botan olma sürecini yaşıyor. Geçmiş büyük oranda aşılmıştır. Sahip olduğu coğrafyadan ötürü gerilla ile halk eylemliliğinin içiçe dengeli bir biçimde gelişmesi gerekiyor. Yaşanan gelişmeler henüz başlangıçtır. Gelecekteki gelişmeleri müjdelemektedir."

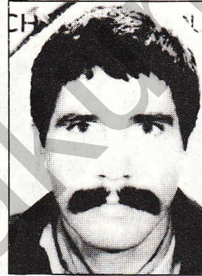
Yazısı 6. sayfada

PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaşın savaş ve ordu sorunları üzerine değerlendirmelerini sunmaya devam ediyoruz.

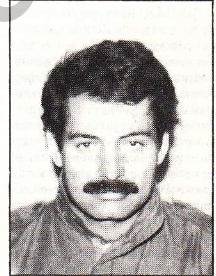
Savaş ve ordu sorunları üzerine
-II-

PKK gerçekliğinde ve savaşçılığında açıklığa kavuşan temel özellikleri iyi görmek gerekiyor. Bunlar, halkımızın içinde bulunduğu durumun devrimci çözümlemesi sürecinde açığa çıkan hususlardır. Kürdistan halkı, devrimci çözümlenmeye tabi tutulduğunda ve buna devrimci örgütle müdahale edildiğinde ancak kaderi çözülebilir. Devrimci ideoloji, politika ve savaşla halkın kaderi çözümlenmek istendiğinde, diri ve yaşamak isteyenle, yaşama kabiliyetinde olmayanın, kendilerini devrimci çözüm sürecinde yeniden konuşturmaları sözkonusudur. Her türlü sağ yaklaşım; demagojik, sekterlik, bastırmacılık, inançsızlık, kuyrukçuluk, taktik gidişatla oynama, asgari koşullarda savaşın gereksinmelerine uymama, fırsat ve olanakları hiç görmeme ve değerlendirmeme, bütün bunlar son tahlilde, feodalizmin ve düşmanın özellikleriyle kendini bir hastalık ve çürüme konumuna getirmenin ifadesidirler. Devrimle kaderini çözmenin PKK'de bir şeref olduğu, bundan hiç kuşku duyulmaması gerektiği açıkken ve rahatlıkla roller oynanabilecekken, kendini partilileştirmeyip savaş konumunun dışında tutanlar az değildir. Böyleleri bununla da yetinmeyip, bütün Parti bünyesini kemirme, savaşın gereklerini bir tarafa itme ve giderek fırsat bulup bir kariyer tutturursa, bunu yapı üzerinde yürütmeye kadar olumsuzluğu gö-

Devamı 18. sayfada

Şehmus YİĞİT

İsmail İBRAHİM

ARGK'nin değerli komutanları, halkımızın önderleri Harun ve İsmail yoldaşlar ordulaşan halk gerçeğimizde bayraklaşarak ölümsüzleştiler

Yazısı son sayfada

ONUNCU YILINI DOLDURURKEN 12 EYLÜL FAŞİST REJİMİNİN DURUMU VE OLASI GELİŞMELER

Kemalist rejimin gelişiminin zorunlu bir evresi ve onun çözülüş sürecinin ürünü olan 12 Eylül faşist-askeri rejimi onuncu yılını dolduruyor. Türk toplumunun, onun çeşitli kurum ve güçlerinin, 12 Eylül'ün yarattığı karabasanı tamamen yırttığını, onu aşarak yeni bir gelişme sürecine tam olarak girdiğini söyleyebilmek mümkün değildir. Çünkü, 12 Eylül faşist rejimini aşmak özünde kemalizmi aşmaktır ki, Türk toplumu kemalizmin baskıcı ve kurutucu zehiriyle yoğrulmuş durumdadır. Son yıllarda bu konuda bazı gelişme adımları atılsa da, bu durum henüz sınırlıdır ve egemen toplumsal bir olgu olmaktan uzaktır. Buna karşın, egemen çevreler 12 Eylül'ün her yıldönümünde, 12 Eylül üzerine bazı tartışmalar açarak onun pürüzlerini yontmaya, böylece 12 Eylül darbesini toplumca benimsenir kılarak tarihe oturtmaya çalışmaktadırlar. Bu doğrultuda özellikle emperyalizmin kuklası ve 12 Eylül darbesinin şefi Evren'le söyleşiler yapıp yayınlamak adeta moda haline getirilmiştir. Bu moda bu yıl da devam ettiriliyor. Kemalist tarihi düzlemeyi kendine görev edinmiş kişilerden biri olan U. Mumcu, Evren'e, "12 Eylül bir darbedir" dedirtmekten adeta zevk ve mutluluk duyuyor. Halkı aldatabilmek için sadece "komünistim" demediği kalmış olan Demirel, "askeri müdahale sivil görünümle devam ediyor" diyerek sahtekarlığını sürdürmeye çalışıyor. Bazı avanaklar, 12 Eylül faşist-askeri darbesinin yaratmış olduğu meclisten darbecilerin yargılanmasını isteyecek kadar bir gaflet şaşkınlığı ve ne yaptığını bilmezliği yaşıyor. 12 Eylül faşist rejimi ve onun geliştirdiği özel savaş Kürdistan'da her geçen gün daha ağır bir darbe yiyor. 12 Eylül rejimi ve temelindeki kemalizm Kürdistan'dan darbelendikçe, indirilen her devrimci darbeyle parçalanması ve çözülüşü geliştirildikçe etkisi Türkiye'ye de taşıyor ve Türk halkında yeni bir kurtuluş umudu yeşeriyor. Diller ancak bu temelde açılıyor, kalemler bu temelde işliyor ve rejimin aşılmasının ancak bu temelde olacağı artık kesinleşmiş bulunuyor.

Devamı 14. sayfada

Kürdistan'daki sonbahar eylemliliği sömürgecilerin planlarını boşa çıkarıyor

Baştarafı 1. sayfada

Kürdistan'daki kurtuluş savaşımıza sık sık dikkat çekmektedirler. Bu konuda hesapların iyi yapılması önerilmektedir. Zira Kürdistan 1920'lerin koşullarını yaşamıyor. Mevcut durum Türk egemenlerinin karşısına çok farklı bir tablo çıkarmakta, gelişen kurtuluş savaşımız, her gün TC'den bir parça kopararak kurtuluşa doğru ilerlemektedir.

Nitekim son bir aylık gelişmelere bakıldığında Kürdistan'daki durumun tamamen TC'nin aleyhine olduğu görülecektir. Bir yandan dağların yanısıra şehir merkezlerinde de yoğunlaşan gerilla eylemliliği düşmanı darbelerken, diğer yandan siyasallaşan halkımız düşmanın komplo ve entrikalarının iç yüzünü görerek boşa çıkarmakta ve direnişini yükseltmektedir.

Sonbahar eylemliliği ulusal kurtuluş mücadelemize yeni mevziler kazandırarak başarıyla sürmektedir.

BOTAN EYALETİ

ŞIRNAK: Sömürgeciler Ağustos ayının sonlarında Cudi'de başlattıkları operasyonları Eylül ayının ortalarına kadar sürdürdüler. Operasyonların özellikle Şırnak'a sömürgeci valinin atanmasının hemen ardından başlatılması, Şırnak'ın il haline getirilerek özel savaşın üssü yapılması çalışmalarının bir denemesi niteliği de taşıyor. Operasyonlarda köyler, ormanlar, bahçeler ve ekili alanlar da yakıldı. Bunlarla da yetinmeyen sömürgeciler, operasyonları Uludere'ye kadar genişlettiler. Fakat sömürgeci güçler, halka vahşet uygulama ve çevreyi yakıp-yıkma dışında operasyonlarda asıl hedefledikleri amaçlarına ulaşamadılar. Gerillalar, sömürgeci operasyon güçlerine yönelik geliştirdikleri saldırı eylemleriyle onlara ağır zayiat verdirdiler. Tespit edilebilen üç büyük gerilla saldırısı oldu. Bunlardan Zêrika köyü civarındaki çarpışmada en az 30 düşman askeri öldü. Bu 30 düşman askerinin cesedini bizzat köylüler görüp saymıştır. Bir de köylülerin göremediği cesetler hesaba katılırsa, düşman kayıplarının bu sayının çok üstüne çıkacağı açıktır. Öte yandan Mala Bayrê çetelerinden 15'i bu çarpışmada pasif kaldıkları gerekçesiyle mahkemeye verildi.

Uludere'ye kadar yayılan sömürgeci operasyon güçlerine gerilla saldırıları oldu. En yoğun saldırılar 13-16 Eylül tarihleri boyunca gerçekleşti. Çarpışmalar, Kato Dağı'nda, Şivend köyünün arkasındaki Aval Dağı ve Kelê Mamê Dağı'nın Şırnak'a yakın olan eteklerindeki Hozê köyü civarında ve Kabranê Dağı'nda yaşandı. Çarpışmalar süresince sömürgeciler helikopterlerle sürekli güç aktardılar. Çarpışmalar, tümden gerillaların planlı saldırılarıyla meydana geldi. Dolayısıyla inisiyatif baştan itibaren ARGK gerillalarının elinde olduğundan düşmana büyük kayıplar verdirildi. Fakat sömürgeciler ölü ve yaralılarını büyük bir gizlilik içinde çarpışma alanlarından uzaklaştırdıkları için kayıplarının sayısı tespit edilemedi. Sadece 1 askerin öldüğü ve 1'i asker, 1'i de Mala Bayrê çetesi olan 2 kişinin de yaralı olduğu saptanabildi.

Sömürgeciler büyük umut bağladıkları bu operasyonlarla tam bir hezimeti yaşayarak geri döndüler. Kayıplarının büyüklüğü bir tarafa, gerillaların başarılı bir mücadele yürütmelerinin halk üzerinde yarattığı etki ve düşman ordusundaki moral bozukluğu sömürgecilerin yediği en büyük darbe oldu.

11 Eylül günü Cudi'nin üç ilçe sınırındaki Çala Gûzê olarak bilinen mıntıkasında gerillalar, bir çeşme başında sömürgeci askerleri pusuya düşürdüler. Çarpışma, operasyona çıkan diğer düşman askerlerinin de katılımıyla büyüdü. 12 Eylül günü de devam eden çarpışmada gerillalar düşmana ağır kayıplar verdirdiler. Bölge halkı, bu çarpışmada çok sayıda düşman kaybının olduğunu söylemektedir.

Yine 17 Eylül'de Bestler mıntıkasında olan başka bir çarpışmada ise 11 düşman askeri öldürüldü. Sömürgeciler bu askerlerin cesetlerini Şırnak'a taşıyıp, buradan memleketlerine gönderdiler. Her iki çarpışmada da gerillalar hiç kayıp vermediler.

22 Eylül günü ARGK'ye bağlı bir gerilla birliği saat 16.00 sıralarında Şırnak-Eruh karayoluna barikat kurdu. Barikatın kurulduğu nokta Şırnak'a 20 kilometre mesafedeki Kaymakam Çeşmesi mevkiidir. Gerillalar 20 kadar aracı durdurup kimlik kontrolü yaptıktan sonra propaganda yaptılar. Propaganda, Şırnak'ta hızlandırılan köy boşaltmalarını, sürgünleri, ormanların ve ekili alanların yakılmasını içeriyordu. Sömürgecilerin bu yöneliminin aslında kendi tükenmişliğini ortaya koyduğu gerçeği vurgulandıktan sonra halk direnişe ve ARGK'ye katılmaya çağrıldı.

Gerillalar, yol kesme eylemini sürdürürken muhtemelen çetebaşı Alixan Tatar'ın da içinde bulunduğu çeteleri taşıyan bir araç da gerilla barikatına takıldı. Gerillaları gören çeteler arabalarını terkedip kaçmaya çalıştılar. Gerillaların açtığı ateş sonucu çete Nizam Tatar ağır yaralanırken, oğlu Nezir de öldü.

Alixan Tatar, Şırnak'ta sömürgecilerin en temel dayanaklarından biridir. Bu yüzden gerilla savaşımız Şırnak'ta yerleştikten sonra, yöneldiği hedeflerin başında bu unsur ve çeteleri geldi. Hain Alixan Tatar, mücadelemizden darbe yedikçe köylülük üzerindeki etkisini yitirerek bir avuç çetesiyle birlikte Şırnak'a sığındı. Fakat burada da sürekli gerillaların hedefi olmaktan kurtulamadı. Gerillalar Eylül 85'te Alixan Tatar'ın ilçe merkezindeki evine saldırdılar. Kendisi evde olmadığından kurtuldu, ama 6 çetesi öldürüldü. Gerilla saldırısı bununla sınırlı kalmadı, yapılan çeşitli saldırılarda birçok yakını öldürüldü. Ayrıca gerillalar, Tatarların köylülerden zorla gaspettikleri köy, orman vd. mal varlığına da el koydular.

ULUDERE: Ağustos ayı sonlarında Kilaba (Uludere) ilçesi ve Hilal köyünden 15 genç daha ARGK'ye katıldı. Ulaşan haberlere göre, Koma Gel'ler gençleri eğitip savaşa hazır hale getirdikten sonra ARGK'ye gönderiyorlar.

Diğer yandan Mala Bayrê çeteleri, 4 Eylül'de Hilal köyünde halk milisi **Halit BENEK**'i alçakça katlettiler. Sömürgeciler bu olayı "çatışmada bir teröristin öldürüldüğü" şeklinde kamuoyuna yansıttılar.

Mala Bayrê çeteleri işledikleri bu son cinayetle, şimdiye kadar en az 10 yurtsever insanımızın kanına girdiler. Bu yüzden halk bu çetelerden kendini korumanın yoğun arayışı içinde bulunmaktadır.

Şirîş (Sapaca) köylüleri Ağustos başında zorla köylerinden çıkarılmışlardır. Bu tarihten itibaren köylüler Ripîn (Yeşilyurt) köyü civarında, Uludere-Şırnak yolu etrafında konumlanarak köylerine geri dönmek için direnişe başladılar. Sömürgecilerin hiçbir çözümüne ve vaadine itibar etmeyen köylüler, tek çözüm olarak köylerine geri dönmede direniyorlar. Kendilerine 100 kadro verildiğinin açıklanmasına rağmen -ki; bu vaad de yalandı- köylüler sömürgecilerin isteklerine boyun eğmeyi reddettiler. Uludere kaymakamına başvuran köylüler, köylerine geri dönmek için izin istediler. Fakat bu istemleri reddedilince Uludere-Şırnak karayoluna barikat kurarak, yolu trafiğe kapattılar. Bunun üzerine sömürgeciler şiddet kullanarak yolu trafiğe açtılar ve köylüler çevre köylere dağıtıldılar. Ancak bu da çözüm olmadı ve köylüler Şirîş'a dönmede kararlılar.

Sömürgeci operasyon birlikleri, 22 Eylül'de boşaltılan Şirîş (Sapaca) köyü yakınında 2 çete ve 1 polisin kurşunlanarak cezalandırılmış cesetlerini buldular. Bunun üzerine çılgınlaşan Jirki çeteleri ile takviyeli düşman birlikleri, Şirîş ile aynı vadide bulunan 300 haneli Mijîn (Akdamar) köyüne saldırdılar. Kadın, çocuk, yaşlı bütün köylüleri bir araya toplayan düşman, akşama kadar köylülere işkence yaptı. Ardından da 40 köylüyü gözaltına alarak Şırnak'a götürdü. Bu yurtseverlerden 16'sı tutuklandı.

27 Eylül günü gerillalar, Kalik köyü yanındaki Sinat Dağı'nın Tatê mevkiinde düşmanın yeni inşa etmeye başladığı karakola saldırarak imha ettiler. Karakol inşa işlerinde çalışan işçilerle ve müteahhitle de konuştular. Bu konuşma sonucu müteahhit karakol ihalesinden vazgeçti. Aslında sömürgeciler bu karakol inşaatını köylülere yaptırmak istemişlerdi. Fakat köylüler reddedince, Siirt'ten müteahhit ve işçiler getirilerek yapımına başlandı.

Bu eylemden sonra sömürgeciler geniş bir operasyon başlattılar. Fakat gerillalar düşman askerini pusuya düşürdüler. Böylece başlayan çarpışmalar 29 ve 30 Eylül günleri de sürdü. Bu çarpışmalarda kesin tespit edilen düşman kayıpları 7 ölüdür.

Öte yandan Hozê köyü yakınlarında meydana gelen bir çarpışmada 2 gerilla direnerek şehit düştü.

CİZRE: Irak'a giden İpek Yolu üzerinde bulunan Ernabat (Çavuşlu) köyü yakınındaki Saklene köprüsünün gövde ve ayaklarına ARGK gerillaları, 6 Eylül gecesi sabotaj düzenlediler. Patlama sesleri Cizre'den duyuldu ve köprü büyük oranda kullanılmaz hale geldi.

Özellikle Irak'a uygulanan ekonomik ambargodan sonra TC, bu tarz yolları ve köprüleri tümden askeri amaçla kullanmaya başladı. E-24 karayolu askeri amaçlı kullanılan yolların başında gelmektedir.

Bu eylemden sonra TC, Mardin alanında bulunan yollar üzerindeki köprüler etrafında askeri önlemleri artırdı. Özellikle Cizre ve Habur köprüleri etrafı askeri birliklerle doldurulmuş durumdadır. Yine silah, cephane ve askeri malzeme aktarımını da olağanüstü önlemler alarak gerçekleştirmeye çalışıyor. Son dönemde Kürdistan'a askeri araç-gereç taşımada da büyük artışlar oldu. Fakat TC'nin bütün bu çabaları sonuç vermiyor. Gerilla ve halk eylemliliği sürekli bir yükselişi yaşayarak TC'nin yönelimlerini boşa çıkarıyor.

Eylül ayının başında Cizre ve çevre köylerden 30'u aşkın yurtsever gözaltına alındı. Gözaltına alınmalar teslim olan bir hainin ihbarları sonucu sömürgecilerin yaptığı operasyonlarla gerçekleştirildi. Gözaltına alınan yurtseverlere çok ağır işkenceler yapıldı. Nitekim 6 Eylül günü bu operasyonlarda gözaltına alınan Userê köyünden **Abdurrahim TANRIBİLİR** adlı yurtsever alçakça katledildikten sonra boynuna ip geçirilerek kendi kendisini astığı süsü verdirilmeye çalışıldı. Sömürgeciler 9 Eylül günü yurtseverin cesedini cemseyle köyüne götürüp kimseye göstermeden gömdüler. Ardından sömürgeci yetkililer yaptıkları açıklamada, yurtseverin kendisini astığını ileri sürdüler. Ayrıca düşman işlediği suçun açığa çıkmaması için doktorun otopsi yapmasına da izin vermedi.

Sömürgecilerin işledikleri bu cinayet Kürdistan'da vahşeti vardırdıkları boyutu bir kez daha ortaya koydu. Türk barbarlığının dizginsiz boyutları sömürgecilerin Kürdistan'da yaşadığı çıkmazın belgeleri olmaktadır. Düşman, gerilla karşısında içine düştüğü çaresizliğini yurtsever halkımıza saldırarak gidermeye çalışıyor. Ama TC'nin bu çırpınışları onu beklenen sondan kurtaramayacağı gibi, daha hızlı çöküşe gitmesine yol açacaktır. Çünkü halkımız düşmanın bu saldırıları karşısında daha çok kinlenmekte ve savaşarak kurtuluşa ulaşma azmi bilenmektedir.

Nitekim yurtsever **Abdurrahim TANRIBİLİR**'in katledilmesini protesto etmek için 19 Eylül günü Cizre Lisesi öğrencileri korsan yürüyüş yaptılar.

20 Ağustos gecesi de gerilla kılığına giren özel tim elemanları bir aileye uğrayarak evde bulunan yaşlıdan oğlu Gürgin'i sordular. Gelen silahlı kişilerin durumundan şüphelenen yaşlı köylünün, "Kimsiniz, oğlumu neden soruyorsunuz?" gibi soruları karşısında kimliklerinin ortaya çıktığını farkeden kontralar yaşlı köylüyü kurşunlayarak katlettiler.

Bu olaydan birkaç gün sonra aynı kişiler Lokman adında birini sormak için başka bir eve gittiler. Fakat evde yalnız bulunan kadınlar, bunların özel tim elemanları olduklarından şüphelendikleri için karşı koydular. Gürültüleri duyan komşu evlerde bulunanlar olayın olduğu evin etrafında toplandılar. Halk tarafından kuşatıldıklarını gören kontralar, telsizle yardım istediler ve silahlarını halka doğrultular. Bunun üzerine polisler olay yerine gelerek kontraları birlikte alıp götürdüler. Yine kontralar bu olaylardan kısa bir süre önce de Eruh'un Xurse (Akdizgin) köyünde oturan Melle Xelil'in oğlu Melle Abdurrahman'ı ağır yaralamışlardı.

Sömürgeciler ordu sürüleriyle sonuç alamadıklarından, bu cani ve sadist ruhlu unsurları halkın içine salarak katliamlar yapmaktadırlar. Bunlar gerilla kılığına girerek halkın canına, malına ve namusuna en alçak şekilde saldırmaktadırlar. Bununla sömürgeciler bir taşla iki kuş vurmaya çalışmaktadırlar. Bir yandan cinayetler işleyerek halkı korkutup sindirmeyi amaçlarken, diğer yandan da halkın canına, malına ve namusuna yöneltikleri saldırıları gerillalara malederek halkı gerilladan uzaklaştırmayı hedeflemektedirler. Fakat TC, bu kapsamlı planlarında büyük bir yanılgıyı yaşamaktadır. Zira mücadelemiz artık halkımızı kucaklamıştır. Dolayısıyla halkımız ARGK gerillalarının hangi ulusal değerler için savaştıklarını ve gerçek namus bekçileri olduklarını çok iyi bilmektedir. Gerillaların hareket tarzını ve kimlere düşman olduklarını yakından görüyor ve yaşıyor. Bu yönlü halkımızda yoğun bir bilinç birikimi oluşmuştur. TC'nin özel savaşı bu tarzda ve kuralsız olarak tırmandırmasının ortaya çıkardığı sonuç halkımızda büyük nefret uyandırmaktadır.

ÇATAK: ARGK gerillaları 10-12 Eylül tarihleri arasında Müks (Bahçesaray) bucağı yakınlarında 2 köy korucusunu ölümle cezalandırdılar, 1'ini de birlikte götürdüler.

Diğer taraftan yaz aylarında Çatak'a aktarılan Kayseri ve Bolu komando tugaylarına ait hava indirme komando birlikleri Irak sınırına doğru kaydırılmaktadır.

ARGK gerillaları, 25 Eylül akşamı çete reisi Sadun ağa (Sadun Ceylan)'ın Alêkan (Surmacı) köyüne baskın düzenlediler. Köyde askerler de karargah kurduklarından çetelerle birlikte gerillalarla çarpışmaya girdiler. Gerillaların üstünlüğü ile biten çarpışmada birinin adı İdris olan 2 çete öldürüldü, Gürgün Tahran adlı çete de ağır yaralandı. Çarpışmada bir gerilla da kahramanca savaşarak şehit düştü.

Gerillanın eylem kapasitesinin büyümesi kitlelerdeki uyanışı ileri bir düzeye çıkarmıştır. Köylüler çetecilik dayatmalarını kesin bir tavırla reddediyorlar. Ayrıca halk Sadun ağanın mutlaka cezalandırılmasını istiyor. Son dört ayda bu azılı halk düşmanının karargahına iki gerilla saldırısı oldu. Fakat bu hain TC tarafından olağanüstü önlemlerle korunduğundan pis canını kurtarabildi. Bu hainin çetelerine yönelik gerçekleştirilen çeşitli baskın ve çarpışmalarda ise birçok çete öldürüldü.

HAKKARİ: Bir çarpışmada düşmana ağır yaralı olarak esir düşen savaşçı **Adem TAŞ**'a ağır işkenceler yapılarak katledildi. Çukurca'nın Aşağı Pinyaniş aşiretinden olan **Adem TAŞ,** ağır yaralı olmasına

rağmen işkencede büyük direniş göstermiş, bu direnişi halkın dilinde destanlaşmıştır. Sömürgecilerin ise vahşilikleri bir kez daha sergilenmiştir. Sömürgeciler savaşta yaralı ele geçen esirlere tıbbi müdahale yapmayıp üstelik yaralı olmayı alçakça emellerine ulaşmada bir koz olarak kullanmaktadırlar. Savaş suçu olan bu tutum TC'nin kirli savaşımının bir belgesidir.

28-29 Eylül gecesi ARGK gerillaları merkeze bağlı Kotranis (Ördekli) köyünde bulunan karakola saldırdılar. Saldırıda karakol tümüyle imha olup kullanılamaz hale gelirken, 1 asker öldü, 4'ü de yaralandı. Saldırıda gerillalar hiç kayıp vermeden üslerine geri çekildiler.

Sömürgeciler eylemden sonra köylülere baskı uyguladılar ve kışlık otlarını yakarak hayvanları ölüme terk ettiler.

ERUH: 6 Eylül günü özel timin döşediği mayına bir aracın çarpması sonucu şoför Şakir Kaçan ile Mehmet Yıldız öldü, 4 köylü de yaralandı. Olay, Serhata (Dağdüşü) ve Reşine (Dikboğaz) köyleri arasında meydana geldi.

Özel timin Kürdistan'daki yerleşim birimlerinin etrafında sağa-sola bombalar bıraktığı ve yollara mayın döşediği bilinmektedir. Şimdiye kadar bu bombalarla oynayan onlarca çocuk öldü veya sakat kaldı. Yine mayınlara çarpan çok sayıda insanımız da yaşamını yitirdi. TC'nin kirli savaşı çocuk-yaşlı, sivil-asker ayrımı yapmaksızın tüm Kürdistan halkını hedeflemekte, yürütülen terör kampanyasıyla halk sindirilip davasından vazgeçirilmeye çalışılmaktadır. Yine bu yöntemlerle halkın köyünü terkedip metropollere ve yurtdışına kaçışı bir çözüm olarak görmesi sağlanmaya çalışılmaktadır. Ancak, TC'nin hesaba katmadığı bir şey vardır ki, o da halkın bu cinayetler karşısında biriken kin ve öfkesinin kaçınılmaz olarak taşma noktasına geleceğidir. Nitekim halkımızın serîhildanı bu konuda çarpıcı bir örnek oluşturmuştur.

TC, köyleri zorla boşaltmayı sürdürüyor. Son olarak da Eruh'un Niviyana Botan (Dağyeli), Terhem (Bayramlı), Siirt'in Xerte ve Şirvan'ın Beşe köyleri boşaltıldı.

25 Eylül günü Besnê (Bozatlı) köyünün Bêngov mıntıkası Dulabersiv mevkiinde askerler çobanları silahlarla taradılar. Taranan çobanlar Hasan Kaya, Sabri Ekinci, Kadri Özdemir ve Hasan Şen'dir. Hasan Kaya aldığı kurşun yaralarıyla hemen ölürken, diğer çobanlar da çeşitli yerlerinden yaralandılar.

BEYTÜŞŞEBAP: 20 Eylül'de gerillalar Beytüşşebap-Uludere karayolu üzerinde bulunan Derahine (Uzungeçit) köyündeki çetelere ve askeri karakola yönelik bir baskın düzenlediler. Baskında 2 çete kurşuna dizilerek ölümle cezalandırılırken, 2 asker öldürüldü, 1'i de yaralandı.

Eylem esnasında karayolunu da kesen gerillalar kimlik kontrolü yapıp bildiri dağıttılar. Araçlarda bulunan 2 Jirki çetesi ve 1 polisi de birlikte götürdüler. Ayrıca çetelere ait bir minibüs de ateşe verilip yakıldı.

29'u 30 Eylül'e bağlayan gece gerillalar, Swarê Xelil geçidine yakın Hemka köyüne konumlanan düşmana saldırdılar. Roketatar da kullanan gerillalar düşmana ağır darbe vurdular. Düşman kayıplarının kesin sayısı öğrenilemedi.

ÇUKURCA: Eylül ayında Çukurca kırsalında meydana gelen bir çarpışmada 2 düşman askeri öldürüldü.

Diğer taraftan 20-25 Eylül günleri arasında 8 Jirkî çetesini taşıyan minibüse tuzaklı bomba yerleştirildi. Bombanın infilak etmesi sonucu minibüs imha oldu ve içindeki çetelerin tümü parçalanarak öldü.

26 Eylül'de Jiyaniş (Işıklı) köylüleri ilçeye giderek baskı ve işkenceleri protesto ettiler. İlçe halkının desteğini de alan Jiyaniş köylüleri hükümet konağına yürüdüler. Burada özellikle köylerindeki karakol komutanlarının baskı ve hakaretlerinin çekilmez olduğunu belirtip görevden alınmalarını istediler. Sömürgeci askerler barikatlar kurarak kitleyi engellemeye çalıştılar. Daha sonra göstericilerden tutuklananlar oldu.

Öte yandan, Çukurca'da boşaltılan köylerin ahalisinin perişan halde olduğu bildirilmektedir. Köylüler evsiz-barksız kalmış, ya açıkta ya çadırlarda ya da yakınlarının yanına sığınmış olarak yaşamlarını sürdürmeye çalışmaktadırlar. Kış koşullarının da bastırmaya başlaması durumlarını daha da zorlaştırmaktadır. Açıkta bırakılan binlerce insanımız çaresizlik içindedir. Bölgeye basın mensupları sokulmayarak durumun kamuoyuna yansıması engellenmektedir. Sömürgeciler kuralsız, acımasız kirli savaş yöntemleriyle halkımızın katliamını boyutlandırmak hedefini gütmektedirler. Kurtuluş mücadelemize destek sunduklarıve çeteleşmeyi kabul etmedikleri için insanlarımız bu alçakça uygulamalara maruz bırakılmaktadırlar. Ancak tüm bu saldırılara rağmen halkımız kurtuluş güçlerine destek sunmaktan geri durmamaktadır.

SİLOPİ: İlçe merkezinde ajanlık yapan şoför Reşit ve sebzeci Mihemmed 18 Eylül akşamı gerillalar tarafından ölümle cezalandırıldılar.

GÜRPINAR: 29 Eylül'de Gürpınar yakınlarında bir çarpışma çıktı. Gerillaların etkin vuruşlarıyla düşman ağır kayıp verdi. Fakat düşmanın çarpışmaya ilişkin yaptığı açıklamada yalnızca 1 yüzbaşı ve 1 başçavuşun öldüğü belirtildi. Bölgeden gelen haberlerde ise, sömürgecilerin helikopterlerle Van'a sürekli ölü ve yaralı taşıdıkları, ayrıca 1 helikopterin de gerillalar tarafından düşürüldüğü bildirilmektedir.

MARDİN EYALETİ

KERBORAN: Sömürgeciler aldıkları bir ihbara dayanarak Xirbekan ile Marana (Yılmaz) köyleri arasında 3 ARGK savaşçısını çembere aldılar. Savaşçıların düşmana karşı göstermiş oldukları üstün direniş sonucu çok sayıda düşman askeri imha edildi. 13 Eylül günü meydana gelen çarpışmada düşman kayıplarının sayısı gizlendiğinden öğrenilemedi. Çarpışmada kahramanca savaşan **Agit, Kazım ve Serhat** adlı 3 savaşçı da şehit oldu.

Sömürgeciler, 3 yoldaşımızın cesedini halka teslim etmediler. Bu durum halkta tepkiye neden oldu. 14 Eylül'de ERNK Bölge Komitesi'nin çağrısına uyarak halk kepenk kapatma eylemi ve kitlesel gösterilere hazırlanmaya başladı.

Eylem hazırlığını farkeden sömürgeciler, 14 Eylül sabahı erken saatlerde bütün cadde ve kavşaklara asker yerleştirdiler. Sabah evlerinden çıkan insanlar sokağa adımını atar atmaz askerler tarafından zorla evlerine geri götürüldüler. Ayrıca askerler sabah erkenden dükkanları açmaya başladılar. Bu arada 4 yurtsever esnaf gözaltına alındı, akibetleri bilinmemektedir. Diğer yandan şoförler kontak kapatarak bir günlüğüne Midyat ve köylerine sefer yapmadılar.

Öte yandan halk, şehitlerin cenaze törenlerine kitlesel olarak katıldı. Sömürgecilerin bütün saldırılarına karşın 2000'in üstünde kitle cenaze törenine katıldı.

Düşman, ilçeye yığdığı büyük askeri güçle kitlesel eylemliliği şimdilik kısmi oranda sınırladı. Kentte durum gergin, kitleler ayaklanma ve kitlesel gösteriler yapma azim ve kararlılığını sürdürüyorlar. Düşmanın her türlü taktiğini boşa çıkarma azmi kitlelerde egemen.

ÖMERLİ: Sömürgeciler vahşetlerine her gün yeni bir örnek daha ekliyorlar. Xirbê Baban (Kuruköy) 4 gün boyunca 2-3 bin asker tarafından kuşatmaya alındı, köylülere sürekli hakaret ve işkence yapıldı. Buna neden olarak, köy yakınında ihbar sonucu bir sığınağın ortaya çıkarılması gösterildi. Sığınağa giden sömürgeci çapul sürüleri ile ARGK gerillaları arasında çarpışma çıktı. Çarpışma gerillaların manevra yaparak düşman çemberini yarması üzerine kısa sürede sonuçlandı. Burada umduklarını bulamayan sömürgeciler, sabahın erken saatlerinde Xirbê Baban köyünü kuşatmaya aldılar. 26 Ağustos günü kuşatmaya alınan Xirbê Baban köyü 160 haneli ve 1800 dolayında nüfusu bulunuyor.

29 Ağustos'ta sona eren köyü kuşatma harekatı esnasında köylülere her türlü hakaret ve işkence yapıldı. 4 günlük işkence ve vahşette köyün bütün çocuk, kadın, genç insanları bu uygulamalara tabi tutuldu. Evler yakıldı, hayvanlar öldürüldü, hatta halkın dini ibadetlerini yapmaları bile engellendi. Evlerde yapılan aramalarda her şey yakılıp yıkılarak evlerin altı üstüne getirildi. Bazen aramalar bahane edilerek evler 8-10 kez baskına uğradı, aramalar yapıldı.

Kadın ve erkekler ayrı ayrı gruplar halinde okulda toplandı. Erkeklere günde üç kez içtima yaptırıldı. 4 gün boyunca işkence ve hakaret devam etti. 4 gün boyunca okulda tutulan köylüler aç bırakıldı, kimsenin evlerine gitmesine izin verilmedi. Yine çocuklar anne ve babalarından ayrı tutuldular.

Sömürgeciler, köylülerin evlerini, ekili tarla ve bahçelerini talan ettiler. Üzüm bağlarına dalan çapul sürüleri üzümleri sadece yemediler, tümünü imha ettiler. Köyde bulunan ve köylülerin su ihtiyacını karşılayan 3 kuyuya bomba atıldı. Bombalardan biri patladı, diğer iki bomba patlamadan kuyuların içinde duruyor. Böylece köylüler su ihtiyaçlarını da karşılayamıyorlar. Bu yolla köylüler açlığın yanısıra susuzluğa da terkedildiler.

Yine köylüleri fişlemek amacıyla tümü videoya kaydedildi. Düşman birliklerinin komutanı halka yaptığı konuşmada, *"Siz bizlere lazım değilsiniz. Biz Irak'a girerek sınırlarımızı genişletecekken, siz bizi uğraştırıyorsunuz. Biz Irak'a girerken önce sizi yok edeceğiz. Ermeniler de sizin gibi başkaldırdı. Onların kökünü kazdık, sıra sizde"* diyerek TC'nin asıl amacını ortaya koydu. Aynı sömürgeci komutan, *"Silah alın, korucu olun"* şeklinde köylülere dayatmada bulunmuş, Kıbrıs'tan mal getirip satarak geçimini sağlayan köylülere korucu olmazlarsa pasaportlarına el konulacağı tehditlerini yapmış, köylülere *"Ya korucu olacaksınız, ya da dağa çıkacaksınız, kararınızı verin"* şeklinde dayatmada bulunmuştur. Öte taraftan Nusaybin-Akarsu Jandarma Karakolu astsubayı üstçavuş, gerillaları kastederek, *"Hepsi gidecek, başbaşa kalacağız, sizi öldüreceğiz"* gibi tehditler yapmıştır.

Kocaları Kıbrıs'a mal almaya giden kadınlara *"Kocalarınız Kıbrıs'ta çalışıyor, hepinizin ikinci kocası teröristlerdir"* şeklinde hakaretler yapılmıştır. Yine, sömürgeci caniler doğum yapan bir kadının yatağındaki kan izlerini bahane ederek, bu kanın "teröristlere ait olduğu" iddiasıyla kadına saldırmışlardır.

70-80 köylü seçilerek tek sıra dizildikten sonra özel tim komutanı, askerlere mermileri namlulara sürmelerini emretmiş ve köylülere nişan aldırmıştır. Bu yolla köylülere gözdağı verilmeye çalışılmıştır. Yine sömürgeci binbaşı, 10 genç Kürt kadınını seçip, köylülere, *"Güzelleri seçtim, bunları götürüyorum"* diyerek ağır tahriklerde bulunmuş, provokasyon yaratmaya çalışmıştır. Bu ağır tahrik ve saldırılar karşısında köylüler albaydan kadınların bırakılmasını istemişlerdir. Halktaki öfkeyi gören sömürgeci albay, kadınları serbest bırakmak zorunda kalmıştır.

Yine bazı köylüler zorla kuyuya indirilerek, yaşlı kadınlar çukurlara gömülerek *"Şimdi sizi öldüreceğiz"* diye tehdit edilmişlerdir. Bu vahşet ve saldırılar ortamında çok sayıda köylü yaralanmıştır. İsmi tespit edilen yaralı köylüler Sadık Koçhan, Yusuf Bayhan, Cemil Doğan, Yusuf Akat ve eşidir.

4 günlük kuşatma sonucu muhtar Azmi Karadeniz ile birlikte Mehmet Zengin, Mehmet Bal, Hamit Bal, Bahri Bal, Mecit Bal, Mehmet Gölcük, Süleyman Ay, İsmail Ay, Ahmet Gökhan, Cemal Alptekin, Faysal, Karahan, Abdulselam Aykut, Şahbettin İlhan ve Celil Akat adlı yurtsever köylüler gözaltına alındılar. Gözaltına alınan Şehabettin İlhan akli dengesi bozuk olan 10 yaşındaki bir çocuktur.

Gözaltına alınan köylülere ağır işkenceler yapılıyor. Sömürgeci vali kayıp köylüleri ve gözaltına alınmaları inkar etmekte, gizlemektedir. Ayrıca Bayram Bal adlı köylünün de katledildiği söylenmektedir.

4 gün devam eden Xirbê Baban köyü kuşatmasında 2-3 bin asker yer aldı. Sayılabilen 57 askeri reo, 2 askeri kariyer ve 1 askeri ambülans katıldı. Ayrıca bir askeri helikopter köy üzerinde sürekli uçuş yapıyordu. 29 Ağustos günü öğleden sonra, kuşatmanın duyulması üzerine SP Genel Sekreterinin sömürgeci valiye köyde askeri kuşatmanın olduğunu, bu yüzden bir heyet halinde köyü ziyaret etmek istediklerini belirtmeleri üzerine, gerçekleri gizlemek amacıyla kuşatma kaldırıldı. Fakat sömürgeci vali kuşatmanın olduğunu yalanladı.

30 Ağustos'ta SP heyeti köyü ziyaret etti. Köylülerle görüştü ve sömürgeci vahşeti görüntülemeye çalıştı. Heyetin köyden dönüşünde elinde bulunan ses bantları, notlara vd. materyallere sömürgeciler el koydu. 4 Eylül'de ise, bu heyette bulunan 8 kişi hakkında tutuklama kararı çıkarıldı. Daha sonra 4 kişi hemen tutuklanırken, 2'si hakkında da gıyabi tutuklama kararı verildi. Geriye kalan 2 kişi de gazeteci olduklarından serbest bırakıldılar.

Diyarbakır İnsan Hakları Derneği ve SP tarafından, Xirbê Baban köyünde uygulanan vahşete ilişkin basına geniş açıklama yapıldı.

Düşmanın 4 gün süreyle Xirbê Baban köylülerine yaptığı işkence, hakaret ve insanlıkdışı uygulama bir kez daha göstermiştir ki; TC tarafından kaybedilen bir halk vardır ve sömürgeciler tamamen şiddete dayanarak ancak halkı inisiyatiflerinde tutmaya çalışmaktadırlar. Bu derece halkımızdan tecrit olmuş sömürgeciliğin Kürdistan'da ayakta kalması, varlık bulması mümkün değildir. Bu halk, barbarlığı yenecek bilinç ve kararlılığa ulaşmıştır, ölümden korkmuyor artık. Dolayısıyla TC'nin geleceğinin hazin bir sonla noktalanacağı kesindir.

Gerillalar 25-26 Eylül gecesi Golê (Göllü) karakoluna saldırdılar, Karakola 4 adet B-7 (Bisifing) roketi isabet etti ve karakol büyük hasar gördü. Uzun süre ağır silahlarla taranan karakolda 40 düşman askeri bulunmaktaydı ve bunların çoğu ya kurşunlarla vuruldu ya da yıkılan karakolun enkazı altında kaldı. Nitekim helikopterler uzun süre Mardin ve Golê köyü arasında gidip gelerek ölü ve yaralı taşıdılar.

ARGK gerillaları Kudî (Kaynarkaya) köyünde 2 ajanı ölümle cezalandırdılar. Cezalandırılan ajanlar, Halef Civak ve İsmet Bilen'dir.

NUSAYBİN: 3 Eylül günü Cibiltine (Yolindi) ile Xatxe köyleri arasında meydana gelen çarpışmada 3 ARGK gerillası kahramanca savaşarak şehit düştü. Düşman, gerillaların Nusaybin'de bulunan ailelerine cenazeleri vermeyince halkın tepkisi büyük oldu. Hem bu durum hem de sömürgecilerin Ömerli'nin Xirbê Baban köyündeki vahşeti kitlelerin kin ve öfkelerini doruğa çıkardı.

Bu gelişmeler üzerine ERNK Bölge Komitesi, halkı eyleme çağırdı. Alınan karar gereği, 5 Eylül akşamı saat 17.00'de başlamak üzere kepenk kapatılacak ve eylem 2 gün sürecekti. Bu karar sözlü olarak bütün esnafa iletildi. Cephe çalışanları ve yurtseverler kapı kapı dolaşarak kararı halka duyurdular. 6 Eylül sabahı 2500'ün üzerinde dükkanın kepengi inmiş durumdaydı. İlçede mahalle ve sokaklarda yaygın olarak dağılan bildirilerle halk muhtemel gelişmeler karşısında duyarlı hale getirildi. Yine sözlü olarak durum sürekli halka aktarılıyordu.

Aynı gün öğlene doğru özel tim ve çevik kuvvet elemanları çekiç vb. kırıcı aletlerle işyerlerine saldırdılar. Kepenkler ve vitrin camları kırılmaya başlandı. Bu sırada 2000'in üstünde asker de ilçeyi kuşatmaya aldı. Kapı ve vitrinleri kırmayla birlikte altın vb. ziynet eşyaları ve değerli mallar çapul sürüleri tarafından talan edilmeye başlandı. Bunun üzerine zorunlu olarak bazı esnaflar dükkanlarına gidip açtılar, fakat asker uzaklaşır uzaklaşmaz herkes tekrar dükkanını kapatıyordu. Düşman bütün saldırılarına rağmen akşama kadar ancak 100 civarında dükkanı açtırabildi. Yine düşman, belediyenin soğuk depolarında bulunan halkın peynirini de yağmalamaya çalıştı. Bunun üzerine halk belediye önünde toplanarak durumu protesto etti ve talanı önledi. Düşman saldırıları sonunda 80 civarında yurtsever gözaltına alındı.

Eylem esnasında ilçeye gitmek isteyen gazeteciler özel tim tarafından engellenerek ilçeye sokulmadılar. Ayrıca sömürgeci yetkililer, kepenk kapatma eyleminin olmadığını ileri sürüp, bazı esnafların Irak'a ambargodan dolayı buralya ticaretin kesilmesi yüzünden dükkanlarını kapattıkları iddiasında bulundular. Yalnız sömürgecilerin bu yalanları tutmadı. Eylem çeşitli basın-yayın kurumlarınca yansıtılırken, Kürdistan halkı eylemden anında haberdar oldu. Nitekim Cizre'de eylemle dayanışmada bulunmak amacıyla bir korsan yürüyüş organize edildi. Fakat sömürgeciler bunu sezince ilçeye olağanüstü güç yığarak, bütün cadde ve sokakları tutup halkın toplanmasına fırsat vermediler. Bu yüzden eylem gerçekleşmedi.

18 Eylül'de Nusaybin'e yakın Tinatê (Doğanlı) köyü yakınlarına gerillalar anti-tank mayını döşediler. Mayına içi asker ve sivil dolu bir askeri cemsenin çarpması sonucu mayın infilak etti. Parçalanan cemsede bulunan 1'i yüzbaşı, 10'u asker ve 2'si sivil 13 kişi parçalanarak öldü.

Eylemde ölen iki sivil, düşmanın kasıtlı olarak cemseye aldığı yaşlı iki sofuydu. Düşman operasyonlara çıkarken yanına yaşlıları veya kadınları alarak gerilla saldırılarını önlemeye çalışıyor. Bir de çarpışmalarda bu kişiler ölürse kendileri için devrimcilerin anti-propagandasını yapma fırsatı doğuyor. Böylece halkı gerillalardan soğutacaklarını hesaplıyorlar. Ancak düşmanın bu taktiği de modası geçmiş klasik bir taktikdir. Sömürgeciler insanlarımızı yanlarında rehin tutarak mücadelemizi engelleyebileceklerini sa-

nıyorlar. Tüm bu suçların hesabı misliyle sorulmaktadır, sorulacaktır.

15 Eylül günü sarhoş polisler, Nusaybin'de bulunan bir otele baskın yaptılar. Baskın yapılan otelde stajyer petrol işçileri kalıyordu. İşçileri toplayıp kimlik kontrolü yapan sarhoş polisler, Türkiye doğumluları bir tarafa, Kürdistan doğumluları diğer tarafa ayırdılar. Kürdistanlı işçilere, *"Bunlar gavur, bölücü"* vb. şeklinde hakaretler yaptıktan sonra dövmeye başladılar.

Ertesi gün Batman Petrol-İş sendikası basın açıklaması yaparak olayı kınadı. Olay sırasında Nusaybin'de bulunan Alman gazetecileri gazetelerine ulaştırdıkları haberlerinde olaya yer verdiler. Bunun üzerine geri adım atan polis şefi, *"Mazur görün, sorun yapmayın, biliyorsunuz bu günlerde olaylar çok, bu yüzden polislerin sinirleri gergin"* gibi gerekçeler ileri sürerek masum pozlara bürünme sahtekarlığında bulundu. Halbuki bu tür olaylar her gün Kürdistan'da yaşanan sıradan olaylardır. Ve zulüm boyutları çok daha ileridedir.

KIZILTEPE: Gerillalar, 30 Eylül'de gündüz Rezik köyündeki çetelere baskın düzenlediler. Baskında köyün sahibi işbirlikçi Brahîmê Mamo ve 3 çete ölümle cezalandırıldı.

Cezalandırma eylemi sonrası sömürgeciler 150 araçlık bir güçle operasyon yaptılar. Fakat operasyonda bir sonuç elde edemeden geri döndüler.

SAVUR: 13 Mart 1990 tarihinde yapılan bir ihbarla 13 ARGK komutan ve gerillası uzun çarpışma sonucu şehit düşmüş, bu görkemli direniş, halkımız için bir çağrı olup, Orta Kürdistan'da halk ayaklanmasına dönüşmüştü. İşte, yoldaşlarımızın bulunduğu yeri düşmana ihbar eden Çolo lakaplı Hasan Kerimoğlu adlı ajan ve oğlu ölümle cezalandırıldılar. Bu iki hain 17 Eylül günü Dengizan (Serenli) köyünde cezalandırıldı. Böylece ihanet bir kez daha cezasız bırakılmamış ve yoldaşlarımızın kanının hesabı alınmış oldu.

16 Ağustos günü Savur'un kırsalında bir ARGK birliği düşman tarafından kuşatmaya alındı. Gerillalar, düşmanla üstün bir moral gücüyle çarpıştılar ve çemberi yardılar. Ancak çemberi yarma sırasında 4 ARGK savaşçısı kahramanca savaşarak şehit düştü.

Düşman yoldaşlarımızın cesetlerini halka vermeyip topluca gömdü. Bu durum halkta büyük tepki yarattı. Düşman alana büyük askeri güçler yığmış, ayaklanmacı Mardin Eyaleti halkını denetim altında tutmaya çalışıyor. Bu durum karşısında alanda hemen her gün çarpışmalar oluyor ve düşman gücü gerilla tarafından darbeleniyor. Yine gerillalar yerleşim birimlerinde halkın gücüne dayanarak ulusal kurtuluşçu faaliyetleri aksatmadan yürütüyorlar.

Öte taraftan Çiyayê Sêvê mıntıkasında 7 ARGK gerillasının öldürüldüğü düşman tarafından açıklandı. Fakat 15 Ağustos'ta öldürülenler gerilla değil, sıradan savunmasız insanlarımızdır. Hatta içinde küçük bir kız çocuğunun da olduğu söylenmektedir.

Sömürgeciler giriştikleri bu tür katliamlarla bir yandan halkı sindirmeye çalışıyor, diğer yandan gerillalar "öldürüldü" deyip moral bozmayı amaçlıyorlar. Ancak düşmanın bu oyunları halkımız ve gerillalar tarafından boşa çıkarılıyor.

DERSİM EYALETİ

13 Ağustos günü küçük bir gerilla grubu Yeşilkaya köyü muhtarının evine uğradı. Muhtarın eşi ARGK gerillalarını kapıda oyalarken hain muhtar, gerillaları kurşun yağmuruna tuttu. Bu komplo sonucu **Mehmet YÜKSEL (Cemil)** yoldaş alçakça katledildi. Köy şehre çok yakın olduğundan gerillalar hızla uzaklaşmak zorunda kaldılar.

Düşman, ismi Hasan Cengiz olan bu haini ailesiyle birlikte hemen şehir merkezine taşıyıp yoğun korumaya aldı. Bu hainin bir kompload yoldaşımızı katletmesi halk üzerinde nefret uyandırdı. Olaydan birkaç gün sonra bir kahveye uğrayan katil muhtara halk tüm nefretiyle karşılık verdi, herkes kendisine sırtını dönüp selamını almayı reddetti. Böylece halk ihanete nefretini açıkça dile getirdi.

TC, Dersim'de aşiretçiliğin çözülmesinden dolayı köy koruculuğunu geliştiremiyor. Çünkü açıktan silah alanlar hemen çevreden tecrit oluyorlar. Bu yüzden de gizli korucuIuğu geliştiriyor. Nitekim bu hain de düşmandan gizlice silah ve telsiz almıştır. Yoldaşımızın kanı yerde kalmayacak, yeni Rayber hain muhtar Hasan Cengiz hakkettiği cezayı bulacaktır.

ORTA EYALET

DİYARBAKIR: 1 Eylül gecesi saat 21.00'de "Şehit Mahmut Tanrıkulu Eylem Grubu" şehrin Balıkçılarbaşı mevkiinde bulunan Fatihpaşa polis karakoluna baskın düzenledi. Karakolun girişinde nöbet tutan 3 polis gerillalar tarafından vuruldu. Bunlardan 2'si eylem yerinde, diğeri de hastaneye kaldırılırken yolda öldü. Gerillalar, öldürülen polislere ait 1 adet MP-5 silaha el koydular. Nöbetçileri öldürerek etkisiz hale getiren gerillalar karakol binasına girdiler ve içindekileri içerde kurşun yağmuruna tuttular. Binayı terkettikten sonra gerillalar içeriye yanıcı maddeler attılar.

Baskını gerçekleştiren gerillalar, sloganlar atarak kademeli olarak geri çekilirken, karakolda sağ kalan 2 polis kendilerini izlemeye başladılar. Gerillalar bunları da kurşun yağmuruna tutarak vurdular. Böylece öldürülen ve yaralanan polislerin sayıları artmış oldu.

Baskın eylemini başarıyla gerçekleştiren gerillalar, bunu Temmuz ayında Kerboran-İvan direnişinde şehit düşen **Mahmut TANRIKULU** yoldaş adına yaparak eylemi daha da anlamlılaştırdılar. Eylem Diyarbakır halkında coşku yarattı.

Bundan sonraki günlerde sömürgeciler kentte operasyon ve aramaları sıklaştırdılar. 8 Eylül'de Hal ve İstasyon semtleri arasında bulunan bir evdeki 2 ARGK savaşçısını kuşatmaya aldılar. Bina yüzlerce polis tarafından kuşatmaya alındı, yine semte büyük askeri güçler yığıldı. 2 saat kadar süren çarpışmada gerillalar son mermilerine kadar savaştılar. En sonunda kolkola giren iki gerilla, slogan atarak son mermilerini kendilerine sıkıp şehit düştüler. Kahramanca savaşarak şehit düşen gerillalar, **Mehmet Sait BİLEN (Seyitxan)** ve **Bayram DAMLAYICI** yoldaşlardır.

23 Ağustos günü Diyarbakır ve Batman şehir merkezinde yaygın olarak ERNK Bölge Komitesi'nin bildirisi dağıtıldı. Ayrıca, bildiri metninin okunduğu teyp kasetleri patlayıcı bağlanmış teyplerde çalınarak Diyarbakır ve Batman'ın en işlek semtlerinde propaganda yapıldı.

İlk kasetli propaganda eylemi Diyarbakır'ın en işlek semti olan Balıkçılarbaşı semtinin üçyolunda yapıldı. Teyp "dikkat, dikkat" anonsuyla yayına başladı. Kısa sürede teybin etrafına toplanan halk 10-15 dakika okunan bildiriyi dinledi.

Eylem Diyarbakır polisini alarma geçirdi. Teybin etrafını kuşatmaya alan polisler, onlarca uzmanla korku içinde bombayı etkisiz hale getirdiler. Polisin korkulu hali çevredeki halkın alaylarıyla karşılandı.

İkinci teypli propaganda eylemi İstasyon Çay Bahçesi yanında gerçekleştirildi. Polis hemen müdahale etmeye çalıştıysa da halkın kaseti dinlemesine engel olamadı. Ayrıca polisin birikenleri dağıtmaya çalışması itişip kakışmalara neden oldu.

BATMAN: 13 Eylül günü Batman Askeri Hava Alanı'nda patlama oldu. Patlama sonucu çıkan yangında depodaki roket başlıkları da patladı ve çok sayıda kişi öldü ve yaralandı. Sömürgeciler 14 Eylül'e kadar yangını kontrol altına alamadılar.

Yangının Irak'a karşı kullanılmak amacıyla NATO savaş uçaklarına takılan roketlerin kimyasal başlıklarının korunduğu büyük depolarda çıktığı bildirilmektedir. Patlama esnasındaki ölü ve yaralı sayısı bilinmiyor. Ancak yangını söndürme esnasında 15 asker zehirlenerek hastaneye kaldırıldı. Çevreye yayılan kimyasal bulutların insan sağlığını etkilediği bildirilmektedir. Yangının gerillaların sabotajı sonucu mu meydana geldiği, yoksa başka bir nedenden mi çıktığı öğrenilemedi.

Köfrez krizinin çıkmasından sonra Batman hava alanının önemi arttı. Buraya sürekli yığınak yapılmaktadır. Dolayısıyla burası gerillanın önemli bir hedefi durumundadır.

Diyarbakır şehir merkezinde şehit olan gerillalardan **Mehmet Sait BİLEN (Seyitxan)** yoldaşın cenazesi Batman'a götürülürken 4000'in üzerinde kitlenin katıldığı bir yürüyüş yapıldı. Çoğunlukla gençlerin katıldığı yürüyüş, 9 Eylül günü Batman Sosyal Sigortalar Hastanesi önünde başladı. Yürüyüş korteji çarşıya doğru yönelince, polis yolları kesti ve barikat kurdu. Fakat kitle kararlıca polis barikatını aştı ve Dörtyol Meydanı'na kadar yürüdü. Burada çevik kuvvet müdahaleye kalkıştı. Kitlenin tümü yere oturarak alkışlarla sömürgeci vahşeti ve çevik kuvveti protesto etti.

Burada da görüldüğü gibi, halk istisnasız bütün şehitlerine sahip çıkıyor ve binler cenaze törenine katılarak sömürgecilere karşı ulusal bağımsızlık mücadelemizin yanında olduğunu gösteriyor. Halkımızda uyanan bu ruh zaferi yaratacak ruhtur.

ŞİRVAN: 28 Ağustos günü ARGK gerillaları Gundê Dinan'da toplantı yapmak istediler. Bu köyde 15 tane köy korucusu bulunmaktadır. Gerillanın amacı korucuları da toplantıya çağırıp, silah bırakmaya ikna etmekti. Nitekim, çağrıya uyan bazı korucular toplantıya katıldılar.

Henüz toplantı başlamadan toplantıya katılmayan bir-iki çete, toplantıya gelen köylülere ve gerillalara ateş etmeye başladı. Çetelerin ateşi sırasında gerillalardan biri ağır yaralandı. Bunun üzerine, gerillalar köylüleri ve kendilerini korumak için ateş edilen evi roketlediler ve bu evde 4 kişi öldü.

Yaralı gerilla, arkadaşları tarafından çarpışma alanı dışına çıkarıldıysa da kan kaybından şehit düştü.

Bu alanda gerçekleşen ikinci büyük çarpışma 13 Eylül'de meydana geldi. Sömürgeciler çetelerin desteğinde 11 kişilik gerilla birliğini Gundê Kevir (Taşlı Köyü) yakınındaki Botan Vadisi'nde pusuya düşürdüler. Sömürgeciler havadan helikopterlerin takviyesiyle vadiye 1000'i aşkın asker yığdılar. Helikopterler vadiyi bombaladılar ve kimyasal silahlar sınıfına giren etkili bombalar kullandılar. 3 gerilla güçlü düşman kuşatmasını yararken, 8 gerilla da kahramanca savaşarak şehit düştü. Düşman her zaman olduğu gibi, çatışmadaki kayıplarını gizledi.

Güneybatı Eyaleti'nden bir gerilla grubu...

Bunlar dışında da bölgede çarpışmalar oldu. 14 ve 15 Eylül günleri çarpışmalar Botan'ın öteki yakasında Pervari'ye de yayıldı.

Şirvan'da Eylül ayı ortalarında gözaltına alınan 20'nin üzerindeki yurtseverden 4'ü tutuklandı, diğerleri serbest bırakıldı. Serbest bırakılan yurtseverlerin anlattıklarına göre, kendilerine ağır işkenceler yapılmıştır.

DİCLE: Sömürgeciler akli dengesi bozuk olan Hüseyin Akaslan'ı katlettiler. Hüseyin Akaslan özel tim tarafından evinin yakınında 5 Eylül'de vurularak öldürüldü. Ardından cinayet basına "çatışmada PKK'lı bir militan öldürüldü" şeklinde yansıtıldı.

Diyarbakır İnsan Hakları Derneği'nin yaptığı araştırmada Hüseyin Akaslan'ın kronik şizofren olduğu ve Elazığ Akıl Hastanesi'nde yattığı anlaşıldı. Ayrıca felçli ve koltuk değnekleriyle ancak yürüyebilen bir insandı. Bu cinayet sömürgecilerin insanlıkdışı ve vahşi karakterini bir kez daha ortaya koyarak derin nefret yarattı.

GENÇ: Genç-Suveren arasında ARGK gerillalarıyla sömürgeci ordu güçleri arasında bir çarpışma meydana geldi. 27 Ağustos gecesi yaşanan çarpışmada 1 ARGK savaşçısı şehit oldu. Düşmanın kayıpları ise öğrenilemedi.

Yolaçtı köyünün Ali Miran mezrasının dağlık kesiminde çarpışma çıktı. 31 Ağustos günü meydana gelen çarpışma gerillalarla sömürgecilerin operasyon birlikleri arasında çıktı. Düşmana ağır kayıpların verdirildiği çarpışmada 1 gerillanın da şehit düştüğü bildiriliyor.

BİNGÖL: ARGK gerillaları, 29 Eylül akşamı E-5 karayolunun Bingöl'e bağlı Xezik (Kuruca) köyünün Kuruca Tepesi mevkiinde bir saat süreyle barikat kurdular. Gelen ve giden araçları durdurup kimlik kontrolü yapan gerillalar yolculara propaganda yaptılar.

Barikat eyleminden haberdar olan sömürgeciler cesaret edip gerillaların üstüne gidemediler. Ancak 30 Eylül günü operasyon başlattılar. Operasyona katılan araç konvoyu 2 kilometrelik bir uzunluk oluşturmuştu. Fakat gerillalar çoktan üslerine ulaştıklarından sömürgeciler eli boş geri döndüler.

BAYKAN: 25 Eylül'de gerillalar, Dodan (Ulaştı), Gundo (Gündoğdu) ve Minar (Dilektepe) köyleri üçgeninde bulunan Derzelat (Adakale) civarında operasyon yapan sömürgeci ordu güçleriyle öğlen saatlerinde çarpışmaya girdiler. Gerillaların hiç kayıp vermediği çarpışmada düşmanın 1 üsteğmeni, 1 astsubayı, 1 askeri ve 1 çetesi öldü. Öldürülen subay ve askerlerin cenazeleri düşman tarafından Siirt'e kaldırıldı. Yine çarpışmada yaralanan 4 asker de Diyarbakır'daki hastanelere kaldırıldılar.

HİZAN: 28 Eylül'de 4 cemse asker ve 4 cemse özel tim polislerinden oluşan 8 cemselik düşman gücü Hizan ilçesinin Kondüz ve Os (Kayadeler) köylerine baskın yaptılar. Baskın esnasında köylüler camide namaz kılıyorlardı. Köylüler baskın haberini alınca tutuklanma ve işkence korkusundan camiden kaçtılar. Çünkü daha önce de bu köylere düşman tarafından baskın düzenlenmiş, ağır işkenceler yapılmış ve bazı köylüler tutuklanmıştı.

Köylüler camilerden boşalırken, Kondüz köyünün imamı İbrahim Döner kaçmayıp camide kaldı. İmam olduğundan kendisine bir şey yapılmayacağını düşünmekteydi. Fakat sömürgeciler camiye baskın yaparak imamı köylüleri kaçırtmak ve "teröristlere yardım etmek"le itham edip caminin ortasında öldürdüler. Üzerine de bıraktıkları bir tabancayla da intihar ettiği süsü vermeye çalıştılar.

TC çokça dinden ve müslümanlıktan sözeder ve dine saygılı olduğunu, PKK'lilerin ise dinsiz, kafir olduğunu vurgular. Hatta bununla da yetinmeyerek, mücadelemizden halkı soğutmak için, duvarlara yapıştırdığı, dağıttığı ve helikopterlerle attığı ayetlerle "PKK dinsizliğine" karşı halkı savaşa çağırır. İmamın katlediliş olayında da görüldüğü gibi, TC çıkarına geldiği gibi dini kullanmaktadır. Özünde sömürgeci Türk rejimi halkın dini inançlarına saygısızdır, bu anlamda da din düşmanıdır.

BİSMİL: 20-25 Eylül tarihleri arasında çoğunluğu Bismil'den olmak üzere 30 yurtsever gözaltına alındı. Gözaltına alınanlardan biri 7 aylık çocuk annesidir. Ayrıca, 2 bayan ile yaşlı insanlar da vardır.

1 Ekim'e kadar gözaltında olan yurtseverlerden ismi tespit edilen 13 kişi şunlardır: Ali Avşar, Mansur Avşar, Servet Çerçel, Hüseyin Çerçel, Arif Çerçel, Yemlihan Çerçel, Sait Avşar, Tevfik Avşar, Tahir Ulu (emekli astsubay), Burhan Yarar, (Bismil Refah Partisi İkinci Başkanı), Cevdet İpek, Sait Kılıç ve Şerif Pınar.

İlk kez bu kadar sayıda insan Bismil'de tutuklanıyor. Bismil 12 Eylül 80 öncesi başta DDKD olmak üzere reformist küçük-burjuva hareketlerinin kalesi durumundaydı. 1980 sonrası ise ilçe ve köylerdeki yurtsever potansiyel PKK'ye kaydı. Bu durum sömürgecileri ürküttüp tedirgin etmektedir. İşte son tutuklamalar da, kitlelerdeki ulusal bağımsızlığa kayışı işkence, baskı ve tutuklamalarla durdurma amaçlıdır. Ama şu iyi biliniyor ki; işkence ve tutuklamalar sömürgeciliğe duyulan kini artırıyor ve halkı mücadeleye daha da kenetlendiriyor.

GÜNEYBATI EYALETİ

NURHAK: 16 Ağustos günü Nurhak kazası gerillalar tarafından basıldı. Askeri bölük binası, içinde roketatarların da bulunduğu ağır silahlarla yoğun ateş altına alındı. Roket mermilerinden biri binanın içinde infilak etti ve 7 civarında asker yaralandı.

Sömürgeciler baskından sonra ilçeyi kuşatmaya aldılar ve günlerce giriş-çıkışları yasakladılar. Bu yüzden de ilçedeki saldırı eyleminde meydana gelen düşman kayıpları tam öğrenilemedi.

NARLI: 31 Ağustos'ta ilçe yakınlarında büyük bir çarpışma oldu. Çarpışmada düşman kayıpları olmasına rağmen bunlar gizlendi. Ayrıca çarpışmada birinin adı **Hasan BAŞÇI** olan 2 gerilla da kahramanca savaşarak şehit düştü.

2 Eylül günü de gerillalar, İskenderun petrol boru hattını korumak amacıyla devriye gezen düşman askerlerini pusuya düşürdüler. Karşılıklı çapraz ateşe alınan askerlerden 9'u öldü veya yaralandı.

ARABAN: Eylül ayı başında Aşağıgüzey köyü yakınlarında gerillalarla düşman askerleri çarpıştı. Çarpışmada düşmanın kayıpları öğrenilemezken 1 gerilla direnerek şehit oldu.

PAZARCIK: 28-29 Ağustos gecesi gerillalar Ulubaşlı köyündeki orman işletmelerine ait depoya baskın düzenlediler. Baskında gerillalar depo bekçisinin silahına el koydular ve odun tomruklarını ateşe verdiler. Böylece düşmana büyük maddi zarar verdirilmiş oldu.

19 yıl aradan sonra Türkiye devriminin öncülerinden **Sinan CEMGİL, Kadir MANGA** ve **Alpaslan ÖZDOĞAN**'ın intikamı alındı.

Ağustos ayının son haftasında ARGK'ye bağlı Sinan CEMGİL İntikam Grubu, İnekli (Yeşilbağ) köyünü basarak devrimcilerin kanına girmiş iki halk düşmanının evlerini yıktı ve ikisini de kurşuna dizerek ölümle cezalandırdı.

İnekli köyü denince akla, bu köyün o zamanki muhtarı Yusuf ve yandaşlarının Nurhak Dağlarında **Sinan CEMGİL** ve arkadaşlarını ihbar etmeleri ve ordu güçleriyle birlikte onları katletmeleri gelir. Bu ihanet ta o dönem Kürdistan'da lanetlenmiş ve köy yöre halkı tarafından tecrit edilmiştir. Ve bizzat ihbarı yapanların cezalandırılması halkın bir talebi haline gelmiştir. Bu talebin, 19 yıl sonra Kürdistan ulusal kurtuluş gerillaları tarafından karşılanması, devrimcilerin dökülen kanlarının hesabının gecikmiş de olsa mutlaka sorulacağını bir kez daha göstermiştir. Eylem, halkta büyük bir coşku ve sevinç yaratmıştır.

DOĞANŞEHİR: ARGK gerillaları askeri malzeme taşıyan yük trenine saldırdılar. 2-3 Eylül gecesi Polatdere köyü yakınlarında meydana gelen saldırıda yük treni büyük ölçüde hasar gördü.

İSLAHİYE: 29 Eylül günü İslahiye'nin İkizkaya köyü yakınlarında büyük bir çarpışma oldu. Çarpışma bir ihbar sonucu kalabalık sayıda düşman gücünün gerillaları dört bir yandan çembere almasıyla başladı. Gece de devam eden çarpışmada gerillaların büyük kesimi düşman çemberini yardı. Fakat 8 ARGK gerillası çarpışmada direnerek şehit olurken, yaralı bir gerilla da gruptan kopup yalnız kaldı. Araziyi tanımadığından tesadüfi olarak yoluna devam etti. Fakat yaralı gerilla da ihbar edilince düşman etrafını sardı. Son mermisine kadar savaşan gerilla, en sonunda düşmanın eline sağ geçmemek için ağzına koyduğu bombanın pimini çekerek şahadete ulaştı. Böylece 9 kahraman ARGK gerillası şehit düştü.

Düşman kudurmuşçasına şehit gerillaların cesetlerine saldırdı ve parçaladı. Ayrıca gerçek kayıplarını açıklamayan düşman, sadece Muhammed Getür adlı bir uzman çavuşun yaralandığını açıkladı.

BİRECİK: Haydar Öztürk 10 Eylül'de ilçe merkezindeki mobilya dükkanından evine döndüğünde evine karakol kurmuş polisler tarafından gözaltına alındı. Bugüne kadar ailesi Haydar Öztürk'ün akibeti hakkında hiçbir bilgi alamamış ve endişe içindedir.

Güneybatı Eyaleti'nde çok sayıda yurtsever gözaltına alındı

Bir itirafçının ifadelerine dayanan düşman, 40 civarında yurtseveri gözaltına aldı. Gözaltına alınmalar Elbistan, Araban, Halfeti, Pazarcık ve Bozova ilçe ve köylerinde yoğunlaştı. Gözaltına alınanların içinde çocuk ve yaşlılar da var. Örneğin Bozova ilçesinin Kırağlı köyünde gözaltına alınan Adile Çoban 12 yaşındaki bir çocuktur.

Gözaltına alınanlar hakkında herhangi bir bilgi vermeyen sömürgeciler, yoğun işkenceler yapmaktadırlar. Gözaltında olanlar hakkında bilgi almaya çalışan yakınları ve çeşitli kuruluşların sorularına hiçbir cevap verilmezken görüşmeye de kesinlikle izin verilmiyor.

Orta Eyalet'ten bir gerilla grubu...

SERHED EYALETİ

KAĞIZMAN: ARGK gerillaları 18 Eylül'de Böcekli köyünde kitle toplantısı yaptılar. Toplantıda sömürgeci vahşet ve asimilasyoncu Türk eğitim sistemi üzerinde durdular. Buna karşın yurtseverlik görevlerini dile getirip davaya sahip çıkma çağrısı yaptılar. Ardından bir Türkleştirme yuvası olan köy ilkokulu ateşe verilerek, içindeki malzemelerle birlikte yakıldı.

Sömürgeciler okulun yakılmasıyla ortaya çıkan zarar-ziyan tespitini yapmak için köye geldiler. Fakat gerillalar düşmanın gelişini haber aldıklarından pusu kurdular. 21-22 Eylül günleri atılan pusuya düşman birlikleri rastgeldi. Gerillaların çapraz ateşi sonucu 3 özel tim elemanı, 3 asker ve 1 polis öldürüldü. Böylece Böcekli köyünde düşmana bir darbe de böyle vurulmuş oldu.

DOĞUBEYAZIT: 15 Ağustos'ta kepenk kapatma ve şehit **Nurettin TURAN (Doktor Agit)** yoldaşın cenazesine kitlesel katılmaktan dolayı gözaltına alınan ve Erzurum Cezaevi'ne gönderilen 300'ü aşkın yurtseverden 80'i tutuklandı. Tutuklanan yurtseverlerden 49'unun ilk duruşmaları Eylül ayının sonunda Erzincan-DGM'de yapıldı.

MUŞ: MİT ajanları 5 Eylül gecesi il merkezinde bulunan Zengök otelini ikinci kez bombaladılar ve iki kişi parçalanarak can verdi. Ölenlerin ikisi de öğretmen. Öğretmenlerden Batmanlı olan Mehmet Türkan yurtseverdi. Cenazesi Batman'a götürüldüğü zaman çok sayıda yurtsever babasına baş sağlığına gitti. Diğer ölen öğretmen de Adanalı Ertan Sevim'dir.

MİT ajanları 6 Haziran'da da oteli bombalamışlardı.

Bombayı otele yerleştirenlerin MİT ajanları olduklarını herkes biliyor. Çünkü otel sahibi Sırrı Sadık yurtsever biridir. Bu tarz saldırılarla yıldırılıp teslim alınmak isteniyor. Aynı zamanda yıldırma baskınları Zengök köyüne de yapıldı.

KÜRDİSTAN'DA YAYGIN GÖZALTILAR

Kürdistan'da sömürgeciler yaygın gözaltı ve tutuklamaları sürdürüyorlar. Özellikle köylerin zorla boşaltılarak sürgüne gönderilmesi, kentlerde direnişçi bir kitlenin oluşmasına neden oluyor. Yani düşman kırları insandan arındırarak gerillanın kitle tabanını kurutmayı hedeflerken köylerden boşalan ve gerillanın tamamen etkisinde olan bu kişiler şehirlerde TC için büyük tehlike oluşturuyorlar. Bu yüzden TC, gözaltına alma, tutuklama ve işkence ile direnişçi potansiyeli sindirmek istiyor.

Son olarak ulaşan bilgilere göre, Eylül ayının ilk 15 gününde Hakkari merkezde 4 ve köylerinde 20, Van merkezde 83, Cizre merkez ve köylerinde 30, Nusaybin merkezde 80, Ömerli'de 16, Kerboran mekezde 3 ve köylerinde ayrıca çok sayıda kişi tutuklandı. Eruh'un Nivila (Çizmeli) köyünden -içinde korucuların da bulunduğu- 28, Eruh'un Terhem (Bayramlı) köyünden 4, Pervari'nin Erkent köyünden 20, Şirvan-Sit köyünden 5 ve diğer köylerden toplam 15 kişi, Pazarcık'tan 15, Uludere'nin köylerinden 30, Şırnak'tan 20'nin üzerinde kişi gözaltına alındı.

Gözaltına alınanlar ağır işkenceler görüyor. İşkencede ölenler ve sakat kalanlar da oluyor ve çoğu gözaltına alınmalar tutuklanmayla sonuçlanıyor. Yine gözaltına alınan veya tutuklananlar içinde çocuk, yaşlı ve kadınlar da vardır.

Öte yandan Konya'nın Cihanbeyli ve Kulu ilçelerinde ulusal kurtuluşçu yayınları bulundurdukları ve okudukları gerekçesiyle 10 yurtsever gözaltına alındı. Daha sonra bu yurtseverlerden 3'ü tutuklandı.

Sömürgeci zulüm halkımızı yüce bağımsızlık emelinden alıkoyamaz

Sömürgecilerin köy göçertme, yakma-yıkma, ormanları ve ekili alanları yakma uygulamaları devam ediyor. Özellikle Şırnak köylerinin çoğunluğu boşaltılmış durumdadır. Bestler'in gür ormanları tümden yakılıp tahrip edilmiştir.

Şırnak'ta boşaltılan köylerin halkı sorunlarını anlatmak için sömürgeci il valisine başvuruyor. Sömürgeci vali köylülere; *"Siz de devletin istediğini yapın, silah alın. Halbuki siz devlete karşı geliyorsunuz. O zaman devletin isteğine uyacak, köylerinizi terkedeceksiniz. Nereye gideceğiniz ve neyle geçineceğiniz ise bizi hiç ilgilendirmez"* cevabını veriyor.

Bu sözler hemen hemen her gün sömürgeci yetkililerce köylülere söyleniyor. TC'nin mantığı, "ya korucu olacaksınız, ya köyünüzü terkedeceksiniz ya da dağa çıkacaksınız" formülasyonunda ifadesini buluyor. Bu temelde köylülere yöneliniyor ve başka da bir seçenek bırakılmıyor. Nitekim 4 yıldır silahı kabul etmeyen Yüksekova'nın Diri aşireti baskıya dayanamayarak silah aldı. Diri aşiretine işkence ve baskı sistemli olarak uygulandı. En sonunda aşiretin 3 etkin reisi dağa kaldırıldı, kendilerine işkence ve şantaj yapıldı. Bu baskılar sonucu aşiret silah almak zorunda kaldı. Alınan silahların 1000 civarında olduğu söyleniyor. Aşirete silah dağıtan sömürgeci subay köylülere hitaben; "Biliyorum, bu silahları günün birinde bize karşı kullanacaksınız, ama şimdi almak zorundasınız" diyor.

Öte taraftan, Şırnak-Eruh'ta boşaltıan 16 köy halkı yol kenarlarında çadırlarda kalıyor. Son olarak Eruh'un Nivilan (Çizmeli) ve Gidavan (Ormanardı), Şirvan'ın İskambo (Ormanbağı) ve Hevkız (Kirazlı), Siirt'in Şemsê (Güneşli) ve Uluvel (Kelekçi) köyleri ile adı belirlenemeyen 3 köy ya tamamen ya da kısmen göçertilmiş durumda.

Pervari'de düşman köy, orman ve ekili alanları yakmakla yetinmiyor, arıları da öldürüyor. Örneğin Aker köyünün arıları dağıtılıyor. Omyanus'un binlerce insanımızın tek geçim kaynağı olan ormanları artık yok. Çünkü ormanlar sömürgeciler tarafından yakılmış durumda.

Yine Çatak'ta silah almayan köylerin istisnasız hepsi sürgüne gönderilmeye çalışılıyor.

TC'nin Kürdistan'da uyguladığı zulüm oldukça pervasızdır. Ülkemizi dünyaya da kapatan sömürgeciler kör şiddetle sonuç almaya çalışıyorlar. Fakat bütün bu hayalleri boşunadır düşmanın. Bu mazlum halk özgürlük ve bağımsızlık için başını kaldırmıştır. Artık hiçbir güç onu bu yüce emelinden alıkoyamaz.

İSTANBUL: Kadıköy ve çevresinde korsan televizyon yayını yapıldı. Eylül ayının son günlerine denk gelen korsan televizyon yayını televizyonun 1. programındaki haberlere denk getirildi. 20 dakika kadar süren yayında ağırlıklı olarak Körfez'deki gelişmeler ve bunun dünyada ortaya çıkardığı sonuçlar ele alınırken, TC'nin emperyalizmin elinde başta Kürdistan halkı olmak üzere bölge halklarına karşı kullanılan bir jandarma olduğu vurgulandı. Bölgedeki gerici savaştan Kürdistan ve Türkiye halklarının çıkarı olmadığı belirtilerek halklarımızın ortak mücadelesiyle faşist Türk rejimini yıkarak gerçek kurtuluşu yakalaması çağrısı yapıldı.

Hol ve Kal köylülerinin direnişi düşmana korku salıyor

29 Temmuz günü Pervari'nin Gurzuva köyü yakınında düşmanın bir askeri konvoyu gerillalar tarafından pusuya düşürülerek imha edildi. Düşman bunun üzerine yakıp yıktığı Hol (İnciler) ve Kal (Ulus) köylülerini sürgün etti. Şu anda köylüler çok perişan durumdadırlar. Bu köylerden 28 aile 142 nüfusuyla Van'da çadırlarda kalıyor. 42'si yaşlı olan bu köylülerin bütün yiyecekleri ve giyim eşyaları sömürgeciler tarafından tahrip edildiği için aç, çıplak ve sefil bir yaşam sürdürüyorlar. 100 dolayında olan çocuklar her an bir bulaşıcı hastalığa yakalanıp ölme tehlikesi altındadırlar.

Kal ve Hol köylülerinin önce evleri yakılmış sonra ormanları ve ekili alanları yakılarak imha edilmiştir. Bu köyler bütünüyle gerillayı desteklediklerinden "düşman" köyler ilan edilmişlerdir. Köylüler, sürgüne gönderilirken koruculuk bile teklif edilmemiştir, çünkü sömürgeciler kabul etmeyeceklerini çok iyi biliyorlar. Sadece; "başınızın çaresine bakın" denmiş sömürgeci yetkililer tarafından. Bunun üzerine 20 genç kız ve erkek ARGK'ye katılmış, geriye kalan 28 aile de Van'a göç etmişlerdir.

Hol ve Kal köyleri, Massiro Vadisi'nin iki yamacında karşı karşıyadırlar. Hol, Körkandil Dağı'nın, Kal de Katoyê Xerkan Dağı'nın eteklerindedir. Bu köyler gerilla mücadelesiyle 1983 yılında tanıştılar. Bundan sonra gerillayla yaşadılar. Köylerin 10 dolayında şehidi var. Ayrıca 10 civarında savaşçısı da sömürgecilere esir olmuştur.

Sömürgeciler 1985'te köylülere yöneldiler. Hatta bu dönemde, gerillayı desteklemeyin, evlerinizi betondan yapalım dediler. Fakat köylüler gerillaları destekleme kararlılığından vazgeçmediler. Hep direnişi esas alarak düşmana korku saldılar.

İki ay önce kendileriyle yapılan bir telefon görüşmemizde şunları söylüyorlardı: *"Direniyoruz, direneceğiz, köylerimizi yıktırmayacağız, köylerimizi terk etmeyeceğiz, köylerimizi yıksalar da teslim olmayacağız. Avrupa'daki tüm yurtseverlere ve Alman cezaevlerindeki arkadaşlara selamlarımızı söyleyin."*

Bu iki köyün yiğit halkı kararlı direnişleriyle sömürgecileri kahrediyorlar. Düşman çare bulamayınca onları sürgüne göndererek açlık, soğuk ve hastalıklardan ölüme terketti. Ama onlar ölüm pahasına da olsa özgürlükten asla vazgeçmiyor, direnişi esas alıyorlar.

Bizlere düşen görev de dönemin sorumluluklarına doğru sahip çıkmak ve Türk sömürgeciliğinin ülkemizden söküp atıncaya kadar durmadan, dinmeden savaşmaktır. Bütün Kürdistanlılara düşen görev, sürgün edilip ölümle karşı karşıya getirilmiş Kal ve Hol köyleri halkına ve diğer sürgünlerimize sahip çıkmaktır. Topraklarımızda özgürce yaşamak ancak bağımsız ve özgür Kürdistan'ı kurmak için mücadele etmekle mümkündür. Bu, çağımızın bize dayattığı insanlık ve namus borcudur.

Serhed mektubu:

SERHED EYALETİNDE YAYGIN GERİLLA EYLEMLİLİĞİ HALKIMIZIN SERİHILDANINI YÜKSELTİYOR

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi 1990 atılımıyla birlikte Kürdistan serîhildanıyla yeni bir aşamaya girmiş bulunmaktadır. ARGK'nin sömürgeci-faşist Türk devletine karşı yürüttüğü gerilla savaşı kentlerdeki kitleleri de savaşın içine çekerek yığınsal eylemler ülkenin her alanında yaşanmıştır. Kürdistan halkı korku duvarını yıkarak sömürgeciliğe karşı tüm olanakları ile saldırıya geçmiştir. Özellikle Nusaybin, Cizre, Batman vb. yerlerde kitle eylemliliği tüm Kürdistan halkının önünü açmış, bağımsızlık ve özgürlüğümüze ulaşmanın yolunu yakınlaştırmıştır. Sömürgecilerin de itiraf etmek zorunda kaldıkları gibi halk PKK ile bütünleşmiştir. Sömürgeciler ömürlerini uzatmak için sürgün ve sansür yasalarını yürürlüğe koyarken, seferberlik ilan ederek, gerilla güçlerimize karşı sürekli operasyonlarla darbe indirmek istediler. Tüm amaçları gelişmelerin önüne ket vurmak, gerilla savaşının halkla bütünleşmesini engellemek, yoğun olan ARGK saflarına katılımı engellemekti.

PKK önderliğinde geliştirilen ve yaygınlaştırılan gerilla savaşı, 1990 atılımı ülkenin her alanında güçlü gelişmeler yaşattı. Düşmanın tüm politikalarını boşa çıkardı. Atılımın gerçekleştiği alanlardan birisi de Serhed Eyaletimiz olmuştur. Baharla birlikte başlatılan eylemlilik, yaz atılımı ile devam ettirildi. Sömürgeci-faşist ordu birliklerine peşpeşe darbeler indirilirken, sömürgeci yapı ve kurumlara, karşı da saldırılar düzenlendi. Öte yandan onlarca köyde yapılan toplantılarla sömürgeci uygulamalar bir kez daha teşhir edilirken kitleler bilinçlendirildi, örgütlendirildi. Onbinlerce kişilik ordu güçleri ile yoğun operasyonlar sürdürülmesine rağmen, düşman güçleri gerillaların darbelerinden kendini koruyamadılar.

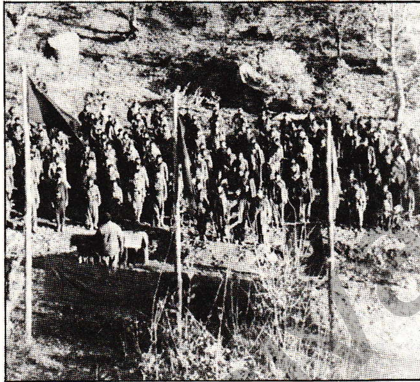
Eyaletimiz çapında gerilla tarafından gerçekleştirilen eylemleri kısaca da olsa aktarmamız, gerçekliğin anlaşılmasında yararlı olacaktır. Baharla birlikte meydana gelen gelişmeleri şöyle aktarabiliriz:

1- Kürdistan halkının başta Nusaybin ve Cizre'deki görkemli serîhildanlar olmak üzere onbinlerin katılımıyla faşist ordu birliklerine karşı "Yaşasın PKK", "Yaşasın Serok APO" sloganlarıyla ellerindeki taş ve sopalarla saldırıya geçtiği ve gür Newroz ateşini yaktığı bir anda ARGK gerillaları 21.3.1990 tarihinde Doğubeyazıt'ın İnek köyünde tüm köylülerin katılımıyla bir toplantı gerçekleştirdiler. Halkımızın direniş ve bağımsızlığın simgesi olan Newroz'un anlam ve öneminin anlatıldığı toplantıda, ulusal kurtuluş savaşında gerekli yerlerin alınması için çağrı yapıldı. Toplantıdan sonra köylülerin de katılımıyla sömürgeci asimilasyon kurumu olan ve faşist ordu birliklerinin karakol olarak kullandığı ilkokul tamamen yakıldı. İlkokul öğretmeni halka karşı bir suç işlemediğinden dolayı affedildi. Gerillalar Ağrı Dağı'nı aydınlatan ateşin aydınlığında üslerine doğru sevinçle ilerlediler. Sömürgeci ordu birlikleri bir şey yapamamanın hıncıyla köylülere ve gerillalar tarafından serbest bırakılan öğretmene saldırdılar. "Niye seni öldürmediler" gerekçesiyle köy öğretmeni günlerce işkenceye tabi tutuldu. Sömürgecilerin nezdinde gerillalar tarafından öldürülmeyen herkes suçludur. Bu da sömürgecilerin yeni bir buluşudur.

2- 30 Mart 1990 tarihinde ARGK gerillaları, Doğubeyazıt'ın Nêço köyünde tüm köylülerin katılımıyla bir toplantı gerçekleştirdiler. Halkın ulusal kurtuluş savaşında yer almaları ve vatandaşlık görevlerini yerine getirmeleri konusunda aydınlatıcı bir konuşma yapıldı. Gençliğin ARGK saflarına katılmaları için çağrı yapıldı. Bu çağrıya cevap veren 11 genç gerilla birliğine katıldı.

3- 1 Nisan 1990 tarihinde bir alandan başka bir alana geçen gerilla birliği, Ağrı Dağı'nın Halaç mıntıkasında düşman pususuna düştü. Düşman pususunun farkedilmesiyle birlikte seri ateşle karşılık veren gerillalar, düşmanı kendi pususunda vurarak pusuyu boşa çıkardılar. Faşist ordudan 3 asker öldürüldü. Ancak alana yabancı olan bir savaşçı birlikten koptuğu için ertesi gün düşmana esir düştü.

4- 23.4.1990 tarihinde Iğdır'ın Kafir köyü yakınlarında faşist ordu birlikleri ile ARGK gerillaları arasında bir çatışma meydana geldi. Görkemli bir direniş sergileyen ARGK'nin değerli komutanlarından **Feyyat KAYA (İhsan)** yoldaş şehit düştü. Bir ARGK savaşçısı da yaralandı. Çatışmada ağır yaralanan **İhsan** yoldaş kurtulamayacağını anlayınca faşist düşmanın eline sağ geçmemek için PKK'nin direnişçi özüne sadık kalarak, düşmanın üzerine gelmesine fırsat vermeden elbombasının pimini çekerek kendi şahadetini gerçekleştirdi. **İhsan** yoldaşın kahramanca direnişi, Partiye ve halka layık olmanın ve bağlılığın simgesi oldu. Kendi kayıplarını gizleyen düşman, direnişin halk üzerindeki etkisini kırmak için; ayrı ayrı zamanlarda 3 sefer radyo ile olayı duyururken Iğdır-Aralık alanında çok sayıda yurtseveri tutukladı.

5- 4.5.1990 tarihinde Kağızman'ın Tut köyünde faşist ordu güçleri ile ARGK gerillaları arasında günboyu devam eden bir çarpışma meydana geldi. Düşman çok sayıda kayıp vermesine rağmen, her zaman olduğu gibi kayıplarını gizledi. Ancak düşman kayıpları konusundaki haberler kitleler arasında açıkça konuşuldu. Düşman yaralılarını Kars, Erzurum, Iğdır ve Kağızman devlet hastanelerine taşıdı. Kars ve Kağızman devlet hastanelerindeki hastalar taburcu edilerek, günlerce hastane sivillere kapatıldı. Bu düşmanın kayıplarının ne kadar çok olduğuna bir işarettir. Alınan bilgilere göre 20 düşman subayı ve kontraları ölmüştür. Ancak aynı çatışmada Partimizin ve halkımızın en değerli evlatlarından **Yaşar Hoca, Dilşad, Rubar, Ferhan, Sefkan** ve **Serdar** yoldaşlar son mermilerine kadar kahramanca direnerek şehit düşmüşlerdir. Birlik komutanı **Yaşar Hoca (Ahmet TOSUN)** mermileri bittiği bir anda üzerine gelen düşmana elbombaları ile saldırarak düşmana son darbeyi indirerek şahadete ulaşması düşmanı kahrederken, kitleler ise coşkuyla direnişe sahip çıktılar. Nitekim çarpışmanın duyulmasından hemen sonra Kağızman halkı gösteri ve yürüyüşler yaparak sömürgeci yapı ve kurumlara saldırarak birçok binayı yaktılar. Kağızman'da kitlesel eylemin boyutunun kamuoyuna yansımaması için, 2 gün sokağa çıkma yasağı ilan edilerek kitle gösterileri bastırıldı. Kars şehir merkezinde ise polislere karşı bir intikam eylemi gerçekleştirildi. Bu eylemde de faşist bir polis ölümle cezalandırıldı. Tüm bu gelişmeler sıkı uygulanan sansür yasasıyla kamuoyundan gizlenirken, sömürgeciler sadece 1 askerinin yaralandığı şeklinde uyduruk haberi ile kitleleri yanıltmaya çalıştılar.

6- 8 Mayıs 1990 tarihinde gerilla birliği Iğdır'ın Gevro köyünde konumlanan faşist ordu birliklerine başarılı bir baskınla sömürgecilere unutamayacakları bir ders verdi. Saat 19.30 civarında karakolun etrafını saran gerillalar roketatar ve otomatik silahlarla saldırıya geçtiler. Günün bu saatinde kendilerinden emin ve saldırı beklemeyen düşman paniğe kapıldı. Karakolu savunmakla görevli bir düşman mevzisi tamamen imha edildi. Gerillalar geriye çekilirken, bir mayın da döşediler. Ertesi gün operasyona çıkan düşman birliği bu mayına basması sonucunda kayıp verdi. Baskın esnasında bir işbirlikçi çeteye ait 50 koyun da imha edildi. Sömürgeciler kayıplarını gizledikleri gibi, olayı kamuoyuna yansıtmadılar. Baskını gölgelemek için Kars Valiliği, TRT aracılığıyla "1 terörist ölü olarak ele geçti" şeklinde verdiği bir haberde 23 Nisan'da şehit düşen **İhsan** yoldaşın adını vererek yörede meydana gelen birçok olayın sorumlusu olarak gösterdi. Böylece kendilerince psikolojik savaşın uygulanmasını yaptılar.

7- 15 Mayıs 1990 tarihinde Iğdır'ın Karahacili köyünde çetecilik yapan ve faşist ordu birlikleri ile operasyonlara katılan Ramiz adlı işbirlikçinin 40 koyunu gerillalar tarafından imha edildi. Halkımıza karşı suç işleyen ve sömürgecilerin gönüllü uşakları olan çetelerin mal varlıklarına yönelik bu eylem yöredeki tüm hain ve işbirlikçiler arasında panik yaratmıştır.

8- 20 Mayıs 1990 tarihinde Doğubeyazıt'ın Tavla Husye köyü civarında faşist ordu birlikleri ile ARGK birliği arasında büyük bir çatışma meydana geldi. Günboyu devam eden çatışmada düşman 28 kayıp verdi. Sömürgeciler kayıplarını kamuoyundan gizlediler. TRT aracılığıyla yaptıkları açıklamada "1 askerin yaralandığını" belirttiler. Büyük bir kararlılıkla direnen gerillalar üç değerli yoldaşlarını şehit verdiler. Birlik komutanı **Ekrem KAYALAR (Sait)** ile birlikte **Ahmet AYDIN (Ali), Bilal (Ferhan)** yoldaşlar şehit düştüler. Peşpeşe atılan düşman çemberlerini aşmak ve birliği korumak için üstün fedakarlık örneğini sergileyen **Ekrem KAYALAR** ve diğer yoldaşlar olağanüstü bir kahramanlık sergilediler. Yaralandıktan sonra artık hareket edemeyen **Ekrem** yoldaş, üzerine gelen çapulcu sürülerinin üzerine elbombasını atarak son görevini yerine getirmekten geri kalmadı.

Çarpışmanın olduğunu duyan Doğubeyazıt kitlesi, çatışma alanına sel gibi akmaya başladı. Çatışma alanına binlerce kişilik gücünü yığan sömürgeciler halkın bu akınını durdurmak için Tugaydaki güçlerini harekete geçirerek zırhlı araçlarla yollarda barikatlar kurdular. Alınan tüm önlemler halkın kitlesel gösterilerine engel olamadı. Kitlenin kabaran kin ve öfkesinden dehşete kapılan sömürgeciler geri adım atarken, halk şehitlerin cenazelerini alarak muhteşem dini törenle **Ferhan** ve **Ali** yoldaşları Doğubeyazıt mezarlığına gömdüler. **Ekrem KAYALAR (Sait)** yoldaşın cenazesi, ailesi tarafından alınarak büyük bir konvoyla Iğdır'a götürüldü. Doğup büyüdüğü Murşitali'de dini törenle toprağa verildi.

9- 30.5.1990 tarihinde gerillalar Göle-Şenkaya karayolunda yol kesme eylemini başarıyla gerçekleştirdiler. 3 saat yolu denetimleri altına alan gerillalar, gelen tüm arabaları durdurarak biriken şoför ve yolcularla bir toplantı yaptılar. 80 araba durduruldu. 200'ün üzerinde kitle toplandı. Yapılan konuşmada halkımızın sömürgeciliğe karşı serîhildanı anlatılarak sömürgeci uygulamalar ve politikalar teşhir edilerek, yurtseverlerin ulusal kurtuluş savaşındaki görevlerine sahip çıkmaları için çağrı yapıldı. Ve gönüllü yardımları alındı. Orman işletmesine ait bir kamyondaki keresteler ile çimento işletmelerine ait çimento yüklü 2 kamyon yakıldı. Sömürgecilere milyonlarca liralık zarar verdirildi. Gerçekleşen bu eylem, gerillaların istedikleri anda karayolları üzerinde denetim kurabileceklerini göstermiş oldu.

10- 4.6.1990 tarihinde gerillalar bir yol kesme eylemini daha gerçekleştirdiler. Bu eylem orman işletmesinin araçlarına yönelikti. Şenkaya'nın Kursina köyü yakınlarında gerçekleşen eylemde orman işletme mühendisi Şakir Güler'i makam arabası ile tutuklandı. Mühendisle birlikte olan orman memurunun devlete ait olan tabancası kamulaştırıldı. Tutuklananlarla birlikte Kursina köyündeki orman işletmesine baskın düzenlendi. Bu baskında iki orman memuru daha etkisizleştirilerek tabancaları kamulaştırıldı. Orman işletmesine ait 2 odun deposu ile makam arabası olan taksi yakıldı. Mühendis ve memurlar serbest bırakıldı. Eylem karşısında çaresiz kalan sömürgeciler, mühendis ve orman memurlarını tutuklayarak günlerce işkenceye tabi tuttular. Memurlar neden serbest bırakıldıklarının hesabını verirken, sömürgeciler uygulamaları ile kitleler nezdinde bir kez daha teşhir oldular.

11- 5.6.1990 tarihinde ARGK gerillaları Doğubeyazıt'ın Çiftlik köyünü bastılar. Akşam saat 19.00 civarında gerçekleşen baskında bir anda köyde çetecilik yapan Yusuf Öztürk'ün, köy muhtarının ve telefonun bulunduğu evler basıldı. Çeteye ait bir adet G-1 silahı, bu silaha ait 100 mermi, muhtarın evinde bulunan telsiz cihazı ve köy telefonu kamulaştırıldı. Köy halkı okul bahçesinde toplanarak onlarla bir toplantı yapıldı. Miting biçiminde gerçekleşen toplantıda çocuklar gerillalardan aldığı cesaretle bir anda okula karşı saldırıya geçtiler. Bir anda kapılar, pencereler kırılarak okuldaki tüm eşyalar darmadağın edildi. Kantinde bulunan kuru yiyecekler çocuklar tarafından toplanan halka dağıtıldı. Okul bahçesinde bu biçimde miting havası yaşanırken, bir grup gerilla da köyün girişinde muhtemel bir düşman müdahalesine karşı pusu atmışlardı. Saat 20.30 civarında yaya olarak köye gelen bir düşman birliği farkedildi. Gerillalar düşmanı iyice yaklaştırdıktan sonra yoğun ateş altına alarak önemli bir darbe indirdiler. Roketatarların da kullanıldığı bu pusuda, düşman hiç karşılık veremedi. Genel komutanın geri çekilme işareti ile gerillalar planlandığı biçimde hiç kayıp vermeden geri çekildiler.

Köyün 300 hanelik olması, ova ve düşman garnizonlarının çok yakın mesafede olması ve baskının gündüz gerçekleşmesi sonucu eylem çok kısa zamanda çevrede duyuldu ve kitleler üzerinde büyük etkisi oldu. Sömürgeciler, hiç beklemedikleri bir anda ve zamanda gerçekleşen eylemin olumlu etkisini kırmak için ertesi gün büyük bir güçle adeta gövde gösterisi yaptılar. Zırhlı araçlar yanında 50'ye yakın cemseyle komandoları köye yığdılar. Kayıpları hakkında hiçbir açıklama yapmadılar. Silahını ARGK'ye teslim eden çete ile köy muhtarını tutukladılar.

12- 12.6.1990 tarihinde operasyona çıkan düşman birliklerine büyük bir darbe indirildi. Doğubeyazıt'ın Şexmirzo köyüne giden yollar üzerinde pusu kuran düşman güçleri, gerillalar tarafından önceden görüldü. Fırsatı değerlendiren gerillalar arazinin kayalık olmasından da yararlanarak düşmanın bir pusu gücüne iyice yaklaştılar. Kendilerinden emin bir vaziyette mevzilerini yapan düşman, ani ve seri bir ateş altında neye uğradığını şaşırdı. Can telaşıyla kaçmak isteyenler olduysa da gerillaların kurşunlarına hedef olmaktan kurtulamadılar. 11 kişiden oluşan düşman gücü tamamen imha oldu. Saat 20.00 civarında gerçekleşen bu saldırıda düşman hiç karşılık veremedi. Gerillalar başarılı baskının sevinciyle geri çekildiler. Düşmanın kurduğu pusuda baskına uğraması, düşman güçleri arasında korkunun yayılmasına neden olmuş, daha önce sık sık köylerin girişlerine attıkları pusuları artık atamaz ve arazinin derinliklerinde operasyonlara çıkamaz olmuştur. Buna rağmen düşman bu saldırıyı da kitleden gizlemeye çalışmış, ancak köylüler, gerillaların baskınını çok kısa zamanda çevreye yaymışlardır. Düşman da baskının çapını hafifletmek için "2 askerlerinin yaralandığını" köylülere söylemek zorunda kalmıştır.

13- 13.6.1990 tarihinde Doğubeyazıt'ın Silê mıntıkasında konumlanan düşman karakolunun kullandığı yola gerillalar tarafından tahrip gücü yüksek bir mayın döşendi. Düşmanın personel taşıyan bir aracı (reo) mayına çarptı. Reo paramparça oldu. Biri astsubay olmak üzere çok sayıda düşman askeri öldü. Düşman patlamayı kitleden

tamamen gizledi.

14- Sömürgeciler Göle'nin Tolesan köyü yakınlarında stratejik bir noktada karakol gücündeki askerlerini yerleştirme çalışmalarını sürdürürken, gerillalar sözkonusu noktaya önceden bir mayın döşediler. Döşenen mayın 13.6.1990 tarihinde patladı. Düşmanın ölü ve yaralıları olmasına rağmen, patlamayı gizli tuttu. Bu gelişmelerden sonra düşman güçleri karakolların erzak vb. ihtiyaçlarını helikopterlerle taşımaya başladılar. Mayınlama, tuzak ve patlayıcıların kullanılmasının düşman üzerindeki güçlü etkisi bir-iki olayda da olsa kendisini göstermiş oldu.

15- Şenkaya'nın Bağıveren köyünde ajan-ihbarcı bir odak dağıtıldı. 16.6.1990 tarihinde geçekleştirilen eylemde ajan-işbirlikçi muhtar Sinan Sinanoğlu ve karısı ölümle cezalandırıldı. Aynı eylemde Topçu adlı bir ajan daha cezalandırıldı. Halkımıza ve ulusal kurtuluş mücadelemize karşı suç işleyen hainlerin nerede olursa olsunlar, hakkettikleri ölümden kendilerini kurtaramayacakları bir kez daha kanıtlanmış oldu. Hainlerin cezalandırılması kitleler arasında olumlu etki yarattı.

16- Ulusal kurtuluş mücadelemizin gelişip güçlenmesi kitlelerde ulusal bilinci derinleştirirken, politikleşme de güçlenmektedir. Kitleler halkımızın katilleri olan ve sömürgeci politikanın uygulayıcıları olan subay, astsubay, polis ve özel tim gibi düşman yetkililerinden her türlü ilişkisini koparmaktadırlar. Ne suretle olursa olsun sömürgeci yetkililerle ilişki içinde olanlarla da ilişkisini kesmekte ve onları teşhir etmektedirler. Ülkemizde sömürgeci savaşı yürütenler her yönüyle kitleden tecrit olmuşlardır. Ancak özel savaşın kadroları olan subaylar çok az da rastlansa bazı alanlarda "evlilik" adı altında, bazı köylerde insanları düşürmekte ve böylece ajan-ihbarcı odaklar yaratmaya çalışmaktadırlar. İşte Doğubeyazıt'ın Örtülü köyünde faşist bir subay, Hesen adlı bir şahsın kızı ile sözümona evlilik ilişkisini kurdu. Bir düşman subayına kızını verecek düzeydeki bir ilişki yurtseverler arasında tepki ve nefretle karşılandı. Bunların cezalandırılması yurtseverlerin önemli bir talebi haline gelmişti. Durumu değerlendiren gerillalar, 19.6.1990 tarihinde Örtülü köyüne bir baskın düzenleyerek Hesen ve kızını ölümle cezalandırdılar. Bu eylem Kürdistanlı her yurtseverin hangi ad altında olursa olsun özel savaşın uygulayıcı güçleri ile ilişki kurmamaları için bir mesaj olmuştur.

17- Sömürgecilerin savaşı Kürdistanlılaştırma politikalarının bir sonucu olarak, büyük bir umutla sarıldıkları çetecilik çökertiliyor. Yaygın bir şekilde olmasa da Serhed Eyaleti'nde kısmi bir çetecilik vardır. Bazı köylerde birer-ikişer sayıda çeteler vardır. Gerillaların sömürgecilerin bu uygulamalarına karşı sessiz durmaları beklenemez. Bir kişi de olsa halkımızın birliğini parçalamaya yönelik bu çetecilik gerillaların hedefi durumundadır. İşte 21.6.1990 tarihinde Doğubeyazıt'ın Dumo köyünde çetecilik yapan şahsın evine baskın düzenlendi. Evde bulunmayan çete bu seferlik kurtuldu. Evinde bulunan G-1 silahına ait 4 şarjör, 80 adet G-1 mermisi ile ihbarcılıkta kullanılan telsiz cihazına el konuldu. Yakın akrabaları ile de bir toplantı yapılarak bunun bir ihtar olduğu belirtilerek, çeteciliği terketmesi için süre tanındı. Ayrıca operasyon birliklerinin geçici karakol olarak kullandıkları köy ilkokulu yakıldı. Eylemden sonra gerillalar bir kamyonla alandan uzaklaştılar. Eylem kitle arasında olumlu etki yarattı.

18- 21.6.1990 tarihinde Tendürek'lerde operasyona çıkan faşist ordu birliklerine büyük bir darbe indirildi. Beş koldan operasyonu sürdüren düşman güçleri saat 14.30 civarında kendilerinden emin bir vaziyette geri dönerken Diyadin'in Tutek köyü yakınlarında ARGK gerillaları tarafından pusuya düşürüldüler. 13 kişiden oluşan operasyon kolu, gerillaların yoğun ve seri ateşi altında tamamen imha edildi. Diğer operasyon kollarının bir çevirme hareketine meydan vermemek için gerillalar hızla geri çekildiler. Eylemden kısa bir müddet sonra iki helikopter de operasyona katıldı. Ancak helikopterler yüksek uçuş yapmaktan ve geniş çemberler atmak için güç indirmekten başka bir şey yapamadılar. Ölen ve yaralanan askerlerine de yanaşamayan düşman, saat 17.30'da sözde sağlıkçı olan canilerine beyaz önlük giydirerek cenazelerine yanaştılar. İki helikopterle ölü ve yaralılarını taşıdılar. Çevredeki köylerden olayı gizleyemeyen düşman, "4 askerin hafif yaralandığını" sözlü olarak itiraf etmek zorunda kaldı. Operasyon kolunun pusuya düşürülmesi ve düşmanın operasyonunu sonuçlandırdığına inandığı bir anda beklenmedik bir yerde gerillaların saldırısı düşman üzerinde şok etkisi yarattı.

19- 2.7.1990 tarihinde ARGK gerillaları ile faşist ordu birlikleri arasında Tendürek'lerde büyük bir çatışma meydana geldi. Ulusal kurtuluşun savaşçı kararlılığı ve inancını şahsında somutlaştırmayan, Kürdistan'ın toplumsal zayıflıklarını bünyesinde taşıyan, zayıf ve çarpık kişiliği sergileyen Çiya adlı bir unsurun Diyadin'de düşman güçlerine teslim olması üzerine, düşman mevcut olan güçlerini harekete geçirip gerilla birliğini sararak kendilerince imha etmek veya darbe indirmek istedi. Düşman hareketini önceden gören gerillalar, çatışma için zaman uygun olmadığından saat 5.30'dan itibaren manevra yapma gereğini duydu. Birçok koldan iz köpekleri ile takiplerini sürdüren düşman birlikleri, saat 13.30 civarında uygun bir yerde gerillalar tarafından pusuya düşürüldüler. Düşmana önemli darbe indiren gerillalar, pusunun gerçekleşmesinden hemen sonra kısa bir manevra daha yaparak stratejik bir noktayı tuttular. Sürekli takipte olan düşman, gerillalardan aldığı darbe sonucunda "süt dökmüş kedi" misali sindi ve hareket edemedi. O çok güvendikleri "özel timler", "rambolar" da sindikleri yerlerde havaya kurşun sallamaktan başka bir şey yapamadılar. Çatışmanın başlamasıyla birlikte iki helikopter de çatışmaya katıldı. Orta otomatik silahların kullanılmasıyla helikopterler çok yükseklerde uçmak zorunda kaldılar. Birkaç kez çevirme hareketine girişmek isteyen düşman, gerillaların isabetli ateşleri sonucunda vazgeçmek zorunda kaldı. İlk alınan haberlere göre düşman kayıpları 15'in üzerinde idi. Düşmanın elinde kesin bilgiler olmasına, planlı harekete ve yüzleri aşan kontra, çete, komondo vb. "seçme" birliklerle operasyona çıkmasına rağmen, gerillaların üstün manevra ve vuruşma kabiliyeti karşısında darbe alması onu zor durumda bırakmış, ihanetten de umduğunu bulamamıştır. Sömürgeciler kamuoyundan çatışmayı gizlerken, TRT aracılığıyla yaptıkları açıklamada "1 bölücünün güvenlik güçleri tarafından ele geçirildiği" şeklinde olmuştur.

20- 5.8.1990 tarihinde ARGK gerillaları, Muradiye şehir merkezine bir saldırı düzenlediler. Gerçekleştirilen saldırıda Emniyet Müdürlüğü, kontraların konumlandığı lojmanlar, kaymakamlık binası gerillaların otomatik silahlarına ve roketatarlarına hedef oldu. Saldırı karşısında etkisiz kalan sömürgeciler hiç karşılık veremediler. Bu arada bir grup gerilla da daha küçük yaşta faşist ideoloji ile çocukları zehirleyen asimilasyon kurumu olan ilkokulu tamamen yaktı. Sömürgeciler kayıplarını gizlerken "1 kadının öldürüldüğü" açıklamasını yapmakla yetindiler. Baskının zamanlaması da iyi planlanmıştı. Kontralar, gerilla kılığında Muradiye'nin bir köyünden iki Kürt kızını dağa kaldırıp namuslarını kirleterek en büyük alçaklığı gerçekleştirmişlerdi. Özel savaş yönetimi, sık sık başvurduğu bu adi yöntemlerle halkı gerillalardan soyutlayıp, gerillaların kitle üzerindeki etkinliğini kırmayı amaçlıyor. Politikleşen Kürdistan kitleleri bu çirkefliklere aldanamayacak düzeydedir. Ve nitekim kitleler gerçekliği kısa zamanda anladıklarından, sömürgecilere duyulan kin ve öfke doruğa çıkmıştı. İşte böylesi adi bir oyunun tezgahlandığının hemen sonrasında saldırının gerçekleşmesi kitleler arasında bayram sevincini yaratmıştır. Halkımızın namusuna uzatılan ellerin kırılacağı ve sömürgecilerin her yaptıklarının mislisiyle ödettirileceği bir kez daha kanıtlanmış oldu.

Serhed Eyaleti'nde serîhildan

1990'a girerken ülkede gelişen halk ayaklanmaları Diyarbakır'dan Dersim'e kadar uzanırken, 15 Ağustos'la birlikte ülke genelini sarmış durumdadır. Bunun en açık örneği; Serhed Eyaleti'nin I. Bölgesi'nde gelişen gerilla eylemliliği ve gösterilen direnişlerle birlikte üç defa peşpeşe yaşanan Doğubeyazıt serîhildanı ve Serhed alanının birçok yerinde yaşanan kitle eylemliliğidir. Düşmanın tüm gizlemesine rağmen Kürdistan'da mücadelemiz hızla gelişmekte, tüm dikkatleri üzerine çekmekte, Kürdistan yaşamını savaşla doldurmaktadır.

Düşman, genelde izlemiş olduğu taktiğin önemli bir parçasını Serhed alanının stratejik konumunu dikkate alarak yürürlüğe sokmuştur. Düşmanın izlemiş olduğu taktik, Serhed alanı sanki Kürdistan değilmiş gibi bir politika şeklindedir. Bu politikasını 1989'lara kadar belli ölçülerde devam ettirdi. 90'lara girerken Serhed Eyaleti'mizin yaptığı II. Konferans, Parti Önderliğinin Serhed halkına yaptığı çağrı, Partimizin Serhed alanına yüklenmesiyle çok kısa bir zaman kesitinde düşmanın Serhed'e yönelik taktiğini önemli oranda boşa çıkardı. Diyebiliriz ki, Düşman Botan'dan aldığı darbenin ikincisini ummadığı bir anda Serhed alanında almıştır. Serhed alanında düşman açısından açılan yara, Serhed halkının tarihi anlamda Partimiz önderliğinde atmış olduğu adımdır. Bahar atılımında Serhed alanının I. Bölgesi'nde yoğunlaşan gerilla eylemliliği, büyük direnişlerle düşmana indirilen darbeler, bunun yanısıra Parti Önderliğinin direkt Serhed halkını direnişe çağırması halk kitlesinde gereken karşılığı bulmuştur. Gerilla birliklerimiz daha alana girer girmez düşman tüm gücüyle yüklenmenin yanısıra, diğer taraftan halkımızı yoğun bir biçimde silahlandırarak gelişen mücadeleyi boğmak istemiştir. Ancak Partimizin doğru hattında ilerleyen gerilla birliklerimiz, en değerli yoldaşların kaybı pahasına da olsa gereken yayılmayı sağlamışlardır. Ağrı Dağı, Sinekler, Tendürek ve Aladağlar etrafında birçok direniş sergilenmiş ve halk güçlü bir biçimde bu direnişleri kucaklamıştır. Başta ARGK'nin güçlü komutanlarından **İhsan** yoldaşların Ağrı Dağı çevresinde gösterdikleri direniş, bunun peşinden **Sait** yoldaşların Doğubeyazıt kenarında Xani Baba'da girmiş oldukları meydan muharebesinde sergilenen kahramanlık ve Doğubeyazıt halkının savaş alanına topyekün hücum etmesi; aynı anda meydan muharebesinde düşmana ağır darbe vurulurken, burada kahramanca savaşarak şehit düşen üç yoldaşın kitleler üzerinde bırakmış olduğu olumlu etki, şehit yoldaşların cenazeleri alınırken aile yakınlarının almış olduğu tavır, hemen bunun peşinde Sinekler'de 6 yoldaşın göstermiş olduğu direniş, bunları takip eden yoğun eylemlilik, çok sayıda köy toplantıları kitleleri halk isyanının eşiğine getirmiştir. Bunlarla birlikte genel mücadelemizin alan üzerindeki etkisi kitle ayaklanmaları için vazgeçilmez koşullar yaratmıştır. Bu gelişmeler yaşanırken Partimizin II. Ulusal Konferansı karar ve çözümlemeleri gelişmenin daha da pekişmesine yol açmıştır. Bu gelişmeleri gören düşman, Serhed alanı I. Bölgesi'nde yoğun tutuklama harekətlerine 15 Ağustos'a varmadan girişmiştir. Diğer taraftan Kars, Ağrı, Van alanlarındaki tüm askeri gücünü belirttiğimiz alan üzerine sürerek, bir taraftan kırsal alanda yoğun operasyonlarla ve diğer taraftan şehir alanlarında yoğun tutuklamalarla bu gelişmelerin önüne geçmek istemiştir. Gerilla birliklerimizin bu operasyonlar ortamında çeşitli manevralarla birçok operasyon kollarına darbe indirerek üstünlük sağlarken ve öte yandan tüm tutuklamalara rağmen şehirsel alanlarda ve kırsal alanlarda gösterilen direnişe katılmak için onlarca genç ARGK saflarına katılırken, yüzlerce insanımız da ERNK'nin bayrağı altında kenetlenmiştir. 15 Ağustos'a yaklaşırken çılgınlaşan düşman tüm baskı ve tutuklamalara rağmen, Partimizin çağrısı üzerine Doğubeyazıt'ta intifada gerçekleşmiştir. İlk intifada, esnafların kepenk kapatması ve önemli ticaret hattı olan Doğubeyazıt sınır kapısında tüm yurtsever şoförlerin kontak kapatması sonucu başarıyla sonuçlandırılmıştır. Bunun peşinden Tendürek alanında gerilla birliklerimiz birçok eylemden sonra girmiş oldukları meydan muharebesinde düşmana 50'nin üzerinde kayıp verdirdiler. Bu muharebede büyük kahramanlıklar göstererek yiğitçe şehit olan **Delil, Doktor Agit** ve **Ali** yoldaşların cenazelerine başta Doğubeyazıt kitleleri olmak üzere, halkımız sahip çıkarak intifadalar başlatmıştır. Düşmanın tüm önlemelerine rağmen 10.000'in üzerinde genç-ihtiyar-kadın-çocuk toplu bir halde ayağa kalkmış; Ağrı, Diyadin vb. alanlarda gençler kırmızı-sarı-yeşil giysiler içerisinde Doğubeyazıt'a akın ederek serîhildanı desteklemişlerdir. Bu durum Serhed alanında gerçekleşen ilk intifada hareketidir. Düşman şaşkına dönerek, korkudan tek bir müdahalede bile bulunamamıştır. Bu gelişme Diyadin, Ağrı, Aralık, Muradiye, Erciş ve Malazgirt'te de desteklenmiş, düşman bunun önüne geçmek için kitlesel tutuklamalara gitmiştir. Sadece 200 kişi Doğubeyazıt'ta tutuklanırken, Muradiye, Çaldıran, Erciş, Diyadin, Aralık ve Iğdır'da yüzlerce insan gözaltına alınmıştır. Bu durumda düşman öyle bir aciziik içine girmiş ki, özel timleri şunu söyleyebilmektedirler. *"Biz çaresiziz, birisini vuruyoruz, kırk kişi PKK'ya katılıyor, birisini tutukluyoruz yüzlercesi destek sunuyor."* Operasyon komutanları ise şunu diyorlar: *"Bunlar kanserdir, vücudumuza girmiş, çaresini bulamıyoruz, bu kanser eninde sonunda bizi öldürecektir."* Yine bu gelişmeler karşısında TC ordusundan firarlar başlamıştır. Daha birkaç gün önce Erciş'te 10 asker firar etmiştir. Çetecilik operasyona çıkmayı reddederken, hemen bu eylemin peşinden 3 köy silah bırakmış, birçoğunun tavrı ise, *"Silahlarımızı almazsanız, PKK'ye vereceğiz"* biçimine dönüşmüştür. Bu gelişmelerle birlikte azılı bir çete odağına darbe indirilmiş; düşman bir suskunluk içerisine girmiştir. Bu durumda düşman operasyonla bir sonuç alamayacağını bildiği için, daha çok halk kitlesini tutuklayarak ajanlık dayatmaktadır. Bunun da tutmayacağı açıktır. Serhed Eyaleti'nin I. Bölgesi'nde yaşanan bu gelişmeler, II. ve III. Bölgesini de hızla etkilemektedir. Malazgirt'te bir köyün toptan şehre yürümesiyle yaşanan intifada düşmanı daha da çılgınlaştırmıştır.

Sonuç olarak diyebiliriz ki, Serhed alanında gelişmeler oldukça hızlı yaşanmakta, bu durum düşmanın birçok konuda geri adım atmasını beraberinde getirmiştir. Nusaybin'le başlayan halk ayaklanmamız Doğubeyazıt'ta yankısını bulmuştur. Tüm bu gelişmeler gösteriyor ki, Kürdistan genelinde Partimizin düşman taktiğine karşı geliştirmiş olduğu devrimci taktiği başarıyla sonuçlanacak, halkımızın topyekün özlemi olan bir parça özgür vatana kavuşulacaktır.

Şu Serhed Eyaleti'mizde de kanıtlanan açık bir gerçekliktir; Parti taktiğini şimdi hayata geçirmek bile muazzam gelişmeler yaratmakta, kitlelerde gereken ilgiyi bularak halkın bağrında saklı duran enerjiyi açığa çıkarıp harekete geçirebilmektedir; düşmanın coğrafya ve halk üzerindeki maddi ve manevi otoritesi kırıp sınırlandırabilmektedir. Eyaletimizde verdiğimiz kayıpların nedenleri araştırılırsa bunun düşmanın güçlü oluşundan değil, gerillanın hareket tarzına uyulmayan yerde ve zamanlarda olduğu görülecektir. Yine de kayıplarımız düşmana pahalıya ödettirilmiş, halka cesaret, güven ve "ayağa kalk" komutu olmuşlardır.

Serhed Eyaleti 2. Botan olma sürecini yaşıyor. Geçmiş büyük oranda aşılmıştır. Sahip olduğu coğrafyadan ötürü gerilla ile halk eylemliliğinin içiçe dengeli bir biçimde gelişmesi gerekiyor. Yaşanan gelişmeler henüz başlangıçtır. Gelecekteki gelişmeleri müjdelemektedir.

Ağustos 1990

Güneybatı mektubu:

Sömürgeci-faşist TC'nin yeni uygulaması:

İTHAL ÇETECİLİK

Kürdistan'da savaş gelişip güçlendikçe, sömürgeci-faşist TC'nin halkımızı parçalama ve birbirine kırdırtma politikasına bağladığı umudun zayıfladığı, giderek yok olduğu birçok uygulamasında görülüyor. Bu uygulamaların en önemlilerinden biri de; ilkel milliyetçi, reformist küçükburjuva milliyetçi Kürt örgütleri ve mezhepsel nitelikli paravan örgütlerin yok olmaya yüz tutmaları, satın alınarak silahlandırılan uşak aşiret reisleri ile "köy koruculuğu"nun geliştirilen doğru devrimci yönelimle işlevini yerine getiremez duruma düşmesi üzerine, faşist TC'nin yoksul Türk köylülerini silahlandırarak Kürt köylerine yerleştirme politikasıdır.

Türk burjuvazisinin geçmişten beri topluma egemen kıldığı "Türk ordusu güçlüdür" hikayesi inanılırlığını yitirmiş, aklı başında olan hiç kimse buna inanmamaktadır. Çünkü, düşman pratikte, Kürdistan'da 3-5 uşağa bel bağlayacak duruma düşmüştür. Diğer yandan, mücadelemiz gelişip uluslararası boyutlarını genişlettikçe, o, yeni uygulamalar gündemleştirmekte, halkları karşı karşıya getirerek ömrünü uzatmaya çalışmaktadır. Tabii burada Türk solunun günümüze dek sürdürdüğü sosyal-şoven politikalar, objektif olarak düşmanın bu politikasına destek olmuştur. Düşmanın yapmaya çalıştığı şey, zavallı ama "Türklük" adına kandırılan yoksul Türk köylülerinin birkaç kuruşla satın alınarak silahlandırılması ve halkımızın üstüne gönderilmesidir. Türk solu ve aydınları da bugüne kadarki politikalarıyla Türk burjuvazisinin halklar düşmanı politikalarının objektif suç ortakları konumundalar. Ve görünürde bu ortaklığın lanetinden kurtulma doğrultusunda çok az gelişme vardır.

TC'nin sürdüregeldiği, toplumdan dışlanan faşist, lümpen-serseri takımını devşirerek "özel tim" adı altında mücadelemize karşı kullanma politikasından esasta farklı ve daha tehlikeli bir yönelimle karşı karşıya olmasaydık, bu yazıyı kaleme almaya gerek duymazdık. Sömürücü egemen güçler, meşru hakları için mücadeleye kalkışan her halkın başına çeşitli isimler altında bu katil sürülerini bela etmişlerdir. Oysa, sözkonusu olan yeni politika, TC'nin yoksul Türk köylülerini Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı kullanarak iki halkı karşı karşıya getirme politikasıdır. Bu nedenle sorun ciddidir. Bırakalım devrimci-demokrat olmayı, ben insanım diyen her Türk, bu alçakça politikaya karşı bizden daha çok mücadele etmek zorundadır.

Bu politika, ilk elde Kürdistan'da yaşayan Türk azınlık temel alınarak geliştirilmektedir. Ancak, buna karşı etkin bir doğru mücadele geliştirilemez, bu politika boşa çıkarılmazsa, TC, onbinlere varan Türk insanını Türkiye'den getirerek halkımıza karşı savaştıracaktır. Zira, Kürdistan'da olduğu kadar, Türkiye'de de milyonlar açlığa ve sefalete mahkum edilmiştir.

Sömürgeci-faşist Türk egemenleri bu politika için Güney-Batı Eyaletimizi ilk uygulama alanı, bu alan içinde de Pazarcık'ı pilot bölge olarak seçmişlerdir. Kuşkusuz pilot bölge olarak bu alanın seçilmesi tesadüfi değildir. Her şeyden önce bu bölge, Kürdistan ile Türkiye arasında bir tampon bölge durumundadır. İkinci olarak; Osmanlılar ve Cumhuriyet dönemlerinde azımsanmayacak oranda Türk getirilip bu bölgeye yerleştirilmişlerdir. Üçüncüsü; Kürtler alevi, Türkler ise sünni mezhebine mensupturlar. Dördüncüsü; ovalık gibi sulu ve verimli toprakların önemli bir bölümü Kürtlerin elinde bulunmaktadır. Buna karşılık Türkler dağlık alanlarda ve oldukça yoksul bir yaşam sürdürmektedirler. Bölgenin Türkleştirilmesi ve alanın zenginlik kaynaklarının talan edilmesinde "Türk burjuvazisinin bir maketi" yaratılmış, bu Türk azınlığı ise yaratılan bu sınıf zeminin güvencesi haline getirilmeye çalışılmıştır. Türk-Kürt çelişkisi mezhep çelişkisine büründürülerek iki ulusa mensup halk, sürekli bir düşmanlık atmosferi içinde tutulmuştur. Bunun yanısıra, Türklerin yoksulluğu, Kürtlerin zengin topraklara sahip olmasına bağlanarak, Türkler, her fırsatta halkımıza karşı kışkırtılmış ve kullanılmışlardır. Sömürgeciliğin bu politikayı öncelikle Pazarcık'ta uygulamaya koyması, bu çelişkilerden ötürüdür. Ve kendince, bu politikayı uygulamakta başarılı da olacaktır. Aynı zamanda, bu yolla bölge kitlesi üzerinde baskı uygulamak ve kitleleri çete olmaya zorlamak gibi bir amaç da gütmektedir. Yani, kitlelere *"Ya silah alıp çete olursunuz, ya da biz dışarıdan silahlandırdığımız çeteleri getirerek başınıza bela ederiz"* demektedir.

Nitekim 1990 Temmuz başında, Pazarcık'ta bir dizi muhtarlar toplantısı yapıldı. Kuzu postuna bürünen kurt misali çekilen nutuklar "Vatan-millet-Sakarya" ile bitirilerek aba altından sopa gösterilmiş ve her köyün silah alması istenmiştir. Bir aylık süre içinde her köy için *"Ya şu kadar silah (ki çoğunlukla 5 silah) alacak, ya da bizim dışarıdan getirteceğimiz koruculara yer vereceksiniz!"* talimatı verilmiştir. Verilen bir aylık süre bitmeden, birkaç Türk köyü ve bir Kürt köyünden 3 kişi dışında hiçbir köy silah almayı ya da dışarıdan getirilecek çeteleri kabul etmemiştir. Halk sömürgecilere verdiği bu anlamlı karşılıktan sonra 85'te Botan'da uyguladığı politikayı uygulamaya başlamıştır. Buna göre yapılanlar kitlelere baskı uygulama, köylere konumlanma, satın alma ve ağırlıklı olarak da yumuşak davranma; yani havuç-sopa politikasıdır. Böylece her yerleşim biriminde kitlelerin zayıf ve güçlü yönlerini tanıma, bunu bireylere kadar vardırma amaçlanmaktadır. Böylece bir yandan, gerillanın kitle ilişkilerini sınırlamak, bir yandan da sarsılan devlet otoritesini kitlelerin düşüncesinde yeniden canlandırıp tesis etmek gibi çok yönlü ve uzun vadeli bir çalışma başlatmıştır. Düşmanın ne denli başarılı olup-olmayacağı, Parti taktiğini doğru temsil etmeye ve yetkince uygulamaya bağlıdır. Yazımızın konusu bu olmadığından üzerinde durmuyoruz. Yine, ulusal kurtuluş mücadelemizi zayıflatmak için, bir bölüm Kürdü silahlandırarak diğerine karşı kullanma sorunu üzerinde de durmuyoruz. Çünkü bu sorun en ince ayrıntılarına dek Partimizce açıklanmıştır. Ancak, özellikle yoksul Türk köylülerini silahlandırarak Kürt köylerine konumlandırmak politikası tehlikelidir. Aslında Türk burjuvazisi, uzun vadede böyle bir politikanın yükü altından kalkamayacaktır. Bu politikayla kendi mezarını kazmakla birlikte devrimcilere de yeni ve ciddi görevler yüklemektedir.

TC, ilk elde Maraş merkez kırından 500 kişiyi silahlandırma hazırlıkları içindedir. Sömürgecilerin kirli politikalarına alet etmek istedikleri bu zavallıları Maraş'tan seçmeleri; bu alanda yaşayan Türk köylülerinin sosyal olarak geri, fanatik ve ekonomik olarak yoksul olmalarının yanısıra, faşist ideolojinin sürekli beyinlerine enjekte edilmiş olması faktörlerinden kaynaklanıyor olsa da, başka amaçlarının da varlığındandır. Pazarcık gibi diğer birçok yerde de Türk azınlık yaşamaktadır. Pazarcık dahil, buralarda Kürtlere olduğu gibi Türklere de silah alıp kendi köylerinde çetecilik yapmaları temelinde yaklaşmaktalar. Çünkü buralardaki Türk azınlığı, yalnız silahlandırarak mücadelemize karşı kullanmaya kalkışırsa, Kürt kitlesini bir bütün olarak Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi saflarına itmiş olacaklardır. Bu nedenle, daha çok Kürtlerin yaşamadığı alanlardaki Türk azınlığı tamamen silahlandırma eğilimini yansıtıyor ki, bu da yapabildiği oranda önce açlığa mahkum ettiği Türklerin, sonradan parayla satın alabildiği kadarını Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı kullanma planlarını açığa vurmaktadır.

PKK, Kürt halkının olduğu kadar Türk halkının da kurtuluşu için elinden gelen her şeyi yapan bir harekettir. Ayrıca, yürüttüğü mücadele ile insanlık değerlerini kendisinde en çok somutlaştıran bir partidir. Her PKK'li de halkların kurtuluşu için ateş hattında mücadele ederek, engin halk sevgisini en iyi temsil edendir. Bu böyle olmakla birlikte, ulusal kurtuluş mücadelemizin üzerine gönderilmek istenen bu zavallılar, zavallı da olsalar, özgürlük savaşçılarımızdan gerekli karşılığı alacaklardır. Bu, savaşın bir yasasıdır. Tez elden sömürgeciliğin silahşörlüğüne soyunmaktan vazgeçmezlerse, savaşın bu en temel yasasının şiddetli uygulanmasından kendilerini kurtaramayacaklardır. Bu yasayı uygulamak, özgürlük savaşçılarının en doğal hakkıdır.

Bu açıklama, sömürgeci-faşist TC ve onun uşaklığına soyunma eğiliminde onlara bir uyarı, halklar arası kardeşliğe, her iki halkı da açlığa, sefalete mahkum eden TC'ye karşı ortak çıkarlara sahip yoksul Türk köylülerine dostluğa çağrıdır.

Bununla birlikte derin derin de düşünmek zorundayız. Objektif olarak çıkarları en çok devrimde olanların, insanlık düşmanı bir sınıfın iğrenç politikalarına alet olmaları tabii ki bizi düşündürür. O halde, bu politikanın hayat bulması halinde dökülecek kanların sorumlusu yalnızca Türk egemen çevreleri mi olacaktır? Tabii ki değil; zira o, zaten insanlık düşmanı bir sınıftır. Tarih boyunca halkları birbirine kırdırtmasıyla ünlüdür. Ama, kendilerine devrimci, sosyalist, hatta komünist diyenlerin vurdumduymazlıklarına ne demeli? Yoksa hala "Türkiye'nin birliği-bütünlüğü" adına, "Halkların kardeşliği"(!?) adına PKK'yi "terörist"likle suçlayarak işleri idare edip, insanlık tarihinin kendilerine yüklediği sorumluluklardan kaçabileceklerini mi sanmaktadırlar? Eğer böyle ise, Türk burjuvazisi zaten bu yaklaşımlardan da yararlanarak halkları karşı karşıya getirmektedir. O halde, soruna doğru yaklaşılmalı ve halklarımızın gerçek kardeşliğinin sağlanması ülküsünün bizlere yüklediği görevler yetkince üstlenilmelidir. Halkların birliği ve kardeşliği gibi ülkülere ulaşma, kurtuluş için dayanışmadan ve giderek ortak mücadeleden geçer.

İşte, tam da bu nedenle , biraz dürüst olan; kendisine "demokratım", "devrimciyim", dahası "insanım" diyen herkesin Kürdistan'da gelişen ve Türkiye devriminin de yükünü hafifleten Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı; faşist Türk sömürgeciliği, bölge gericiliği ve emperyalizmin oyunlarını boşa çıkarma sorumlulukları vardır. Bu sorumlulukların yüklediği görevleri yerine getirmeyenler; en az TC kadar, dökülen kanların sorumlusu olacaklardır.

3 Haziran'dan 5 Eylül'e kadar Botan I. Bölge'de gerçekleştirilen eylemler

1) 3 Haziran 1990: Çukurca'ya bağlı Bê köyüne baskın düzenleyen gerilla birliğimiz, saflarımızdan kaçarak ihanet eden ve çok sayıda halktan kişinin yakalanmasına yol açan Abdurrahman... yakalandı. Yapılan sorgulama sonrası idama mahkum edilerek cezalandırıldı.

2) 16 Haziran 1990: Çukurca merkez güvenliğini sağlamakla görevli düşman timine baskın düzenlendi. Akşama doğru saat 18.45'te gerçekleştirilen eylemde düşman askerleri toplu halde hazırlıksız yakalandı. Roket ve orta otomatiklerin de kullanıldığı eylemde 9 düşman askeri öldürülürken çok sayıda asker de yaralandı.

3) 28 Haziran 1990: Yüksekova'ya bağlı Pirinçeken köyünde iki ayrı noktada güvenlik açısından tepeye çıkan düşman askerlerine pusu kuruldu. Akşam saat 18.30 dolaylarında pusuya düşen düşman askerlerine açılan ateş sonucu 10 dolaylarında düşman askeri öldürülürken, iki adet G-3 ve bunlara ait malzemelere el konuldu.

4) 6 Temmuz 1990: Yüksekova'ya bağlı Bûrye köyünde konumlanan düşman mevzilerine baskın düzenlendi. Baskında düşmana ait bir mevzi tümden imha edildi. Düşman, kaybını iki askerin öldürüldüğü biçiminde yayınladı.

5) 10 Temmuz 1990: Yüksekova'ya bağlı Sevê köyünde konumlanan düşman güçlerine akşam saatlerinde bir saldırı düzenlendi. Voleybol oynarken yakalanan askerler yoğun atışa tabi tutuldu. Düşman kaybını üç asker olarak verdi.

6) 10 Temmuz 1990: Çukurca'ya bağlı Şifrezan köyüne baskın düzenleyen gerilla birliğimiz çetelere ait iki adet G-3, 1 adet Burno ile bunlara ait malzemeyi kamulaştırmışlar. Yakında bulunan düşman birliğinin müdahalesi ile çatışma çıkmış. Birlik, köylülere yönelik yaptığı çağrı sonrası geri çekilmiştir.

7) 11 Temmuz 1990: Çukurca'nın Husê Dağı'nda düşman birlikleri ile çıkan çarpışmada biri astsubay olmak üzere 3 asker öldürüldü, 2 düşman askeri ise yaralandı.

8) 14 Temmuz 1990: Çukurca Şifrezan tabur yoluna döşenen mayına çarpan düşmana ait bir yakıt tankeri ağır hasar görmüş. Devrilen tankerdeki yakıt akarak imha olmuştur.

9) 19 Temmuz 1990: Şifreza tabur yoluna döşenen mayın, tabura erzak taşıyan kamyonda patlamış, kamyon ağır hasar görmüştür.

10) 20 Temmuz 1990: Şifreza tabur yolunu mayınlardan temizlemek için bir askeri konvoyun denetiminde gönderilen dozerde patlayan mayın aracı işlevsiz kalıyor. Konvoy geri dönmek zorunda kalmıştır.

11) 20 Temmuz 1990: Marogan-Siranê arasında bir düşman mevzisine döşenen mayının patlaması sonucu, 1 düşman askeri öldürülürken, 1 düşman askeri yaralanmıştır.

12) 21 Temmuz 1990: Çukurca'ya bağlı Kuredere köyüne baskın düzenleyen gerilla birliğimiz çete evlerine düzenlediği baskınla 6 çeteyi silahsızlandırdı. Eylemde 6 adet G-3, bunlara ait mühimmat ile bir telsiz kamulaştırıldı. Yapılan konuşma sonrası köy terkedildi. Eylem sonrası kaçan 20 dolayındaki çete de silahlarını devlete teslim ettiler.

13) 28 Temmuz 1990: Yüksekova'ya bağlı Bedrut köyünde konumlanan düşman gücüne karşı sabah saat 05.30 dolayında baskın düzenlendi. Köyün girişine pusu atan düşman timinin hedeflendiği eylemde mevziler B-7 ve orta otomatiklerle dövüldü. Düşman kayıplarını vermedi. Aynı anda köyün başka bir noktasında gerçekleştirilen eylemde bir asker yaralandı.

14) 15 Ağustos 1990: Çukurca merkez güvenliğini sağlayan düşman timine yönelik bir baskın düzenlendi. Akşam saatlerinde gerçekleştirilen eylemde iki düşman mevzisi imha edildi. Kayıpları hakkında düşman herhangi bir açıklamada bulunmadı.

15) 15 Ağustos 1990: Yüksekova'ya bağlı Pirinçeken köyünde konumlanan tabur tepecilerine baskın düzenlendi. Baskında 6 düşman askeri öldürüldü.

16) 17 Ağustos 1990: Yüksekova'ya bağlı Bûrye köyüne döşenen mayının patlaması sonucu 1 çete öldü.

17) 20 Ağustos 1990: Çukurca'ya bağlı Jiyanus köyünde konumlanan düşman gücünün banyo noktasına döşenen iki mayının patlaması sonucu 1 asker parçalanırken 3 asker yaralandı.

18) 20 Ağustos 1990: Çukurca'ya bağlı Destan köyünde konumlanan düşman gücüne ait bir pusu grubuna baskın düzenlendi. Düşman kayıplarını açıklamadı.

19) 20 Ağustos 1990: Hakkari merkeze bağlı Baze köyüne baskın düzenleyen bir gerilla birliğimiz, çete evlerini roket ve otomatik silahlarla dövdü. Düşmanın kayıpları öğrenilemedi.

20) 25 Ağustos 1990: Çukurca'ya bağlı Marogan köyünde düşman mevzisine döşenen mayının patlaması sonucu 1 düşman askeri öldürüldü.

21) 1 Eylül 1990: Çukurca-Eriz arasında sabah saat 08.00'de pusuya düşen bir düşman birliğinden 1 astsubay öldürüldü, 1 çavuş yaralandı.

1 ve 2 Eylül 1990 tarihleri arasında Hakkari merkeze bağlı Dezo köyü ve çevresinde çıkan ve iki gün süren çatışmada çok sayıda düşman askeri öldürülürken iki savaşçı yaralı olarak düşmana esir düştü.

22) 4 Eylül 1990: Yüksekova'ya bağlı Pirinçeken taburuna 40 mm'lik top atışı yapıldı. İki roket, tabura isabet sağlayarak araba garajı ve yemekhanede tahribat yarattı.

23) 5 Eylül 1990: Şifrezan tabur yoluna döşenen mayın, tabura erzak taşıyan bir düşman aracına ağır hasar verdi.

Düşmanın döşediği çok sayıda mayın kaldırılarak etkisizleştirilmiştir. Ayrıca düşmana yönelik çok sayıda mayınlama gerçekleştirilmiştir.

Botan I. Bölge Komutanlığı
10 Eylül 1990

PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaşın, hızlanan son siyasal gelişmelere yeni bazı yaklaşımlar ve görevimiz üzerine yaptığı değerlendirmenin bir bölümünü yayınlıyoruz.

"Dünyaya yeni biçim vermek isteyen güçlere en büyük darbeyi vuran Ortadoğu bölgesinde Kürdistan'a dayalı bir 'Ekim Devrimi' doğabilir"

Baştarafı 1. sayfada

settirmekte ve duyurmaktadır. Sovyetler Birliği politikasındaki tıkanma ile sosyalizme yaklaşımda birçok yönüyle başarısızlığının net olarak ortaya çıktığı 1980'ler ortasındaki yeni politika arayışları, geçtiğimiz yıl yaşanan çeşitli patlamalarda en zayıf kalelerin yıkılması, yeniden yapılanma derken daha da ağırlaşan durumların ortaya çıkması; ve bütün bunlardan başta Almanya olmak üzere, Batı Avrupa ve Amerika'nın kendi çıkarlarına yönelik alelacele ve hızlı sonuçlar elde etmek istemeleri, gelişmelerin derinliğinin kavranmasına fazla olanak tanımamaktadır.

Gerçekten Sovyetler Birliği'nde bizzat gelişmelere öncülük eden partinin, en azından Gorbaçov yönetiminin niteliği üzerinde çok durulmasına ve bu konuda çok şeyler söylenmesine rağmen, halen bunun kesin bir sonuca vardırıldığını söylemek zordur. Ve halen gelişmelerin nerede duracağı kestirilememektedir. Bilinen hususlar var; klasik Sovyet politikacılığındaki "emperyalizme karşı ortaya çıkan her harekete destek olma" anlayışı şimdi sözkonusu değildir. Tamamen değişik bir politika, daha çok da eski politikadan vazgeçme ve yeni politikayı henüz oluşturamama; ya da çok gönülsüz, adına politika diyemeyeceğimiz, hatta ABD'nin yaklaşımlarına destek olmaktan öteye gidememe, bir tutum olarak kendini ele vermektedir. Hiç şüphesiz bununla kurtarılmak istenen bazı durumlar var. Özellikle ekonomideki tıkanma giderilmek ve yeniden yapılanma dedikleri siyasal demokrasi oturtulmak isteniyor. Fakat bundaki samimiyet, tatmin edici olmaktan uzak kalıyor.

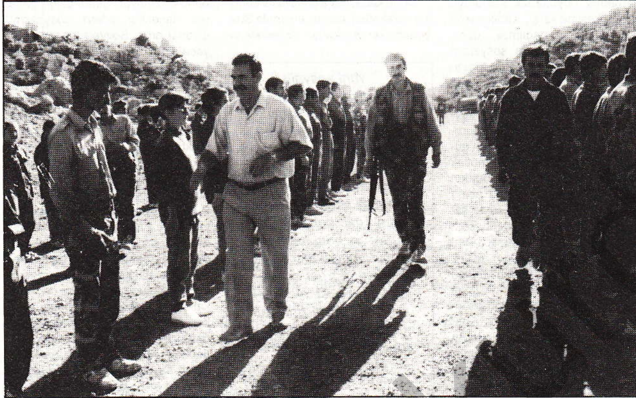
Bu durum, emperyalist ülkelerin geleneksel politikalarında da değişikliklere yol açıyor. Bir yandan alabildiğine aç gözlüce bir yaklaşım, diğer yandan "acaba gerçekten böyle midir" endişesi birlikte yürümektedir. Ve en önemlisi de, tamamen reel sosyalizmin tıkanıklığına dayalı bir NATO sisteminin mevcut yeni gelişmeler karşısında işleyememesi ve anlamını yitirmesi de, kendini hissettirmekte ve gittikçe açıklığa kavuşmaktadır. Özellikle bu anlamda, Sovyetlerin konumu, sadece kendi politikalarında değil, emperyalizmin temel politikalarında da bir açmazı ifade etmektedir. NATO'nun yeni roller bulma durumu ortaya çıkmaktadır. NATO'nun yeni görevi ne olmalıdır? NATO neye karşı olmalıdır, hangi değerler yeniden gündemleştirilmelidir? ABD ve Avrupa'nın şimdi yakıcı bir biçimde yaşadığı sorunlar da işte bunlar oluyor.

Bu durumlar, emperyalizme "acaba eskiden tek başına yönlendirdiğimiz bir dünya konumuna ulaşabilir miyiz" olgusunu düşündürmekte ve biraz da umut vermektedir. Başta ABD ve İngiltere olmak üzere, bu yönlü bir uluslararası politikaya işlerlik kazandırma hayaliyle, çeşitli devletlere tavır aldırma, örneğin, Türkiye'yi mevcut gelişmelerden önemli bir güç olarak ortaya çıkarma, Almanya'yı tekrar kendileriyle uyumlu olmaya ikna etme, zorlama, emperyalistlerin artan bir etkinlikle sürdürülen çabalarındandır. Daha büyük bir anlam kazanan az gelişmiş ülkeler bu süreçte kendilerini özellikle Sovyetler Birliği tarafından yalnız bırakılmış olarak hissetmekte ve ağırlaşan sorunların patlamalara ulaşabileceğini göstermekte, eskimiş siyasal dengeler bozulmakta ve yeni güçlerin kendini duyuracağı kaçınılmaz olmaktadır. Bu da, Doğu-Batı diye tabir edilen çelişkinin veya ABD-Sovyet yumuşamasının etkileriyle gelişmenin pek mümkün olmayacağını ve hatta çelişkinin bu mevcut uzlaşmaya karşı gelişebileceğini göstermektedir.

Öyle anlaşılıyor ki, dünyadaki gelişmelerin yönü; bir yandan ABD-Sovyet uzlaşmasıyla ve bunun yol açtığı Doğu-Batı Avrupa'nın içiçe geçmesiyle bir anlamda bir kuzey zenginler topluluğunun doğmasına -bunlara Kanada ve Japonya da dahil-, diğer yandan bunların dışında kalan geniş bir yoksul dünya topluluğu ikilemine doğru biraz daha oluşmaktadır. Daha da somutlaştırılacak olursa; Batı uygarlığıyla, çıkarları bundan geniş ölçüde zedelenen dünya halkları ikilemi, çelişkisi kendini açığa vuracağa, eskiye kıyasla daha fazla böyle olacağa benzemektedir. Bu yönlü gelişmeler doğal sonuçlarına daha henüz varmamış da olsalar bunların eskiden yaptığımız değerlendirmeleri yapmamıza olanak vermeyen gelişmeler olduğu da açıkça bilinmektedir. Değerlendirmelerin temelinde kapitalist emperyalizm cephesi ile ona karşı sosyalist sistem, ulusal kurtuluş hareketleri ve Batı ülkelerinin işçi sınıfı hareketi cephesinden bahsedilirdi. Şimdi bu cephe yaklaşımı değişmek durumundadır. Artık bu tip klasik yaklaşımın geçerli olmayacağı vurgulanmalıdır; ona dayalı düşünce yapısı, politikalar, tespit ve tutum belirlemeler aşılmalıdır. Bunun temelinde yer alması gereken bir Sovyetler Birliği bile, buna artık çoktan beri modası geçmiş düşünce ve politikalar demektedir. Dahası, hemen hemen bütün dünyayı şaşırtan ilgisizlik, bilakis desteklerini özellikle ulusal kurtuluş güçlerinden çekme, onların yıkılışına göz yumma ve hatta gerekirse ABD'yi onaylama, çok açıkça görülen bir tutum oluyor. Yine eskiden var olan "işçi sınıfı hareketidir, hatta komünist harekettir, destekleyelim" tutumu da tamamen değişmiş bulunmaktadır. Artık bu hareketlerin adını bile ağzına almamakta, destek verme şurda kalsın, tasfiye olmalarına bizzat önayak olmaktadır. Böyle olunca, bu temelde bir işlemeyi ve kutuplaşmayı ileri sürmek, "dünya bu temelde değişiyor, herkes bu temelde safını belirlemelidir" tezine sarılmak boşunadır. Fazla gerçekçi sonuçlara da götürmez.

Peki yerine konulan yeni değerlendirmelerin temel özellikleri ne olabilir? Burda da fazla açığa çıkmış yaklaşımlardan bahsedemeyiz. Özellikle Sovyetler Birliği'nin deyimlendirdiği "Bundan sonra Frank Sinatra doktrini geçerlidir" anlayışı, yani adı geçen şarkıcının bir şarkısındaki "Herkes kendi yolunda yürümelidir" anlamına gelen bir tutumdan bahsediliyorsa da, bunun güvenilir bir yol olmadığı açıktır. Bu, dar milliyetçiliğe düşen Sovyetlerin durumuna belki bir açıklık getirebilir ama, karmaşık durumları yaşayan ve çok çeşitli konumları bulunan ülkelere, halklara, onların siyasal yaklaşımlarına yardımcı olamaz. Bütün bunlar için, acaba taktik midir, diye bir değerlendirmede bulunulabilir mi? Yani gelişmelerin bu yönlü olması bir taktik midir, yoksa uzun vadeli süreçleri bütünüyle etkileyecek bir stratejik gelişme midir? Bunları da hemen cevaplandırmak zor olmaktadır. Taktik yanı ağır basan gelişmeler demek mümkün olduğu kadar, daha yol açan kültürel gelişmelerin ip uçları bol olduğundan stratejik yönlü olabileceğine dair belirtiler de fazladır. Dolayısıyla, esasta ne kadar özlü rol oynayacak ve süreklilik kazanacak bir gelişme olduğunu görmek ve buna artan bir ilgiyle yaklaşmak büyük önem kazanmaktadır. Ama diğer yandan geçici de olabileceğini, karakter değiştirebileceğini düşünmek, buna göre yer verip tutum belirlemek, bu konuda en az diğeri kadar doğru yaklaşıma ve fazla yanılgıya yer vermeyen tutuma ihtiyaç göstermektedir.

Yapılması gereken, hiç kuşkusuz çokların içine düştüğü klasik sol şartlanma ve hatta ulusal kurtuluşçuluk saplantısı içinde bir moral bozukluğu, hayal kırıklığı olamaz. Baştan beri sosyalizme ve ulusal kurtuluşçuluğa reel sosyalizmin ölçüleri dışında yaklaşamayanların, onun bürokratik aygıtlanmasını çeşitli düzeylerde yaşamaktan ve memuru olmaktan öteye gidemeyenlerin, bizim çoktan açığa çıkardığımız ve de hiçbir zaman bu tutuma inanmadığımız gibi, bırakalım devrimci gelişmelere yol açmalarını, aksine ciddi bir engel teşkil ettiklerini çok genç bir parti olmamıza rağmen biliyorduk. Denilebilir ki böyleleri, sosyalizm ve ulusal kurtuluş hareketlerindeki bu sağ ve kaynağını Sovyetler Birliği'ndeki bürokratik yapılanmada bulan, ordaki sağcı gelişmeleri daha tehlikeli bir biçimde özellikle de Türkiye somutuna yansıtan ve bu anlamda da gerçekten sosyalizm adına sosyalizmi en gerici ve tutucu ideolojik tutum haline getirenlerdi. Yine buna dayalı olarak ulusal kurtuluşçuluğun, Türk solu sözkonusu olduğunda, asla kemalizmi aşmayan, onun sol kuyrukçusu olmaktan kurtulamayan bir tutuma geldiği; Kürdistan sözkonusu olduğunda da, reformist bile diyemeyeceğimiz son derece pasif ve denilebilir ki, gerçek bir ulusal kurtuluşçuluğun önündeki en ciddi engel olma tutumuna indirgendiği ve reel sosyalizmin yansımasının bu zeminlerde böyle olduğu kendini açıkça ortaya koyuyordu. Biz, buna karşı mücadele ediyorduk. Bizi bugünkü duruma getiren bu mücadeledir ve bu son derece önemlidir.

Mevcut tüm grupların tasfiyesi, ilkesel bir yaklaşımla bağlantılı oluyor. Bu, 1920'lerde Türkiye'de olduğu gibi, özellikle de dünya çapında kendini ele veren ilkedir. Sosyalizmin deformasyonunu, daha sonra birçok ülkede görülecek sağ tasfiyesini yaşaması, Kürt hareketi sözkonusu olduğunda kemalizmden daha saldırgan olması, yine Türkiye'de demokrasi sözkonusu olduğunda da buna en ufak bir katkısının olmaması ve bu anlamda kemalist devletin ideolojik örtüsü olmaktan öteye işlev görmemesi büyük anlam taşır. Bu mahalli bir gelişme değildir. Daha sonraki Sovyet politikalarının gelişimini anlamak ve de onun ulusal kurtuluş sürecindeki ülkelere nasıl yansıdığını görmek açısından, bu Türk örneği hayli ibret vericidir. Çok ilginç olmakla beraber aslında anlaşılır bir durum olan, günümüzde Evren-Özal faşizminin bile Sovyetler'de yansıma bulması; denilebilir ki, 1920'lerdeki Türk örneğinin bugünlere yansımasıdır. Sovyetlerin, Evren'le çok ilgilendiğini, onun için dökümanter bir film hazırlıklarını öğrenebilmekteyiz. Basınında Evren'den, ilgi çekici bir lider olduğu, 20'lerdeki Atatürk'ü hatırlattığı ve ülkesinde çok sevildiği biçiminde sözedildiğini görebilmekteyiz. Aynı biçimde, iki ülke ilişkilerinin Atatürk dönemi ile kıyaslanacak ölçülerde geliştiğini ve hatta mevcut son siyasal gelişmelerden en çok yarar gören ilişkilerin Türk-Sovyet ilişkileri olduğunu, eşi görülmemiş bir ekonomik ilişkinin ardından iyi komşuluk ilişkilerinin ancak 25'lerdeki durumla kıyaslanabilecek bir dostluğa doğru yol aldığını izleyebilmekteyiz. Öyle ki, Sovyetlerin Ankara büyükelçisi, Türkeş ile çok samimi görüşmeler yapabilmekte, Karadeniz'de bir ortak pazar ve Sovyet Türkleri gibi konularda benzer yaklaşımlar içerisinde olma durumları görülebilmekte ve birbirlerinden oldukça memnun olduklarını söyleyebilecek kadar sözümona yeniliklerden bahsedebilmektedirler. Bütün bunlar taktik olabilir kaydı yanında, mevcut siyasal gelişmelerin yönünü kestirebilmek açısından da, Türk örneğinde ipuçları olmaktadır.

Nereye gidilebilir sorusunun karşılığını bu ipuçlarından çıkarmak mümkün olabilir. Burada önemli olan, eskiden yaptığımız klasik değerlendirmeleri şimdi yapamayacağımızdır. Şöyle sosyalizme dayalı ulusal kurtuluş hareketi, böyle ittifaklar tarzındaki belirlemeler, gerçekdışı bir anlama büründüğü kadar tehlikelidir de. Böylesi değerlendirmelere yönelmek, kendini kandırma anlamına geleceği gibi, aleyhine işleyebilecek ve çoktan tutum alınması gereken bir tavıra kendini mahkum etmek, dolayısıyla tehlikeli bir gelişmeye kendini itmek demek oluyor. Biz, durumun biraz daha anlaşılır kılınması için, bu ilişkinin daha 20'lerde nasıl bir hastalık olduğunu gösterdik. Kemalizm, 1920'lerin başında çok sınırlı olarak bir taktik ittifak konusu olabilirdi, dedik. Daha cumhuriyetin kuruluşuna varmadan, bunun sınırlı bir taktik uzlaşma olabilir, dedik; ve Lenin'in yaklaşımının böyle olduğunu, bu konuda hem bilinçli olduğunu hem de ilişkiye bu temelde geçtiğini söyledik. 1925'lerdeki ittifakın bazı haklı yönleri olsa bile, daha sonra uzatılması ve hatta benzer ittifakın neredeyse dünyanın her tarafında sınır tanımaksızın, faşizm midir, ilerici midir demeksizin geliştirilmesi -buna Hitler'le yapılan ittifak da dahildir- ve tümüyle dış politikayı buna dayandırmasını; bir anlamda devrimci politika yerine, Sovyetlere ne kadar yarıyor, ne kadar ayakta tutabilir tutumuna hızla yönelmesini, günümüze doğru reel sosyalizmin bu duruma düşmesinin en önemli bir nedeni olarak gösterdik. Baştaki tespitimiz günümüzde oldukça doğrulanmışa benzemektedir. Ve Stalin'in bugünkü mahkumiyeti bile daha çok da bu noktadan yola çıkılarak sağlanabilmektedir. Ortaya çıkardığı Doğu Avrupa ve Sovyetler Birliği kendisini buradan vurabilmektedir. Gerçek bir sosyalist enternasyonalizminin uygulanmadığını, uygulananın devletçi ve milliyetçi bir politika olduğunu ve bunun ürünü olarak da mevcut sosyalizmin olumlu yanlarını bile tasfiyesinden kaçınamayacakları bir noktaya getirdiğini göstererek anlamaktayız. Lenin'de gösterilmesi gerekenin bir taktik olduğunu, ama daha sonraki gelişmelerin bu taktiği bir stratejik ilkeye dönüştürdüğünü, bunun en son gelişmesini Gorbaçov örneğinde tümüyle bir teslimiyet politikasına dönüştürerek sergilendiğini görmekte, iyi anlam verebilmekteyiz. Ve uygulanan bu anlamda sosyalizm veya enternasyonalizm değil, tekelci devlet çıkarı ve tekelci devlet kapitalizmidir; onun dış politikası da, Sovyet milliyetçiliği olmaktadır. Bu, günümüzde Yeltsin'lerde uç noktaya varmıştır. Fakat kaynağını kesinlikle bu tarihsel gelişmelerde bulduğu da çok açıktır.

Bu tutum, bugün Lenin'e saldıracak kadar ilerliyorsa, nedeninin milliyetçilik olduğunu, bunu sosyalizm sananlara, ne kadar inanmak istemeseler de kulakları tırmalaya tırmalaya, o eski düşmüş beyinlerine

vura vura anlatmak istemektedir. Zaten bir Çin örneği bile o dönemlerde bu politika ile uyuşmuyordu. Mao 25'lerden sonra hemen tutum aldı ve bu tutum doğruydu. Mao, aynı tutumu 60'larda da aldı; bu tutum da doğruydu. Mao'dan saplantıların, Sovyet saplantılarının bir örneği olduğu ortaya çıktı.

Bütün bunlara rağmen sosyalist kazanımların tümü yıkıldı mı? Buna hayır diyoruz. Dolayısıyla tahlillerimizde sosyalizm lafı geçmeyecek midir? Geçecektir. Günümüz için de yapılan değerlendirmelerde, sosyalizm değerlendirmesi önemli bir güç ve kuvvet dengesi olarak yer alabilmelidir. Ama nasıl bir sosyalizm? Yaşayan sosyalizm nedir, ne değildir? Hiç şüphesiz buna doğru yaklaşım büyük önem taşımaktadır. Adına reel sosyalizm ve hatta sosyalist sistem dediğimizin, gerçekten geliştirmek istediğimiz türden sosyalizm olmadığını bilerek, bunlara, biraz da geçmişte yaptığımız gibi Batı sosyalizm türleri diyerek değerlendireceğiz. Ayrıca sosyalizmin şu kadar toprak parçasına sahip olduğu, yani I. Dünya Savaşında altıda bir, II. Dünya Savaşından sonra da üçte birine yükseldiği şeklindeki yaklaşım çok sakıncalıdır. Dünyayı böyle parçalara ayırma temelindeki bir gelişme son derece şematiktir. Bugün çok daha iyi ortaya çıkıyor ki, sosyalizmi dünya çapında böyle görmek yerine, bireye indirgemek, bireyin ne kadar sosyalistleştiğine bakmak ve bunu da öyle sayılarla ifade etmek değil, daha çok da ahlak bakımından bireyin sosyalizmi yaşayıp yaşamadığına önem vermek gerekiyor. Sosyalizmin de daha çok bir ahlaki değer taşıması gerektiğini gözönünde bulunduracak ve bu anlamda bir moral, bir dünya bakış açısı yönünden tümüyle kapitalist değer yargılarından farklı gelişmesi gerektiği ayrımını yapacaksak, sosyalist insanın da kapitalizmin yarattığı tipten farklı olması gerektiği açık olur. Kapitalizme ekonomik bakımdan ne kadar ulaştık? Dünyanın kaçta kaçını etkileyebilecek güç dengesine ulaştık? Şimdi bu tür tartışmaların sosyalist tartışma olmaması gerektiği ortaya çıkıyor. Ve bu, başlangıçta da bize fazla inandırıcı gelmiyordu. Gerçi biz, "dünyanın şu kadarında sosyalizm var, bu kadarını etkiliyor, kapitalist ekonomiyle şöyle yarışıyor, hatta dengeyi bozuyor ve bazı yönleriyle de aşmıştır" gibi genel tabirleri söylüyorduk. Ancak artık iyi anlamalıyız ki, bu tip yaklaşımların sosyalist tartışmaya herhangi bir katkısı olmayacağı kadar, gerçeğinin anlaşılmasına da fazla hizmet etmeyecektir.

Yeni sosyalist tartışmaların özü, kapitalizmin hangi ölçülerinden farklıdır? Kapitalizmin uygarlığını aşacak sosyalist ilişkiler sistematiği adım adım nasıl geliştirilmek isteniyor? Bugün kapitalizmin harap ettiği bir dünya ve bunu tasfiyeye kadar indirgemesi sözkonusudur. Eğer sosyalizmden bahsedeceksek, -ki bizim sosyalizme katkımız budur- kapitalist tarihi, bireyi, dünyayı, toplumu ve hatta devleti nasıl ele alacağız? Özellikle bireyden başlayıp, giderek çevre sorunlarına kadar götürebilen bir yaklaşım sahibi olursak, sosyalizm kavramlarına daha bir yenilik getirebiliriz. Hatta salt sınıf temeline dayalı, "işçi sınıfı, proleter sınıf" deyip tahliller geliştirmek de fazla gerçekçi değil. Çünkü bu kavramlar da 19. yüzyılın kavramlarıdır. Elbette ki sınıflar yine vardır. Fakat özellikle Türkiye'de sınıf diye tabir edilen ayağa düşmüş, nefes alamaz halde, en zor işlerde çalışabilen ve bir anlamda da ekonomik düzeye indirgenmişliği ifade etmektedir. Türkiye insanı bu biçimde bir değerlendirmeye konu edilemeyecek kadar kapsamlıdır; bundan çok farklıdır. Ve dünyada da bu böyledir. 19. yüzyılın koşullarını yaşayan işçi sınıfı aslında büyük oranda aşılmıştır. Marx ve bir anlamda da Lenin dönemlerinin işçi sınıfı ne Doğu'da ne de Batı'da var; biraz bizim gibi veya çok geri ülkelerde kaldı. Bu gerçeği görmek gerekiyor.

Bu demek değildir ki, sosyalizmin dayanacağı sosyal zemin yoktur. Sosyalizmin zemini vardır. Sosyal zemin, kuşkusuz asalak mali sermayeye dayanmayacaktır. En çok onun karşısında yer alan, tamamen gelişen emek üretkenliği üzerine borsa ve uluslararası tekeller ağıyla görülmemiş boyutlarda sömürüyü sürdüren kesime karşı, -sadece sınıf değil- sınıflara dağılmak durumundadır. Bu anlamda sosyalizm daha çok insanın-insanların sorunu olmaktadır. Salt sınıfla değil, daha çok insani sorunları bir bütün olarak hem tarihte hem günümüzde kavrama durumuyla ele alınmak durumundadır. Kapitalizmin egemen gücünün günümüzde artık mutlak anlamda düşürdüğü, her bakımdan düşürdüğü insanı bütünüyle açığa çıkarmayı, bu insana bütünüyle sahip çıkmayı amaçlamalıydı; ki, sosyalizm baştan beri böyleydi. Ama dar sınıf anlayışına mahkum edildi. Tıkanmasının temel nedenlerinden birisi de bu yaklaşımdır. Aslında başta böyle değildi, ama daha sonraki dar sınıfçı yaklaşımlar ve dar milliyetçi yaklaşımlar reel sosyalizmin bir anlamda en temel saptırmalarından bazıları oldu. Sosyalizmi bu temelde yenilemek, sosyalist insanı ve sosyalizmin insana yaklaşımını günümüzde bir yenilenme temelinde işlemek büyük önem taşıyor. Yenilenme, bu biçimde anlam kazanacaktır. Baştan beri sosyalizmde gizli olan hümanizmi daha netçe ortaya koymak hem mümkündür, hem de oldukça sonuç alacağa benzemektedir. Mevcut tartışmalar daha şimdiden bu yönlü olma konusunda zorlayıcı olmaktadır. Kısaca sosyalizme dayanmaktan sözedeceksek, sosyalizme yaklaşımları bu denli geliştirmenin önemini bir kez daha belirtmeliyiz.

Hiç şüphesiz mevcut kapitalist emperyalizmi ve hatta onunla işbirliği eden bu sosyalist ülkelerin savrulmalarını eleştiren veya onlara karşıt konuma gelebilmeyi göze alan bir ulusal kurtuluş yaklaşımına da ihtiyaç vardır. Klasik ulusal kurtuluşçu yaklaşımlarla günümüzü değerlendirmeye tabi tutamayız. Bu yapılırsa Nikaragua'daki duruma düşülür; biraz üzerinde duracağız. Irak ki, en gerici yaklaşımlardan birinin sahibi idi; onun durumuna düşülür. Bunlar, nereye götürecekleri meçhul örneklerdir. Nikaragua fazla gelişim göstermiyor. Irak'ın "Kapitalist olmayan yol" yaklaşımının nereye götüreceği de hayli büyük bir merak konusudur. Ama fazla bel bağlanacak örnekler olmadığı da, o denli kesindir. İşçi sınıfı hareketi, bu anlamda yeni bir kategori olarak ele alınmak yerine, bu dar yaklaşımdan kurtulmak ve tartışmayı geniş zeminlere dayandırmak önemlidir. Batıdaki işçi sınıfı da gerçekten günümüzde en çok aşılan kategori durumundadır; bu kavramlara artık itibar bile edilmiyor. Ama yine de bunlar çok büyük ülkelerdir. Çıkarlarına ne kadar düşkün olduklarını, bu son Basra Körfezi gelişmeleri açıkça göstermektedir. Bu ülkelerin, uluslararası gelişmelerden en çok etkilenen ülkeler olduğu, yönlendirici güçlerinin, sermayesinin en asalak gücü olduğu belli olmaktadır. Fakat şu da bir gerçektir ki, yine de gerek sosyalist tartışmalara ve gerekse ulusal kurtuluşçuluğa katkı sunacak zemin, dünyanın diğer alanları, ABD-Sovyet uzlaşma sahası dışında kalan alanlar olmaktadır. Buralarda yeni tartışmalar ve yeni gelişmeler boy vermeye müsaittir. Gelişmelerin, Batı sisteminin, Batı uygarlığının hem doğusunda ve hem de batısında hiç şüphesiz eskisi gibi olmayacaktır. Ama daha yoğun, sonuç alıcı biçimde boy gösterecek olanları, dünyanın, bu çıkar ittifaklarından zarar gören alanlarında olacaktır. Ve nitekim oluyor da. Bu anlamda bir ulusal kurtuluş yaklaşımı geliştirmek ve bunu da, sadece emperyalizme karşı olma biçiminde değil de, biraz da günümüzde anlam kazanan emperyalizmin değerlendirilmesi temelinde geliştirmek kaçınılmaz olmaktadır.

Düne kadar daha çok ulusal kurtuluş hareketleri, mutlak anlamda Sovyetlerin kendi çıkarları temelinde ve onların yardımlarına dayalı olarak gelişiyordu. Dar milliyetçiydiler ve ciddi bir devrimci temelleri de olmuyordu. ABD'yi zayıflattı mı, Sovyetleri güçlendirdi mi, işte buna ulusal kurtuluşçuluk ve ilericilik yaftası vuruluyordu. Olmadı mı, gericidir, bırak! Bu tür yaklaşımlar günümüzde geçerliliğini yitirmiştir. Zaten, dediğimiz gibi, başta Sovyetler bu politikayı terketmiştir. Saddam için, "Bize ihanet etti" diyor. Ama ulusal kurtuluşa en büyük ihaneti bu anlamda kendisi yapmıştır. Gerçekten klasik anlamda ulusal kurtuluş hareketleri ve süreçleri, en büyük ihanet darbesini Sovyet Birliği'nden yedi. Dolayısıyla Saddam'ı suçlaması, ikiyüzlülükten başka bir şey değildir. Kürdistan halkını soykırımdan geçirirken Saddam ilericiydi, Kuveyt emirliğinin işgali ile gerici oluverdi! Tek kelimeyle utansın deriz.

> *" Yeni sosyalist tartışmaların özü, kapitalizmin hangi ölçülerinden farklıdır? Kapitalizmin uygarlığını aşacak sosyalist ilişkiler sistematiği adım adım nasıl geliştirilmek isteniyor? Bugün kapitalizmin harap ettiği bir dünya ve bunu tasfiyeye kadar indirgemesi sözkonusudur. Eğer sosyalizmden bahsedeceksek, -ki bizim sosyalizme katkımız budur- kapitalist tarihi, bireyi, dünyayı, toplumu ve hatta devleti nasıl ele alacağız? Özellikle bireyden başlayıp, giderek çevre sorunlarına kadar götürebilen bir yaklaşım sahibi olursak, sosyalizm kavramlarına daha bir yenilik getirebiliriz. Hatta salt sınıf temeline dayalı, 'işçi sınıfı, proleter sınıf' deyip tahliller geliştirmek de fazla gerçekçi değil. Çünkü bu kavramlar da 19. yüzyılın kavramlarıdır."*

Ulusal kurtuluşçuluk bu anlamda, Sovyetlere dayalı olarak gelişmek şurda kalsın, onun mevcut politikalarını, özellikle ABD'ye teslim olma, onu destekleme politikalarını karşısına almak durumundadır. Yine "Kapitalist olmayan yol" safsatası altında kendini aldatmak, ya da "kör milliyetçi egemen bir devletim olsun da nasıl olursa olsun" yaklaşımı içinde olmakla da, ulusal kurtuluşçuluk fazla ilerlemeyecektir. Ve bu temelde de kurtuluş imkanı olmayacaktır. Bir Afganistan, bir Nikaragua ya tamamen kendini yenileyerek geliştireceklerdir, ya da aşılacaklardır. Nikaragua'nın geri adım atması, Afganistan'ın kendisini her türlü yenilgiye açık hissetmek zorunda görmesi anlamsız değildir.

Mevcut gelişmeler karşısında zorlanan ulusal kurtuluş hareketlerinin nasıl bir seyir izlemesi gerekir? Belli ki, adeta sıcak savaşın zeminleri olarak ve ilginç deneyimler biçiminde hizmet vermek gerekecek, yoksa klasik anlamıyla gelişme sağlamak mümkün olmayacaktır. Örneğin, Castro'nun Küba'sı kendini çok daha apayrı bir konumda ve yanlızlıkta görmekte. Sovyetlere dayalı Küba, sosyalizmin kurtarılmasını nasıl sağlayacak? Castro'nun büyük karizmatik kişiliği buna yetecek midir? Yetmeyeceği açık ve kendileri de bunu farkediyor. Şimdi dalga geçerek "teşekkür ederiz sosyalizm!" diyorlar ama, Sovyetsiz nasıl yaşayacak? Bu da ciddi bir sorundur. Başarmasını dileriz ama, öyle kolay olacağa benzemiyor.

Üzerinde biraz daha yakından durmamız gereken Saddam örneği de, bu konuda hayli ilginçlikler taşımaktadır. O, tam da karakterine uygun olarak "böyle dünyanın içinde ben de böyle ederim" dercesine bir politika içerisine girdi. Güzel de oldu. Bu anlamıyla, böyle bir dünyaya bu yaraşırdı. Fırsat mı buldu veya işler mi çok sıkışmıştır? Her ikisi de olabilir. Fırsattan istifade de denebilir, artık başka türlü yaşamasına olanak bulunmadığı için de buna kalkışmış olabilir. Anlaşılması gereken, ABD-Sovyet uzlaşmasını denemeden geçirdiğidir, öyle değerlendiriliyor. Gerçekten ne kadar soğuk savaştan arınmış bir dünyada yaşadığımız, sonsuz barış içinde ve bütün sorunların barışçıl halledilmesi gereken bir dünyada yaşadığımız türünden aldatmacalara bir darbe oluyor bu. O anlamda, statükoyu parçalaması ve uzlaşmayı darbelemesi olumludur. Fakat kendisinin tepeden inmeci, despotik ve son derece şoven milliyetçiliği açısından da çok tehlikelidir. Bu bir anlamda Arap sorununu kılıç gücüyle çözmeye çalışmaktır. Karşısında olduğu dünyayı ne kadar aşabilecek acaba? Yel değirmenlerine kılıçla saldıran Don Kişot'a mı benzeyecek, yoksa gerçekten büyük Arap silahşörü -öyle değerlendirilmek isteniyor-, Selahaddin-i Eyyubi gibi mi olacak? Fakat kendi içinde yürüdüğü olgu kapsamlı olan bir olgudur ve karşısına aldığı dünya da yeni kurulmakta olan bir dünyadır. Bu yüzden ilginç bir biçimde seyredeceğiz gelişmeleri.

Şimdi anlaşılması gereken, bizim de içinde yer almak durumunda olduğumuz ulusal kurtuluş sürecidir. Nasıl bir dünyadayız, bu dünyayı nasıl değiştirmek istiyoruz, kimlerle değiştirmek istiyoruz, temel güç ve ittifaklarımız nasıl olmalı tarzındaki sorulara, eski klasik değerlendirmelerle ve eskisi gibi yanıtlar vermek olanaklı görünmüyor. Yenisi de, derin bir anlayış kadar, çok özgül, somut, yaratıcı politikalara ve eylem biçimlerine ihtiyaç göstermektedir. Mevcut eylem biçimlerinin kitlesel temelde gelişebileceğini Doğu Avrupa halklarının örneğinde gördük ve daha birçok ülkede de görebilmekteyiz. Aynı şekilde şiddet olgusunun vazgeçilmezliği de ortaya çıkmaktadır. Sadece gösterilerle sonuç alınamayacağı ve bazı reel sosyalizm kalelerinin yıkılmasında şiddetin gerekliliği de açıkça görüldü. Bu anlamda Romanya örneği çarpıcıdır ve istisnai bir olay da değildir. Diğer yandan ulusal kurtuluş sürecinde devleti olsun veya olmasın, yıkılırken veya kurulurken şiddet gündemdeki yerini koruyacaktır.

Özellikle yaydırılmak istenen, en çok da ABD-Sovyet uzlaşmasının dünya çapında yansıtmak istedikleri, "Devrimler çağı geçti, bütün sorunlar diplomasiyle hallediliyor, biz bu temelde bütün sıcak gerginlik noktalarına müdahale ederiz" tarzındaki görüşler, dünyaya yeniden egemen olma, dünyayı aralarında paylaştırmanın ifadesidir. "Yumuşama" adı altında bunu sağlamak istiyorlar. Önceleri "soğuk savaş" adı altında böyleydi. Dünyanın önemli bir bölümü üzerinde Sovyetler Birliği etkili oluyor ve taviz alıyordu. Koyduğumuz gibi, Sovyet politikası bu temelde fazla çıkar elde edemiyor, özellikle ulusal kurtuluştan önce ve sonra umduğu yararı fazla göremiyordu. Batı kapitalizmi daha fazla kar ediyor, dünyayı daha fazla sömürüyordu. O da bu sömürüye ortak olmak için ABD ile uzlaşma yoluna girmiştir. Batı kapitalizminin sömürücü özelliklerini kendi bünyesine de taşırmak istiyorsa, bunun nedeni, hem ülke içinde sömürüyü biraz geliştirmek, hem de uluslararası sömürüden kendi payını artırmaktır. Bunu, yumuşama, daha barışçıl dediği bir dünyaya da sorunların siyasi-diplomatik yollarla halledilmesi gibi adlar altında almaya çalışmaktadır. ABD ile yaptığı her zirve bir pazarlıktır. Özellikle ne kadar ekonomik olanak koparacağına bakmaktadır. Almanya'dan 15 milyar marktan fazla yardım alıyor; aynı biçimde ABD'den çok önemli ekonomik ve ticari ilişki ve olanaklar koparıyor. Şimdi Sovyet dış politikasına yön veren bunlardır işte. Ve buna yol açan da açıktır ki, içine girilen "soğuk savaşı aştık, sorunlarımızı bu sefer son derece barışçıl hallediyoruz" dedikleri politikadır. Açık ki, sömürüyle bağlantısı, kendi aralarında dengeli ekonomik gelişme ve bunu da dünyanın geniş alanları üzerinde ortak bir politikayla sağlama niyetleri tartışılmazdır.

O halde mevcut gelişmelerin bir yönünün bu olduğunu, dünya halklarına karşı böylesine yeni bir tür emperyalizmin geliştiğini görmek gerekiyor. Zaten günümüzün antiemperyalizmi bu emperyalizmin yeniliklerine karşı olmalı derken, biraz da bunu kastediyoruz. İşin içinde artık Sovyetler de yer alacaktır. Bütün yönleriyle olmasa da, hem kendi içinde kendi halklarına karşı sömürüyü geliştirecekler, hem de uluslararası alanda halklar üzerinde ABD, Avrupa ve Japonya ile birlikte ortak sömürüyü geliştireceklerdir. Dolayısıyla hem Sovyet halklarındaki sosyalizmin kazanımlarını savunma, onun uğruna savaşma hız kazanacaktır, hem de dünya halklarının bu politikalarına karşı savaşmaları hız kazanacaktır. Nitekim Küba'nın yaptığı, Nikaragua'nın, hatta Afganistan'ın yapacağı budur. Şimdiden kısmen kendini ortaya koydu ve önümüzdeki dönemde bu daha da hızlanacaktır; buna eminim. Hemen söyleyelim, Çin de bu politikaya karşı direniyor; çünkü henüz bir Sovyetler olma durumuna gelememiştir. Kendini hala az gelişmiş veya yoksul, hatta bu politikalardan zarar görecek halklar kategorisinde görüyor. Ve bu doğrudur aslında. Dolayısıyla çok geniş bir yelpazede Latin Amerika, Afrika, Ortadoğu, Asya'nın güneyi ve yine Sovyet halklarının büyük bir bölümü bütünü ile başkaldırıyor. Yine hem Doğu Avrupa hem de Batı Avrupa'da, küçük halklar ve ulusların durumu daha şimdiden bu gelişmelere başkaldıracak haldedir; birçok küçük ulus homurdanıyor. Kısacası bir yanda bellibaşlı birkaç büyük ulus ve diğer yanda bütün bunlara karşı bir dünya! Buna ulusal kurtuluş diyoruz; veya sınıfsal kurtuluş, sosyal kurtuluş diyoruz.

Yeni dönemin durum değerlendirmelerinin temelinde bu gelişmeler rol oynuyor derken, başta da belirttiğimiz gibi ihtiyat kaydı vardır. Mevcut gelişmeleri stratejik özel-

likte olanları kadar, geçici taktik özellikte olanları da vardır. O nedenle ihtiyat kaydı önemlidir, diyoruz. Daha canlı, üretken düşünmeye zorlamaktadır. Eski klasik reçetelere sığınarak tutumlar belirlenemeyeceğini, özellikle dünya değerlendirmesi, bölge değerlendirmesi, sosyalizm ve ulusal kurtuluşçuluk değerlendirmesi yapılamayacağını belirtmeliyiz. Bunlar aşılmıştır. Hiç şüphesiz birçok eski deyim yine kullanılacaktır, eski değerlendirmelerin yansımaları devam edecektir. Ama yeni olan yanları da ihtiva etmesi şarttır. Eskiden kalanlarla, yeni gelişim özelliklerini görmek önem taşıyor. Bu, hem yaratıcı bir sosyalist düşünceye, bir politikaya ve mücadeleye gitmek açısından gerekli; hem de birçok yanılgıdan, özellikle birçok yanılgılı sosyalizm anlayışından kurtulmak için çok gereklidir. Biz, buna yabancı değiliz. Baştan beri Partimizin gelişimi, bu mevcut gelişmeleri öncelikle teoride görebilen, daha sonra pratikte doğrulandığında bu doğrulanmayı farketmekte zorlanmayan ve bu anlamda günümüzün en devrimci anlayışının, devrimci gelişmelerinin nabzını elinde tutan ve hatta bu konuda ileri düzeyde bir devrime öncülük etmek, Kürdistan devrimine öncülük etmek kadar, teorik açılımıyla da uluslararası gelişmelere en iyi cevap verebilen hareket konumundadır. O nedenle mevcut gelişmeleri doğruya en yakın değerlendirme, teorik açımlamaları daha derinleştirme şansımız hayli yüksektir. Bugünkü gelişmelerden anlıyoruz ki, bunu ileri bir aşamada daha da yetkinleştirerek uluslararası alana taşımak mümkündür. Ve bu yerine getirilmesi gereken görev olmaktadır.

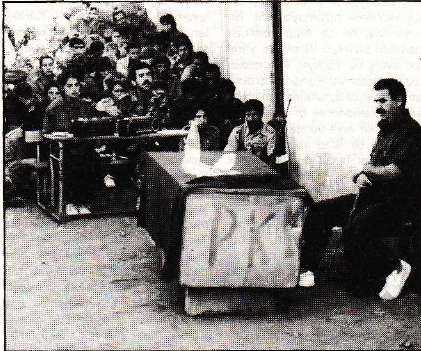
Bu gelişmelerin bölge üzerindeki etkileri zaten çok yakıcıdır ve Basra Körfezi'ndeki yığınak nedeniyle anbean duyulmaktadır. Bu nedenle Ortadoğu bölgesi, mevcut uluslararası politikayı sorgudan geçiren, nasıl anlaşılması gerektiğini ortaya çıkaran ve bu anlamda da gelişmeleri birinci dereceden etkileyen konuma daha şimdiden ulaşmıştır. Sadece basit bir Irak'ın Kuveyt'i işgalinden mi geliyor bu ilgi? Sanmıyoruz. Daha önceki değerlendirmelerimizde de Ortadoğu'daki gelişmelerin, dünyamızın gerek çelişkilerini ele vermede ve gerekse bunlara çözüm getirmede belirleyici konumlardan birisini işgal ettiğini söyledik. Son hızlanan gelişmeler bu değerlendirmeyi doğru kılmaktadır. Esasta bölgenin çözümlenmemiş sorunları ve bu sorunların doğuşunda rol oynayan faktörler buna yol açıyor. Petrol üzerindeki savaşım bunun belirleyici nedeni değil, bir sonucu olmaktadır. Ve yine Kuveyt'in işgali basit bir işgal değil, bir sonuçtur. Dolayısıyla mevcut eski değerlendirmelerimize fazla ve değişik şeyler ilave etmek yerine, kısa bir özetleme daha doğrudur.

Ortadoğu bölgesi üzerinde gerek Batı kapitalist-emperyalist sisteminin yönelmesi, tahakkümü ve gerekse yeni bir güç olarak yükselen Sovyetlerin ilgisi, gelişimi ve etki alanları yaratması bölge halklarının aleyhine olmuştur. Hiç şüphesiz Sovyetler açısından bu aleyhte olma durumu sınırlıdır. Sovyetlerin yöneliminin olumlu yanı da olmuştur. Bazı halklar için böyle olumlu bir yansımadan sözedilebilir. Örneğin, başta M. Kemal önderliğindeki Türkiye için... Sovyetlerin Türk ulusçuluğuna katkıları büyüktür ama, Kürt ulusuna yansıması olumsuzdur. İran Şahlığını güçlendirmiştir, ama İran halkının daha sonra bu mutlakiyetten ne kadar zarar gördüğünü gözönüne getirirsek, yine klasik komünist partilerinin bu ülkelerdeki kemalizm ve Şah kuyrukçuluğuna nasıl sarıldıklarını düşünürsek, olumsuzdur. Arap milliyetçiliğine büyük katkıları vardır. Her ne kadar ihanet de dense, günümüzde bu milliyetçiliği bu denli güçlendiren Sovyetlerdir. Demokrasinin olmadığından sözediliyor. Bu özellikle Irak'ta çok çarpıcıdır. Bu demokrasinin olmaması durumundan, Sovyetlerin sorumluluğu birincil derecededir. Tabii bu mevcut şahlıklar, emirlikler, sultanlık ve krallıklar Amerika'nın eseridir. İngiltere oluşturdu, ABD devam ettirdi, ettiriyor.

Kısaca, gerek Sovyetlere dayalı olarak geliştirilen diktatörlükler, gerekse daha çok da ABD'ye dayalı olarak geliştirilen şahlıklar, monarşiler bir bütün olarak dünya halklarının son derece aleyhindedir. Bırakalım demokrasiye, sosyalizme ulaşmayı, normal bir siyasal gelişmeyi bile sağlayamamışlardır veya bunu engellemişlerdir. Ekonomik gelişmeyi değil, bütünüyle tahakkümü ve talanı bu konuda esas almışlardır. Bazı ilerici tutumlar var. Bugün bir Suriye, bir Kaddafi, bir İran ve irili-ufaklı birçok örgüt neye karşıdırlar? Bunlar tamamen bir yandan reel sosyalizmle mücadele ederken, bir yandan da emperyalizme karşı kendilerini savunmaya çalışıyorlar. İran'ın çizgisi çok netleşiyor. Sosyal temeli ne kadar dar olursa olsun ve ne kadar ortaçağdan kalmış olursa olsun, son tahlilde dış tahakküme karşı kendini savunmuştur. Ve bu anlamda olumlu yönü ağır basmaktadır. Küba'nın durumu, Suriye'nin konumu benzerdir. Bunlar, ister Sovyet ister ABD olsun dış güçlere dayanmaktan ziyade, daha çok onlar arasındaki dengeyi hesaplayarak ve biraz da kendilerini bu dengeye karşı savunarak korumaya çalışmaktadırlar. Diğerleri özellikle Batı'ya, ABD'ye dayanarak tamamen kendi halklarını kişiliksizleştirmiş ve adeta silmişlerdir. Bu tahliller bizim eski tahlillerimizdir ve günümüzde de oldukça kendini kanıtlamıştır.

Bölge halklarının gelişmesinin yolunun ne olduğu iyi ortaya çıkmış bulunmaktadır. Bölge halkları ister klasik sosyalist sisteme dayalı yaklaşsınlar, isterse Batı uygarlığına dayalı yaklaşımlar göstersinler, her iki halde de yol alamayacakları bir noktaya gelip dayanmışlardır. Bazı rejimler yaşayabilecek midir? Hemen belirtmek gerekir ki, eğer başkalarına dayalı kalırlarsa yaşayamazlar. ABD'nin güçleri bir Kuveyt Emirliğini ne kadar yaşatabildi? Bugün Suudi Krallığını yaşatmak istiyorlar, bu amaçla bütün dünya oraya yığınak yaptı. Acaba kurtarılabilir mi? Veya bu kadar işgalci güce dayalı bir ülke ne kadar kurtarılmış sayılır? Yine bir İran, bağımsız tutumunu ne kadar sürdürebilir? Libya, Suriye Batı'ya yaslanmadan, özgüce dayalı olarak mevcut konumlarını ne kadar sürdürebilirler? Hiç şüphesiz bunlar günlük olarak tartışılan ve yoğunca çözümü bulunmaya çalışılan sorulardır.

Şu nokta çok açıktır; ister reel sosyalizmin silahlarına dayalı olunsun, ister Batı'nın; bunlar halklara fazla bir şey vermediği gibi ciddi bir savunmaya da götürmez. İran bunu gördü, onun için belki de dersini en iyi alan ülkedir. Diğerleri de bunu görmek zorundadır. Dolayısıyla gelişmelerin yönü biraz da belirlediğimiz gibi kendi halklarını esas alma biçiminde olacaktır. Çünkü kendi halklarını esas alan rejimler yaşayabilirler. Nitekim İran, Suriye daha çok bu temelde kendilerini yaşatmaya çalışıyorlar. Diğerlerinin yaşama şansı da bununla orantılıdır. Diğerleri her ne kadar üstten halkı güdümlendirmek istiyorlarsa da, bunun fazla kurtarıcı bir rol oynayacağı söylenemez. Halk çıkarının esas alınması da açık ki, tahakkümcü güçlere karşı, kendi tarihsel güçleri ve kişilikleri kadar güncel çıkarlarını da görerek ayağa kalkmalarına bağlı olacaktır. Bu yaklaşım, bugün her zamankinden daha fazla doğrulanmaktadır. Eğer gerçekten halk seçeneği esas alınıyorsa mümkün olan biricik doğru yolun bu olduğu, bunun dışındaki seçeneklerin ne ilericilik adına, ne ulusal kurtuluşçuluk adına, ne de sosyalizm ve demokrasi

adına mümkün olamayacağı ortaya çıkıyor. Reel sosyalizmin perspektiflerini esas alan klasik komünist partileri, artık çürüyor da demeyeceğiz, tasfiye olup gitmişlerdir. Yine bu temele dayalı ilericilik ve ulusal kurtuluşçuluk, kemalizm ve ona kuyrukçuluk eden, ondan icazet alan ve günümüzde Evren-Özal kliğiyle bütünleşen TKP örneğinde görüldüğü gibi, bir faşizmden başka bir şey değildir. Böylelerinin demokrasiyle asla ilgilerinin olamayacağı açıktır. Bunun yerine gerçek demokrasiyi halkların ayağa kalkışı temsil ediyor. O halde Ortadoğu'daki gelişmeleri doğru kavrayabilmek açısından, mevcut uluslararası gelişmeleri ve yine bu ülke halklarının tarihsel, özellikle de yakın tarihsel gelişmelerini esas almak gerekir diyoruz.

Dışa bağlı olmaktan kurtulup halka dayanma esas alındığı oranda bir ilerici doğrultuya yol açılabilir. Bağlılıkta ısrar edildiği halde ise, ortam daha da tıkanmaya ve bu halkların nefes alamaz duruma gelmelerine yol açar.

İşte tam da bu noktada görülüyor ki, ufak bir sorundan dolayı dünya bu bölgeyi temel ilgi noktası haline getirdi. Sadece petrole bağımlılık değil, mevcut işbirlikçi rejimlerin yıkılması da dünya dengesini bozacaktır. Özellikle mevcut yumuşama sürecine en büyük darbeyi Ortadoğu vuracaktır. Öyle anlaşılıyor ki, petrol daha önemli yön vermektedir. Kürdistan'daki olası gelişmeyi değerlendirirken, bu biraz daha kendini açığa vuracaktır. Ortadoğu halkları dış tahakkümden en çok zarar gören ve rejimleri en işbirlikçi olan, ama aynı zamanda da en zengin tarihsel potansiyele sahip halklar olmaktadır. Bir İran, hatta bir Irak neye kadir olacaklarını gösterdiler. Bir Libya, bir Suriye öyle kolay yutulacak lokmalar olmadıklarını ortaya koydular. Ama bir de tümüyle halka dayalı konumlara ulaşsalar ve gerçekten doğru tutumları esas alsalar, işbirlikçiler daha da daralsa ve yıkılsa, Ortadoğu bu konuda dünyayı sürükler. Buna bir de maddi zenginlikler eklenirse, mevcut yumuşama altüst olur. Zaten tutuşmaları da bu nedenledir. Öyle Kuveyt Emiri'ni sevdiklerinden ya da onun çember sakalına hayran oldukları için değil elbette.

Hepsinin eli eteği tutuşurken, en çok tutuşanlardan birisi de Türkiye'dir. Bunun son derece anlaşılır nedenleri vardır. Bu statükonun parçalanması ve Kuveyt'in ardından Suudi yönetiminin gitmesi demek, ertesinde de Türk yönetiminin gitmesi demektir. İşte birdenbire tutuşması bu nedenledir. Özellikle dünya çapında hepsinin birleşmesi, Birleşmiş Milletler, AT ve NATO kanalıyla iri devletlerin çıkar birliklerini sağlamak içindir. Gelişmeler, dünyayı yeniden ve daha uygun yeni esaslarda, biraz da ortak sömürüye dayalı olarak götürmeye karar vermiş olanların ve bunların mevcut politikalarının büyük darbe yemesi anlamına gelmektedir. Sözümona dünyaya şekil veriyorlar, mevcut aşırılıkları yontuyorlar; "Çavuşesku'yu biçtik, Ortega'yı indirdik, yumuşayanlar kazanır, teslim olanlara yaşam hakkı olabilir, olmayanların üstesinden yavaş yavaş geliriz" diyorlar. Bu politika büyük bir çıkmazla karşı karşıyadır. Zaten dünyanın bu politikaya fazla boyun eğmeyeceği açıktır; mevcut koşulları buna imkan vermez. Birkaç büyük ulusun hatırına bütün bir insanlığı bazı hayallere ve safsatalara yatırmak olanaklı değildir. Nitekim işte buna daha şimdiden en büyük darbeyi bu gelişmeler vuruyor. Statükonun Ortadoğu'da yırtılmasının küçük bir örneğidir bu. Haklı ya da haksız, nedeni ne olursa olsun Kuveyt'in ortadan kaldırılmasıyla statüko parçalanıyor. Özellikle emperyalizme ve dış güçlere dayalı rejimler çöküyor. İradesi ve amaçları dışında da olsa Saddam "bir tek hayırlı iş yaptım" diyecekse o da budur. Keşke sonunu getirebilse, statükoyu daha da oynatabilse!

Niyetleri ne olursa olsun, ortaya çıkacak olan, büyük bir devrimsel gelişmedir. Tıpkı Ekim Devrimi'nde, Çin ve Vietnam devrimlerinde olduğu gibi; ardı gelirse, sarsılma önemlidir diyoruz. Küçümsememek gerekir. Gelişmeler daha da hızlanırsa bölge halklarının hareketi yükselecektir. Bu yükselme mevcut rejimleri paramparça edebilir. Irak yönetimi öyle istememiş olabilir, ama Irak halkı bunu değişik sonuçlandıracaktır. Tarihte bir kişinin keyfi yönetimi ve keyfi karakteri, asla sonuç belirleyici olamamıştır. I. Dünya Savaşının başlamasında Avusturya Veliahtının bir Sırp milliyetçisi tarafından vurulması nasıl bir bahaneyse -ki sonucunda Ekim Devrimi oldu-, Saddam'ın da Kuveyt'i işgali böyle bir bahanedir. Fakat sonuçları çok farklı bir devrimsel gelişmeye yol açabilir. Hayalci olmamak ama, olası gelişmeyi de iyi kestirmeyi bilmek gerekir.

Ortadoğu bu temelde statükoyu tamamen zorlayabilir mi? Her şeyden önce, Ortadoğu'daki statüko parçalanabilir mi? Hemen belirtmek gerekir ki, gelişme için başka yolu bulunmamaktadır. Kendi tarihsel kaynaklarının ve zenginliğinin çok gerisinde bir yoksulluğa mahkum edilmiştir. O nedenle Ortadoğu halkları mevcut ve yeni oluşturulmak istenen egemen dünyaya karşı en fazla direnecek halklar olacaklardır. Bu, gerek İran ve Arap halkları için, gerekse de Türkiye ve Kürdistan halkları için böyledir. Yaşadıkları bütün tarihi ve somut koşullar onların, bu eskiden kalma rejimleri aşmaya götürür. Buna en yatkın bölgedir. Ve gerçekten de sonuç alacak kadar stratejik bir konumu, yalnız coğrafi anlamda değil, toplumsal-tarihsel anlamda da, işgal etmektedir. Düşünelim; halklar tarihlerini bizzat burada tayin ettiler, buna ilerici ve günümüzün tıkanıklığını her düzeyde aşan bir yaklaşımla cevap olabildiler. Burada büyük bir ihtilalci açılım egemen olmaya başladı. Bu, milli etkende de kendini oldukça açığa çıkartabilir; islami etkenlere de bürünebilir, sosyalizm rengine de. Bütün bunlarla dünyaya kafa tutan bu bölge nerelere kadar uzanmaz ki? Çin'e kadar uzanır, Afrika'yı tümüyle etkisi altına alabilir. Geriye Latin Amerika kalır, o da zaten benzer bir konumdadır. Dolayısıyla Ortadoğu'daki devrim, en erkenden yeni dünyayı yaratmak isteyen güçlere en çok kafa tutan öncü bir güç durumuna yükselir. Rahatsızlıkları bundandır. Yoğun telefon diplomasisi ve diplomatik ziyaretler, Körfez'e yapılan büyük yığınak, Türkiye'yi pohpohlamaları ve işbirlikçilerine görülmemiş askeri destek sunmaları bundandır.

Ancak her şeye rağmen tehlikeli adım da atmak istemiyorlar. Çünkü bu haliyle bir patlamaya gidilirse ne olur? Irak kolay teslim olabilir mi? Bu biraz zor görünmektedir. O da elinde özellikle patlayıcı maddeyi bol bulundurmaktadır. Bu açıdan hem reel sosyalizmden hem de Batı kapitalizminden çok iyi yararlandı. Muazzam silah aldı ve bu konuda kendini oldukça da yetkinleştirdi. Şimdi bunu kullanmaya çalışıyor. Her iki taraf da bu konuda öfkeliler. "Bize nasıl böyle ihanet etti? Böyle yapmayacaktı! Uysal bir alet olmasını bekliyorduk" diyorlardır. Bu anlamda hayal kırıklığına uğramaları iyi olmuştur, diyoruz. Ama Saddam bunu kullanabilecek mi? Gerçekten çizgisinde tutarlı mı, yoksa o da bir taktik mi yapıyor bölgede? Ne kadar taktikçi olduğu söylenir ama, yine de eğer bunu yerinde kullanırsa, Irak halkının, diğer Arap halkının milliyetçiliği de giderek etkilenecek ve gelişecektir. İradesi ve amaçları dışında da olsa, bu iyi bir Arap ulusal kurtuluşçuluğuna yol açabilir. Yani dinamiti patlatır ama belki kendisi de bunun altında ezilir. Gelişmeler onu gösteriyor. Bu süreçten sağ çıkmaları da zor değildir. Ama sonuçta hepsi zarar görebiliyor; ki, kendileri de bu değerlendirmeyi yapıyorlar. "Saddam gider ama, ona karşı güçlerin de bölgede fazla yeri kalmaz" deniliyor. Bu, oldukça doğruya yakın bir değerlendirmedir. Eğer sonuçlar getirirse, bir Türkiye'nin bile en büyük korkusu bu olmaktadır. "Gitse de, gitmese de Türkiye açısından durum çok kötü olacak" deniliyor. Bu bizim de değerlendirmemizdir.

Milyonların savaşa çekilmesi, görülmemiş silahların konuşturulması, bu bölgeyi en azından bir on yıllık -2000 yılına kadar- çatışma alanına sürükler. Statüko parçalanmıştır, eski her bakımdan yıkılmıştır; yeni uğruna da savaşım vardır. Özellikle, "Arap gericiliği tasfiye olmadan, Araplar adam olmaz" görüşü -ki görüşümüzdür de- kendini net olarak ortaya koyacaktır. Arap gericiliğini bugün ayakta tutmak isteyen kimdir? Hiç kuşkusuz İsrail'dir, ABD'dir. Biz eskiden şunu söylüyorduk: Bu kadar muazzam bir gerici blok yıkılmadan İsrail'e karşı gelişme olamaz. Bu bir kez daha doğrulanıyor. İşte bu gerici blok eğer darbelenirse, eski işlevini göremezse, Araplar için çok farklı bir denge doğar ve bu denge İsrail'e yansır. İsrail'e yaklaşımları daha gerçekçi olarak ortaya çıkar. Her

şeyden önce işbirlikçi rejimler yıkıldığı oranda bu denge kurulabilir ve en büyük sonucu da daha çok Türkiye ve Kürdistan'a yansır. Her ne kadar Körfez'i ilgilendirir, Araplar içi bir meseledir deniyorsa da, aslında en çok Türkiye'yi ilgilendirecektir.

Son hızlı gelişmeler neden? Çünkü, hemen sıralayalım; en başta da bir Kürt sorunu Türkiye'yi canevinden vurmakta ve onu son derece korkutmaktadır. Irak'ın çözülüşü, Kürt sorununun muazzam bir çözümlenme zeminine kavuşması anlamına gelir. Kürdistan'daki çözülüş daha şimdiden hızlanıyor. İran'dan çekilen, biraz da Kürdistan'da konumu zayıflayan Irak Saddam yönetimi, daha şimdiden tüm gücünü belki de birkaç yıllığına güneye doğru mevzilendirecek ve bu temelde savaşı göze alacaktır. Bu ise, kuzeyde büyük bir boşluk demektir; Türkiye ile daha düne kadar olan ittifağının yıkılması demektir. Sadece ittifağın yıkılmasıyla da kalmayacaktır. Ekonomide ambargo yaşanıyor. Boru hatları kesildi ve bir daha zor kurulur. Bunlar Türkiye için çok büyük darbelerdir. Belki sonuçları şimdiden gözükmüyor ama, biraz daha devam ederse, ne kadar yakıcı olduğu görülecektir.

Bir kere son derece ucuz petrol alıyordu, şimdi onu alamıyor. Hem Irak hem de Kuveyt'ten muazzam ticaret çıkarı vardır, o da gitti. Hatta denilebilir ki, bütünüyle Kürdistan ekonomisine, İran-Irak savaşımına ve Kuveyt'e -aynı yol Irak üzerinden Suudi'ye de gidiyordu- dayalıydı. Binlerce, onbinlerce işçisi o alanlardaydı. Şimdi bu onbinlerin hepsi Türkiye'ye dönüyor. Irak'ta milyarlık yatırım alanları vardı, hepsi durduruldu. Aynı durumlar bir anlamda İran için de geçerlidir. İran'la kurduğu dengesiz ilişkilere, bu anlamda son vermek zorundadır. İran kesinlikle artık Türkiye'yi ciddiye almayacaktır. Nitekim ayaklarına gidiyorlar ama sonuç alacaklarını hiç sanmıyoruz. Ayrıca Suriye'ye yumuşak davranmak zorundadır ve bunun da ne anlama geldiği biliniyor.

Dolayısıyla Türkiye Ortadoğu politikasında her ne kadar, rolümüz artmıştır, Batı'nın ne kadar iyi bir bekçisi olduğumuz kanıtlanmıştır, diyorsa da aslında çok şey yitirdiği açıktır. Batı'nın bekçi köpekliği ne kadar devam edecektir? Gerçi para verelim, bekçiye yardım edelim diyorlar ama, bu sözler pratikte ne kadar somutlaşır? Kuveyt emiri tekrar başa gelirse bilmem ne kadar petrol verecekmiş! Bunlar fazla bel bağlanacak politikalar değildir. Batı'nın nezdinde kıymeti artmış, stratejik değeri bir kez daha doğrulanmış, NATO destekliyormuş; boş laf. NATO'nun kendisi işlevsiz kalmıştır, dedik. Ortadoğu'ya karşı işlev gören bir NATO ve onun Türkiye jandarmalığı demek, bütünüyle Ortadoğu halklarının Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin yanında yer alması demektir. Herhalde "astarı yüzünden pahalı" politika diye buna denir.

Görülüyor ki Türkiye, gelişmeler karşısında durumu en çok sıkışanların başında gelmektedir. İlk tavrı geliştiren ülke olması can evinden vurulmuşçasına harekete geçmesi nedensiz değildir. Biraz da bu patlamanın gelişmesine bağlıdır.

Patlama olursa ne olur? Irak'taki çözülüş gelişirse ne olur? Bunları biraz irdelemek gerekir. Saddam'ın aşılması olasılığı ancak savaşla mümkündür, savaşsız kesinlikle sahneyi terketmeyecektir. Böyle yıkıcı bir savaş halinde ortaya çıkacak olan durum nedir? Belki Kuveyt kurtarılabilir. Çok da güzel olur o zaman kurtulsun! O kurtuluş da hemen belirtelim ki, Arap dengesinin önemli oranda altüst olması, yeni Arap dengesinin kurulması anlamına gelecektir. Bu durumun Türkiye için eskisinden daha iyi olmayacağı açıktır. Çünkü böyle bir durumda gelişecek olan güç, en başta Suriye olur. Suriye ile Türkiye'nin ilişkileri eskisinden daha çok Türkiye aleyhine döner. Türkiye eskiden Irak'a, Suudi'ye dayalı olarak bulduğu çıkarı artık kesinlikle bulamayacaktır. Bir bu yanıyla, bir de Arap politikası açısından bulamaz. İsrail'den yana tavır almış bir Türkiye, Araplardan fazla yüz bulamaz. Kendisini bu denli Batı'nın bekçisi durumuna getiren bir Türkiye, alevlenecek bir Arap milliyetçiliğinden veya dengesizce kurulacak olan bir Arap aleminden kesinlikle çıkar bulamaz; bilakis çok şey yitirir.

En önemlisi, olası bir Kürdistan gelişimine karşı politika belirlenirken Türkiye'nin hızla tavır almaya gitmesidir. Bakanlar kurulunda çözüm toplantıları yapılırken, tartışılanın Basra Körfezi krizi değil, Kürdistan problemi olduğunu burjuva basını belirtmektedir. Kürdistan teorilerini tartıştığı söyleniyor ki, biz de aynı düşüncedeyiz. "Kürt sorununda olası gelişmeler ne olabilir, nasıl bir seyir izleyelim" tartışmaları yapıyorlar. "Saddam gitti. Bizim de, 'Misak-ı Milli' sınırları dahilinde gösterdiğimiz

> *"Sosyalizm daha çok insanın-insanların sorunu olmaktadır. Salt sınıfla değil, daha çok insani sorunları bir bütün olarak hem tarihte hem günümüzde kavrama durumuyla ele alınmak durumundadır. Kapitalizmin egemen gücünün günümüzde artık mutlak anlamda düşürdüğü, her bakımdan düşürdüğü insanı bütünüyle açığa çıkarmayı, bu insana bütünüyle sahip çıkmayı amaçlamalıydı; ki, sosyalizm baştan beri böyleydi. Ama dar sınıf anlayışına mahkum edildi."*

geleneksel bir Musul-Kerkük meselemiz var. Şimdiden basın onu açıyor. Kürdistan kurulacağına, acaba biz hızla el atsak olur mu?" Bunu düşünüyorlar. Kendileri el atarsa ne olur? Batı'nın da çıkarının bulunmadığı böyle bir durumun, ne kadar tehlikeli olacağını belirtmeye bile gerek yoktur.

Şimdi Irak Kürt hareketinin klasik önderliği Batı'nın desteği konusunda oldukça faal durumda. Anlaşıldığı kadarıyla ABD'ye, Suudi'ye kadar uzanıyor ve kendilerini yeniden yaşatmanın yollarını arıyorlar. Şimdi, bu önderliğin geliştireceği Kürt hareketini bir yana bırakalım. Geliştirebilir mi, geliştiremez mi? Botan'ın çıkarına olur mu, olmaz mı? Bunlar ayrı mesele. En çok oluşacak olan, denetimden kurtulmuş bir Kürdistan'ın muazzam bir devrim zemini haline gelmesidir. Klasik önderliğin, bu Kürdistan'ı zaptedebilmesi, kontrol altına alabilmesi çok zordur. Bir şey vermediği gibi, daha şimdiden buradaki etkisi yok denecek kadar zayıftır. Bu anlamda Türkiye, Batı'ya aslında şunu demeye getiriyor: "PKK götürür bu işi. Her ne kadar Batı'ya sizin bazı işbirlikçi Kürtler geliyor, onlarla ilişkilerimiz vardır diyorsanız da, sonuç alacak olan PKK'dir. Dolayısıyla çıkarınız yoktur. PKK de en radikal anti-Batıcıdır, ortodoks sosyalisttir vb." Bu yaklaşımlarıyla Batı'yı ürkütmeye çalışıyorlar ama, bu bir gerçeği de ifade ediyor. Bu açıdan kendisinin işgalini ABD onaylayabilir, Batı onaylayabilir.

Türkiye'nin Güney Kürdistan'ı işgal etmesi bir defa muazzam yeni gelişmelere yol açacaktır. Her şeyden önce İran'a karşı; bütün Araplar karşı olur. Bir avuç işbirlikçi dışında bütün Kürdistan halkı karşı olur. Sovyetler karşı olur; en azından destekleyemez. Bu adım Kürdistan'ın bir anlamda birliğinin, kurtuluşunun en ciddi bir evresi olabilir. Türk işgali olmasa, Güney Kürdistan'ın kendisi Batı yanlılarının önderliğinde de olsa, zayıf bir ihtimal de olsa bazı gelişmeler kaydedebilir. Bu da Türkiye için çok ölümcül bir gelişmedir. Ve hatta Irak'la yeni koşullarda bütünleşecek bir Kürdistan, Saddam sonrası ve Saddam'ın şimdiki durumu ile daha yumuşak bağlarla, daha biraz nefes alır bir konumu ile kurulacak bir Kürdistan dahi Türkiye için çok tehlikelidir. Türkiye'nin bütünüyle askeri kuvvetlerini hudutlara yığması, Saddam'ı düşürmek için değildir elbet. O maske ise, asıl neden Kürdistan'da boy verecek olası gelişmelerdir. Çünkü Kürdistan'ın nefes alışa doğru gidişini sezdi. Hem de bunu daha ilk günden sezdiler. Nitekim toplantılarındaki tartışmalar da bunu ele veriyor. Baktılar ki, Kürdistan'ın yeni bir aşamada kendine gelmesi, ayağa kalkması sözkonusu. O halde, tedbir alalım ve yüklenelim, denildi. Ordu bütünüyle hazır duruma geçti. Ayrıca son gelişmelerden öğreniyoruz ki, Kürdistan adeta yıkılıyor, boşaltılmaya çalışılıyor. Bu, şu demektir: Bütünleşecek bir olası ulusal kurtuluş hareketi, -ki daha şimdiden biz bunu yapmışız- savaşın görülmemiş bir açılımıdır; adeta bir Vietnam'laşmadır; Kuzey ve Güney'in birleşmesidir. Oldukça geniş bir uluslararası destek alma durumuna gelmesidir.

Faşist rejimin, özellikle son günlerde daha çok bastırması ve en sinsi özel savaşın yürütülmesi bu nedenledir. Batı uyurken Saddam'a karşı horozlandığı ve en erken tavrı aldığı söyleniyor. Büyük bir yutturmaca. Maalesef Batı da yutuyor; veya çıkarına geldiği için böyle anlıyor. Fırsattan istifade bir prestij yaratmış, günlük telefon konuşmaları ve sürekli röportajlar yapıyor. En azından şu anda yürütmekte olduğu özel savaşla ilgili dışarıya tek bir haber yansıtmıyor. Ama çok alttan da, 90 bin memur kadrosunu bu günlerde devreye sokuyor. Yine, ormanların ve köylerin yakılmasından, bazı göçlerden bahsediliyor. Kuşkusuz bunlar özel savaşın yeni gelişmelere bağlantılı olarak yoğunlaştırılmasıdır. Ve de büyük bir korkunun ifadesidir.

O halde mevcut gelişmelerin Türkiye'yi, Türk rejimini çok ürkütmesi anlaşılırdır. Bunun için de, gerçekten Kürdistan'ın kuruluşuna kadar gidebilecek çok ciddi bir devrimsel gelişme, bu yönlü gizli bir adımın bulunması sözkonusudur. Biz çok daha önceleri, İran-Irak savaşının her bakımdan olumlu bir dış çerçeve yarattığı değerlendirmesini yaptık. Ama İran bastırırsa daha da olumlu gelişmelerin hızlanabileceğini belirttik. Irak'ın bastırması durumunda ise, İran halk gücünün daha fazla ayaklanacağını ve bütün bunlardan da bir sonuç alabileceğimizi; olası bir uzlaşma durumunda da zararlı çıkmayacağımızı söyledik. Görüldü ki, her üç durumdan da sonuç çıkarmasını bildik. Başta İran bastırdı, bunu değerlendirdik; Irak'ın baskın çıkması durumunu değerlendirdik; uzlaşma durumunu yine değerlendirdik ve gerçekten devrimi bu süreçlerden güçlü çıkardık.

Her birisinden daha farklı sonuçlar da çıkabilirdi. Yıkılan bir Irak, çok daha devrimci bir ortama yol açabilirdi. Hatta o zaman, I. Dünya Savaşında yıkılan Çarlık Rusyası'ndan Ekim Devrimi'nin doğuşuna benzer bir gelişmenin doğabileceği değerlendirmesini yapmıştık. Aynı değerlendirmeyi şimdi de yapmalıyız. Bu anlamda, son yaşanan bunalımla bir dünya savaşı durumuna gelinmiştir. Irak'ın yıkılması veya rejimin yıkılması durumunda ortaya çıkacak olan, Kürdistan'a dayalı bir Ekim Devrimi'dir. Veya en azından onun zemininin oluşmasıdır. İşte Türkiye'nin korkusu ve Batı'nın da onu desteklemesi bu nedenledir.

Kürdistan'da gerçekten de büyük bir devrimci potansiyel gizlidir. Buna uranyum zenginliği diyorlar; hiç sanmıyorum. Uranyumla kastettikleri Kürdistan halkının kendisidir. Devrim için Kürt halkı, uranyum maddesi kadar zengindir. Saddam'ın buraya ziyareti var, deniyor. Hayır, her şey oradaki halkın kendisidir. Rejim de izliyor, dünya da izliyor bunu. Sık sık soruyorlar; ne kadar rol oynayabilir Kürdistan halkı ve devrime ne kadar kalkabilir? Ölçmek istedikleri budur. Bizden de görmek, öğrenmek istedikleri ve sorularıyla sorgulamak istedikleri budur.

Evet, böylesine bir dünya savaşımından yeni bir Ekim Devrimi doğabilir. Hiç şüphesiz doğmasının şartları çok değişik faktörlere bağlıdır. Bir kere işbirlikçi eğilim çalışıyor. Onlar Ekim Devrimi'nin doğuşuna değil, olsa olsa bir Kerenski'ye teka-

> *"Bölge halklarının gelişmesinin yolunun ne olduğu iyi ortaya çıkmış bulunmaktadır. Bölge halkları ister klasik sosyalist sisteme dayalı yaklaşsınlar, isterse Batı uygarlığına dayalı yaklaşımlar göstersinler, her iki halde de yol alamayacakları bir noktaya gelip dayanmışlardır. Bazı rejimler yaşayabilecek midir? Hemen belirtmek gerekir ki, eğer başkalarına dayalı kalırlarsa yaşayamazlar. ABD'nin güçleri bir Kuveyt Emirliği'ni ne kadar yaşatabildi?"*

bül edebilirler; onun kadar bile olamazlar. İşbirlikçi olurlar ve bunu geliştirmek isterler. Batı ile, Suudi ile geliştirmek istedikleri ittifak biraz da böyledir. Bir KDP örneği vardır. Bu daha baştan Türkiye ve aynı zamanda ABD tezgahıdır; ve yıkılış sonrası için bir önlemdir. Ancak, tutulması zordur, bu denli altüst olacak bir bölgede, Kürdistan'da işbirlikçilerin eliyle gelişmeleri denetleyebilmek zordur. Bunu İran kabul etmez; Iraklı yurtsever güçler ve Arap milliyetçiliği de kabul etmez. Bu anlamda, bir avuç işbirlikçi fazla etkili olmaz. Türkiye istediği kadar bunları desteklesin. Zaten bir işgal gerçekleşirse, bu, daha önce çıkarılan davetiye temelinde olacaktır. Bunun da ne anlama geleceğine ve aleyhte ne kadar kuvvet toplayacağına yukarıda işaret ettik. Bazıları, özellikle de Türkiye'nin sağ kesimi bu konuda ne kadar düşünür ve ne kadar umutlar beslerse beslesin, Türkiye'nin işgal edeceği bir Kürdistan çözümü çok zor, hatta olanaksızdır. Türkiye, Güney Kürdistan'ı işgal etmekle kendisini ateş çemberine atacaktır. Dolayısıyla böyle bir girişim bir çözüm değil, kendisi için derin bir çözümsüzlüğü; Kürdistan için ise, daha derinden çözüme gitmenin zeminini oluşturacaktır.

Görülüyor ki, en uygunu bizim yürütmek istediğimiz çizgidir. Kürdistan devriminin derinleştirilmesi ve genişletilmesidir. Şimdiden etkili olan ve çok daha gelişmeye yol açabilecek tutum budur. Kürdistan için bugünkünden daha kötü bir durum düşünülemez. Irak'ın olası çözülüşünden sonra bir devlet seviyesine yükselebilir mi? Güney Kürdistan için zordur. Ama ister o doğrultuya girsin ister girmesin, sonuç, koşulların devrim için son derece olgunlaşmasıdır. Bir Ekim Devrimi gibi büyük bir devrimsel gelişme sürecine sokulması halinde, mevcut işbirlikçi önderlik, bunun önünde fazla bir engel teşkil edemeyecektir. Yeni güçlerin çıkması da zordur. O nedenle, burası için de en etkili olacak yol, bizim büyük katkımız da görülmektedir. Devrimsel gelişme biraz da buna bağlı olacaktır.

İşte Türkiye'nin de aldığı tedbirler ortada; kendisi de bir işgalin fazla gerçekçi olamayacağını, işbirlikçi çevrelere fazla güvenemeyeceğini söylüyor. Nitekim yüz de vermiyor. O zaman geriye PKK'nin yolu kalıyor; o yola da görülmemiş bir yığınağı dayatıyor. Bu amaçla da Batı'yı, Ortadoğu'yu, kendi kamuoyunu biraz uyutmak için sözümona Saddam'a karşı en aktif tavrı aldı. Uluslararası yasaları en iyi uygulayan ve işleten ülke ünvanını kazandı. Bu temeldeki maskesini düşürmek ve gerçek yüzünün bu olduğunu ortaya koymak son derece basittir. Türkiye, cumhuriyet tarihinin en büyük zorlanmasını bu anlamda yaşayacaktır. Eğer bu duruma yol açılırsa, aslında her ne kadar Türkiye'nin birlik-bütünlüğünü koruyor, "Misak-ı Milli"yi biraz daha genişletiyor denilse de, bunun, Kürdistan gerçekliğiyle bozulmasının ve parçalanmaya doğru ciddi olarak gitmesinin görüleceği açıktır. En azından Ortadoğu çapında bir federal gelişmeye kapının sonuna kadar açılmasıdır. Klasik "üniter devlet" politikasını sürdüremez. Bu politikayı ya gözden geçirecek, ya da paramparça olacaktır.

İşte burada, yoğunlaştırılmış Türk özel savaşıyla, yoğunlaşacak Kürdistan ulusal kurtuluş savaşımına geliyoruz. Türk özel savaşının nasıl geliştirildiği, daha önce konuldu. Şimdi yeni olan nedir? Biraz da gelişmelerin yol açacağı sonuçlara göre aldığı tedbirler anlatılmaya çalışılıyor. Nedir bunlar? Daha artan bir sayıda birlik yığma, tekniği hazır hale getirme, hudut boyların göçe zorlama; özellikle de toplumsal önlemler dedikleri, her aileden iki kişiyi maaşa bağlama, böylelikle bir sosyal zemin oluşturma ve bu işbirlikçi zemini geliştirmeye yöneldiği anlaşılmaktadır. En önemlisi de son derece gizli yürüttüğü bu denli yoğun savaşa, savaş demiyor ve fazla açmadan "teröristler grubu" diye lanse etmeye çalışıyor. Eskiden tek-tük ve bir-iki kişi biçiminde de olsa açıkladığı kayıpları konusunda artık tek bir sözcük sarfetmiyor. Gerçekten son derece gizli ve yoğun bir özel savaş yürütüyor. Sansür yasasıyla, Türk sol basınındaki fazla gelişkin olmayan tahlilleri de oldukça sınırlandırdı. Bakanlar Kurulu, Milli Güvenlik Kurulu tartışmaları kitleler için yasaklandı, tabanda kesti ve kendi içine aldı. Aslında bu durum, ne kadar zorlandıklarını ve çözümsüzlüğün ne denli had safhaya ulaştığını da gösteriyor. Bütün halka tartışmaları kesiyor ve kendisi için en önemli konu haline getiriyor. Artık milli güvenlik kurulları ve eski klasik yaklaşımlar yetmiyor, deniyor. Muhtemelen tartışmaları biraz da meclise taşıracaklar.

Sahte bir çözüm olanaklı mıdır? Bu yol biraz daha düşünülüp araştırılabilir. Biraz da bağlanan ve bağlanacak maaşlarla buna hizmet ettirilmek istenmektedir ki, bu çok önemlidir. Çünkü halkta önlenemez

bir yükseliş vardır. Bu yükselişi barajlamanın sadece terörle olamayacağı ve asker yığmakla önlenemeyeceği açığa çıkmış durumdadır. O açıdan işbirlikçi model üzerinde daha fazla düşünebilirler. Bazı tavizler gündeme gelebilir, özellikle dil yasağının kalkması olabilir. Çünkü bu durum kendilerini çok daraltıyor. Generallerin tartışmayı meclis ve partilere bırakmaları, artık sorumluluğu kaldıramayacaklarını gösteriyor. Bu da şu anlama gelir ki; Türk halkı da artık meseleyi ciddiye alsın ve yeni çözüme hazır olsun. Bu yönlü gelişmeler, zorlandıklarının açık göstergeleri olmaktadır. Bilinen diğer politikalarını da devam ettireceklerdir. Bütün yönleriyle imha politikaları, asimilasyondan tutalım teröre kadar sürdüreceklerdir; ve bu konuda fazla bir yenilik beklenmemelidir. Son olarak gaz maskelerinin dağıtılmasından sözediliyor. Sanmıyoruz ki, Saddam'ın kullanacağı silahlar için olsun. Kendisinin olası bir kimyasal silah kullanımı için, yandaşlarına vermek isteyebilir. Ve bu, onun hazırlığı olabilir. Çünkü patlamalar gelişebilir ve patlamalar gelişti mi, kimyasal silahlara daha fazla ağırlık verebilir. Kaldı ki, Saddam vurmuş, vurmamış; bu temelde silah kullanmış veya kullanmamış; bunun, kendisi için o kadar önemsenecek bir durum olmadığını biliyoruz. Kısaca, Kürdistan üzerinde hızlanan siyasal gelişmeler, yürürlükteki özel savaşın Türk cephesinden yoğunlaşmasını da beraberinde getirecektir.

Buna karşın Irak cephesinde özel savaşta zayıflama durumu sözkonusu. Yani bu durumda Güney'de bir boşluk doğuyor. İran cephesinde ise fazla bir değişiklik olmaz.

Unutulmamalıdır ki, hızlanan ve yoğunlaşmış bulunan bir özel savaş da yıkılışın son aşamasına gelme anlamındadır. Bundan sonra özel savaş artık gelişmeyi değil, aksine yıkılışı yaşayacaktır. Özel savaş daha şimdiden bütün halkı ulusal kurtuluşun kapsamına aldı. Değerlendirmeler ve gözlemler Kürdistan halkının ulusal kurtuluşun kapsamına girdiğini ve devrimde hareketliliğinin çok boyutlandığını doğrulamaktadır. Bunlar, özel savaşın başarısızlığının da en önemli ipuçlarıdır. Özel savaşın Türkiye'de gündemleştirdiği, "terörizmi en erkenden bastırırım" dediği durum, eğer mücadelenin etkisi halka ulaşmadan sağlanabilmiş olsaydı, kendisinin başarılı olduğunu iddia edebilirdi. Zira halkı kapsamına alamadan bir silahlı savaşımı bastırabilirse, özel savaşın başarısından sözedilebilir. Ama halkı kapsamına aldı mı, istediği kadar teknik yığınak yapsın, özel savaş amacına ulaşamamıştır. Ve şimdi Kürdistan'da yaşanan durum da budur. Kitleyi kapsamımıza almayı başarmamız, düşmanın kitleye bütün dayatmalarını boşa çıkarmıştır. Aslında bu son para dağıtımı olayı bile umutsuz bir çırpınıştan öteye geçmedi; kitleyi kazanamadı. Bu da kitlenin ve halkın, elinden kaydığına dair diğer bir göstergedir.

Dolayısıyla görüyoruz ki, ulusal kurtuluş savaşımımız özel savaş karşısında, hem uluslararası gelişmelerden, öncelikle Irak'a yönelik yoğunlaşan askeri-siyasal baskılardan ötürü ve hem de Türkiye'nin ön plana çıkan konumu yüzünden, önemli bir aşamaya gelmiş bulunmaktadır. Her ne kadar sorun örtbas ediliyor ve açığa vurulmuyorsa da, kesinlikle her düzeyde kendini en çok hissettiren ve bu anlamda çözüme doğru götüren bir konumu, her zamankinden daha fazla işgal edici durumdadır. Bizim şimdiye kadar yürüttüğümüz savaş, son dönemde bölgede yaşanan hızlı gelişmelerle birlikte daha da ivme kazandı. Kürdistan'daki ulusal kurtuluş seçeneği temel bir çözüm gücü olarak ve kitleleri de kapsamına alarak daha büyük güç kazanacaktır. Mevcut özel savaşa karşı başarı şansının yükseldiği, tutturulmak istenen işbirlikçi eğilimin tutunma şansının çok az olduğu ve dolayısıyla bölge statükosunun dağılmasıyla birlikte, PKK'nin öncülük ettiği ulusal kurtuluşla Kürdistan bağımsızlığının gelişmesinin hızlanacağı kesinlik kazanacaktır.

İçine girilen ve giderek de hızlanan süreç, ulusal sorunun temel sorun düzeyine geldiği süreçtir. Ulusal sorunda, işbirlikçi eğilimin başarı şansının çok zayıf olduğu anlaşılmıştır. Türk özel savaş sisteminin de fazla başarılı olamayacağı açığa çıkmıştır. Başarı şansı yüksek olan, PKK'nin önderlik ettiği ulusal kurtuluş hareketidir. Dolayısıyla bundan sonrasının belirlenmesi, sonuçları bu biçimde ortaya konan kuvvetlerin, karşılıklı ilişki ve çelişkileri tarafından olacaktır.

Bugün yaşanan gelişmelerden ne kadar yararlanacak ve ulusal kurtuluş savaşını ne kadar hızlandıracağız? Özel savaşın zaafları -ki çok önemli boyutlara ulaşmıştır- ne kadar kullanılabilir? En başta, özellikle geleneksel olarak dış çerçevede kurulmuş olan çemberin tamamen parçalanması sözkonusudur. Eskiden sınırlı olarak yararlandığımız hudut boyları, şimdi ardına kadar açıktır. Sadece hudut boyları değil, çevrede yaşayan bütün Kürt halk yığınları Partinin, Önderliğin etkisi altına girmiştir. Bu, büyük bir gelişme potansiyeline sahip olmak demektir. Güney Kürdistan'ın elverişli coğrafyasına ve çok savaşçı olan halkına dayanmak, başlı başına büyük bir güce kavuşmak demektir. Hem askeri taktikler açısından, hem de siyasi taktikler açısından büyük bir gelişme potansiyelini yakalamak demektir ve bu yakalanmıştır. Doğu Kürdistan üzerindeki taktik oturtma, daha da etkili olacak ve kendini kabul ettirecektir. Suriye hudut boylarındaki Kürt kitlelerine dayanma, var olan ortam ve bunların oynadıkları rol daha da artarak devam edecektir. Türkiye ve Avrupa'ya taşınan halk yığınlarımızın hareketin etrafında yoğunlaşması, geçmişte olduğu gibi sürecek, hatta şimdi daha da sürat kazanarak artık ayaklanma boyutlarına yükselmiş ve yükselecektir.

Öyle anlaşılıyor ki, 1990 baharında görülen halkların kalkışması, ayaklanma deneyimleri, bu son gelişmelerle birlikte hem genelleşecek ve hem de cesaretlenip alanlar üzerindeki etkinliğini kesinleştirecektir. Devlet denetimi tamamen silinmiş, askeri çıplak zordan başka bir etkiye yol bırakmadığı düzeye gelmiş ve daha da gelecektir. Bütün gelişmeler bunu gösteriyor.

Halkın çok yüksek bir kalkışması var. Bu ne demektir? Doğal olarak devletin siyasal etkinliğinin bitirilmesidir. Son seçimlerde ortaya çıkan olgular var. Deniliyor ki, iktidarı ve muhalefeti ile düzen partileri bitti. Doğrudur. Bu bitişi biz sağladık. Biliyorsunuz, Kürdistan'da başlatıldı ve şimdi Türkiye'ye de yayıldı bu süreç. Gerçekten iki icazetli parlamento partisi, ana muhalefet ve iktidar partileri düşüyor. Kürdistan'da özel savaş aygıtı altında bir güç vardır, onun dışında, güç tamamen Partimizin denetimine geçiyor. Burjuva partileri tamamen bitmiş durumdadır. Bu bir anlamda devletin siyasal dayanağının yıkılması demektir. Yeni olan, çok büyük öneme haiz olan, halkın devlet denetiminden, onun sahte partilerinin denetiminden çıkmasıdır. Bu durum, ilk kez bu yıl bu denli kapsamlı gelişti. Bu ne demektir? Hem genişliğine hem derinliğine halkın katılımının çok yükseldiği, devletin oldukça gerilediği, ulusal kurtuluş savaşımına katılan kitlenin büyük cesaret ve büyük yürek kazandığı anlamına gelmektedir. Ki son 15 Ağustos Atılımı'nın 7. yıla girişi münasebetiyle yapılan kutlamada, burada bile halkın gerek ayaklanmaya, gerek gerillaya katılımda çok yüksek bir istek ve irade belirlediği ortaya çıktı. Bu, bütün Kürdistan için geçerlidir. Kürdistan halkının ortak özelliklerini yansıtmaktadır. Yeter ki, önünde uygun bir ayaklanma ve gerilla örgütü olsun. Bu oldu mu gerçekten muazzam bir kararlılıkla ayağa kalkma ve kendi devrimini yapma, bu işin içine girme arzusu son derece yüksektir. Yani halkın savaşa katılması, tartışmasız çok ileri derecededir; ama onu savaşa çekecek gücün, öncünün durumunun da buna uygun olması şarttır. Öncü tutucu bir konumda seyredip kendini bundan kurtaramazsa, engel durumuna düşeceği açıktır. Halkın güven duyacağı, önder olarak kabul edeceği öncüyü yaratmak için, yıllarca nasıl ve ne kadar çaba harcadığımız bilinir. Yine halk cephesinin yaratılması, gerillanın yaratılması üzerindeki çabalar bilinmektedir.

Özellikle 83'lerden beri yaptığımız askeri hazırlıklar, öncü gerilla dediğimiz olayı oluşturmak içindir ve onu da oluşturduk. Varmak istediğimiz diğer bir süreç, halk ayaklanmalarının yaratılmasıydı ki, o da kısmen sağlandı. O halde şimdi sorun nerede? Sorun, asıl devrimin gelişmesini belirleyecek olan ve asıl zafer yaratmada tayin edici öge olan halkın, gerek gerilla öncülüğü gerekse de Parti öncülüğü tarafından durdurulmaması gerektiğidir. Gerilla, özellikle komuta kademesi mevcut gücü büyütmez ve gereğince savaştırmazsa, bunun büyük çabası içinde olmaz da mevcut güçle yaşamayı yeğlerse çok açık ki, tutucu ve tasfiyeci bir konuma düşmüş olacaktır.

Gelişmelere yetkince karşılık verebilmek için, öncü gücü veya gerilladaki öncü gücü, komuta kademesini dönüşüme götürmek istedik ve biz buna yeniden düzenleme dedik. Yeniden inşa, oldukça açımlanmış çözümleme ve talimatlar temelinde görev olarak konmuştur. Üzerine yürünmesi, fethedilmesi gereken bir yönüyle budur. Gerilla savaşımızı en çok engelleyen tutumdan, bu tutumun aşılmasından sözediyoruz. Görüldü ki, her bölgeden yüzlerce-binlerce kişi gerillaya katılmak istiyor ve yine şunu da çok iyi görüyoruz ki, bunları eğitmek, örgütlemek ve yürütmekten sorumlu olan komuta kademesi, bu gücü değerlendirmede ve bu anlamda görevini yerine getirmede yetersiz kalıyor. Hazır olanı bile almamak bir anlamda suçtur, ama bir gerçektir. Bir düşünün, biz bir savaşçı almak için geçmişte savaşı nasıl yürütüyorduk. Ama şimdi hazır olanı bile alamamak, eğitememek, yürütememek kabul edilemez bir durumdur. Ve bunun aşılmasının ne kadar büyük önem taşıdığı açıktır.

En önemli görevlerimizden birisi de, gerillanın derinliğine ve genişliğine büyümesine cevap olabilmektir. En çok üzerinde durduğumuz ve aşmakla mükellef olduğumuz, özel savaşın yırtılmasında en çok rol oynayacak savaşın bu gerilla savaşı olduğu çok somut olarak ortaya konmuştur. Ama daha önemlisi, yeni devreye giren ve harekete geçen bir devrim kuvveti olarak serîhildanı değerlendirdik. Bu yeni bir olgudur dedik ve son gösterilerde gördük ki, halk muazzam bir kararlılığa ulaşmıştır. Ayaklanmacı güç gerillaya katılım gücünden on kat daha fazladır. Olanakları ayaklanma için daha elverişlidir. Ama yine bir bakıyoruz ki, bunu sağlamakla görevli öncü örgüt, burada da yetersiz kalıyor ve nerdeyse bizi bile acz içinde bırakacak kadar soru soruyorlar.

"Biz savaşa katılmak istiyoruz, bize görev verin. Önümüzdeki bazı partililer engel oluyor" biçiminde halktan eleştiri ve şikayetler geliyor. Bu doğrudur. Onbinlerce halk yığınlarının bulunduğu şehirler ayaklanma gücüdür ve içlerinde doğru dürüst bir öncü güç çalışmıyor. Halk yığınlarının içinde sorunlu ayaklanma komiteleri bile yeterince yerleşmiş değildir. Fakat buna rağmen halk yine de Partinin genel etkisiyle, Partiye dayanarak, ona büyük bağlılıkla ve cesaretle öne çıkıyor. Bu her yerde böyledir.

Öncünün ciddi yetmezliklerine rağmen, halkın kalkışması çok ciddidir ve bu inanmış bir halkın katılımıdır. Bu noktayı iyi görmek gerekiyor. Kürt halkının bin yıllık uykusundan uyandığı, bununla da yetinmediği, ölümüne bir ayaklanmaya varım dediği bir noktaya gelmesi sözkonusudur. Bu gerçekten son derece önemli bir gelişmedir ve öyle kolay kolay gelinecek bir nokta değildir. Ulaşılması halinde birçok durum değişikliği sözkonusudur. Yukarıda da belirtildiği gibi, özel savaşın temel başarısızlığı bu noktadadır. Sorun artık, öncü ne kadar ayaklanmaya kendini hazırlayacaktır, onun sorumluluğunu ne kadar alacaktır sorusuna gelip dayanmıştır. Bizde Parti öncülerinden bir bölümünün kaçındığı bir çalışma da budur. Halkın kuyruğuna takılıyor veya başına despot kesiliyor. Bu gibi durumlar kendini zaman zaman ele vermektedir.

Oysa böylesine bir kitleye sahip olmak, gerçekten Ekim Devrimi'ne bile nasip olmamıştır. Gördüğünüz bu kitle Ekim Devrimi'nde bile yoktur ve gördük ki, yine kadroya rağmen gelişiyor. Halkın talepleri gerçekçi, haklı; fakat kadronun yaklaşımı çok tehlikeli ve sorumsuzca olup, çiğnenmeyi hakkedecek kadar ezilecek bir durumu yaşıyor, farkında değil. Bu denli görkemli bir halk iradesi, ama bu kadar karmaşık, kendisine düşkün, sadece emirvari hareket eden bir kadro! Aşılması halinde Kürdistan, gerçekten daha şimdiden bir ayaklanma içindedir. Bir defa halkın, Partinin yerel siyasal hattına katılması ve ona sınırsız bağlanması, güç verme anlamındadır. Ve ayaklanma içine de bu temelde çekilmiştir. Fakat pratik ayaklanmada şehir şehir, köy köy grupları katmada ve öncü gücünün pratik hazırlanması açısından ciddi bir eksiklik ve bu anlamda da sorumsuzluk ve görevlere sahip çıkmama durumu sözkonusudur. Bu zaafın aşılmasıyla birlikte ve aşılması halinde, düşmanın karşımızda durabilmesi gerçekten zordur. Kimyasal silahını, mevcut tekniğini asla kullanamayacaktır. Yüzbinlik kentlerin hangisine kimyasal silahları atabilir? Atarsan dünyada biter. Hangi uçakla bombalayabilir? Bombaladı mı kendisi biter. Tankı, topu kullanması, aynı şekilde zordur ve kullanamaz.

Dolayısıyla, özel savaşı gerçekten yıkıp yerle bir edecek ve zaferi getirecek bu ayaklanma sürecini mutlaka örgütlemek gerekir. Örgütlenmesi halinde daha şimdiden devrimde zaferin ilan edilmesinin zor olmayacağı bir aşamada bulunuyoruz demektir. İşte bundan sorumlu olan Parti öncülerinin ne kadar hazır olduğunu belirttik. Gerillada Parti öncülüğü, ayaklanmada Parti öncülüğü sorununun ne denli yakıcı olduğu ortadadır.

Görülüyor ki, ulusal kurtuluşun objektif zemini, özel savaşın da körüklemesiyle birlikte çok kızgın bir hal almıştır. Son Körfez bunalımı her an olası bir patlamayla, Kürdistan'da bağımsızlığın hızlı gelişmesini sağlayabilecektir. Türk dış politikası son bir yıldır zaten çok zorlanıyor. Doğu-Batı ilişkilerinde meydana gelen gelişmelerden ötürü öykündüğü Ortadoğu jandarmalığının boşa çıkması, onu tamamen tecritine ve Kürdistan'ı güçlü ittifaklarına kavuşmasına götürecektir. Böylece Partinin özenle hazırladığı halk yığınları, Parti politikasının içine çekilmiştir bile denilebilir. En hızlı gelişmeler yaşanıyor. Gerillanın önemli aşamasında temel adımlar atılmıştır. Ayaklanmanın denemesine geçilmiştir. Öncü güç, bu anlamda en kritik evreyi veya en can alıcı bir dönemi, temel atma dönemini aslında başarmıştır. Olmayan nedir? Olmayan, artık pratik bir ayaklanma olgusunun güce olabilmek ve gerillanın çığ gibi büyümesine yol açmaktır. Buna cesaret edilmiyor ya da buna güç yetirilmiyor veya sağ tasfiyeci tutum kendini burada bir kez daha ele veriyor. İşte Partinin en son üzerinde taktik önderliği oturtmak ve giderek ulusal kurtuluşun stratejik açılımına bu taktik oturtmayla birlikte işlerlik kazandırmak açısından yüklediği görevler bunlar olmaktadır. Her zamankinden daha fazla strateji ve taktiğin içiçe geçmesi, Kürdistan için gerçekten bağımsız bir siyasal-askeri stratejiyle taktiğin oldukça verimli ve dengeli tutturulması, işlerliğe kavuşturulması ve tüm bunların olağanüstü boyutlarda yürütülmesi sözkonusudur.

Olanaklar artmış, mevziler açılmış, yöntemler belirlenmiştir, geriye yerine getirilmesi gereken görev, yürümeyi bilmektir.

22 Ağustos 1990

ONUNCU YILINI DOLDURURKEN 12 EYLÜL FAŞİST REJİMİNİN DURUMU VE OLASI GELİŞMELER

12 Eylül'ü protesto yürüyüşü-Köln

Baştarafı 1. sayfada

Böylesi gelişmeler nasıl ortaya çıkıyor? Her şeyden önce, doğru bir bilinç ve siyasal öngörüyle; daha sonra da isabetli siyasal kararlar, dişediş bir örgütsel ve pratik çalışmayla. PKK, daha 1978 yılı sonunda Maraş katliamı üzerine yaptığı değerlendirmede, Türkiye'de yeni bir askeri darbeye doğru gidildiğini, rejimin faşist-askeri temellerde kendini yeniden biçimlendirmeye doğru yol aldığını açıkça belirtmişti. Bu nedenle, 12 Eylül faşist-askeri darbesi karşısında görüşsüz ve şaşkın olmadı. 12 Eylül darbesinin ikinci yılında şu belirlemeyi çok açık bir tarzda yaptı: 12 Eylül faşist-askeri darbesi, işbirlikçi-tekelci Türk burjuvazisinin çıkarları ile emperyalizmin Ortadoğu'daki çıkarlarının bir ürünüdür. Ve bunlara şunu ekledi: 12 Eylül darbesi, devrimci hareketin hata ve eksikliklerinden yararlanarak başarı kazanmıştır. Bunlar birer tesbittir, en temel tesbitlerdir. PKK, bu temel tesbitleri yaptıktan sonra, bunlara göre kendi devrimci politikalarını oluşturmuş ve bu politikalar doğrultusunda yoğun bir örgütsel-pratik çalışma, mücadele yürütmüştür. Her adımda, 12 Eylül rejiminde ortaya çıkan ya da çıkma belirtisi gösteren en küçük biçimsel değişiklikte bile durumu yeniden değerlendirmiş, ortaya çıkan gelişmeleri anlamaya, açıklamaya ve buna göre kendi politikalarını ve mücadelesini yürütmeye çalışmıştır. İşte on yılın sonuçları ortadadır. Geçen on yıl, sadece PKK'nin tespitlerini doğrulamakla kalmıyor, onunla birlikte devrimci çabanın sonuç alıcı olduğunu da açıkça gösteriyor. Buna karşılık, soruna böyle köklü ve doğru temellerde yaklaşmayanlar, 12 Eylül rejiminin dördüncü-beşinci yılında "demokrasiye dönülüyor" hayalleriyle kendilerini avutup bunu topluma yaymaya çalışırlarken, onuncu yılında "Türkiye'de demokrasi olmadığını", "demokrasiye dönülemediğini" söyleyerek sızlanmak zorunda kalıyorlar. Daha da vahimi, rejimin anayasasını, yasalarını, kurumlarını savunmaya çalışıyorlar, fakat rejim bunlara aldırış bile etmiyor, kendi mantığını istediği gibi sürdürüyor, işletmeye çalışıyor.

Demek ki 12 Eylül gerçeğini, onun temeli olan kemalist rejim gerçeğini çok iyi kavramak büyük önem taşıyor, işin temelini oluşturuyor. Bu rejimin her adımını ayrıntılı irdelemek ve gerçekleri anlamak, ortaya koymak gerekiyor. Onuncu yılda yaşananların anlamı nedir? Rejim ne tür değişikliğe uğramıştır ve bugünkü durumu nasıldır? Geleceğe ilişkin öngörüleri ve muhtemel yönelimleri nelerdir? Önümüzdeki yakın dönemde ne tür gelişmeler yaşanabilecektir? Bunlara ve benzeri sorulara yanıtlar verebilmek için rejimin bugünkü iç ve dış durumunu değerlendirmek ve rejimin on yılını kısaca gözden geçirmek yararlıdır.

Rejimin askeri-faşist karakteri azalmamış, artmıştır

Bilindiği gibi, 12 Eylül faşist rejiminin onuncu yılının ilk aylarında yaşadığı önemli değişiklik cumhurbaşkanlığı düzeyinde olmuştur. 12 Eylül darbesinin askeri şefi Evren ayrılmış, yerine 12 Eylül döneminin başbakanı Özal getirilmiştir. Özal'ın cumhurbaşkanlığına getirilişi burjuva basınında bir yılı aşkın bir süre eğlendirici bir tarzda tartışılmıştır. Gerçekten de Özal, 1989 Mart'ında yapılan yerel seçimlerde istediği sonucu alamazsa istifa edip gideceğini söylemiş, fakat seçimde istediği sonucu alamamasına rağmen bırakıp gitmemiştir, daha doğrusu gidememiştir. Nisan ayında yerel seçim sonuçları üzerine yaptığı değerlendirmede Genel Sekreter Abdullah ÖCALAN yoldaş; *"...Aslında Özal'ın bırakıp gitmek istediğini, fakat kendisine savaş içindeki bir komutanın yarıda bırakıp kaçamayacağını söyleyerek zorla tuttuklarını, çünkü Kürdistan'da yürütülen özel savaşın siyasal sorumlusu durumunda bulunduğunu ve muhtemelen cumhurbaşkanlığına getirileceğini açıkça belirtmiştir. Daha sonra yaşanan olaylar bu belirlemeleri bütünüyle doğrulamıştır."* (Serxwebûn, Haziran 1989)

Özal'ın cumhurbaşkanı yapılmasının önemi nerededir? Bununla güya cumhurbaşkanlığı düzeyinde de rejimin sivilleştirildiği, artık 12 Eylül düzeninin aşıldığı, demokratikleşmenin tamamlandığı görüntüsü özellikle dış çevrelere verilmek istenmiştir. İçte de sahte muhalefet çevrelerinde bir süre eleştiri konusu yapılmışsa da, eleştiri bile denemeyecek bu laf dalaşı daha sonra yok olarak yeni düzenleniş benimsenmiştir. Faşist rejim yanlıları hep birden ve sevinçle "artık sivil cumhurbaşkanımız var, meclisimiz, partilerimiz var, sivil topluma ve demokrasiye geçtik" derlerken, gündeme 28 Mart 1990 darbesi, yani 424 sayılı kararname gelmiş, daha sonra Kuveyt bunalımı nedeniyle yaşanan olaylar ve rejimin işleyiş tarzı bu sözleri sahiplerinin boğazına tıkamıştır. "İstikrarlı ve demokratik bir düzene geçiyoruz" denirken, sadece Kürdistan'da yürütülen savaşla da değil, Ortadoğu çapında bir savaşla yüzyüze gelinmiştir. Rejimin her alandaki uygulamaları 12 Eylül darbesi dönemini bile geride bırakacak düzeyde askeri ve faşist bir niteliğe sahiptir. 12 Eylül rejiminin niteliğinde herhangi bir değişikliğin olmadığı şimdi daha çok çevre tarafından kabul edilmekte, fazla açık olmasa da bu gerçek ifade edilmeye çalışılmaktadır. Peki, bu duruma nasıl gelinmiştir?

Çok iyi bilinir ki, 12 Eylül rejiminin bilinçli ve örgütlü bir faaliyete dayalı uzun bir hazırlık dönemi vardır. Kemalist rejimin, birinci emperyalist paylaşım savaşı sonunda, Osmanlı ordusunun ayakta kalan kalıntıları tarafından kurulmuş bir ordu rejimi olduğu, kemalist ordunun rejimi her dönemde yöneten temel güç durumunda bulunduğu, bu askeri karakteri yanında rejimin daha baştan beri birçok faşist özelliği bünyesinde taşıdığı, 12 Eylül döneminde ise rejimin bu iki karakterinin bütünüyle açığa çıkıp egemen duruma geldiği bugün büyük bir çoğunluk tarafından kabul edilmektedir. Bu faşist-askeri gelişme içinde 12 Mart 1971 darbesi çok önemli bir durak olmuş, bununla faşist mihraklar büyük bir güç kazanırken, aynı zamanda 12 Eylül darbesinin de bir provası yapılmıştır. Daha sonra 1970'li yıllar boyunca bir yandan MHP eliyle faşist saldırılar sürekli tırmandırılırken, öte yandan da bunun gerisinde ordu içinde ve Özel Harp Dairesi çevresinde faşist darbe örgütlendirilmiştir. 12 Eylül darbesine giden yolda Maraş katliamı da önemli bir adım ve yeni bir provadır. Darbeye bu olayla karar verildiği ve bu temelde planlanarak köşe taşlarının adım adım döşendiği bugün belgelerle açığa çıkmış bir gerçek durumundadır. Bu hazırlık faaliyeti içinde "24 Ocak Kararları" diye adlandırılan olayın, darbenin ekonomik temellerini döşeyen yeni bir adım olduğu bugün sahipleri tarafından bile itiraf edilmektedir. Böylece 1960'ların ortalarından itibaren Özel Harp Dairesi tarafından yürütülen ve her alanda adım adım geliştirilen askeri-faşist rejim, toplum iyice güçten düşürülerek ve devrimci hareket MHP-polis ortaklığının saldırıları ile etkisiz hale getirilerek, bu temelde darbenin önündeki engeller temizlenerek, 12 Eylül 1980 darbesiyle oturtulmuştur.

1980-83 dönemi, askeri-faşist rejimin egemen olma ve kendi düzenini şekillendirme dönemidir. Bu dönemde Kürt ve Türk halkları üzerinde nasıl bir baskı, işkence ve katliamın uygulandığı halklar tarafından çok iyi bilinmektedir. Yönetime bütünüyle el koyan faşist cunta, önce devrimci hareketleri ezmek ve halkları sindirmek için, büyük bir baskı, işkence ve katliam makinası olan faşist orduyu bütünüyle harekete geçirdi. Faşist darbenin başı Evren, bugün, "biz olmasaydık onlar gelecekti, komünistler alacaktı" demektedir. "Onların geleceği" tartışmalı olsa da, faşist cuntanın mantığını ve politikalarını göstermesi bakımından bu sözler önemlidir. Öte yandan, Türk burjuva rejiminin çok derin bir bunalımı yaşadığı, büyük bir çözümsüzlük, tıkanma ve çürüme içine girdiği, burjuvazinin eski tarzda artık yönetemez hale geldiği bir gerçektir. Bunun karşısında devrimci hareket de (bütün örgüt ve gruplarıyla) takatten düşmüş durumdadır; fakat bunalım o kadar derin ve çelişkiler o denli keskindir ki, bu durum devrimci gelişmeyi zorlamaktadır, bu ortamda bir devrimci toparlanmanın ve sıçramanın yaşanması her an mümkündür. Bu açıdan faşist şef Evren'in sözleri önemli bir anlam ifade etmektedir. Ve bu sözlerden, böyle bir olası gelişmeden duyulan büyük korkuyla hareket edildiği, devrimci hareketler ve halklar üzerine bu temelde saldırıldığı anlaşılmaktadır.

Bu ilk dönemde faşist cuntanın uygulamalarını kısaca özetleyelim: Faşist ordu ve onunla birlik içinde olan işbirlikçi-tekelci burjuvazinin kuruluşları (TÜSİAD, Türk-İş, vb.) dışındaki toplumun ve rejimin bütün kurum ve kuruluşları lağvedildi; meclis, partiler, sendikalar, dernekler, devrimci basın vb. kapatıldı, diğer basın-yayın organları cuntaya bağlandı. Faşist cunta dışında siyasal nefes alan her gücün üzerine baskı ve işkenceyle gidildi. Yeni bir rejimin örgütlenebilmesi ya da rejimin faşist-askeri temellerde yeniden örgütlendirilmesi için bunların yapılması gerekiyordu. Dünyada örnekleri sayılı olan baskı, işkence ve katliam uygulamasıyla Türkiye devrimci hareketi (bütün örgüt ve gruplarıyla) tamamen ezildi, devrimciler ya katledildiler ya da faşist zindanlara dolduruldular, bazıları da yurtdışına kaçırtıldılar. Kürdistan devrimci hareketi üzerine zaten daha Maraş katliamı ve bu temelde Kürdistan'da ilan edilen sıkıyönetimle yürünmüştü, burada yönetimi ve mücadeleyi daha o dönemden ordu eline almış, rejim için büyük tehlike olarak gördüğü ve darbenin en önemli gerekçesi yaptığı PKK'ye karşı geniş tutuklamalar ve katliamlar başlatmıştı. Bu saldırılar 12 Eylül darbesiyle Kürdistan'ın köy köy, mahalle mahalle, mıntıka mıntıka yeniden işgal edilmesi harekatı düzeyine çıkartıldı. Köyde, şehirde, dağda, evde, sokakta ve zindanda insanlara ve tüm topluma eşi az bulunan baskı ve işkence uygulandı. Faşist cunta, bu uygulamaları ile devrimci hareketleri tamamen ezdiğine ve halkları sindirdiğine iyice inandıktan sonra kendi rejimini örgütlemeye ve kurumlaştırmaya yöneldi. Hazırladığı anayasayı Kasım 1982'de topluma zorla onaylattı. Bu anayasa faşist-askeri rejimin çerçevesini çiziyor, organlarını belirliyor ve bir spor kulübünün yönetmeliği düzeyinde toplumun nasıl yönetileceğini ortaya koyuyordu; askeri-faşist rejim bu temelde örgütlenecek, kurumlaşacak ve şekillenecekti. (Bugün çok geniş bir çevre, demokrasi adına bu anayasayı ve onun kurumlarını korumaya ve savunmaya çalışıyor. Bu durum, askeri-faşist rejimin topluma nasıl hazmettirilmiş ve sindirilmiş olduğunu göstermesi bakımından ilginçtir ve aynı zamanda Türk toplumu için utanç vericidir.) Bu temelde 1983 yılında partiler ve seçim kanunları hazırlandı, faşist cuntanın denetiminde üç parti kurdurtulup bunların adayları belirlenerek Kasım 1983'de seçim yapıldı. Böylece temel taşları döşenen faşist-askeri rejime bir sivil maske geçirilecek, bunun adına "demokrasi" denecek, rejimin ve toplumun tali plandaki kurumlaşması bu maskeli yönetim eliyle sürdürülecek ve sağlanan başarı temelinde, yani rejimin örgütlenmesinin ve kurumlaşmasının sağlamlaşması temelinde 1988 ve 89 yıllarında daha rahat yönetici değişiklikleri yapılarak askeri-faşist rejimin maskelenmesi ve iç-dış kamuoyuna "demokratik bir rejim" olarak kabul ettirilmesi tamamen sağlanmış olacaktı. Rejimin kurumlaşma planı böyleydi. Görüldüğü gibi, kendi planına göre rejimin dokuzuncu ve onuncu yılları önemliydi, rejimin şekillenmesinin sona erdirildiği ve herkese itirazsız benimsetildiği bir dönem olarak öngörülmüştü. Oysa bugün Demirel'in bile "12 Eylül rejiminin devam ettiğini" söylemesi ve rejime askeri ve faşist diyenlerin sayısının 1986 yılına göre kat kat fazla olması dikkate alınırsa, 12 Eylül'ün planının ne denli başarısız kaldığı ve rejimin nasıl yenilgilere uğramış olduğu rahatlıkla görülebilir.

12 Eylül rejiminin bu ilk döneminde, rejime karşı, başta Diyarbakır olmak üzere zindanlarda gösterilen tarihi direniş, Kürdistan'da orduyla girilen kısmi çarpışmalar ve yurtdışındaki sınırlı-edilgen muhalefet dışında örgütlü ve radikal ciddi bir direniş olmamıştır.

1984-86 dönemi, 12 Eylül faşist-askeri rejiminin göstermelik sivil kurumlarla kendisini maskelemeye çalıştığı, bu temelde bir yığın kurum ve kuruluşun ortaya çıkarıldığı, rejimin oturduğu yerlerde işlevsiz kalan sıkıyönetimin adım adım kaldırıldığı, iç ve özellikle dış kamuoyuna "demokrasiye dönüldüğünün ve rejimin demokratik olduğunun" kabul ettirilebilmesi için yoğun çaba harcandığı bir dönemdir. Bilindiği gibi, bütün bu çalışmalar göstermelik ANAP iktidarı adı altında yürütüldü. Üzerine sivil maske geçirme planı 12 Eylül faşist-askeri rejiminin kendisi açısından en önemli planıydı. Bu, halkı aldatmanın ve kitleleri rejime kanalize edip bağlamanın en etkin yoluydu. Böyle yapmasa 12 Eylül düzenini topluma uzun süre kabul ettirebilmesinin imkanı yoktu. Bu nedenle, halk açısından en tehlikeli durum buydu. Halkın bunu anlayamaması ve kendisini aydınlatacak öncü güçten yoksun olması tehlikeyi oldukça büyütüyordu. Yine, sivil maske takmadan 12 Eylül rejiminin kendini dış kamuoyuna kabul ettirebilmesi mümkün değildi. Bu iki alanda da ANAP'tan daha etkin bir rol oynayabilecek başka bir gücü Türkiye'de ortaya çıkarmak doğrusu olanaksızdı. Bunu T. Özal'ın veya Türk ordusunun mahareti olarak kabul etmek mümkün müdür? Kaldı ki cuntanın partisi değildi. ANAP, 12 Eylül darbesinin hazırlanışından daha etkin bu tarzda rejimin bu biçimde örgütlendirilmesi NATO ve CIA tarafından yürütüldü.

12 Eylül faşist-askeri rejiminin şekillendirilmesinin bu tarzda yürütüldüğü ve bunun başarısına artık tamamen inanıldığı bir sırada Kürdistan ulusal direniş savaşı patlak verdi. Tarihi 15 Ağustos (1984) Atılımı'yla Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi yeni bir evreye giriyor, Türkiye için Kürdistan'dan gerçek devrimci-demokrasi cephesi, faşizme karşı direniş cephesi açılıyordu. Bu, her açıdan, 12 Eylül faşist-askeri rejiminin bütün yapısına karşı ve özellikle onun sivil maskelenmesine karşın, bütün bunları önce açığa çıkaracak, sonra bu oyunları bozacak ve giderek yıkılışa götürecek bir olaydı. Bundan da öte, tümüyle kemalist rejim gerçeğini, Türk egemenlik gerçeğini ve bunun Kürdistan üzerindeki sömürgeci varlığını hedefleyen bir niteliğe sahipti. 12 Eylül faşist-askeri rejimi, "kılıç artıkları" diyerek Kürdistan'daki devrimci çıkışı küçümsüyor gibi görünmeye çalıştıysa da, aslında baştan itibaren bu gerçeği olduğu gibi kabul ederek ve kavrayarak tutumunu bu temelde

geliştirmeyi esas aldı. Zaten kemalizm ve 12 Eylül darbesi gerçekleri dikkate alınırsa başka türlü olması da mümkün değildi. Rejim, bütün politikaların derhal Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi karşıtlığı esası üzerine oturttu, bütün gücünü Kürdistan silahlı direnişini hemen ezebilmek için seferber etti. Yoğun bir propagandayla birlikte yürüttüğü bu mücadeleye göre kendine yeni biçimler vermeye, içte ve dışta herkesi bu mücadeleye katmaya yöneldi. Kitleler üzerinde Kürdistan'daki direnişin etki yapmasını önlemek ve kitleleri daha sıkı denetleyebilmek için rejim partileri birleştirildi; HP-SODEP birleşmesiyle SHP yaratıldı, cuntanın partisi MDP, ANAP'a katıldı, bir muhalefet gücüymüş gibi SHP öne çıkarılmaya ve Kürdistan'a yöneltilmeye çalışıldı. Bütün emperyalist güçlerin mevcut "tehlikeye" dikkatleri çekilerek, PKK'ye karşı mücadeleye girmeleri istendi. Daha da önemlisi Kürt işbirlikçiliği ve reformist-tasfiyeci sol seferber edilerek PKK'nin bütünüyle tecrit edilebilmesi için çaba harcandı. Bu amaçla Avrupa'da Sol Birlik kurdurtuldu, Güney Kürdistan'dan IKP-IKDP ortaklığına PKK'ye karşı silahlı savaş cephesi açtırıldı. Bu güçler, gerçek kılıç artıkları, hep birden PKK'ye karşı saldırıda 12 Eylül rejiminin korucuları olarak rejimin önünde hareket ettiler; ağzı laf yapan diliyle, eli kalem tutan kalemiyle, silah tutan silahıyla, kafası fitne fesatla dolu olan her türlü komplo ve provokasyonla PKK'ye karşı saldırı cephesinde yerini aldı, üzerine düşen rolü ve görevi yerine getirmeye çalıştı. Ancak, 12 Eylül rejiminin bu kadar çok yönlü gayret ve çabaları sonuç vermedi. 12 Eylül rejimi ve yandaşları ilk ve en ağır darbeyi 15 Ağustos silahlı direnişinden yedi, rejim önemli bir yenilgiyi tatmış ve planları belli ölçüde bozulmuş oldu. Silahlı direnişin sürekliliğinin etkisiyle Türkiye'de de rejime karşı çıkışlar oluşmaya başladı. Rejimin sivil maske takarak "demokrasiye döndüğünü" iddia etme sahtekarlığı iç ve dış kamuoyunda tamamen boşa çıkarılıp etkisiz kılınamadıysa da büyük ölçüde açığa çıkarılarak teşhir edildi.

1987-89 dönemi, 12 Eylül faşist-askeri rejiminin "sivilleşme" ve "demokrasiye dönme" maskesinin tamamen düşürüldüğü, rejimin plan ve programlarının başarısız kılındığı, Kürdistan'da açık bir özel savaş gücü olarak örgütlenmeye çalıştığı, önemli siyasal yenilgi ile ağır pratik-askeri darbeler aldığı bir dönemdir. 12 Eylül faşist-askeri rejimi, bu dönemde Kürdistan'da çok yönlü ve tam bir savaş yaşadı. Bütün iç ve dış politikalarına PKK önderliğindeki Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı yürüttüğü bu savaşa göre oluşturdu, her türlü olanağını ve gücünü böyle bir savaşa seferber etti. Buna rağmen, Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi karşısında önemli siyasal yenilgi almaktan ve ağır askeri darbeler yemekten kurtulamadı. Aslında rejimin 1982 anayasası ile ortaya koyduğu kendi planına göre rejimin yaşamında böyle bir dönem olmayacaktı. 1983 sonunda başlayan dönem 1988 sonunda ve 89'da tamamlanacak, rejim artık kendi düzeni ile işleyen bir yapı kazanmış olacaktı. Bu nedenle, 1987 yılında yeniden yapılaşmak durumunda kalması ve yaşamında böyle bir dönem ortaya çıkması bile, rejimin başlangıçtaki planının nasıl boşa çıkmış olduğunu gösteren açık bir olgu olmaktaydı. Bunun sonucunda yönetici değişikliği dönemlerinde rejim ciddi biçimde zorlandı, baştan planlanan yumuşak inişi yapamadı, ön görülen değişiklikleri gerçekleştiremedi. Rejim kendi içinde zaman zaman ciddi tartışmaları, parçalanma, dağılma ve çözülme sürecini yaşadı.

1987 yılına girilirken 12 Eylül rejiminin Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı yürüttüğü savaşı mevcut biçimiyle daha fazla götüremeyeceği artık iyice açığa çıkmıştı. Bu nedenle, etkisiz kalan sıkıyönetim kaldırılarak, 12 Eylül anayasasına göre savaş hallerinden biri olan Olağanüstü Hal ilan edildi. Bu, Kürdistan'a karşı, Kürt halkına karşı, PKK önderliğindeki Kürdistan ulusal kurtuluş hareketine karşı resmen savaş ilan etmek, savaş açmak demekti. Daha öncesinden yürütülen sömürgeci savaşa böylece resmiyet kazandırılmış oluyordu. Rejim, resmen ilan ettiği bu sömürgeci özel savaşa göre kendisini yeniden şekillendirdi. Kürdistan için bir sömürge valiliği oluşturuldu, savaşı yürütecek bir özel savaş ordusu örgütlendirildi, köy koruculuğu sistemi yasal ve kalıcı hale getirildi, pişmanlık yasası daha da geliştirilerek sürekli kılındı, ayrı ve yeni bir ekonomik program hazırlanıp uygulamaya kondu, bütün yaşam bunlar temelinde denetim altına alındı. Böylece Kürdistan'daki yönetim Türkiye'den resmen ayrılmış ve Türk devleti iki ayrı yönetim gücü haline gelmiş oldu. Bu durum, daha önceki temel resmi yapının değişmesi demekti, Türk devleti için önemli bir siyasal gerileme anlamına geliyordu. Fakat böyle yapmasa rejim Kürdistan'daki savaşa artık dayanamıyor ve savaşı yürütemiyordu.

Yukarda süresini belirlediğimiz bu dönem, belirgin ögelerini çizdiğimiz temelde yürütülen bir sömürgeci özel savaş dönemi oldu. Rejim, bir yığın yan tedbirle bu yönelimini güçlendirmeye ve özel savaşta sonuç almaya çalıştı. 1987 Eylül'ünde yapılan referandumla 12 Eylül anayasası ile konan bazı kişiler için siyaset yasağı kaldırıldı. Bu, özel savaş çerçevesinde Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı yürütülen "milli mütabakat" politikasının bir parçasıydı. Böylece burjuva muhalefet partilerinin güçlendirilmesi ve bu yolla daha geniş kitlelerin rejime bağlanması amaçlanıyordu. Hatta sözde sosyal-demokrat olan, gerçekte ise en ırkçı ve faşist mihrakların oluşturduğu bir parti durumunda bulunan SHP, iyice cilalanarak sosyaldemokrat görünüm altında rejim tarafından daha çok Kürdistan'a yöneltildi. Kitlelere iktidar alternatifi ve yeni umut olarak sunulmaya çalışıldı. Bu "milli birlik ve bütünlük" politikası, özel savaşı desteklemek ve PKK'ye karşı olmak koşuluyla solun her çeşidini içine alacak kadar genişletildi. Böylece tasfiyeci solun ve Kürt işbirlikçiliğinin desteği bu dönemde de aktif olarak sağlandı. TBKP şefleri uçakla Ankara'ya indirildi, sınırda Barzanilerle "ölü ticareti" yapıldı. Irak-İran savaşının durdurulması olayından yararlanabilmek için yoğun çaba harcandı. Toplama kamplarına doldurulan Güney Kürdistanlı kitlelerden PKK'ye karşı yararlanabilmek için her yönteme başvuruldu. 12 Eylül rejimi, geliştirmeye çalıştığı özel savaşta tüm NATO'lu dostlarını aktif desteğe çağırdı. Zaten özel savaş, ABD ve NATO'nun karar ve katkılarıyla geliştiriliyordu. NATO devletleri, Türk rejimini sadece politik, ekonomik ve askeri açılardan aktif desteklemekle de kalmadılar, bunlarla birlikte "terörizme karşı mücadele" adı altında PKK'ye karşı istihbarat düzeyinde bir savaş da başlattılar. Her devlette yoğun PKK kovuşturmaları yürütüldü, tutuklamalar yapıldı ve bunlar siyasi davalara dönüştürüldü. Bu denli yoğun ve çok yönlü bir saldırı içinde Özal yönetimi, yine de başarıdan emin değildi. Bu nedenle, 1988 yılında yapılması gereken seçimi bir yıl erkene aldı, PKK'nin yürüttüğü direniş mücadelesi karşısında daha fazla yıpranmadan beş yıllık yeni bir iktidar dönemini garanti altına almak istedi. Savaş içerisinde göstermelik siyaset sahnesinde fazla gürültü olmasını istemeyen devletin esas yöneticileri de bunu uygun gördüler. Aynı uygunluk 1989 sonunda Özal'ın cumhurbaşkanı yapılmasında da işletildi. Görünen yönetimde sadece Evren geri çekilerek kişiler düzeyinde yeni bir düzenleme yapıldı.

Her türlü yöntem ve araçla üç yıl boyunca geliştirilmeye çalışılan sömürgeci özel savaş, PKK'nin yürüttüğü direniş tarafından sürekli dövüldü, ağır darbeler vuruldu. Rejim, hiçbir dönemde özel savaş hedeflerine ulaşamadı ve amaçladığı sonucu alamadı. En son 1990 Newroz'unda gelişen kitle eylemleri ve ayaklanmaları, sömürgeci özel savaşın başarısızlığının açıkça göste-

> *"Türkiye'deki bugünkü hükümet gibi kukla bir hükümet Hitler diktatörlüğünde bile yoktu. Bu durum ciddi bir mesele yapılacağına, Türkiye'de eğlence konusu olmaktadır. Sözde siyaset çizen bakanların yüksek düzeydeki bürokratlar kadar bile fonksiyonları yoktur. Meclisin ve partilerin durumu ise gözler önündedir. Devletin gizli yönetimi aldığı kararları bunlara onaylatma gereği duyarsa bunu yapmakta, onun dışında hiçbir şeye karışamamaktadırlar."*

rilmesi ve dünyaya ilan edilmesi oldu. Çünkü, özel savaş, gerillayı ezmeyi hedefliyordu; bunu başaramadığı gibi, gerillanın sürekli gelişmesinde de engelleyemedi. Özel savaş, halk kitlelerini gerilladan uzaklaştırmayı ve kitleleri devlete kazanmayı amaçlıyordu; 1990 Newroz ayaklanması halk kitlelerinin devlete karşıtlığının ve gerillayı desteklediğinin açık eylemli referandumu oldu. İşte tarihi anlamı olan bu büyük politik ve pratik gelişme karşısında, faşist rejim, 28 Mart darbesini, yani 424 sayılı kararnameyi gündeme getirdi. Bu, rejimin yıllardır üzerine geçirmeye çalıştığı sivilleşme maskesini çıkarıp atması, kendisinin koyduğu kanun ve kuralları bile dinlemez hale gelmesi, 12 Eylül darbesi döneminden bile çok daha ileri düzeyde örgütlenmiş bir askeri-faşist rejim, bu özel savaş rejimi olarak kendini çırılçıplak ortaya koyması demekti. Bununla, Kürdistan için yaygın katliam ve sürgünü içeren bir soykırım ve özel savaşın Türkiye'ye taşırılması öngörülüyordu. Devletin illegal yönetimi tarafından hazırlanan bu plan, görünen kukla güçlere de dikte ettirilerek "milli mutabakat" içinde uygulamaya kondu. Mart'tan beri Kürdistan'daki özel savaş bu temelde yoğunlaştırıldı. Kuveyt krizinin yarattığı ortamdan da yararlanılarak, genel olarak Kürdistan'daki, özel olarak da Botan ve Hakkari'deki özel savaş, her şeyi yık, her yeri yak ve herkesi öldür çizgisine vardırılmıştır. 424 sayılı yeni anayasa Kuveyt kriziyle de birleşince rejimin niteliği ve işleyiş tarzı herkesin görebileceği bir açıklık kazanmıştır.

Şimdi rejimin durumu üzerine bütün burdan hangi sonuçlar çıkarılabilir? Bir kez, Özal'ın kişisel diktatörlük kurduğu, her şeyi kişisel planda yürüttüğü üzerine burjuva basını ve muhalefeti tarafından her gün kıyamet koparılmaktadır. Öyle ki toplum, insanlar adeta bu yaygarayla boğulmaktadır. Sözde siyaset ve eleştiri adına yapılan bütün bunlar, gerçekte yalan ve sahtedir. Durumun böyle olduğunu aslında bunu yapanlar da bilmekte ve iğrenç bir utanmazlıkla her gün bu sürdürülmektedir. "Eşeğini dövemeyen palanını döver" diye bir halk sözü vardır. Rejimin her alanda gerçek yönetimi olan Özel Harp Dairesi'ne ve faşist orduya karşı ağızlarını açamayanlar, bunların karşısında secdeye kapananlar, palan döver gibi Özal'a verip veriştirmektedirler. Ayrıca bütün bu yapılanlar maksatlıdır, bu noktada Özel Harp Dairesi'nden Özal'a, oradan burjuva muhalefete ve basına kadar aralarında bir anlaşma vardır ve her şey bu anlaşma çerçevesinde yapılmaktadır. Yani bunların hepsi gerçekte bir danışıklı dövüştür. Böylece halk kitlelerinin aldatılması, uyutulması, değişik görünümler altında faşist rejime bağlanması ve rejimin yaşatılması amaçlanmaktadır. Özal sadece bu onursuzluğu kabul eden, bundan zevk duyan iyi bir elemanları ve kişiliksiz biridir. Evet, Türkiye'de katı bir diktatörlük vardır, fakat bu Özal diktatörlüğü değil, gizli güçler tarafından yönetilen askeri-faşist diktatörlüktür.

1987 Kasım'ındaki erken seçim üzerine yaptığı değerlendirmede Başkan Abdullah ÖCALAN yoldaş, Türk rejiminin gerçekte gizli-illegal bir örgüt tarafından yönetildiğini, görünen kurumların kukla, göstermelik ve verilen talimatları uygulayan kurum ve kişiler olduğunu belirtmiştir. Değerli bilim adamı İsmail Beşikçi de, daha sonra yayınladığı kitaplarda aynı sonuçlara varmakta ve rejimin bu niteliğine özel dikkat çekmektedir. Bu belirlemelerin doğruluğu günümüzde çok daha net olarak ortaya çıkmaktadır. Türk faşist rejiminin durumu şudur: Devletin bütün temel siyasal kararlarını alan ve devleti yöneten gizli-illegal bir örgüt vardır. Bu, büyük olasılıkla Özel Harp Dairesi'dir. Bu gizli örgüt, her şeyiyle CIA'ya ve NATO'ya bağlıdır, dolayısıyla kendisi de bu güçler tarafından yönetilmektedir. Türkiye'de yönetici değişikliği esasta bu gizli örgütteki değişikliktir, bu da dış güçlerin direktifi doğrultusunda yapılmaktadır. Bu düzeyde yönetici değişiklikleri yapıldıktan sonra, diğer göstermelik kurumlardaki değişiklikler zor olmamaktadır. Yönetici gizli örgütün legale çıktığı ilk kurum Milli Güvenlik Kurulu'dur, temel dayandığı örgütler ise ordu ve MİT'tir. Devletin yönetim düzeni ve organları esas olarak bunlardır; cumhurbaşkanı, hükümet, meclis, partiler gibi sivil kurumlar, bunların belirlediği politikalar içinde hareket eden ve bu politikalar temelinde kendi rollerini oynayan göstermelik, kukla kurumlardır. Bu tür kurumlar gizli yönetimin asma yaprağı olarak, birer maske olarak ortaya çıkarılmakta ve kullanılmaktadır. Çok ciddi sorunlarda, gerektiğinde bunlar bir kenarda bırakılmaktadır. 424 sayılı kararnameden Kuveyt krizine kadar yaşanan olaylar rejimin bu durumunu açıkça göstermiş ve deşifre etmiştir.

Şimdi rejimin "ikinci kez sivil cumhurbaşkanı seçtik" yaygarasına ve bu sözde sivil kurumların durumuna bakabiliriz. Özal'ın cumhurbaşkanlığına getirilmesiyle 12 Eylül rejiminde nasıl bir düzenleme yapılmıştır? Bir kez Özal, öyle yabana atılacak biri değildir. ABD'nin ve işbirlikçi-tekelci burjuvazinin en has adamlarından biridir. Eski MESS başkanıdır, 12 Eylül darbesinin hazırlanmasında, 24 Ocak Kararlarında önemli rolü vardır. Darbe hükümetinin en etkin kişisidir, 12 Eylül faşist-askeri rejiminin örgütlendirilmesi ve maskelenmeye çalışılmasında birinci derecede rol oynamıştır. Bu role özellikle ABD tarafından getirilmiştir. Böyle birine "sivil" demek bile çok zordur. CIA'nın, burjuvazinin ve ordunun dediklerinden dışarı çıkmayan, onlara son derece bağlı olan bir kişidir. Böyle birini cumhurbaşkanı yapmak hem özde bir değişiklik doğurmamaktadır, hem de iyi bir maskeleme olmaktadır. Buna rağmen, yanına hemen Kemal Yamak yerleştirilmiş, cumhurbaşkanlığı böylece de ikinci bir denetim ve güvence altına alınmıştır. Kemal Yamak'ın buraya getirilmesi, devletin gizli yönetiminin bir atamasıdır. Kemal Yamak, 12 Eylül darbesinde Diyarbakır Sıkıyönetim Komutanıdır ve 12 Eylül rejimini Kürdistan'da örgütleyen kişidir. Benzer bir atama da başbakanlığa yapılmış, 1987'de özel savaş ordusunu örgütleyen Hulusi Sayın başbakanlık danışmanlığına getirilmiştir. Bunlar sıradan veya tesadüfi atamalar değildir, Kürdistan'da özel savaş rejimini örgütleyen Özel Harp Dairesi'nin bu iki önemli elemanı bu alana yerleştirilerek cumhurbaşkanlığı ve başbakanlık böylece düzenlenmiştir. Esasta yönetici olan bunlardır, kuklalar bu biçimde kullanılmakta ve gerçek özel savaş yönetimi güvence altına alınmış olmaktadır. Bütün bunlar son derece açık değil mi? Nerede sivil cumhurbaşkanı ve sivil başbakan?

Türkiye'deki bugünkü hükümet gibi kukla bir hükümet Hitler diktatörlüğünde bile yoktu. Bu durum ciddi bir mesele yapılacağına, Türkiye'de eğlence konusu olmaktadır. Sözde siyaset çizen bakanların yüksek düzeydeki bürokratlar kadar bile fonksiyonları yoktur. Meclisin ve partilerin durumu ise gözler önündedir. Devletin gizli yönetimi aldığı kararları bunlara onaylatma gereği duyarsa bunu yapmakta, onun dışında hiçbir şeye karışamamaktadırlar. ANAP, 1980 öncesi partilerin en ırkçı, faşist, şoven, dalkavuk ve vurguncu kesimlerini birleştirmiş, özellikle 12 Eylül düzeni altında böyle bir kesim geliştirilmiştir. Bugün bir avuç vurguncu milli gelirin yüzde yetmişten fazlasını alırken, toplumun yüzde doksanı olan halka ancak yüzde onbeşi düşmektedir. 12 Eylül düzeninin nasıl bir vurgun ve çapul düzeni olduğu ortaya çıkan istatistiklerle bol bol gösterilmektedir, bu nedenle burada yer vermeye gerek yoktur. Bugün bu vurguncu topluluğunun yüzü epeyce açığa çıkmıştır ve toplum içine çıkamaz hale gelmişlerdir. Çok açık görülüyor ki, SHP ve DYP gibi partilerin durumu da bunlardan farklı değildir, bu partiler ANAP'a karşı yeni bir göstermelik iktidar alternatifi bile olamamaktadırlar. Kürdistan'da silindiklerini ve PKK karşısında siyaset yapamadıklarını bizzat kendileri ilan etmişlerdir. 19 Ağustos'ta yapılan kısmi yerel seçimler Türkiye'de de silindiklerini ortaya koymuştur. Halk kitleleri "sivilleşme" denerek ileri sürülen bu kuklaları tanımış ve artık bu oyunlara karşı durur hale gelmiştir? 12 Eylül rejiminin kendisini maskeleme oyunları bozulmuştur. Rejimle, onu gerçekten temsil eden ordu ve polisle halk yüzyüze, karşı-karşıyadır. Askeri-faşist rejimin maskeleri düşmüş, çırılçıplak ortada kalmıştır. Faşist ve askeri karakterinde bir azalma olmamış, tersine geliştirilen özel savaş kurumlaşmasıyla daha vahşi ve barbar bir diktatörlük haline gelmiştir.

12 Eylül rejimi altında Türkiye Ortadoğu'dan tecrit olmuştur

Her ne kadar çok çeşitli burjuva

çevreler Türkiye'nin bir Avrupa ülkesi olduğunu söyleseler ve bu temelde emperyalist devletlerin eteğine sarılmaya çalışsalar da, Türkiye bir Ortadoğu ülkesidir, Türk toplumu haddinden fazla Asyalıdır. Ortadoğu ise, tarih boyunca dünyanın en önde gelen merkezlerinden biridir. Bazıları, bugünkü duruma bakarak Ortadoğu'nun bu öneminin petrolden kaynaklandığını söylemektedir. Bu, yeterli ve doğru değildir. İnsanlığın petrolle ilgilenmediği, petrolü tanımadığı dönemlerde de Ortadoğu benzer öneme sahip olmuştur. Ortadoğu, insanlığın oluşumunun ve köleci uygarlığın bir merkezidir. Avrupa, Asya ve Afrika gibi üç temel kıtayı birleştiren bir odaktır; tarih boyunca çeşitli biçimler alan kıtalararası ticaret yollarına sahip olmuştur. İnsanlığın önemli bir kesimini kucaklayan ve feodal uygarlığa damgasını vuran temel birçok dinin doğuş alanıdır, bu dinlerin kutsal yerlerini kendi topraklarında bulundurmaktadır. 19. yüzyılın sonlarında bunlara bir de petrol eklenmiştir. Bütün bunlar nedeniyle Ortadoğu, tarih boyunca büyük güçlerin egemenlik mücadelesi verdiği bir alan olmuş, büyük savaşları yaşamıştır. Şimdi yaşanmakta olan bunların bir benzeridir.

Birinci emperyalist savaşta paylaşılmak istenen en önemli alanlardan biri Ortadoğu olmuştur. Alman emperyalizmi Osmanlı İmparatorluğu aracılığıyla bölgeye egemen olmak isterken, Rus Çarlığı, İngiliz ve Fransız emperyalistleri ise bölgeyi kendi aralarında paylaşmayı ve sömürgeleştirmeyi amaçlamışlardır. Savaş sonunda, savaşın galipleri olan İngiliz ve Fransız emperyalistlerinin anlaşmaları doğrultusunda bölge toprakları parçalanmış, bölgedeki bugünkü statüko İngiliz ve Fransız emperyalistleri, kemalistler, İran monarşisi ve Arap şeyhlerinin çıkarları temelinde oluşturulmuştur. Bu statüko bölge halklarının ulusal ve toplumsal çıkarlarına tamamen karşıttır. Bölgedeki sorunların temeli budur ve bundan en çok Kürt ve Arap halkları zarar görmektedir.

İkinci Dünya Savaşında Almanya yenilip İngiltere ve Fransa da güçsüz düşünce emperyalist sistemin jandarması ABD olmuş, diğer emperyalist devletleri kendi önderliğinde birleştirerek dünya çapında Sovyet blokuna ve halkların bağımsızlık ve özgürlük istemlerine karşı mücadele yürütmüştür. ABD'nin bu mücadeledeki temel yöntemi, değişik alanlarda "güvenlik" sistemi adıyla askeri paktlar kurmak olmuştur. Avrupa'da NATO'nun oluşturulmasından sonra ABD, benzer bir askeri paktı da Ortadoğu'da oluşturabilmek için günümüze kadar çaba harcamıştır. Bunun için çok çeşitli planlar hazırlamış ve bir yığın oyun tezgahlanmıştır. Bunların hepsi Ortadoğu'da İngiliz ve Fransa emperyalistleri tarafından oluşturulan statükoyu korumak ve bölgeyi emperyalizmin egemenliğinde tutmak içindir. ABD'nin Ortadoğu politikası, geçmişteki Alman ve İngiliz yaklaşımının birleştirilmesidir. Dünya çapında Sovyet blokuna karşı yürütülen mücadele ile bölge halklarının bağımsızlık, özgürlük ve birlik istemlerinin bastırılmasına dayanmaktadır.

Politika bölgeyi işbirlikçi güçler eliyle ve onları bir askeri paktta birleştirerek denetim altında tutmak olunca, her şeyden önce buna uygun işbirlikçiler hazırlamak gerekiyordu. Türkiye'ye işte bu temelde el atıldı. Türk devleti bunun için NATO'ya alındı ve ikili anlaşmalarla ABD'ye iyice bağlandı. Baş müttefiki Almanya'nın savaşta yenilmesi sonucu ortada yapayalnız kalan TC, böyle bir gelişmeye dört elle sarıldı, hatta istenenden daha fazlasını kabul ederek ve yaparak kendisinin güvenilir bir işbirlikçi olduğunu kanıtlamaya çalıştı. Oluşan bu yapı içinde TC'nin görevi, NATO'ya ve ABD'ye Ortadoğu'da bekçi köpekliği yapmaktı. İşte Türk egemen çevrelerinin "bölgesel rol", "stratejik önem" dedikleri budur. Emperyalizmin çıkarlarını korumak için bölge halklarına karşı bir NATO karakolu olarak hareket etmektir.

ABD, Türkiye'yi kendine iyice bağladıktan sonra, TC önderliğinde bölgesel pakt oluşturmak için çaba-

12 Eylül'ü protesto yürüyüşü-Paris

larını yoğunlaştırdı. Bu doğrultuda Türkiye'nin bölge devletleriyle ilişkilerini geliştirebilmek için bütün emperyalist devletler çaba harcadı, Arap devletlerini zor durumda bırakıp böyle bir işbirliğine mecbur etmek için, İsrail defalarca saldırtıldı. ABD ve NATO'nun tam kırk yıldır bu doğrultuda harcadığı çaba somut ve kalıcı sonuç vermedi, hep başarısızlığa uğradı. Bağdat Paktı girişimi Nasır önderliğindeki radikal Arap milliyetçiliği tarafından kısa sürede boşa çıkarıldı. CENTO etkisiz bir oluşum olarak kaldı, Türkiye-İran-Pakistan ittifakı Sovyetlere karşı durmasına rağmen bölgeye yönelik etkili olamadı. TC'nin önderliği bölgede hiç kimseye kabul ettirilemedi. İran, tarihi geçmişe uygun olarak hep kendi önderliğini öne çıkardı. Osmanlı geleneği ve NATO ile ilişkiler nedeniyle Arap dünyası TC'den hep uzak durdu, bu durum halk ve Arap milliyetçileri tarafından Türkiye karşıtlığı biçiminde ortaya çıkarken, Arap emirleri bile sınırlı ve ihtiyatlı ilişkileri esas aldılar. Emperyalistler TC ile başarılı olabilmek için çok çaba harcadılar, fakat bunun olanaksız olduğunu nihayet anladılar.

1970'lerin ikinci yarısında Ortadoğu'da emperyalistleri hem umutlandıran, hem de karamsarlığa düşüren gelişmeler yaşandı. Bu dönemde İran-Irak anlaşması sağlandı, Irak, Arap gericiliği ve emperyalizmle ilişkilere yöneldi, Mısır'la İsrail arasında Camp David anlaşması imzalandı. Bu gelişmeler temelinde ABD istediği bölgesel paktı yaratabileceğini umut ediyordu ki, karşıt gelişmeler bu umudu eritti. İslam Devrimi ile İran'da Şahlık yıkıldı, Afganistan'da devrimci gelişmeler oldu ve bu ülkeye Sovyet askeri gönderildi, İsrail'le anlaşan Mısır, Arap Birliği Örgütü'nden atıldı, İsrail, Lübnan üzerinden sürekli dövülür hale geldi, Türkiye ve Kürdistan'daki devrimci gelişmeler TC'yi tehdit eder boyutlar kazandı, Arap milliyetçiliği ABD karşıtlığını derinleştirdi. Bölgesel kamp yaratmayı umut eden ABD, bu gelişmeler karşısında çıkarlarını ve işbirlikçilerinin yaşamlarını ciddi bir tehdit altında gördü. Özellikle İran'dan yayılan devrimci gelişmeleri durdurmak ve Körfez'i denetim altına almak için, daha 1979 yılında, bugünkü gibi asker sevkiyatını planladı. Ancak Tahran elçiliğindeki vatandaşlarını kurtarmak amacıyla düzenlediği askeri harekat başarısız kalınca bu plandan vazgeçti ve devrimci gelişmelere karşı işbirlikçileriyle mücadele etmeyi esas aldı. Bunun için Türkiye'de de 12 Eylül darbesini tezgahlamak gerekli oldu. Bugün Suudi ve Körfez'e yönelik asker sevkiyatını bu denli hızlı olarak nasıl yürüttükleri sorulduğunda, ABD uzmanları, bu planın 1979'da hazırlanmış olduğunu ve askeri güçlerin o zamandan beri hazır tutulduğunu açıkça söylemektedirler.

1980'le birlikte bölgede geliştirilen karşı-devrimci saldırılar bilinmektedir. Türkiye'de 12 Eylül faşist-askeri darbesi, Irak'ın İran'a ve İsrail'in Lübnan'a saldırısı, Pakistan'ın Afganistan'a karşı saldırı üssü yapılması, ABD'nin Lübnan'a asker çıkarması, Libya ve İran'a yönelik tehdit ve saldırıları vb. hep bu planlı karşı-devrimci girişimin parçalarıdır. Bu temelde 12 Eylül rejimi Ortadoğu'ya yöneltilmiş, Türkiye-Ürdün-Mısır-Suudi Arabistan arasında bir bölgesel pakt oluşturabilmek için yoğun çaba harcanmıştır. Körfez'deki emirlikler zaten bu paktın bir parçası durumundadır. Böyle bir pakt İsrail ve Irak'la yakın ilişki ve işbirliği içindedir. Yoğun bir çalışma ile FKÖ de böyle bir çizgiye önemli ölçüde çekilmiştir. Dikkat edilirse bunun dışında ve karşısında sadece Libya, Suriye ve İran devletleri ile PKK vardır. Ve bu dört güç, o dönemde ABD'nin "terörist listesinin" başında yer almıştır. İşte ABD'nin "terörizm" tanımı budur, ABD'nin işbirlikçisi ve uşağı olmayanlar bu tanım içine girmektedir.

12 Eylül rejimi, ABD'nin yönlendirmesi ve desteği ile, böyle bir pakt oluşturabilmek için yoğun çaba harcamıştır. Darbenin şefi Evren, bugün, "böyle bir çalışma içinde olmadıklarını ve Araplardan uzak durduklarını" söylüyor, fakat bu doğru değildir. (Cumhuriyet, 14 Eylül 1990) Evren, pişmanlık yasasının piyonları gibi yalan söylemektedir. 1980'lerin gazeteleri irdelenirse 12 Eylül diplomasisinin temel alanının Arap alemi olduğu görülecektir. Bizzat Evren'in Arap şeyhlerinin sarayları arasında nasıl koşturduğu, İslam Konferansı başkanı olabilmek için ne kadar çaba harcadığı belgelerden bulunacaktır. Suudi ile geliştirilen sahte dincilik akımı, hacı olma yarışı vb. hep bu doğrultuda harcanan çabalardır. Ancak ABD'nin ve 12 Eylül rejiminin bütün çabalarına rağmen, böyle bir plan sonuç vermemiş, Arap devletlerinin Türkiye'ye kuşkulu yaklaşımları ve buna karşı gösterilen direniş sonucunda başarısız kalmıştır. 12 Eylül rejimi, yaltaklanmadan her türlü taviz vermeye kadar bu doğrultuda her yönteme başvurmuş, bunlarla sonuç alamayınca bölge devletlerine yönelik açık askeri tehditlerde bulunmuştur. Fakat, PKK önderliğindeki silahlı direniş karşısında, herkesi korkutmak istediği ordusunun da kofluğu açığa çıkınca, bölgeye yönelik gücü artık iyice tükenmiştir. Bu biçimde Ortadoğu'ya yönelik sonuç alamayacağını kesin olarak anlayan ABD, Irak'ın Kuveyt ve Suudi ile çelişkilerinin gelişmesinden de iyice telaşa düşmüş, Kuveyt olayını bir fırsat ve bahane bilerek, Sovyetler ve Doğu Avrupa'daki gelişmelerden de yararlanarak, emperyalist çıkarlarını kendi gücüyle korumak üzere bölgeye yönelik yoğun bir askeri müdahaleye girişmiştir.

Şimdi bütün bunlardan hangi sonuçlar çıkarılabilir? Bir kez, ABD'nin bölgeye yoğun bir askeri kuvvet olarak çıkması, onun kırk yıldan beri uyguladığı politikanın fiyaskoyla sonuçlandığının kanıtı olmaktadır. Bu durum, ABD'nin Ortadoğu'daki güçlülüğünü değil, tersine güçsüzlüğünü ve başarısızlığını ortaya koyar. Öyle ya, egemenliğini işbirlikçileri aracılığıyla sürdürmek, kendi gücünü doğrudan kullanmaktan daha çok kendi çıkarınadır. Eğer işbirlikçileri aracılığıyla emperyalist egemenliğini sürdürebilseydi, kendi silahlı güçlerini kullanmaya hiç gerek duymayacaktı. Emperyalist egemenliğini geçmişteki gibi sürdüremediği için, silahlı kuvvetlerini kullanmak zorunda kaldı. ABD'nin bölgeye askeri kuvvet olarak çıkması kendisi için açık bir serüvendir. Bu durum, bölgede antiemperyalizm hareketlerinin güçlenmesine yol açacaktır. ABD'nin bir silahlı savaşa girmesi ise, kendisi için tam bir macera olacaktır. Irak ve Ortadoğu bir Panama değildir. Şimdiki Ortadoğu, 1910'ların, 20'lerin Ortadoğu'su da değildir. Günümüz Ortadoğu'suna, geçmişte olduğu gibi emperyalist askere düzen vermek ve halkları emperyalist askeri işgal altında tutmak mümkün değildir. Buna karşı halkların gerçek ulusal ve toplumsal kurtuluş hareketleri gelişecek, Ortadoğu halkları toplumsal gerilik nedeniyle 1910'larda yapamadıklarını şimdi yapacaklardır. ABD, bir askeri harekatla geçici başarılar kazansa da, bu durum uzun süreli olamayacak, sonunda halk direnişleri karşısında mutlaka yenilecektir. Eğer böyle bir işe girişirse ABD, Ortadoğu'dan "süper devletliğini" kaybetmiş olarak çıkacaktır. Nitekim bu durumu sezen birçok ABD'li çevre, daha şimdiden büyük bir korku ve telaş içine düşmüştür.

12 Eylül rejimi açısından durum nasıldır? Kuveyt krizi ve ABD'nin bölgeye asker sevkiyatı ortaya çıkınca, Türkiye'de politikacı, gazeteci vb. biçok çevre, "bölgesel önemimiz arttı" diyerek zıl çalıp oynamaya başlamıştır. Bu durum haftalardır sürmektedir. ABD'nin bekçi köpekliğini yapma onursuzluğunu böyle sevinçle karşılamanın utanç verici olması bir yana, gerçek bu bayların söylediği gibi hiç değildir, bunlar açıkça yalan söylemekte ve halkı aldatmaya çalışmaktadır. Mevcut gelişmeler emperyalist sistem çevresinde Türkiye'nin bölgesel rolünün arttığının değil, tersine bittiğinin göstergesidir. TC, Ortadoğu'da bitmiştir, 12 Eylül rejimi altında Türkiye Ortadoğu'dan tamamen tecrit olmuştur. Kırk yıldır atfedilen rol başarısızlıkla sonuçlanmıştır. Olgulara bakalım. ABD ve NATO, Türkiye'ye niçin ihtiyaç duyuyordu? Sovyetleri kuşatmak ve bölgede emperyalist çıkarları korumak için. Sovyetlerle artık kendileri anlaşmışlardır, bu nedenle TC'ye ihtiyaçları yoktur. Bölgeye TC'den daha fazla savaş gücü yığarak emperyalist egemenliklerini bizzat kendi güçleriyle sağlamaya girişmişlerdir. TC ayağı kırk yıldır başarılı bir sonuç vermemiştir, bu açıdan da TC'nin sıradan bir piyon olmadan öte bir fonksiyonu kalmamıştır. TC ve ordusu Kürdistan ulusal direnişiyle başa çıkamaz haldedir, bunun bölgedeki emperyalist kuvvetlere faydasının olamayacağı açıktır. Faydadan da öte, TC kurtarılması gereken bir güç durumuna düşmüş, emperyalist devletlere iyice yük olmaya başlamıştır. Peki, bunun neresinde "bölgesel önemin artması"? Çok açık ki bu tür çığırtkanlıklara dünyada herkes gülüp geçmektedir.

TC'nin bölgesel ilişkilerinin durumuna bakalım. Bölgede herkesle ulusal çıkar çelişkileri ve bölge güçlerinin tarihsel güvensizliği vardır. Hemen herkesin bölgede liderlik iddiası vardır ve bu nedenle TC'ye karşıttır. Yıllardır ABD'ye uşaklık yapması, ABD karşıtı güçlerin haklı düşmanlığını kazanmıştır. Kriz öncesi sadece Irak ve Kuveyt'le iyi ilişkileri vardı ve bölgeye yönelik ticaretinin ana kaynağı burasıydı. Şimdi bunu da tamamen kaybetmiştir ve kısa sürede yeniden kazanması mümkün değildir. Sadece İsrail, Mısır ve Suudi ile sınırlı ilişkileri kalmıştır ve bunlar da geçmişten gelen ve daha fazla önem taşımayan ilişkilerdir. En önemlisi, Kürdistan'ın can derdi olan Kürdistan üzerindeki kontrolü kaybetmiştir. Bunu Irak'la olan ilişkileriyle sağlıyordu ve şimdi bu durum parçalanmıştır. Bu nedenle TC'nin diplomatları Tahran'dan Şam'a koşturup durmakta, Kürtlere karşı işbirliği yapabilmek için herkese yalvarmaktadırlar. Bu nedenle savaş kışkırtıcılığı yapmakta, ABD'nin hemen saldırıya geçmemesini istemektedirler. Öyle ki, ABD uzmanları bile "Türkiye'nin bu gayretinin nedenini anlayamadıklarını" söylemektedirler. Peki savaş bir kurtuluş mudur? Hayır, kendileri için nihai sonun başlangıcı olacaktır. Ancak, en azından savaş boyunca yaşayabileceklerini umut etmektedirler. Çünkü savaşsız mevcut durumun sürmesi onları daha çok hızlı ölüme götürmektedir. Ekonomik kayıplarının hesabını bile yapamamaktadırlar. Yardım dileniyorlar fazla ciddiye alan yok, mal satmak istiyorlar alan bulunmuyor. Öte yandan, Kürdistan'da zaten savaş içindeler ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi mevcut koşullardan muazzam yararlanıyor. Kendileri ise, her dönemde Kürdistan üzerinde sağladıkları sömürgeciler arası ilişkileri şimdi sağlayamıyorlar. Bu durumun uzun sürmesiyle çöküşlerinin hızlandığını görüyorlar. Saddam'ı düşürmek adıyla gelişen durum daha erken ve daha hızlı TC'yi çökertiyor. Eğer bölgede savaş başlarsa, en önce Mısır ve Suudi'nin çökeceğinden kuşku duyulmuyor. ABD'nin giriştiği macera bölgedeki işbirlikçilerininkiyle birlikte yürüyor.

İşte bu ortamda Özal ABD'ye gidiyor. Peki, neler yapacak? Herhalde "biz oyuna getirildik" diyemese de, "zor durumdayız" diyecektir. Irak'taki yönetim sorununun çözülmesi için acele edilmesini isteyecektir. Fakat, bu noktada ABD de çözümsüzdür, Özal'a verebileceği fazla bir güvence yoktur. O zaman daha fazla maddi yardım, silah, cephane dilenecek, PKK'ye karşı yürütülen savaşa daha etkin katılmalarını isteyecektir. Belki de Kürdistan'da savaşması için ABD'nin özel askeri timleri göndermesini isteyecektir. Zaten meclisten çıkardıkları kararların esas amacı da buydu; Kürdistan'da başarısız kalan Türk ordusunun başka yere gönderilmesi diye bir olay olamayacağına göre, esas amaç emperyalist devletlerin Kürdistan'a savaşmak üzere asker göndermelerini sağlamak, bunun kapısını açmaktı. Fakat böyle bir şey Kürdistan'da geliştirilmek istenen işbirlikçiliği darbeleyecek ve Kürt halkının anti-emperyalist bilincini ve direnişini geliştireceği için, ABD bu noktada da çözümsüzdür. Böyle bir şeyin astarı yüzünden pahalı olacaktır. Bu nedenlerle, Özal'ın biraz yardım vaadleriyle geri dönmesi en güçlü olasılıktır. Bu durumu

faşist rejim yönetimi de kavramış görünmektedir. Bu nedenle Ecevit'i Saddam'ın ayağına gönderdiler ve eski yaklaşımlarından geri adım atarak ortamı biraz yumuşatmayı amaçladılar. TC'ye başbakanlık yapmış ve şimdi de aday olan birisini gazeteci sıfatıyla Saddam'ın ayağına göndermek, TC için bir utanç ve tükeniştir. Ecevit içinse, tam bir kişiliksizlik ve onursuzluk durumudur. Fakat, TC öyle bir noktaya gelmiştir ki, bu durumda başvurmayacağı hiçbir şey yoktur, her türlü aşağılığı yapacak durumdadır. Ecevit'in Saddam'la başka şey konuşamayacağına göre, Kürtlere karşı işbirliğin devamını istemek için gönderildiğinden kuşku duymamak gerekir. Bunun için de Ecevit'in göze alamayacağı hiçbir onursuz durum olamaz, Kürtleri yok etmek amacıyla her kılığa girmeye ve her şeyi yapmaya hazırdır. Çünkü o, nasyonal sosyalizmin Türkçesi olan CHP çizgisinin temsilcisidir. Türkiye'de faşist akım esas olarak CHP hareketidir, fakat geçmişten beri "ilericilik", "solculuk" olarak gösterilmiş ve Türkiye'de her şey bu temelde tersine çevrilmiştir. Şimdi Kürdistan ulusal direnişi karşısında bu gerçekler de iyice açığa çıkmakta ve Türk burjuva egemenliği kökünden çöküşe gitmektedir.

PKK direnişi, 12 Eylül faşist darbesinin yenilebileceğini kanıtlamıştır

12 Eylül'e girerken henüz çocukluk dönemini yaşayan ve örgütlenmeye çalışan bir topluluk olan PKK hareketinin, geçen süreçte yalnız başına geliştirdiği devrimci direnişle faşist-sömürgeci Türk rejimine vurduğu ağır darbelerden ve rejimi bugün içine soktuğu durumdan hangi sonuçları çıkarmak gerekir?

En önce, eğer kendisine devrimciyim ve sosyalistim diyen tüm güçler bu sıfatlara uygun olarak davransalar ve görevlerini yerine getirselerdi, faşist-askeri diktatörlüğün bu süre içinde tamamen yıkılıp tasfiye edilmesinin mümkün olduğu sonucunu çıkarmak ve bu gerçeği teslim etmek gereklidir. PKK, daha 1981 yılında bunun yolunu açmış, kendisine devrimciyim diyen güçleri direniş yolunda yürütmeye çalışmıştı. Fakat, bu güçler, faşizme teslim olmayı ve tasfiyeciliği yeğlediler. Eğer PKK'nin çabalarına olumlu karşılık verselerdi, şimdi egemen bir halk hareketi durumuna gelmiş ve faşizmi yıkmış olacaklardı. PKK direnişinin yarattığı gelişmeler bu gerçeği kesin olarak kanıtlamıştır.

Demek ki, 12 Eylül faşist-askeri darbesi de, o dönemin tozduman ortamında kaybolunmadan, hatasız ve yeterli bir devrimci politik-pratik yaklaşımla karşılansaydı, darbeyi boşa çıkarmak ve yenilgiye uğratmak mümkündü. PKK direnişinin ortaya çıkardığı gelişmeler bu gerçeği de kanıtlamıştır. Direnişin bugünkü kazanımları, PKK'nin, "12 Eylül darbesi devrimci hareketlerin hata ve yetersizliklerinden yararlanarak başarı kazanmıştır" biçimindeki belirlemesinin pratik doğrulaması olmaktadır. Hata ve yetersizlikler 12 Eylül darbesinin başarı kazanmasının önemli bir nedeni olmuştur; fakat bundan daha fazla askeri-faşist diktatörlüğün on yıl gibi bir süre yaşamasının da nedeni olmuştur. Türkiye gibi derin bir bunalımı yaşayan ve hareketli halk kitlelerine sahip olan bir ülkede, 12 Eylül rejimi gibi bir faşist diktatörlüğün, içine düştüğü çıkmaz ne olursa olsun, on yıl yaşayabilmesini kendisi açısından bir başarı olarak görmek gerekir. Devrimci güçlerin bu dönemdeki sorumluluğu, 12 Eylül darbesi karşısındaki durumlarının yarattığı sorumluluktan çok daha ağırdır. Ve, çok daha fazla olumsuz ve başarısız rol oynamışlardır. Bu, 12 Eylül darbesi karşısındaki durumu doğru değerlendirememiş ve gereken dersleri kavramamış olmaları demektir. Halk kitleleri, bu durumdan en fazla kendileri adına politika yaptıklarını söyleyenleri sorumlu tutacaklardır. Nitekim geçmişte bu durumu yaşayanların kitlelerin içine çıkmaları ve küçük bir grubu kendi etraflarında toplamaları, halkın bu yargılamayı yaptığının açık göstergesi olmaktadır.

Gerçekler böyle iken ve PKK direnişi muazzam bir güç ve mücadele ortamı sunarken, Türkiye'de devrimci söylem içinde bulunanların bugün de yeterli sonuç ve ders çıkarmamış olduklarını söyleyebilmek mümkün değildir. Bu alanda geçmişe göre belli gelişmeler vardır, ancak günün koşullarına göre çok geride ve yetersizdir. Çoğunlukla en keskin devrimci laflar edenler bile, hala faşist rejimin içine girmeye çalışmakta, bütün güçleriyle legal dergi ve parti peşinde koşmakta, Türkiye'nin koşullarını değerlendirmek ve birlik sorunlarını tartışmak gibi şeylerle zamanı öldürmektedirler. Kendileri küçük bir kitle eylemi geliştiremezken, kitlelerin kendiliğinden pasif eylemlerine övgüler dizmekte yarışmaktadırlar. Hiç kuşkusuz devrimcilik bu değildir. Du dörtdörtlük bir oportünizmdir ve her oportünizm de öznel yaklaşımdan, kişisel kaygılardan doğar. Türkiye devrimciliğinin eşsiz özveri ve cesaret örnekleri vardır, bunun yanında en iğrenç oportünizmi de güçlü olarak bulundurmaktadır. Bugün üzerinde durulması gereken, 12 Eylül'ün yarattığı oportünizm ve tasfiyeciliğin daha da yaygınlaştırılması, bu durumun her yandan teori yapılarak daha da ağırlaştırılması, böylece çıkış yollarının kapatılmaya çalışılmasıdır. Ne kadar devrimci söylem kullanılırsa kullanılsın, yapılanların büyük çoğunluğunun devrimci gelişmenin önünü tıkadığı bir gerçektir. Adeta devrimci çıkışın böyle durdurulması yönünde bir çaba var gibidir.

Türkiye'de marksizm-leninizmden çok sözedildiği için, biz de durumu onunla izah edelim. Marksist devrimciler, hiçbir mücadele biçimini reddetmezler ve icat da etmezler. Önce nesnel koşulların gerçekçi bir değerlendirmesini yaparlar, buna göre nasıl bir örgüt çalışması ve mücadele içinde olunmasını belirlerler ve o koşullar devam ettikçe belirlemelerini uygulamaya çalışırlar. Türkiye'de yapılan bunun tam tersidir. Önce nasıl örgütleneceklerini ve hangi mücadele biçimlerini uygulayacaklarını belirliyorlar, sonra da bu belirlemelerine uygun koşullar bulmaya, yaratmaya çalışıyorlar. Bu, öznel bir yaklaşımdır, daha doğrusu köşeleri tutan bazı kişilerin kendilerini yaşatmayı esas alan, koşulları ve devrimciliği buna uydurmaya çalışan bir yaklaşımdır. Burada somut koşullar, işçi sınıfının ve halkın durumu ve çıkarları, devrim olayı esas değildir. Örneğin legal dergiciliği ve particiliği ele alalım. Eğer koşullar uygunsa devrimciler böyle çalışırlar, fakat koşullar legal çalışmaya el vermiyorsa, bu nedenle devrimciler dergi çıkarmak ve parti kurmaktan geri durmazlar. Legal olmayanı illegal yaparlar, yazıyla olmayanı sözle, silahla veya başka bir tarzda yaparlar. Her koşulda mutlaka siyasal çalışmanın yol ve yöntemini bulurlar. Türkiye'de ise yetmiş yıldan beri legal dergi çıkarabilmek ve legal parti kurabilmek için uğraşılmaktadır. Burjuvazi bu gerçeği çok iyi kavradığından, devrimci hareketi bu noktada tıkamakta, uğraştırmakta ve reformize etmektedir. Bir kez böyle bir durum içine girince, burada artık devrimin araçları amaç haline gelmekte (örneğin legal yayın yapabilme ve parti kurabilme gerçekleştirilmesi gereken esas amaç halini almakta), devrim tamamen gündemden çıkmaktadır. Bu durumda "sosyalist devrim" ya da "halk devrimi" gibi sözler ne kadar edilirse edilsin, bu sözlerin gerçekte hiçbir anlamı olmamaktadır. Bu durum, siyasal bir hareket haline gelememenin, ideolojik yapıyı aşamamanın ve bu denli bölünüp parçalanmanın da temel nedenlerinden biridir.

Türkiye devrimciliğinin bu durumu parçalaması ve aşması gerekir. Yeni devrimci kuşaklar, çoğunlukla eskilerden kaynaklanan bu barajlama olayını mutlaka parçalamalıdırlar. 12 Eylül faşizmi en zayıf dönemini yaşamakta, rejim önemli ölçüde geriletilmiş bulunmakta, devrimci mücadele koşulları her zamankinden daha olgun bir karakter taşımaktadır. PKK'nin geliştirdiği aydınlatıcı bir çizgi ve anlayış, verdiği muazzam güç vardı. Türkiye'nin devrimci güçleri, gelişme sağlamak için PKK'ye daha çok yaklaşmalı, daha sıkı ilişki ve ittifak içinde olmalıdırlar. Ancak bu biçimde faşizmin ömrü kısaltılabilir ve devrimin zaferi yaratılabilir.

12 Eylül faşizmi en zayıf dönemini yaşamaktadır

12 Eylül 1980 öncesinin tozbulanık ortamında çok geniş bir çevre 1981 yılında seçim olacağını bekliyor, bu seçimde CHP'nin iktidara geleceğini ve burjuva demokratik ortamı geliştireceğini umut ediyordu. Aynı genişlikte ve aynı düzeyde olmasa da, bazı çevrelerin bugün de benzer bir beklenti içinde oldukları gözleniyor. Bir seçimle ANAP'ın iktidardan düşeceği, yeni bir iktidarın ortaya çıkacağı ve 12 Eylül düzeninin bu biçimde aşılacağı umut ediliyor. Özellikle burjuva basını tarafından kitlelere böyle bir hava sürekli pompalanıyor, böylece kitleler aldatılmaya ve mevcut düzene bağlanmaya çalışılıyor. Acaba 1980'de gerçekleşmeyen böyle bir şey 1990'da gerçekleşecek midir? Başka bir deyişle, önümüzdeki olası gelişmeler nasıl olacaktır?

Türk burjuva egemenliğinin bugünkü durumunun 1980'le kıyaslanmayacak kadar farklı olduğunu hemen herkes kabul etmektedir. 1980'de rejimin AP ve CHP gibi büyük partileri vardı, sürekli bir "kurtarıcı ve koruyucu olarak" görülen ve gösterilen el değmemiş bir ordusu vardı, iç ve dış yaşamındaki bunalım bugünküne göre çok hafifti. Bugün bütün bunlar temelli bir farklılık arzetmektedir. On yıllık 12 Eylül faşist-askeri rejimi her şeyi temelinden değiştirmiş ve bütün olanakları bitirmiştir. Yukarıda bazı yönleriyle bu durumu izah etmeye ve göstermeye çalıştık. Bugün rejimin Ortadoğu'dan ve dünyadan tecrit olma durumunun faşist cunta dönemine göre çok çok ileri düzeyde olduğunu hiç kimse inkar edememektedir. Rejimin içerdeki çöküşü çok daha hızlı ve belirgindir, yaşadığı bunalım ve iç toplumsal çelişkiler en ileri düzeye varmıştır. 1983 yılından beri "sivilleşme" adıyla yüzüne geçirmeye çalıştığı maske esas olarak sökülüp atılmış, açıkta kalan askeri rejim, bu durumu kabul ettiğini 1990'la birlikte göstermiştir. Kemalist rejimin başından beri sivil kurumlar zaten bir örtüydü, fakat artık böyle bir örtü bile olamamaktadır. Hükümetin, meclisin, partilerin varlığı bile artık belli değildir. Faşist vurgunculuğun sembolü olan ANAP, kitlelerin içine bile çıkamamaktadır. Çok çeşitli aldatıcılığı kullanan DYP'nin maskesi tezden düşmüş, Demirel'in demagogluğunun artık fazla işe yaramayacağı anlaşılmıştır. Uzun zamandır yeni iktidar alternatifi olarak hazırlanan SHP'nin durumu ise ortadadır, paramparça olmuştur. Bu parti, daha hükümet olmadan, ANAP'tan fazla faşizm koruyucusu olduğunu açığa vurunca ilk darbeyi Kürdistan halkından yemiştir. Durumu düzeltmek için hazırladığı sahte raporların kitleleri artık aldatamadığı hemen görülmüştür. Bu gelişmelerin sonucu olarak bugün yaşadığı parçalanmayı, rejimin çoğu sözcüsü bile, doğru olarak, "SHP'nin değil gerçekte rejimin çöküşü" biçiminde değerlendirmektedir. Gerçekten de olan budur, bu durum rejimin sivilleşme maskesinin parçalandığının görünen kanıtı olmaktadır. Çöken yalnızca SHP değil. 12 Eylül rejimi ve burjuva egemenlik sistemidir. Zorla oy kullandırılarak yapılan seçimlerde bile halk, düzene karşıtlığını ortaya koymaktadır. Çünkü bunun bir aldatma olduğunu artık büyük ölçüde anlamıştır. Bir gizli örgüt yönetimindeki ordu ve MİT, devlet olarak ortada çırılçıplak kalmıştır. Ama artık bunlar da 1980'deki gibi "kurtarıcı ve koruyucu" değildir. On yıllık askeri-faşist diktatörlük döneminde Kürt ve Türk halkları bunların gerçekten ne olduklarını çok iyi anlamıştır. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi karşısındaki durumları, yedikleri darbeler ve çaresizlikleri, bunların kofluğunu, faşist karakterini ve başarısızlığını açıkça ortaya koymuştur. Burjuva düzen karşıtı muhalefet geçmişte olduğu gibi belirsiz değildir artık. Kürdistan'da açılan devrimci-demokrasi cephesi, Türkiye için bir kurtuluş umudu ve çekim merkezi haline gelmeyi başarmıştır. Genelde Türk burjuva egemenliği ve özelde ise 12 Eylül rejiminin bugün en zayıf dönemini yaşadığını hiç kimse inkar edememektedir.

> *"Kürt ve Türk halklarının şafağı 12 Eylül karanlığında patlamıştır. Artık aydınlanmış bir kurtuluş yolu ve sürekli gelişen bir kurtuluş mücadelesi vardır. Bir yandan vahşet ve barbarlık büyürken, öte yandan aydınlık kuvvetlenmekte, kurtuluş hareketi gelişmektedir. Bu noktaya, 12 Eylül rejiminin eşi az bulunur baskı, işkence ve katliamlarına karşı yüzbinlerce insanın direnişi ve binlerce kahramanın şahadetiyle ulaşılmıştır."*

Bu durumda rejimin yeni yönelimleri neler olabilecektir? 1991 veya 92'de bir seçime gidebilecek ve göstermelik iktidar değişikliği yapabilecek midir? Zayıf bir olasılık olarak belki. Uygun bir fırsat bulduğunda ANAP, belki bir seçime girmeyi deneyebilecektir. Ancak rejimin böyle bir işe girişilmesi ve sonuçlarını kaldırabilmesi çok zor görülmektedir. Çünkü, hem halkı siyasallaştıracak böylesi olaylardan kaçılmakta, hem de sonuçların dağınıklığı daha da artıracağı şimdiden açıkça belli olmaktadır. Savaş bahanesiyle rejimin bu tür şeylere girişmemesi de bir olasılıktır ve giderek güçlenen de budur. Ortadoğu'daki durum, muhtemel gelişmelere göre bunun bir gerekçesi olabilir. Ve zaten rejim Kürdistan'da amansız bir savaş içinde bulunmakta, her şeyini buna göre belirlemektedir. 1990 ayaklanmaları karşısında hükümet ve meclisin hiçbir değerinin olmadığını açıkça göstermiştir. Kürdistan'da ve buna bağlı olarak Türkiye'de yaşanacak yeni devrimci gelişmeler, askeri-faşist rejimin maske olarak kullandığı bu tür sivil oyunları tümden bir kenara atmasını getirecektir. Kısacası, maske olarak kullanılan sivil oyunların rejim için bir değeri kalmamıştır, rejim artık bunları kaldıramamaktadır. Seçimler ve yeni hükümetlerle 12 Eylül rejiminde gerçek hiçbir değişiklik olamayacaktır, bu biçimde değişiklik ve "demokratikleşme" beklemek tam bir ham hayaldir. Askeri-faşist rejim, inisiyatifi tamamen kaybetmiştir, kendi geleceğini ve yeni şekillenmesini belirlemek kendi elinde değildir. Geleceği çizen ve belirleyen Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesidir ve Türkiye'deki devrimci gelişmeler olacaktır. Askeri-faşist rejim, bu alanda yaşanan gelişmelere göre kendini şekillendirerek, son sınırına geldiği özel savaş düzeninde elindeki olanakları kullanacak, halk direnişleriyle altedilene kadar savaş düzenini geliştirmeye ve yetkinleştirmeye çalışacaktır. Gerçek durum işte budur.

12 Eylül rejimi Türk burjuva egemenliğinin çöküş dönemi, içinde bulunduğumuz süreç de 12 Eylül rejiminin çöküş dönemidir. 1980-83 dönemi 12 Eylül rejiminin doğuş ve şekillenme dönemi idi, 1984-86'da belli bir gelişmeyi yaşadı, 1987-89 dönemi rejimin gerileme dönemi oldu, 1990'dan itibarense artık tamamen çöküş dönemine girmiştir. Dönem çöküş, yıkılış dönemidir, ama bunun kendiliğinden olmayacağı da açıktır. Her siyasal sistem, ancak başka bir siyasal güç tarafından ve siyasal eylemle yıkılır. 12 Eylül faşist-askeri rejimi de, ne kadar ayakta duramaz durumda olursa olsun, ancak karşı bir siyasal eylemle yıkılabilecek ve tarihe gömülecektir. Bu siyasal eylem, Kürdistan'dan yükselen gerilla ile Türkiye'yi kucaklayacak halk ayaklanmalarıdır. 1990 Newroz'uyla birlikte işte bu sürece girilmiştir. Gün, faşizme karşı gerilla savaşını büyütme ve kitle eylemlerini geliştirme günüdür. Kürt ve Türk halklarının her şeyi bunun için seferber edilmelidir. Gerçek devrimcilik bu görevlerin başında olmak ve bunları yerine getirmektir. Geleceği Kürt ve Türk halklarının eylemi tayin edecektir.

Sonuç: 12 Eylül faşist askeri rejimi, Kürt ve Türk halkları üzerine çökmüş bir vahşettir, bir karabasandır. On yıllık 12 Eylül rejimi altında Kürt ve Türk halkları, tarihlerinin en ağır baskı, işkence ve katliamını yaşamışlardır ve yaşıyorlar. Bu vahşet ve barbarlık Kürdistan'da en ileri bir soykırım uygulaması düzeyine vardırılmıştır. Karanlık nerede en koyu halini alırsa şafak orada patlar. Kürt ve Türk halklarının şafağı da 12 Eylül karanlığında patlamıştır. Artık aydınlanmış bir kurtuluş yolu ve sürekli gelişen bir kurtuluş mücadelesi vardır. Bir yandan vahşet ve barbarlık büyürken, öte yandan aydınlık kuvvetlenmekte, kurtuluş hareketi gelişmektedir. Bu noktaya, 12 Eylül rejiminin eşi az bulunur baskı, işkence ve katliamlarına karşı yüzbinlerce insanın direnişi ve binlerce kahramanın şahadetiyle ulaşılmıştır. Bu direniş ve şehitler, Kürt ve Türk halklarının gerçek hazineleridir, geleceği yaratmanın temel değerleridirler. 12 Eylül faşizmi onuncu yılını doldururken, ona karşı insanlık değerlerini yükseltmek için direnen tüm insanları saygıyla anıyor, kahraman şehitlerimizin anıları önünde minnetle eğiliyoruz.

❑

PKK 2. ULUSAL KONFERANSI BELGELERİNDEN...

PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaşın savaş ve ordu sorunları üzerine değerlendirmelerini sunmaya devam ediyoruz.

SAVAŞ VE ORDU SORUNLARI ÜZERİNE

-II-

Baştarafı 1. sayfada

türmekteler. Bu, objektif olarak düşman etkisinin ve çürümüş feodalizmin temsili oluyor. Buna zemin sunan, Parti içine alınınca eğitimle ve pratikle kendini geleneksel kölelikten kurtarmayan, köleciliği bu sefer Parti ortamında şu veya bu düzeyde yaşamak isteyen savaşçı yapısıdır. Parti davasında ve savaşı geliştirmede kararlı olanlar ise, Kürdistan devriminin kanunlarına nüfuz edemediklerinden, amansız bir taktiği ısrarla uygulayamadıklarından, bunun kudretli önderleri olmadıklarından dolayı kölelikle de uzlaşıyorlar. Uzlaşma bunlar için en kolay bir yöntemdir. Bu, kendini eğitmeme, örgütlendirmeme, savaştırmama biçiminde bir uzlaşmadır. Düşmanın, feodal çürüme eğilimleriyle ve ağalık eğilimleriyle savaşmama; savaşmama oranında da uzlaşma biçiminde kendini ele veriyor.

PKK'de yaşanan bu iki eğilimin arasındaki ilişki ve çelişki adeta bir denge yaratmış ve birçok atılımın başarı şansını etkisizleştirip, durdurmuştur. Evet, adeta bir şeytan üçgeni gibi -hani okyanusta bir Bermuda Şeytan Üçgeni vardır, işte o gemileri nasıl yutuyorsa- bizim de devrim gemilerimizi yutan böyle bir durum vardır. Eğitimin çözümleyici rolüne derinden inandığım için, ben burada, dünyada ender rastlanan bir eğitim sistemini, bizzat geliştirdim. Mücadeledeki rolüne inandığım için bunu yaptım. Eğitimi, çağdaş veya tarihi hiçbir hareketin tahammül ve sabır gücü göstermediği bir yöntemle mümkün kıldık. Bununla da yetinmedik, denemeye ihtiyaçları vardır inancıyla, uygun ortamlarda deney-tecrübe kazandıracak girişimlerde bulunarak en az tehlikeyle kendilerini geliştirdik. Bu denemeler de sıkı bir çözüm gücüne imkan veriyor. Fakat buna rağmen çoğunlukla halk önderliği tutturulamadı. Geleneksel kölelik özellikleri aşılmadığı gibi, düşman ve işbirlikçi etkiler de hiç de hak etmediğimiz halde gelişmemizi köstekleyebildi. Hele objektif olarak bu etkilerin temsilcisi durumuna geçenler, çabalarının çok ötesinde ve daha çok da yapının gafletinden ötürü inanılmaz zararlar verdiler. Tabii; bu karşılıklı ilişki ve çelişkiler ortamında oldukça dengesiz, kafası karışık, işlere nüfuz edemeyenleriniz de az değil. Bunlar da Parti içinde serserice yuvarlanıp duranlar konumundadır.

İnsan şüphesiz ki, soy olarak doğa karşısında ve toplumsal süreçte belirgin zaaflar yaşar. Bunlar ne PKK'de ortaya çıkan zaaflardır, ne de en gelişkin sosyalist toplumdaki ortaya çıktığında giderilecek zaaflardır. Devam eder gider. İnsan soyunun varlığı ile mümkün olan ve ancak sona ererse ortadan kalkacak olan zaaflardır. Fakat, bizim için, oldukça çağdışı kalmış ve tamamen yaşamımızın önünü tıkayan, yaşamı mahkum eden zaaflar sözkonusu ise; bunları parçalamamak mümkün değil. Kürdistan'da sıradan bir devrimci yönelimle parçalanacak özellikler çoktur. Bunlar fazla direnemezler. PKK'nin çıkışı bunu defalarca ispatladı. Sizin, halen bu kadar, bırakalım devrimci gelişmenin önderi olmayı, onun engeli olmanız, kendinizi sadece yürütememekle de kalmayıp yürütmemenin bir ögesi durumunda tutmanız esef edilecek bir tutumunuzdur. Parti içinde buna cesaret etmek kötüdür.

Bizim olduğumuz sahalarda, sorumluluğumuz altında, böyle yaşamın kendisi tehlikeli ve kendi başına bir meydan okuma olur.

Bu saydığımız düşman ve işbirlikçi etkilerin sürdürülmesi, ortaya koyduğumuz birçok husus -güç getirememe, kendini aşamama da dahil- düşman önünde boyun eğmedir. Eveleyip-gevelemek, düşman ve işbirlikçilerinin aksanı, yetkisi önünde boyun eğmedir. Bugün burada böyle olan, yarın cephede, o bildiğimiz her türlü çizgidışı yaşamı yaşar, alet olur ve daha da kötü durumlara girmekte tereddüt etmez. Bazen sizlerin durumuna baktığımızda acıyoruz. Ben eskiden halkın durumuna bakardım ve devrimciliğe yönelirdim. Şimdi sizin durumunuza bakıp acı duyuyoruz ve bunun için de çözüm getirmeye çalışıyoruz. Halkın durumuna bakıp çözüm üretmeye çalışırken, devrimci teorinin Kürdistan'a indirgenmesinde aslında hiç zorlanmadım ve başarı ile yaptım. Bu, oldukça da etkileyici oldu. Fakat, sizi PKK kapsamına aldıktan ve durumlarınızı gördükten sonra, bıktırıcı bir biçimde sizlerle uğraşmak zorunda kaldık. Çünkü, hiçbir şeyinizi halletmeden kendinizi ortaya atmışsınız.

Parti, devrim, savaş sorunlarına nasıl bu kadar aptalca yaklaşıyor ve korkmuyorsunuz? Halen kem-küm ediyorsunuz! Sömürgeci teröre karşı devrimci terörü, gerçekten bunca imkandan sonra hala doğru dürüst geliştirmemek, bunca fırsatlardan sonra düşmanın üzerine yürümemek, izah edilir gibi değil. Bir şaşkınlık mı var? Sizin, kendi kendinizi bir kargaşa içinde tutmanız durumu mu sözkonusu? Veya erkenden bir sınıfsal gelişmeyi mi yaşamak istiyorsunuz? Eskiden baskı altında kendini ifade imkanı bulamayan bazı sınıfsal özellikleriniz, erkenden kendini örgütlemek istiyor. Durumun bazı yönleriyle izahı biraz da böyle oluyor. Kişilikte erkenden kemikleşme ve ayrı tutum; bu erkenden bir sınıflaşmadır. Hatta sosyal bir özellik, bir gelenek kazanmadır. Dolayısıyla, çok erken ve başlıbaşına bir hastalıktır. Ama, buna nasıl cesaret ediyorsunuz? Daha savaşım doğru dürüst verilip garantiye alınmamış, fakat siz, yapı içinde adeta buna koşuyorsunuz. Biz, her gün savaşın diyoruz; siz "benim keyfime göre olsun" diyorsunuz. Burada bazı arkadaşlar da izah etti; aslında komutan, rahatlık arama nedeniyle komutanlığı istiyor. Yani bina-köşk kurmak istiyor. Yetkiyi böyle anlayanlar az değildir. Hatta, toplumda normal yaşamında dikiş tutturamayanlar, gerilla saflarına geliyor ve bir yaşam tutturmak istiyor. Halbuki; gerilla, fırtınalı bir savaş ortamıdır ve günün her saatinde ateşle oynama yeridir. Yine gerilla, yaşamın en tehlikeli, tehlikeli olduğu kadar da en çok kafa patlatmayı gerektiren, plan, tertip, düzen, eğitim isteyen bir ocak, bir karargah iken, bazıları buraya geliyor, en pasif, en kural dışı bir konuma kendini düşürüyor. Bunlar hep yaşadığınız hususlar oluyor.

Bu konuda artık eleştiri yapmaya da gerek yoktur. Kürtler için, savaş yasalarının dışındadırlar veya hep güdüleri bastırılan, dolayısıyla da ne söylense öyle yapan durumundadır denir. Fakat, biz buna başkaldırdık. Kaldı ki, halk bile savaşın ne anlama geldiğini, silahın ne anlama geldiğini bilir ve onunla oynamaz. Biz tüm gücümüzle sizlerin bu durumlara düşmemeniz ve bu durumları fazla yaşamamanız için her şeyi ortaya koyduk. Evet, günümüzde hiçbir yerde görülmeyen eğitimi, denemesınama yaparak, sizi biraz geliştirerek sorumlu kılmak için layıkıyla verdik, veriyoruz. Bunların hepsi sergilendi. Buna rağmen sonuca gitmesini bilmeyen yine sizler oluyorsunuz.

Tabii ki, Partinin savaş yükünü, gururunu, onurunu taşımak durumunda olanlar böyle olursa, düşmanın ve işbirlikçilerinin çürümüş etkileri daha rahat yol bulur. Bizde biraz da böyle oluyor. Yüz kişi içinde bir tanesinin bu kadar tahribata yol açabilmesi ve savaşçı birliklerimizi tanınmaz hale getirmesi; aslında, partileşmeyi savaşa uygulayamadığımızı, köleliği daha değişik bir biçimde yaşatarak kendi-kendimizi dayatmak durumunda olduğumuzu gösteriyor.

İdeolojik gelişme döneminde de biz bu gelişmelere tanıklık ettik. İdeolojimizi amansız savunanlarla, kemalist sosyal-şoven, feodal-işbirlikçi, ilkel-milliyetçi, ödlek, inançsız yaklaşımları gördük. Politik tezlerimiz ortaya çıktığında, bunu amansız savunanlarla, bununla direkt veya dolaylı oynayanları -içimizde, dışımızda- çok gördük. Örgütsel çabamız ve en son savaş çabalarımızda da bunu gördük. Kürtlerin halk olarak, kendileri için savaşmadıkları, başkalarının askeri oldukları, tarihte ve günümüzde sıkça söylenen bir sözdür. Biz, bu sözü, PKK önderliğinde mahkum etmek istedik, "Kürt halkını kendisi için savaşan bir halk gerçeğine dönüştürmek, temel bir görevimizdir" dedik. Bu, anlaşılır ve mutlak ulaşmamız gereken bir hedeftir. Dünyada bizden daha rezilane biçimde başkalarının askeri olan bir halk yoktur. Bu, şu sonucu ortaya çıkarır: Hangi koşulda olursak olalım, olanaklar ne olursa olsun, kendisi için savaşan bir halk olmaktan başka hiçbir seçenekten bahsedemeyiz. Ve "insanım" diyen her halk mensubunun, dört elle bu işe sarılmasından başka çaresi yoktur. İnsanlık tanımı, bizim için bundan başka bir anlama sahip değildir.

Bütün bunlar, PKK'nin belirlemeleridir, PKK'nin ideolojik gerekçeleridir, siyasal gerekçeleridir, doğrudur ve oldukça da sonuç alıcı olduğunu biliyoruz. İdeolojik-politik çizgimizin ne kadar güçlü olduğundan hiç kuşku yoktur. Ve herkes buna öykünüyor. İşte burda asıl sorun, PKK içine savrulduktan sonra, kendini zamanında terbiye etmemedir. Savaşı, hem teorik olarak hem de pratik sonuçlarıyla ruhuna yansıtmamaktır. Sanki, Kürdistan bağımsızlığa ulaşmış, özgürlüğü elde etmiştir de, her sınıf, hatta her bireye örgütlendiği oranda hak verilmelidir! Kendini bu konumda görenlerden tutalım, harcadığı emeğin sonuçlarından habersiz olmaya kadar, köleliğe yatanlar vardır.

Bütün bu gerçeklere rağmen neredeyse Kafdağı'ndan inmiyorsunuz. Niye düşünemiyorsunuz? Neden savaş hattına tam giremiyorsunuz? Ne derdiniz var? Niye görkemli halk önderliğinin yüceliğini, gururunu, onun şerefini kazanmıyorsunuz da, kendinizi böyle düşkün bir konumda tutmaya çalışıyorsunuz? Neden kendinizi yük haline getirip, bizi de yürüyemez duruma getiriyorsunuz? Çözümlemelerde sorunlar 87'den beri o kadar kapsamlı ele alındı ki, sıradan bir dürüstlükle yaklaşım ve ilgi sizi bu işin en iddialı önderi yapabilirdi.

Eğer yaşamak istemiyorsanız, o zaman sorun şudur: Siz düşmanın ve işbirlikçiliğinin çürümüş ifadesi oluyorsunuz. O zaman bu özellikleri kesip atmak gerekiyor. Bir köle gibi yaşamak istemiyorsanız, o halde köleliği tekmeleyip atmak gerekiyor. Önder örgüt, bunları kabul etmez. Sorunun karmaşıklığı, acı veren yönü şuradadır: Sizde birçok özellik bir arada yaşıyor. Zaman zaman bazı özelliklerinizle önderliğe varsınız, ama ardından yine kölelik konuşturuluyor, çürüme yaşatılıyor. Sizde bir tek hastalık olsaydı onunla mücadele ederdik. Evet, ameliyat masasına yatırmak gerekiyor. Fakat birçok hastalık, hem de aynı bünyede, bir arada yaşatılıyor. Vücudu yatırıp parçalamak, ama aynı zamanda sağ bırakmak, işte zorluk buradan geliyor. Bu işe büyük bir inatla yaklaşanların, bu hastalıkları bünyelerinde fazla taşımamaları, zamanında halletmesini bilmeleri gerekiyor. Ben, kişi olarak kendimi bundan ayırt etmiyorum. Bu, benim de sorunumdur. Ama ben teşhis ve tedavi üzerinde çok duruyorum. Bütün bu eleştirilerime rağmen teşhis ve tedavi çabalarım süreklidir, gelişme de var aslında. Gerek halkın sağlığına kavuşması, gerekse sizlerin sağlığınıza kavuşmanız konusunda gelişme vardır. Ama yine de eleştiriler gerçekçidir. PKK'nin geliştirmek istediği savaşçılığı anlamanız açısından tekrar tekrar belirtiyoruz. Bunlar çok iyi işlenmiştir. Uygulama için oldukça imkanlara kavuşturulmuştur.

Biraz kendinizde kavrama ve uygulamayı birleştirip yürütseydiniz, bunca aksaklık hiç de çıkmazdı, bizim sorunları tartışma düzeyimiz bu olamazdı. Tartışma gündemimiz; haftalık, aylık programlar dahilinde köy-köy, aile-aile, kent-kent nereyi nasıl düşürmeliyiz konuları olurdu. Yedi kişilik bir birim, bir takım, bir bölük nereyi, ne kadar düşürebilir? Ona göre hareket tarzı nasıl olmalıdır? Ki bu, çok rahat anlaşılır bir şeydir. Komutan, bu konuda kendini konuşturabilse, her şeyini ortaya koymuş bir savaşçı birliğiyle vuramayacağı yer, düşüremeyeceği düşman olamazdı. Bir bölükle, vuramayacağı bir köy, kent sözkonusu olamazdı. Hele o dağlarda düşmana kan kusturmaması mümkün değildi. Gerektiğinde bir gücü birleştirip bir vilayeti işgal etmek de dahil, savaşı yüksek boyutlara tırmandırması işten bile değildi. Bütün bunlardan anlaşılması gereken şudur: Biz neyiz, ne kadar varız? Madem ki yaşamak istiyorsunuz, o halde neden kafa yormak istemiyorsunuz? Diliniz var, bununla insanları niye eğitmeyeceksiniz? Beyniniz var, niye askeri hususlarda taktiği işletemeyeceksiniz? Ve bir de savaş ortamındasınız, her an biçilebilirsiniz. Yaşamınıza niye bu kadar kıyacaksınız? Yaşamınızı niye pahalıya patlatmayacaksınız? Bütün bunlar anlaşılıyor ama, buna rağmen ortaya çıkan tablo, "dediğim dedik, bildiğim bildik, öttürdüğüm düdük"tür! Bazılarının taktik önderlikten anladıkları bu oluyor. Almış ağzına düdüğü, kulağımızın zarını patlatırcasına öttürüyor! Evet, "düdüğü böyle öttürürüm, kendimi böyle konuştururum" diyor. Kürt gerçeği sözkonusu olduğundan, buna bile sabırlı olmak gerekir.

Hani toplumda aymazlar, sokak serserileri vardır, çok oynanmıştır bunlar üzerinde ve toplum dışı birileridir. Halk olarak belki bizi böyle durumlara düşürmek sözkonusu olabilir. Ama devrimciyim dedikten sonra böylesine düşkünlüğü halen yaşamayı istemek tamamen baştan kendini umutsuzluğa mahkum etmektir. Böyleleri, üzerinde alabildiğince oynanmış kişilerdir. Böyle tipler az da değildir. Lümpenler, sokak serserileri, sözünün sahibi olmayanlar, düşürülmüş tipler var, erkeği de, kadını da böyledir. Biliyorsunuz, toplum da bunları dıştalamıştır. Devrimde de sözünün eri olmamak objektif olarak siyasal yönüyle fahişelik olacaktır. Böylelerinin söyledikleri şeyler demagoji ve sahtekarlık oluyor. Bu durumları görmek gerekiyor. Israrla, taktikle ve devrimci yaşamla oynamak kişiyi bu duruma sokar.

Diğer bir anlamda da bu köle gibi yaşamaktır. Köleyi alıp satarlar, harcarlar. Biz devrimciler de bunları çok onursuz buluruz. Düşman, işbirlikçi etkileri, bir karmaşaysa ve karşımızdaysa bu bizim için bir savaş anlamına gelir. Biz, değil ona boyun eğme ve onunla uzlaşma, aksine onu vururuz! Tek kelimeyle ideolojik ve pratik düzeyde vururuz. Artık bundan sonra kurallarımızı uygulayacağız. Bütün bunlar anlaşılmayacak ve gereği yapılmayacak hususlar değildir. Sizlerin de bunları böyle değerlendirmeniz ve devrimci benliğinizi, kimliğinizi konuşturmanız gereklidir. Siz kimsiniz ve niçin buraya geldiniz?

Ya da yıllardır niçin PKK'yle yaşıyorsunuz? Eğer anlamıyorsanız, bazılarınıza özel tedbirlerle yaklaşalım. Çeşitli öğretim yöntemleri vardır; bir Pavlov'un köpeklerinin öğrenme yöntemleri vardır, bir de en gelişkin zeki çocukların öğrenme yöntemi vardır. Biz, şunu da söylüyoruz: Kürt halkına, Pavlov'un köpeklerine uygulanan öğrenme metodlarıyla öğretmeye çalışıyorlar. Ve böyle öğretiyorlar. Bunu da Kürt halkının üzerinde etkide bulunmak isteyen güçler yapıyor ve onları anlıyoruz. O halk sahipsiz olduğu için, bu böyledir. Bizim içimize bu gerilikler taşırılıp da, aynı yöntemlerle, çok geri düzeyde bir öğrenmeyi beklemek yakışmaz. Bir yönüyle bu da bir izah tarzıdır, ama çok geri bir izah tarzıdır. İlkel bir adam bile en küçük bir gürültü karşısında hassasiyet gösterebiliyor. Peki, nedir bu dağlarda hiç umulmadık durumlara düşme? Bazıları da, "Birkaç büyük darbe yedikten sonra akılları başına geliyor" diyor. Söyleyelim; bu durumu yaşayanların öğrenme metodu, Pavlov'un köpeklerinin öğrenme metodudur. Yani, zil birdenbire çalar, köpek harekete geçer ve canlanır. Zil işareti, ekmektir, yemektir. Öyle bir öğrenme metodu vardır. Gerilla gibi bir mücadelede bu kadar ilkel bir öğrenme metodu olamaz. Sen ölümcül darbeler ye, sonra aklın başına gelsin! Bu çok geri bir öğrenme metodudur. Ne yazık ki, halkımızın üzerinde uygulanan metodlardan bazılarını içimize de uygulama durumunu yaşayanlar vardır. Fakat bunlar fazla garip de gelmemelidir.

Diğer yandan bazılarının bilerek veya bilmeyerek, düşman ve işbirlikçi etkilerinin özelliklerini karşımıza çıkarmaları sözkonusudur. Kendine emredilen doğrultuda ürün veremeyenlerin büyük bir kısmını bu kategoriye sokmak gerekiyor. Bakıyorsunuz, aslında durumu yerinde, zekidir ve istese yapabilir. Böyleleri için, "kavrıyor ama, pratiğini yapmıyor" deniliyor. İşte, bu adam ancak feodalizmin ve kemalizmin temsilcisi olabilir. O zaman kıskıvrak onu tutmalıyız ve hesap sormalıyız; biliyorsun ama niye uygulamıyorsun diye. Partinin doğru yaşam tarzı, saygı, sevgi, öğretme, partileşmenin bütün ölçülerini tutturma, savaş konularında oldukça bilinçli ama uygulamıyor! Böylelerini düşman diye yargılamaya almalıyız. Çünkü biliyor, fakat uygulamıyor; yapmıyor, yaptırmıyor. Bu teşhisi burada kesin yapabilmeliyiz.

Halk önderleri nasıl olur ve kimlerdir? Sizden halk önderi olmak isteyen var mı diye soralım. Eğer çok az sayıda parmak kaldıracaksanız, o , zaman daha değişik hareket edebilirim; "karşımdakiler benden on kat daha fazla düşman etkilerinin temsilcileridirler. Daha dikkatli olmalıyım, ne olur ne olmaz" derim. Bir bakarsın bastırdılar ve herhangi bir yöntemle saldırdılar, bir yanılgının kurbanı oldular. Bu mümkündür ve içimizde de ortaya çıkıyor. O zaman bunların hesabını vermemiz gerekiyor. Biliyorsunuz; bizim ağalar çok gafil ve katmerli işbirlikçidirler. İçimizde böyle gafiller olabilir. Kimdir bunlar? Kişi PKK'lilik adı altında dört dörtlük feodalizmi ve kemalizmi uyguluyor. Yoldaşını sevip-saymayan, halkını sevip-saymayan, örgütlendirmeyen, bilinçlendirmeyen, ona kurtuluş yolunu göstermeyen ve korumayan, ya kemalizmin jandarmasıdır ya da ağanın uşaklarıve temsilcisidir. Bu böyledir. Biz bu konularda artık çigiyi konuşturmasını bilmeliyiz. Biz burada kendi halkımızı esas aldığımızı söylüyoruz. Fakat her ayağa kalkan "proleter çizginin temsilcisiyim" diyor. O zaman biz de bunlardan, çok iyi emredici tutumlar isteriz ve işlerimizle kimse oynayamaz. Ama yine de, "bu kadar olumsuz etkinin kurbanıyım" diyorsunuz. O zaman biz şunu söyleriz artık: Sen böyle olamazsın, ilk geldiğinde bu etkiler belki olabilir ama, ikinci gün atman gerekir ve doğrusu da budur. Uzun yıllar Parti içinde bu etkileri taşımak, aslında Partiye karşı bir savaş sürdürmek demektir. Silahlı birimlerin üstünde bunu uygulamak demek; birimleri birimlere karşı savaştırmak, birimleri işletmemek, savaştırmamak demektir. Çoğunlukla karşımıza çıkan bu oluyor.

Görülüyor ki halkımızın bazı temel özellikleri, Partimizin içine ve özellikle de savaş hattımıza taşırılmış ve biz bunun farkındayız. Bu özelliklerin devrimcileşmesi için de elimizden geleni yapıyoruz. Eğitimle, deneytecrübeyle yine sonuna kadar varız. Aklınızı başınıza toplamanız gerektiği de açıktır. Omuzunuza silah takmışsınız ve düzene kafa kaldırmışsınız. Benim de bir canım var, bu canı halk için kullanmaya çalışırken, her gün inanılmaz duygu ve düşünceler içerisindeyim. Bu halk benden ne ister, bu halka neler vermeliyim diye sürekli muhasebe yaparım. Bu temelde yaşamaya çalışıyorum. Sizin de bir canınız vardır, bunu biraz namusluca kullanın. Kendi halkımıza bu canınızla bir şeyler verin. Bu kadar duyarsız olamazsınız, bir halkın hiçbir koşul altında kabul edilemeyecek yaşamı karşısında. Onu kurtarmaya and içmişiz. Sizler sorumsuzca hareket edemezsiniz. Gerek kavrayış düzeyinde, gerek algılama düzeyinde ve mücadele, örgütlenme ve eylem sorunları karşısında duyarsız, çözümsüz olamazsınız. En az donanımlı yola çıkan, en yalnız olan, büyük engellerle karşı karşıya kalan ben bile, her aşamada günün koşullarına göre çözüm gücü oldum. Yine, kişi olarak kendim için, bütün Parti için ve bütün halk için var olabilirim. Sizi bu kadar imkanlarla donattıktan sonra, çözüm gücü olamazsanız, kendinizi kör kuyulara atın, daha iyidir. Ya da PKK'ye karşı savaşınızı açık ilan edin, bu da anlaşılır bir tavırdır. Ama böyle karma-karışık durmak, önderlik hattında yürümeyi bilmemek anlaşılmaz ve kabul edilmez. Ben şunu söyleyeyim; örneğin siz "Parti önderimiz bizim açımızdan şöyle önemlidir, böyle korunmalıdır" diyorsunuz. Yine halk her gün "aman bir sen varsın" diyor. Bizim de bir canımız vardır. Ben buna yüzde yüz egemen değilim. Bilirsiniz, doğa kanunlarına göre şu veya bu biçimde akibetimiz belli bir sonuca bağlanacaktır. Kendini ilahi yerine koymak mümkün değildir. İnsanlığın başlangıcındaki tanrı imparatorlar yerine koymak da ve hatta günümüzün sosyalizm diktatörleri haline getirmek de mümkün değildir. Bunu ne kavrayış düzeyinde kabul etmek, ne de pratikte yaşatmak mümkündür. Geriye, bizim de halk hizmetkarı olarak hareket etmemiz kalıyor.

Hepimiz kendi yaşamımızı bu temelde değerlendirin. Kendinizi halkın hizmetine sunmaktan başka çareniz yoktur. Size bunun için söyleyeyim; ateşle oynama sanatını kabul etmişsiniz. Benim için militanların erkenden tasfiyesi yanmaktır ve yanma kadar etkisini duyuyorum. Böyle olduğuna göre, yanmayacaksınız, kavrulmayacaksınız. Bizde, kendini sembolik olarak yakanlar da vardır. Gerektiğinde insan kendini yakar da ama biz, kendimizi yakacak durumda değiliz. Biz halkımızın içinde bulunduğu ateşi söndürecek durumdayız. Görev, halkımızı yakan ateşi söndürmektir. Fakat siz, savaşa kendinizi adeta kavurmalık olarak sürmüşsünüz. Dehşetli! Aslında ateşi söndürmek için koca kova su olup söndürmeniz gerekirdi.

Burada düşünme imkanı vardır. Yine bizimle her düzeyde büyük adayış, uyum birliğine gitme imkanı vardır. Zorla savaşma sözkonusu değildir. Söyleyeyim; kendinin çok zorlandığını hisseden varsa, çıksın "ben zorlanıyorum ve savaşamam" desin. Kendisine "sen busun" deriz, yine "sen bu işe yakışmazsın, yiğit olamazsın, git başka işlerle uğraş" deriz. Ama "ben varım" dedin mi, PKK önderliğiyle beraber savaşı yürütmeye karar verdin mi; o zaman senden her şey çıkar. Büyük önder, komutan ve kendi kaderini çizmede, giderek insanlığa karşı görevlerini yerine getirmede çok keskin bir kılıç olursun. Bu da adil bir kılıçtır, iyi keser, yerinde keser. Budur PKK militanlığı. Sözü de, askerliği de, örgütü de öyle anlar ve kurar. Başta PKK adına her şeyini vererek ortaya çıkanlar böyledir, dedik. Parti tarihini istediğiniz kadar inceleyin varacağınız sonuç budur. PKK'nin silahlı devrim, hatta siyasal şiddet temelindeki bütün çabalarını inceleyin, göreceksiniz ki, her yerde en iyi eylemleri yapandır. Bugünün koşullarında, bu kadar imkanlar dahilinde bu işlerde zaferden başka hiçbir şey kabul edilemez. Tarihi incelemeniz tamıtamına sizi, bu sonuca götürür. Bu temelde oldukça iddialısınız ve büyük bir ihtimalle hepiniz Parti doğrultusunda iyi görevler de alıp başarabilirsiniz. Mesele yalnız sizler de değilsiniz, bütün Partidir. Özellikle canalıcı görevlerde bulunanların bu doğrultuda savaşımları çok açıktır.

Kürdistan'da PKK'lileşmeyen bir savaşçılık, ne olabilir? Kırk-elli yıldır Kürdistan'da savaşanlar da var, nereye, hangi sonuca gittiler? Bunlar gözler önündedir. Deniliyor ki, "bazıları Partiyi bir tarafa bırakmış, öncülüğü silinmiş ama savaştığını sanıyor". Sizlere şunu belirteyim; PKK olmazsa, bırak komutan olmak, düşman jandarması karşısında süklüm-büklüm olurlar. Ben bunları tanıyorum. Bir sömürgeci dairede çöpçü bile olamazlar. Şimdi karşımıza gelip de böyle silahlı savaşçıyım, komutanım iddiasında bulunmak gerçekten küstahlıktır. Yine, Partinin siyasi otoritesini kullanarak kendini Kafdağı'nda sananlara haddini bildirmek lazım. Günümüzde PKK olmazsa, Kürdistan'da siz bir selam bile alamazsınız. Söyleyin; çoğunuz nerede olurdunuz? Hangi ağanın, patronun eli altında olurdunuz? Gafil olmayın, beslediğiniz ana kaynağı inkar edip de, kendinize pay çıkarıp, arzı endam etmeye hakkınız yoktur. Bizim PKK'lileşme çabalarımız olmazsa, siz nefes bile alamazsınız. Partiyi aldatmanız mümkün mü? Bunda benim de emeğim vardır, benim de çabalarım vardır demek, ne anlama gelir? Kendini tanımamadır bu. PKK olmasaydı, elinize tek bir tabanca alabilir miydiniz? Diyelim ki, diğer siyasetlerde olsaydınız, ideolojik ve siyasi anlamda olsun, var mı onların elinde bir tek silah? Kendiniz bir PKK yaratabilir miydiniz? Bizim Partimizin içinde "ayrı bir PKK", "her yiğidin ayrı bir yoğurt yiyişi vardır" diyenler alçakça omuzlarımıza basıp, sırtımızda asalak gibi geçinmek istemediler mi? Ve kaldı ki bunlar, şimdi nerede? Kendi başına Kürdistan'da tek bir eylem yapabilirler mi veya tek bir kişiyi silahlandırabilirler mi? Yine, desteğimizi çekelim içinizden birisi bir gün bile ayakta kalabilir mi? Partiye layık ve saygılı olma gereğini bizzat yaşamak; işte önderlik budur.

Ben militana ne kadar değer biçtiğimi çok iyi koydum. Militan çözümlememiz eşsizdir, ama buna rağmen militanlıkla bu kadar oynamak alçaklıktır. Haddinizi hiç bilmemekte, çözümlemeyi bir tarafa bırakmakta, kendinizde her türlü zarara yol açacak durumları yaşatmaktasınız. Akıl karı değil bu. Kendinizi bu durumlara düşürmekten kendiniz sorumlusunuz. Ben edebimi, PKK karşısında, Kürdistan halkı karşısında ve de bütün dostlar karşısında asla bozmadım. Herkes iyi biliyor ki, biz yola çıktığımızda, Kürdistan'ın adı da dahil kimse bir tek söz söylemiyordu. Biz edepliyiz, yani haddimizi biliriz ama, sonuç da almasını biliriz. Sizler de en azından asgari düzeyde böyle edepli olmak zorundasınız. Hala "edep tanımayız, bildiğimizi okuruz" diyorsanız o zaman biz de "açık savaş ilan et" deriz. Ne istiyorsun? Serseriysen, serserinin burada işi yoktur; bir hizipbaşıysan, hizibini açık ilan et; yoldaşsan, o zaman yoldaşlığın gereklerini yap. Tercih çok kesin ve yerinde olmalıdır.

"Bütün dürüst partililere sesleniyorum: Olduğunuz her yerde partileşmeyi, Partiyi savaşa önder etmeyi başaramayanları, kim olursa olsun ve hangi gerekçeyle yaparsa yapsın alaşağı edin. Bizde eskisi-yenisi veya yetkilisi-yetkisizi ayrımı da önemli değildir. Bunları alaşağı etmek bir çözümdür. Geriye çok az sayıda kalsak da, bunlar kendi Partilerine, silahına sahip çıksınlar onlardan kırk kat daha fazla iş yaparlar. Kendilerine güvensinler, yapsınlar. Bütün birlik sorumluları; komite faaliyetlerine, Parti işlerine, ordu işlerine el atsınlar."

Bugün Kürdistan'da sıradan köylü bile namusunu silahla korumak ister. Hani, "silaha sevdalı" derler ya, işte bunun bir anlamı vardır. Çok çarpıtılmış da olsa, silah onun elinde en son onur aracıdır. Silahı eline almakla, benim de biraz şerefim vardır demektedir. Ama saflarımızdaki bazıları bir cahil köylünün bile silaha verdiği değeri vermiyor. Parti, seni ideolojik, politik, pratik olarak o kadar yetkinleştirmiş; sen de kalkar bu silahı kullanmazsan, onunla oynarsan, kaç paralık namusun vardır denilir. Senin eline her şeyi Parti verecek, ama sen Partiyi tanımayacaksın, onun bir komitesini işletmeyeceksin, onun en iyi anlam biçilmesi gereken bir talimatını okumayacaksın ve sonuç çıkarmayacaksın! Hiç de hakkın olmadığı halde emrine verilen değerlerin hesabını, dökümünü yapmayacaksın, hatta çarçur edeceksin! Yine, "ben nasıl da iyi dikiş tutturan, nam yapan bir savaşçı, ünlü bir kişiyim" diyeceksin! Bu büyük bir gaflettir. Belirttik; böylelerinden destek çekilse, anında bir hiçtir. Aslında, sen Parti değerleri üzerinde yaşıyorsun. Ben de böyleyim; ben kişi olarak kendi başıma bir hiçim ama, PKK ile yaşadığım oranda, Kürdistan halkının işlerini yaptığım oranda, bir değerim vardır. Yine, bizim içimizde bazıları kendini Partiden, savaşçı yapıdan soyutluyor, hatta bastırıyor ve bir tarafa bırakıyor, ondan sonra da "ben her şeyim" diyor. Bunlardan hesap soracağız. Geçen sene bazı sözler vererek durumlarını kurtardılar. Ama sözlerinin adamı olamadılar. Kocakarı gibi gözyaşı dökerek, ağlayarak, sızlayarak bazıları kendilerini kurtarmak istediler. Bunların hepsi namertliktir ve bizde önderler böyle olmaz. Biz, Kürdistan halkına layık önderler olmasını bileceğiz. Onu bütün düzeylerde yaşatacağız.

Görülüyor ki, doğrular belli ve sizler de bu doğrular için her şeyinizi ortaya koydunuz. Savaş zor, ama yiğitliğe soyunan ve onsuz yaşayamam diyenler sizsiniz. Ve de gerçekten öyledir. O zaman hakkıyla bu işlere sarılacaksınız. Aslında bunu, bu kadar tartışmak da gereksizdir. Ama, ikide bir Botan pratiği, Siverek pratiği derseniz nasıl olur? Utanmak gerekir. Eğer çok olumsuz olmuşsa, kural dışılıklar gelişmişse, büyük hatalara ve sapmalara düşülmüşse, bu konuda rahatsızlık duyanların mücadelede doğru temellerde sonuç almaları gerekir. Kendini ısrarla düzeltmeyenler varsa da, bunları çok önceden halletmek gerekiyordu. Bütün bunları görebilir, yapabilirsiniz.

Şimdi, bu temelde savaşa yürümeliyiz. PKK önderliğinde ordu ve savaş sorunlarına çözüm olabilmeliyiz. Bunun için eğitim oldukça kapsamlıdır. Tecrübe, özellikle ilk üç ayda coğrafyayı tanıma ve bazı temel ilişkileri yakalama garantisi bizden. Onu da sağlarız, gerisi size düşer. Size, örgütlenme için birkaç halkayı sunarız. Tekrar belirteyim; biz ortaya çıktığımızda sıfırdan başladık ve el attığımız her çalışmadan sonuç alıyorduk. Biz böyle başladık, hiç şikayet etmedik, geliştiremeyiz demedik, ağlama-sızlama hiçbir zaman olmadı. Sizin elinize bu kadar olanak veriyoruz, ancak kendinizi büründüremediniz, renkten renge içine girmediğiniz durumlar kalmıyor. İşi naza, küskünlüğe vurma, hak talep etme, bir vermeyip on isteme, ne bu? Kendinize gelin. İnsan doğru dürüst sizlerle konuşamıyor. Ne oldunuz? Hani halkın önderiydiniz! Halkın önderi ışıktır, şeker-şerbettir, güç ve cesarettir; halkın önderleri halkın geleceğini yüreğinde, beyninde yaşatandır. Bunları unuttunuz mu? Sizin böyle olduğunuza ilişkin ispatlarımız vardır. Halen bize kara sevdayla bağlanıp, çeşitli yerlerde kara ihaneti dayatanların ne olduğunu da biliyoruz. Bu tür işlere karnımız toktur. Her şeyden önce bizde doğru yoldaşlık geçerlidir. Siz halk çocuklarısınız, halkımızın içinden geldiniz ve doğru çözüme gitmek için destek istediniz. Biz de yoldaşça sunuyoruz. Her alanda böyledir. Bizim sorumluluğumuz altında "Sayın Parti Önderimize bu kadar bağlıyız" diyenlere açıkça söylüyorum; bizim bu işlere Parti adına nasıl önderlik ettiğimizi bileceksiniz ve ona göre çalışacaksınız. Yine zorlama yoktur. İsterseniz; zaten serbestsiniz, özerkliğinizi ilan etmişsiniz, hatta ağalığınızı da ilan edebilirsiniz. ama bizim adımıza değil, bize dayanarak, bizi kullanarak değil. Bunu yaptığınızda, en namussuz, en namert biri olursunuz. Biz yoldaşlar için hiçbir şey esirgemeyiz, ama bizimle nasıl yoldaş olunacağını herkesin bilmesi gerekir; hiç olmazsa bundan sonra iyi bilmeniz gerekir. Biz sizinle yoldaşlık kurmak isteriz; yenisiniz, eksiksiniz diye bir ayrım da yapmıyoruz. Hatta dün çok kötü birisi de olabilirsiniz. Bugün dürüstçe söz vermişseniz sizlerle de yoldaşlık yapmaya varız. Evet; çok bağlı olundukça, sadakatle yürünebilecektir. Aksi halde, bizim de bir önderlik tarzımız, yoldaşlık tarzımız vardır; affetmeyiz. Bu bizde sadece şahsi önderlik ilkesi değil, Kürdistan halkı ve de insanlık için bir yaşam ilkemizdir. Bir kimlik sahibi olmak istiyorsak, onurlu bir yer işgal etmek istiyorsak, insanlık ailesi içinde bu şarttır. Biz, niye böyle, bu temelde yoldaş olmayacağız da; tarihimizin her türlü köleliğe, lanete giren durumunu bir kez daha Parti içinde ve hem de yoldaşlık adına yaşatacağız? Bunu yapmayın; gücünüz, inancınız el vermiyorsa hiç olmazsa şu cesareti gösterin; "yapmıyorum" deyin, kocakarılar gibi ağlayın, size bu yaraşır.

Biz, şimdiye kadar ağlamadık. Bu, bir yaşam tercihidir. Bu sadece bizden de kaynaklanmıyor. Yaşamı böyle tercih ettik; ağlamadık, sızlanmadık, kimseden bir şey istemedik, hele hele zorlamayla hiç kimseden hiçbir şey istemedik. Sürekli onuru

Devamı 27. sayfada

PKK 2. ULUSAL KONFERANSI BELGELERİNDEN ELEŞTİRİ-ÖZELEŞTİRİLER...

Dr. B. arkadaşın eleştirisi

Parti Önderliği: Dr. B. arkadaş uzun bir tecrübeyi yaşayan bir arkadaştır. Sanırım dar çabalarla en çok geride seyreden bir arkadaş da bu oluyor. Hele hele politikayı ustalıklı uygulamada yetersizlikleri, kendini oldukça açığa çıkardı. Son Beytüşşebap, daha önce Uludere pratiğinde Zeynel alçağının tahripkarlığında, dürüst olduğu halde sessiz kalması, önleyici rol oynamaması, Jirki, Kaşuri aşiretlerine yönelik çalışmalarda içine girilen yetersizlik, bu son derece apolitik yaklaşımı sakıncaları ile birlikte tamamen açığa çıkardı. İyi niyetli ve dürüst olmasına rağmen, politikada usta olmaması, çok dar olanla, güncel olanla yetinmesi, oldukça tecrübe ve pratiği bulunmasına rağmen beklenenı vermemeyle sonuçlanıyor. Bir bütün olarak Parti çizgisinde edilgen bir konumu yaşıyor. Birçok olumsuzluğu görebiliyor ama, sanıyorum biraz da eğitim noksanlığı ile birlikte, uzun bir pratik sürecin verdiği darlık, onu Parti çizgisini yönetici düzeyde uygulama konusunda iddiasız, zayıf ve güçsüz bırakıyor. Hatta edilgen, sıradan bir savaşçı konumunda bırakabiliyor. Kendini konuşturamıyor; tedbirliliği ile, öngörülüğü ile, geliştireceği örgütlenme ile bunu hayata geçiremiyor. Partinin beklediği kapsamlı devrimciliği ileri düzeyde tutturamıyor. Fazla eleştirici de olamıyor. Ne söylense biraz da onunla yetiniyor. Dar bir pratik içinde kendini boğduruyor. Halbuki bu kadar tecrübe, bu kadar çaba, böyle arkadaşları, örneğin Botan alanı gibi bir yerde en doğru tutumların ısrarlı dayatılmasında ve sonuç almasında bir nolu söz sahibi kılmalıydı. İşte bu tutumu göstermemesi çok ciddi bir noksanlıktır. Sanıyorum biraz ağırdır, çözümleyici değildir. Politikada öngörme ve ısrarlı takipçi olmada zayıftır. Bunlar da az ciddi sorunlar değildir. İddialı olmak için mutlaka ulaşılması gereken bir seviyeyi dile getiriyor. Dediğim gibi, gereklerinin yerine getirilmemesi, ağır kayıplara yol açabiliyor. Belki şimdi bunları farkediyor ama, önceden görebilir ve gereklerini yerine getirebilirdi.

Dürüstlüğü ve sonuna kadar direngen davranması, çabadan uzak kalmaması, olumlu özellikler olarak gelişmesine temel teşkil edebilir. Fakat politika ayrı bir sanattır. Parti çizgisinde seyretme, onun yönetiminde kendini rol sahibi görme, bunu doğru yerine getirme çok önemlidir. İnce eleyip sıkı dokuması; Parti içinde olsun, Parti dışına yönelik güçlere ve kişiliklere yaklaşımda olsun, Parti ölçülerine kendini adapte etmesi gerekiyor. Ve mevcut edilgen, pasif, sorunlara müdahaleci yaklaşmama durumunu kesinlikle aşması gerekiyor.

B.: Arkadaşın en belirgin yanı, bağımsız düşünce üretebilme olayında yaşadığı zayıflıktır. Bu anlamda, çabuk etki altına girebilmesi ve daha çok etkisi altına girmiş olduğu insanların yönlendirmesi doğrultusunda kendini bir pratiğe katması vardır. Bu anlamda olumluyu ya da olumsuzluğu yapmada, yani pratikte hem olumluyu hem de olumsuzu yapmada, esas itibarıyla kendisine yönveren rol sahibidir. Kimin yanında kalıyorsa, hangi anlayış kendisine yön veriyorsa ona göre kendini biçimlendirme tarzında çarpık yaklaşımları vardır. Mesela daha çok birlikte kaldığı arkadaşın etkisi altına girerek, onu yönlendirmesi ortaya çıkıyor. Arkadaşın en belirgin özelliği budur. Yani, düşünce üretebilme, bu temelde meseleleri kavrama, olguları kavrama, bu biçimiyle tavır belirlemede büyük bir zaafı yaşıyor. Onun pratiğine bir bütün olarak yön veren budur. Onun dışında belirtilen özellikler vardır. Dürüstlük, fedakarlık, var olan enerjisini pratiğe katma konusundaki çabası vardır. Fakat meseleleri kavramada, bu temelde bağımsız düşünce üretebilme ve o düşünceyi pratiğe aktarma olayında yaşanılan bir zaaf sözkonusudur.

Ş.: Belirtilen düşüncelere katılıyorum. Özellikle bağımsız düşünce üretme, sorunlara ilkeli yaklaşma ve yaklaşım gösterirken de sonuca gitme konusunda ısrar yoktur. Daha çok üstten bunu bekleme, hep kendisine bir üst arama ve bu anlamda önderlik olayına edilgen bir yaklaşımı sözkonusudur. Ağırlıklı olan yan, liberal yaklaşımdır. Bu, zaman zaman kendisini tepki biçiminde de ortaya koyabiliyor. Bu da yapıcı değildir, belirtilen eğitimsizlik ve daralma durumundan dolayı yanlış sonuçlara götürebilir. Siyasallaşmadaki zayıflık ve darlık, bir de kişilik özelliği olarak bu liberal yaklaşım, bağımsız düşünce üretmeme ve o konuda katılım sağlamamayla birleşince belirlenen zaaflar ortaya çıkıyor.

M.: Üste karşı son derece boyuneğmeci, alta karşı da sekter davranma durumu vardır.

V.: Arkadaşın belli bir çabası vardır. Yalnız yaptığı işin kar ve zararını iyi hesaplayamamaktadır. Benim bildiğim kadarıyla, alta karşı bastırmacıdır. Yani arkadaşlarla bir türlü kaynaşamama, arkadaşları kendisinden uzaklaştırma konumunu yansıtmaktadır. Bir de baştan günümüze kadar en üst düzeyde sorumluluk almaktadır. Bedran ve Agit arkadaşlarla kalıp yaşadığından, onların tecrübelerinden yararlanan, bunu değerlendirebilen arkadaşlardan birisidir. Yapılan eleştiriler doğrultusunda kendisini aşar ve yenilerse, görevleri yerine getirebilecek bir arkadaştır. Ki bu konuda çabası vardır. İleriki süreç içinde de yararlı olabilecek bir arkadaştır.

S.: Liberalizm de diyebileceğimiz, uzlaşan, uyuşan bir özelliği vardır. Bu arkadaşta görülen bir özellik de üst görevlere kendisini layık görmemedir. Teorik açıdan kapsamlı değildir, dardır. Dolayısıyla politik alanda öngörülü olamamaktadır. Yaşadığı politik tecrübeleri özümseyerek ileri bir atılım gerçekleştirme ve bu tarzda çözümleyici olmayı gerçekleştiremiyor. Tecrübelerin pratikte bir tekrarını yaşatıyor.

Parti Önderliği: Şu çıkıyor ortaya: Vasat bir militanlık durumunu aşamamıştır. Düşünce belirtmek, merkezileşmek isteyenin vazgeçilmez bir vasfı olmalıdır. Düşünce üretmeyen bir kişi, ancak sıradan bir savaşçı olabilir. Merkezi bir konumda politika yapamaz, taktik belirleyemez. Bu zaafı ortaya çıkıyor. Uzun süre dar pratik içinde kalması, kendini böyle bir militanlık, hatta dar bir savaşçılık içinde tutmuştur. Kendini eğitmemesi, biraz da kendisinden kaynaklanıyor. Biraz da sanırım farklı işler verildi. Dolayısıyla, dar pratik içinde tutuldu. Kendisine önemli önderlik ihtiyacının dayatılmaması, kendisinin de buna ihtiyaç duymaması, sınırlı bir çabayı yeterli görmeye ve onun hammallığını yapmaya götürdü. Birdenbire kendisini merkezi bir konum içinde görmek istediğimizde buna layık olmadı. Böyle bir geçmişi vardır. Bağımsız düşünme imkanını her militan kazanmalıdır. Bu arkadaş da kazanmalıdır. Çizginin üzerine düşünme, uygulama esaslarını yaratıcı ele alma ve zaman zaman öneri geliştirme, çözümlemelere gitme, bunu savunma, hem de atılganlıkla yerine getirilmesi, beklentimizdir. Arkadaşın kâr-zarar hesabını yapmadan ortaya çıkan yetersizlikleri daha çok politik davranmamadan ileri geliyor. Bunlar kendini oldukça ortaya çıkarmıştır ve üste boyun eğmesi de bununla ilgilidir. Çünkü; kolektif katılım olmadı mı üste boyun eğme, uzlaşma kendiliğinden doğar. Yine, güçlü bir yönetici özelliği olmadı mı, alta karşı ya liberal davranır, ya da sekter davranır. Dolayısıyla bunlar çok doğaldır. Sağlam bir yönetici pozisyonunu ve önder pozisyonunu tutturmayan her devrimcinin içine düşeceği durum da bu olur. Çünkü; Partiye ulaşmamış bir kişilik, kolektivizme gelemez, bulunduğu görev topluluğunda alta doğru ya liberal ya da sekterdir. Kendi durumunu biraz da böyle kavramak zorundadır. Kendi çabalarıyla bu yetersizliklerini aşma imkanının olduğu söyleniyor. Gerçekten dönüşüme ihtiyacı hem de acilen var. Kendisinin çabaları temelinde, nitelik aşamayı yapması gerekir. Aksi halde, Beytüşşebap gibi yerlerde ortaya çıkan durumlar da, onun fazla politik olmama ve davranmamasının ne kadar zararlı olabileceğini ortaya çıkarıyor. Dolayısıyla eleştirilerin ruhuna uygun bir dönüşümü, zamanında yapması ve pratiğini bu temelde oldukça usta bir politikacılıkla uygulaması gerekir. Yine bağımsız düşünmesi, komple ve kolektif tarzda faaliyet yürütmesi gerekiyor.

H. arkadaşın eleştirisi

Parti Önderliği: H. arkadaş belirgin bir kişiliğe henüz kavuşmuş olmaktan uzak, öyle tahmin ediyorum ki oturmamış bir kişilik sözkonusudur. Yine çabayla birlikte, ortaya çıkan yetersizlikler durumunu çok açık ifade ediyor. Özgün, yaratıcı bir rol sergileme yerine yanındakilerle yarış içinde olması durumu var; bu anlamda hem olumlularla rahatlıkla yarışa girebilme hem de olumsuz örneklerle benzer bir yarış içinde olma görüldü. Pratik biraz bunu ortaya çıkardı. Gelişme potansiyeli ve çabası var. Öyle fazla boş bir konumu da yoktur. Fakat ham ve düzenleme ustalığından yoksun kalıyor. Parti çizgisini daha çok ham ele alması, çizgi devrimciliğini oldukça amatör yaşaması sözkonusudur. Dolayısıyla, toy tiplerden birisi oluyor. Bu biraz da tecrübe noksanlığı ile izah edilebilir; çünkü, tecrübede yenidir. Eğer olumlu yönlerine yardımcı olunursa ve biraz da denetlenirse yetersizliklerini giderecek konumdadır. Bu temelde bir şans verilme durumu vardır ve bu konumunu sürdürmektedir. Özellikle çaba ve kavrayışta da acemiliği aşma dönemindedir. Son çözümlemelerin ışığında, özellikle öngörülen doğru parti ve ordu biçimlenmesini şiddetle özümsemesi halinde merkezi düzeydeki konumunu sürdürebilir; özellikle eleştirilen yönleri hızla gidermesiyle rol icra edebilir. Onun sorunu hamlık ve toyluktan hızla sıyrılma, Partinin duyarlı, hassas biçimlenmesini ve ordunun taktik biçimlenmesini yaratıcı bir tarzda görebilmesi ve bununla bütünleşmesidir. Yine biraz da tecrübeyle durumunun kesinleştirilmesi gerekiyor. Çok kısa olarak bunları belirtiyorum.

B.: Belirtilen düşünceler doğrudur. Arkadaşın en önemli yanı, oturmamış kişiliğidir. İşte bundan dolayı, oturmamış kişilikten kaynaklanan olumsuzluğun yanında, olumlu yanları da vardır. Bu durum onu uzlaşma içine sokabiliyor, zaman zaman olumsuz yanlarının daha da derinleştirilmesine yol açıyor. Arkadaşın bu durum üzerinde yoğunlaşması gerekiyor. Bir de alçakgönüllülük olayı üzerinde durması gerekiyor. Bu konularda yaşanılan bir zayıflığı vardır. En belirgin yanları bunlardır.

Ş.: Belirtilen düşüncelere katılıyorum. Pratikte beraber kaldığımız arkadaşlardan birisidir. Arkadaşın belirtilen özellikleri yanında, önderlik olayına, pratik önderliğe yaklaşım hususunda ve yoldaşlık ilişkilerinden tutalım diğer hususlara kadar yanılgılı yaklaşım içerisinde olması durumu vardır. Yine o bahsedilen oturmamış kişilik özellikleri yanında, olumlu yönde istenilen ölçülere ulaşma çabasına girme yerine kendisine göre bir tarz tutturma durumu vardır. Kendisini fazla pratiğe vermeme ve yetkiyi yanlış ele alarak kullanma durumu sözkonusudur. Bu şekildeki yanılgılı yaklaşımlar; pratikte çözümleyici ve ilerletici olmasına engel oluyor. Dolayısıyla kendisini pratikten uzak tutması, mevcut sorunlara olumsuz tarzda yaklaşanlarla da, olumlu tarzda yaklaşanlarla da uzlaşma içerisine girmesine yol açıyor. Çünkü; kendisini özerk bir konumda tutuyor. Bu özerk konumda tutması, yetkiyi yanlış ele almasından kaynaklanıyor. Yine, savaş gerçekliği karşısındaki ve pratik önderlik anlamındaki yanılgılı durumu buna yol açıyor. Bu da pratikte verimsizliğe neden olan bir husus oluyor. Bu anlamda; komutan ölçülerini tutturamaması ve komuta olayına yanlış yaklaşımı, kendisinden beklenileni verebilecekken bunu pratikte veremmemesine neden oluyor. Arkadaşın çabası vardır. Kendisinde bulunan potansiyele doğru bir tarzda yaklaşırsa yararlı olabilecek bir arkadaştır.

Parti Önderliği: Sanıyorum Ş. arkadaşımız biraz daha somut koydu. Bu tür belirtiler vardır. Yetkiyi doğru kavrayamama, durumunu biraz da özerkleşme aracı olarak kullanma zaten alanda herkesin adeta yarış haline getirdiği bir tutum oluyor. Yetkiyi olgun kavrayıp büyük özen gösterme yerine, ondan böylesine uzak durumlar için yararlanma ve kendini biraz pratikte dışlatama biçiminde ele alma vardır. Özellikle bu ortak girilen bir tutum oluyor. Yetkiyi daha fazla özerk kılmadır bu, daha fazla kendini pratikten uzak tutmadır. İşte bu, en tehlikeli bir yaklaşımdır. Esasta yetki, daha fazla pratiğe katılım gösterme, kendini daha fazla düzenleme gücü haline getirmedir. Ve daha fazla kolektivizme gitmedir. Özerkliğe gitme değil! Tabii ki; bağımsız ve oturmuş bir çizgi kişiliğine de ulaşmayınca, kim öne çıkarsa -olumlu da olumsuz da olsa- onunla uzlaşır. Çünkü bağımsız ölçüleri ve Parti ölçülerini tutturamamıştır. Bu konuda eleştiriler yerindedir. Bunları dikkatle ele alması gerekir, hem de kesin uygulama temelinde dikkate alması gerekir. Rolünü oynama umutları vardır. Gücü de yetebilir. Ama kesinlikle belirtilenlerin ruhuna uygun bir biçimlenmeyi ertelemeksizin ve bu konuda küçük hesaplara kaçmaksızın, dikkatle, olgunlukla yerine getirmesi kaydıyla bunu belirtiyoruz. Aksi halde; görevlerde daraltma bu arkadaşımız için de düşünülebilir. Fakat kendisinde belli bir tecrübenin yaşatılması, kendini daha iyi teşhis etmek için ve biraz da denetimle kolaylık sağlanarak yardımcı olunması, onu olumlu yönde de yetkinleştirmeye götürebilir. Kendisi açısından bu süreç biraz da bu temeldedir.

Me. arkadaşın eleştirisi

Parti Önderliği: Me. arkadaş da benzer bir pratik içinde bulunmaktadır sanıyorum. Akademi ortamında biraz kişilik verdirilmeye çalışılan bir arkadaşımızdır. Onun da aktif çaba sarfeden tutumu ve hızla kavrayışa ulaşma özellikleri vardır. Ve bu onu erkenden, böyle biraz da boşluk doldurma kaygısıyla merkezi bir görev içinde tutmaya götürdü. Bazı olumlu özellikleri olmakla birlikte, o da politikada toyluğu yaşadı, eğitimde, düzenlemede vb. konularda olgunluk sergileyemedi. Kendisinin birçok yetersizliği ortaya çıktı. Halen emekleme safhasında olan birisidir. Amatörlüğün halen doğru bir biçimlenme aşamasını yaşıyor. Hakkında nihai bir belirlemeyi, eleştiriyi bile yapmak fazla gerçekçi olmayabilir. Ama bu durumuyla öyle görevlere layık birisidir de diyemeyiz. Tipik bir amatör ve emekleme sürecinde, aynı zamanda toyluğu da yaşayan bir arkadaşımız oluyor. Daha fazla tecrübe içinde tutmak, doğru Parti ölçülerinde ısrarlı olmak; bu temelde bir gelişime böylesi bir göreve layık olabileceğini belirtmek önem taşıyor. Bu temelde, şartlarının bu olduğunu bilerek, kendisine yüklenmesi gerekiyor. Aşama kaydetmesi gerektiğini, aksi halde bu arkadaşın da görevde daraltılmasının kendisine dayatılacağını vurgulayarak, özellikle yakın çevrenin yardımıyla birlikte, bu biçimde üzerinde durarak, olumlu özelliklerini çizgi esaslarına göre yetkinleştirerek beklenen konuma ulaşmasını istemek en doğrusu oluyor. Şu anda bu konumunun biraz daha gözetlenerek ve gereken yardım sağlanarak sürdürülmesi uygun olabilir. Önümüzdeki dönemde pratiğine daha yakınen bakarak gerçek konumuna denk gelen bir görevlendirme içinde bulundurmak, bu tarzda hakkında sonuca varmak uygun düşer. Kısaca bunları söyleyebilirim.

Ş.: Me. arkadaş 1988 yılında ülke pratiğine gelmişti. Akademi hususunu Parti Önderliği izah etti. Arkadaşın önemli özelliği, girişken ve canlı olmasıdır. Ancak bunun yanında örgüt olayında yeterince yoğunlaşmama, yine olgunlaşmama durumu vardır. Kısa sürede bu şekildeki bir yükselişin yarattığı olumsuz bir yan olarak kendisine sevdalanma olayı vardır. Pratikte özellikle bazı tutumlarının da yarattığı sonuçlar bu şekilde bir duruma yol açıyor. Bu da yanılgılı yaklaşım şeklinde kendisini ortaya koyuyor. Çünkü, kapasite olarak ve de tecrübe olarak yetersizlikleri sözkonusudur ve bunun verdiği hamlıkla taktik yaklaşımlardan tutalım, politik yaklaşımlara ve partili yaşama kadar yanılgılı bazı durumlar içine girmesine ve bunlar üzerinde yoğunlaşmamasına neden oluyor. Eğer bu hususlar üzerinde durur ve belli bir tecrübeyi, olgunlaşmayı yaşarsa yetersizliklerini aşabilecek konumdadır. Birçok olumlu özellikleri sözkonusudur. Onun için kesin bir şey belirleme durumunu erken görüyoruz.

C.: Arkadaşın belirgin yönü, düşmanın üstüne cesur gitmesidir. Fakat düşmanın üzerine cesur giderken, eylemde, örgütlemede, eğitimde Parti üslubuyla gitmesi gerekirken, daha çok kendi üslubuyla gitmektedir. En büyük eksikliği bu oluyor. En olumsuz özelliği ise; popüler olma ve sivrilme eğilimi göstermesidir. Sorunlara bakış açısında, diğer güçlerle ilişkide sınıf bakış açısını daima bırakan, daha çok döneme denk düşen dar politikalarla hareket eden bir konumu arz etmektedir. Pratikte tecrübesiz olabilir, fakat o sivrilme yönü, popüler olma yönü en tehlikeli yöndür.

M.: Arkadaşların belirttiği gibi, çok olumlu yanları vardır. Hem düşmanın üzerine gitmede, hem yoldaşlık iliş-

Devamı 27. sayfada

PKK II. ULUSAL KONFERANSI KARARLARI...

İttifaklar sorununda çözüme gitme, dost ve düşmanı netleştirme

I- Kürdistan'da düşman güçler ve ittifak belirlemesi

Sömürgeciliğin ulusal kurtuluş savaşımıza karşı yürütmüş olduğu karşı-devrimci özel savaşa açık destek verenler ve bu savaşın bir biçimi olan sahte reformcu programlar geliştirenler savaşımıza karşı tavır almış düşman güç, kurum ve kişilerdir. Bu çerçevede, Kürdistanlı güçlere yaklaşımımız şöyledir;

a) Bütün düzen partileri Kürdistan'da bir özel savaş kurumu olarak işlev görmektedirler. Bu partiler ulusal kurtuluş savaşımızın düşmanıdırlar. Bunlardan ANAP iktidar partisi olarak özel savaşı yürütürken; SHP sosyal-faşist bir parti olarak oldukça sinsi bir tarzda savaşımıza karşı konumunu sürdürerek, bugün düzenin en güvendiği partisi durumuna gelmiştir. DYP de aynı durumdadır. RP de özünde aynı durumdadır.

Bunları bir özel savaş kurumu olarak değerlendirdiğimizden, bunların Kürdistan'daki çalışmalarına son vermek ve bunun için de, bu partilerde çalışanları parti üyeliklerini bırakmaya çağırmak ve bu partilerde çalışmayı, savaşımıza karşı bilinçli bir tavır düzeyinde tutumları düşman ilan etmek ve ona göre tavır geliştirmek gerekmektedir.

Özellikle RP'nin dini kullanması, buna karşı yoğun bir deşifrasyonu zorunlu kılmaktadır.

Bu partilerde yer alan kimi iyi niyetli kişiler de vardır. Daha ziyade ikna ve kazanma temelinde, onları buralardan koparmak esas alınmalıdır.

b) Özel savaşın sahte reformculuk politikasına göre kendisini hazırlayanlar ve bu politikalarını savaşımızın yıkımına bağlayanlar düşmandırlar. Bunları mutlaka devrimden tasfiye etmeli ve tabanlarındaki kimi iyi niyetli kesimleri mücadeleye kazanmaya çalışmalıyız.

c) Kürdistan'daki bütün devlet kuruluşları düşmandır -sivil olsun, asker olsun-, bu kurumlarda çalışan dostlarımız bulunabilir ama, bir özel savaş aygıtı olarak geliştirilen resmi kuruluşların düşman niteliği ortadan kalkmaz.

Bu çerçevede, "Kürdistanlı milletvekilleri ve belediyeler" olarak adlanmaya başlanan tehlikeli bir kurumlaşma başlamaktadır. Biz, parlamento ve belediyeleri, ancak ulusal kurtuluş savaşımızın propaganda kürsüleri olarak kabul ederiz. Bunun dışında, Kürt kimliğiyle açığa çıkıp, sahte reform propagandalarının piyonu olmaya hazırlanan ve bu temelde, özel savaşın geliştireceği programlara dahil olmak isteyenler ulusal kurtuluş savaşımızın düşmanıdırlar.

d) Nakşibendilik adına sünni kesimi, alevilik sorunu adına alevi kesimi egemen Türk ulusal kültürü içinde eritmek ve merkezi otoriteye bağlamak isteyen tüm kurum ve kişiler düşmandır, özel savaşın ajan faaliyetleri içindedirler.

e) Özel savaşın değişik politikalarından medet umarak, kendini bu programlara bağlayan diğer kurum ve kişilerin tümü savaşımızın karşısında tavır alan düşman konumundadırlar.

1- Cephemiz, sömürgeciliğe karşı bir konum içinde olan ve mücadele etmek isteyen ve bunda samimi olduğunu ispatlayan her güç ve kişiyle ulusal kurtuluş savaşı temelinde ittifak yapar

Buna göre;

a) Cephe programımızı kabul eden ve bu doğrultuda savaşma samimiyetini gösteren herkesle cephe içinde birlik yaparız. Buna bağlı olarak, yurtsever kişi ve gruplarla cepheye çekmeye çalışırız.

b) Cephe dışında kalıp, değişik ittifak arayışları içinde olan güçlerle de, anti-sömürgeci mücadele samimiyetlerini gösterirlerse, değişik ittifaklar biçiminde bir araya gelebiliriz. Bunun için de geliştirmek istediğimiz model Ulusal Kongre'dir.

2- Ulusal Kongre

Ulusal Kurtuluş Cephesi'nin örgütlenmesi sürecinde ve örgütlenmesi biraz tamamlanırsa, geliştirilebilecek, anlamlı olabilecek bir kurumlaşmadır. Kuzey-Batı Kürdistan'daki ulusal kurtuluş cephesinin sağlayacağı gelişmeye paralel olarak, diğer parçalarda da, buna dayalı bir gelişme olacaktır. Dış alanlardaki halkımızın da belli örgütlenmesi sağlandıktan sonra ve daha çok da Kürdistan genelinde çeşitli halk hareketleri birbirlerini destekleyeceklerdir. Bunları aynı karara götürebilecek esaslara ve ilkelere bağlamak için, düşünülmek, uygulanmak istenen bir kurumlaşma oluyor Ulusal Kongre.

Önümüze koyduğumuz bu model, sadece PKK taraftarlarından oluşan cephelerin birliğini değil, dışımızda kurulmuş olan yurtsever ve ulusal nitelikli diğer örgütleri de bağrında toplamayı hedefler. Bu, bir türlü partileşmeyen, cepheleşmeyen çeşitli unsur ve grupları ve partileri bir araya getirmek için gerekli oluyor.

Ulusal Kongre, parçalar arasındaki dengesizliği gidermeyi, parçaların birbirini dıştalamasına ve birbirlerinin aleyhine politika üretmesine engel olmayı ve birbirlerini güçlendirmeyi hedef alır ve bunu mümkün kılar. Ulusal Kongre, bu amaçla, Devrimci Ulusal Yasama Meclisi'ni geliştirebilir ve geliştirmelidir.

3- Ulusal Meclis

Ulusal Meclis, Ulusal Kongre'den çıkar, Kongre böyle bir kuruluşa gider. Ulusal Meclis'in yükleneceği rol; Kürdistan genelini ilgilendiren, yurtseverliğin esas ilkelerine bağlı olarak, güçler arasındaki çelişkileri azaltan, bütün yurtsever güçlerin çıkarını amaçlayan yasaların çıkarılması olacaktır.

Ulusal Meclis bütün halkı bağlayan yasalar çıkaracaktır. Bu yasalarla, halk daha fazla askerleşmeye ve savaşı beslemeye çekilir. Yine bu meclis, dış politikalara ilişkin kararlar da alabilir.

Emperyalizmin, "Uluslararası Kürt Konferansları" adı altında geliştirmek istediği oluşumlara karşı, halkımızın iradesinin bir ulusal mecliste temsili Kürdistan Devrimi açısından can alıcı bir sorun olmaktadır.

Buna yönelik politikamızı daha derinleştirmek, propagandasını yapmak ve koşullar uygun olduğunda bazı girişimleri başlatmak ve takviye etmek yerinde olacaktır.

II- Türkiye'de dost güçler ve ittifak belirlemesi

Kürdistan'da yürütmüş olduğumuz savaşın Türkiye'deki sosyal-siyasal yaşamı direkt etkilediği bir ortamda, ezilen Türk halk kesimlerinin mücadelesi yükselmektedir. Kürdistan halkının en temel ittifakı olan Türk halkının içine girmiş olduğu bu süreç, halklarımız arasındaki dayanışma ve dostluğu doğal olarak geliştirmektedir. Ancak, bu yetmez. Hiçbir zaman, Türkiye halkıyla olan ilişkilerimizin resmi düzeyini yeterli görmedik. Bu, daha çok Türk halkına öncülük yaptığını söyleyenlerin tasfiyeci sosyal-şoven yaklaşımlarından ileri gelmiştir. Biz, kendi cephemizden savaşı yükseltere'k, Türk halkının devrimci mücadelesini yürütebilecek alabildiğine elverişli bir ortamı yaratarak, bugüne kadar üstümüze düşeni yapmaya çalıştık. Bundan sonra da, bu yönlü çabalarımızı sürdürmek ve daha bir anlamlı kılmak görevimizdir.

Yeni süreç, Türkiye'de de dost ve düşman güçlerin ayrım noktalarını hızla ortaya koymakta ve birbirlerine ihtiyaç olan güçler, birbirlerini daha iyi anlamakta ve yakınlaşma süreci içine girmektedirler. Mevcut durumda, sürece yapıcı, olumlu yaklaşımı yükseltmenin yararları tartışılmazdır. Buna göre;

1- Kürdistan'da yürütülen ulusal kurtuluş savaşımızın varmış olduğu bu aşamada, ulusal sorunumuza "dil sorunudur, geri kalmışlık sorunudur" gibi yaklaşımlarda bulunarak, özel savaşın geliştirmek istediği kısmi reform içerikli beyaz terör politikalarına zemin hazırlayan ve salt Kürdistan'a yönelik değil, Türkiye devrimine yönelik de, iktidarın bir barajlama hareketi olarak geliştirmek istediği ve bazı politikalarla hazırladığı reformist hareketler ve kişiler sömürgeci iktidarın ülkemize dönük yürüttüğü özel savaşın suç ortağıdırlar ve düşmanıdırlar. Bunlar tüm hesaplarını PKK'nin öncülük ettiği ulusal savaşımızın tasfiyesi üzerine oturtarak, düşmanlıktan başka hiçbir yaklaşımı hakketmemişlerdir.

Bunlar, Kürdistan ulusal kurtuluş savaşının ve Cephemizin düşmanlığından, ancak özel savaşın politik ortaklığından vazgeçip, ulusun bağımsızlık ve demokrasi hakları bağlamında bir yaklaşımı benimser ve bunu yaşama geçirirlerse, kurtulabilirler.

2- İçine girilen yeni süreçte, olumlu gelişmeyi sağlayan ama, hala yeterli bir devrimci politika ve örgüt yaratabilecek seviyeyi yakalamayan güçler vardır. Bu süreci ilgi ve sempatiyle izlemekteyiz. Buna göre;

a) Bütün bu güçlerle, ikili görüşmeler ve hatta toplu birliklere gitmek, bu konuda her türlü çabayı sergilemek gerekir. Bunlar arasında ayrım yapmadan dostluk geliştiririz. Tüm bu güçlerle dostluk geliştirmeyi bir yandan sürdürürken, bunların içinde daha güçlü gelişmeleri sağlayanlarla, doğal olarak, daha köklü birliklere gideriz.

b) Bu güçlerle ortak yayın organları çıkararak, dostluğun ve birliğin gelişmesini hızlandırmalıyız.

c) Kürdistan ulusal kurtuluş savaşının ve uluslararası koşulların zorladığı ve iktidarın devrimi barajlamak için kullanmak istediği ve somut ifadesini 141-142-163. maddelerin yumuşatılması veya kaldırılmasında bulan yeni değişikliklerin getireceği bazı imkanlardan da faydalanarak, Türkiyeli dostlarımızla bir bloklaşma temelinde yasal parti oluşumuna gidebiliriz.

Bu muhalif kişi, grup ve partiler temelinde bir birlik esprisiyle gerçekleştirilebilecek bir durumdur.

d) Bunun dışında, tüm olumlu gelişme eğilimi içine giren kişi ve kurumların düzen içi güç ve partilerle ve düzenle olan çelişkilerini daha iyi açığa çıkarmak için, -küçük-burjuva, reformist, devrimci ayrımını yapmadan- bunlarla dostluk kurmak ve geliştirmek için, her imkanı zorlarız.

3- Diğer muhalif gruplarla ilişkiler; bunlar, özellikle Türkiye'de güç kazanan dinsel ve Yeşilci veya kadın hareketleri oluyorlar. Bunlara özgün bir yaklaşımda bulunmak esastır.

Buna göre;

a) Özellikle dinsel hareketlerle -gerçekten düzen karşıtılarsa- dostluk uygundur. İran'a dayalı dinsel ideolojik hareketle bir dostluk yaklaşımı içinde bulunulabilir. Bunlar, radikal bir çizgide hareket edip, Batı yanlısı rejimleri devirmeyi amaçladıklarından, düşman olarak görülemezler. Özellikle, kendi din politikamızı yaşama geçirirken, bunlarla bir yarış ve dayanışma içinde bulunmalıyız.

b) Yeşilciler ve kadın hareketleri de, ilişki noktası bulunabilecek güçlerdir. Dolayısıyla, burjuva hareketlerdir deyip, dıştalama yerine, muhalif yanlarını geliştirecek dostluklar, ilişkiler içinde bulunabiliriz.

Uluslararası ilişkilere ilişkin

Dünya ve gelişmeler, bizim oldukça aktif bir tavır almamızı zorluyor ve böyle bir tavır aldığımız takdirde, sonuç alabilme imkanları artıyor. Bu kıyasıya bir savaş içinde bulunduğumuz TC'nin, uluslararası gelişmelerin, insanlığın gidişinin tersine bir karaktere sahip olmasından ve buna karşın, hareketimizin yüklenmiş olduğu misyondan kaynaklanmaktadır.

TC, NATO ve Varşova statükoculuğunun dağılmaya başladığı, genel olarak, ister sağa, ister sola yönelik olsun, kitlelerin gücünü konuşturduğu ve genel demokrasi, insan hakları sorunlarının güncellik kazandığı, soğuk savaş dengeciliğinin önemli oranda aşıldığı, silahsızlanmanın, askeri indirimlerin kendisini dayattığı bir ortamda da eski tarzda bir varlık savaşı vermektedir; ki, bu, başta Avrupa kamuoyu olmak üzere, tüm dünya kamuoyundan tecrit olmaktadır.

Bugün TC'nin Kürdistan'da yürütmüş olduğu kirli savaş, TC'yi sadece dünya kamuoyu nezdinde teşhir etmekle kalmamaktadır, Doğu blokundaki değişimi hızlandırmak için de olsa, gelişen geleneksel demokrasi akımının daha fazla kabul edilebileceği bir durumu da aşmıştır.

Yeni sürecin, özellikle kitlelerin gücünü konuşturduğu ve genel vurgusunun insan hakları, demokrasi ve çevre sorunları olduğu bir süreç olması, dünya insanlığı arasındaki ilişkileri de akıcı kılmış, yakınlaşmayı sağlamıştır.

Bütün bu gelişmeler, bize inisiyatif ve hareket imkanı açıyor. Bu durumda, içine girilmiş bulunan sınırlı doğrultuyu daha da örgütleyip planlayarak, yetkince uygulamak gerekiyor. Fakat yine de, bu duruma olduğundan fazla bel bağlamamak gerekiyor. Başkan APO, bu konuda şunları söylüyor: "Her şey Kürdistan içi cephenin gelişmesine bağlıdır. İç cephe gelişmeden, dış cepheden sonuç almak mümkün değildir. Bu yaklaşım daha çok zararlara yol açar... Onun için, gücümüzü esas olarak içteki savaşıma bağlamak, tamamen ona hizmet eder halde tutmak ilkesel bir yaklaşımımız olmalıdır."

Bu yaklaşım baştan beri içinde bulunduğumuz tutumun özlü ifadesi olmaktadır. Savaşımını özgücüne oturtmayanların dünya politikasında oynayacakları rol, dünya politikasına hükmedenlerin karşısındaki tavrı bir amir-memur ilişkisinin ötesine geçmeyecektir. Bu açıdan, Başkan APO'nun "Diplomatik faaliyet, daha çok bürokrasiyi ve kendini yaşatmaya dayalı bir faaliyete dönüşür" belirlemesi, uluslararası ilişkileri nasıl ele almamız gerektiğinin özünü vermektedir.

Bu yaklaşım, bugüne kadar gerçekte hiçbir güce ulaşmayan, ama Kürdistan adına, Kürtlük adına hareket edenlerin uluslararası alanda içine girmiş olduğu ilişki tarzını temelinden reddeden ve ona karşıt olarak, halkımızın yürütmüş olduğu ulusal kurtuluş savaşımının dış alanlarda, ilişkilere kendini taşırması biçiminde geliştirilmektedir. Buna göre;

1- Uluslararası toplantılara, konferanslara çeşitli açılımlar sağlanarak, yürüttüğümüz haklı savaşımın tanıtımı ve propagandası geliştirilerek, TC'nin teşhir ve tecritine hız kazandırmak;

2- Uluslararası alanda gerek enternasyonal olsun ve gerekse tek tek ülkeler düzeyinde olsun, çeşitli dost gruplarını oluşturmak; bu grupların bilim, kültür ve siyaset alanında aktif bir şekilde hareketini sağlamak;

3- Enternasyonal birliklere girmek ve bu birliklerde çeşitli etkinliklerde bulunmak; bunun aracılığıyla tanıtım ve dayanışmayı karşılıklı sağlamak;

4- Kürdistan komitelerini daha da yaygınlaştırmak ve gerçek işlevine uygun bir rolle işlev kazandırmak, etkinliğini artırmak;

5- Bu alana dönük yayınların içeriğini, ihtiyaca göre düzeltmek ve daha geniş kesimlere ulaşımını sağlamak gerekir.

Bölgesel ilişkiler

İçinde bulunduğumuz bölgemiz Ortadoğu'da, alana açılıp yaptığımız günden bugüne, Partimizin doğru, devrimci politik yaklaşımının güçlü bir uygulamasını yaşamaktayız. Bu uygulamayla, PKK'nin Ortadoğu bünyesinde yer aldığı mevzilenme, Kürdistan tarihinin en verimli sonuçlarını vermiştir.

Gerçekten, ideolojik-politik bağımsızlığımızdan hiçbir şey vermeden; halkımızın ezici bir kesimini, ulusal kurtuluş temelinde, dışardan bu kadar etkileyebilmek, bölgenin olanaklarını taktik düzeyde de olsa, bu derece kullanıp geliştirebilmek, büyük bir çaba ister ve bu çabanın doğru bir tarzda sarfedilmesi, varmış olduğumuz düzeyle ispatlanmış bulunmaktadır. İspatlanmış bu doğru tutumun bütün alan genelinde sür-

Devamı 27. sayfada

Bilim adamı İ. Beşikçi ile yapılan röportajın son bölümünü yayınlıyoruz

"PKK, sadece Kuzey Kürdistan'da değil, genel olarak Kürdistan'da da dikkate alınması gereken en temel güçlerden birisidir"

-III-

GEÇEN SAYIDAN DEVAM

Serxwebûn: Günümüzde Kürdistan halkı Partisi PKK, Cephesi ERNK, Ordusu ARGK ile kölelikten ve esaretten kurtuluşu için, büyük adımlarla çağdaş insanlık arasında yer almaya çalışırken sizin halkımıza ve mücadelemize ilişkin iletmek istediğiniz bir mesajınız var mı?

Beşikçi: PKK'nin düşüncesinin, ideolojik ve politik faaliyetlerinin, sadece Kuzey Kürdistan'ın tarihinde değil, genel olarak Kürdistan'ın tarihinde önemli bir süreci başlattığı açıktır. PKK, her türlü ulusal ve demokratik hakları elinden alınan, adı yasaklanan, olağanüstü derecede aşağılanan, düşürülmüş Kürt insanına ruh ve heyecan vermiştir. Leş gibi, pelte gibi ortada duran, tam anlamıyla köleleştirilen bir halka, kişiliksizleştirilen bir halka ruh vermiştir, heyecan vermiştir. Emperyalist ve sömürgeci uygulamalarla belleğini tamamen kaybetmiş bir ulus, PKK ile belleğini kazanma sürecine girmiştir. Kişilik ve kimlik kazanmıştır.

PKK, elbette bomboş, bakir bir alanda ortaya çıkmamıştır. Kürdistan'ın çeşitli yerlerinde, çeşitli zamanlarında ortaya çıkan başkaldırı hareketleri vardır. Güney Kürdistan'da, Doğu Kürdistan'da, Kuzey Kürdistan'da cereyan eden pek çok başkaldırı hareketleri vardır. Güney Kürdistan'da Kürdistan Demokrat Partisi'nin, Molla Mustafa Barzani önderliğinde sürdürdüğü ve 1970'li yılların ortalarına kadar getirdiği bir mücadele vardır. İran'da Mahabat Kürt Cumhuriyeti olgusu yaşanmıştır. 1960'lı yıllardan itibaren Kuzey Kürdistan'ın toplumsal gelişiminde rol oynayan pek çok olay vardır. 49'lar olayı, 23'ler olayı, Türkiye İşçi Partisi'nin kurulması ve "Doğu"daki örgütlenmesi olan Türkiye-Kürdistan Demokrat Partisi'nin kurulması, Doğu Mitingleri, Devrimci Kültür Ocakları, 1971 Doğu Duruşmaları vs. yine önemli olaylardır. Devrimci Doğu Kültür Ocakları kökenli Rızgari-Komal, Özgürlük Yolu, Kawa, Devrimci Demokrat gibi yayınlar, bu yayınlar etrafında oluşan örgütlenmeler bugünü etkileyen önemli süreçlerdir. Bütün bunlar önemli olmakla beraber, bugünü belirleyen esas süreç, PKK'nin başlattığı süreçtir. PKK sadece, Kuzey Kürdistan'da değil, genel olarak Kürdistan'da da dikkate alınması gereken en temel güçlerden biridir. PKK ile birlikte Kürt devrimci ve demokrat hareketlerinin, Kürt ulusal hareketinin liderliğinin sınıfsal yapısı değişmiştir. PKK, Kürt halkının yoksul kesimlerinin, işçilerin, köylülerin, devrimci küçük-burjuvazinin, aydınların, öğrencilerin hareketi olarak belirmektedir. Artık Kürt hareketlerinin önderliğinde şeyhler, seyitler, aşiret reisleri, toprak sahipleri yer almamaktadır. Bu tür insanlar artık Kürt hareketlerinde yurtsever oldukları ölçüde yer alabilmektedirler. Bunlar kuşkusuz çok önemli dönüşümlerdir. Nitelik değişiklikleridir.

Bütün bunları yakından bilmekle beraber, Kürt hareketlerinin dikkate alması gereken bazı özellikler olduğunu düşünüyorum. Bunları kısaca şu şekilde belirtmek mümkündür:

a) Hint ulusu kurtuluş hareketinin önde gelen önderlerinden Gandi'nin bir sözü var. Gandi şöyle diyor: *"İngilizlere vergi vermeyelim. İngilizlere askerlik yapmayalım. İngilizlerin fabrikalarında dokunan kumaşları giymeyelim. İngilizlerin okullarına gitmeyelim, İngilizlerin dilini kullanmayalım..."* Gandi'nin bu çerçevede gerçekleştirilen ve Tuz Yürüyüşü denen bir yürüyüşü vardır. Gandi'nin Tuz Yürüyüşü, Mao'nun Uzun Yürüyüşü kadar anlamlıdır. Bu yürüyüşte, Gandi'nin Hindistan'ı güneyden kuzeye yürüyerek katettiğini, Hindistan halkını, İngiliz tuzunu kullanmamaya çağırdığını görüyoruz. Molla Mustafa Barzani'nin 1947 yılı Nisan-Mayıs aylarında Irak-İran-Türkiye sınırları arasında İngiliz uçaklarının bombardımanı altında savaşarak Sovyetler Birliği'ne kadar yürüyerek varması, o ülkeye iltica etmesi yine önemli bir yürüyüştür.

Sağmalcılar'da Newroz kutlamasında İ. Beşikçi ve PKK'li S. Rüzgar

Gandi'nin özellikle dil konusundaki görüşlerinin dikkate değer olduğunu düşünüyorum. Kuzey Kürdistan'daki Kürt hareketlerinin, bu arada PKK'nin Kürtçeye yeteri kadar önem vermemesi büyük bir eksikliktir. Bildiriler Türkçe yayınlanmaktadır. Dergiler Türkçe yayınlanmaktadır. İki Kürdün birbirleriyle yaptıkları konuşmalar, tartışmalar Türkçe yapılmaktadır... Burada Gandi'yi hatırlamamak mümkün değildir. Kürtler Gandi'nin konuşmalarının içeriğini kavramak durumundadırlar...

Kürtler, bu konuya dikkat çekilmesine, bu konudaki eleştirilere çok ilgi çekici cevaplar veriyorlar. *"Biz Türk yönetimiyle, Türk sömürgeciliğiyle mücadele ediyoruz. Türkçeye, Türk halkının diline düşman değiliz."* Bu sözler benim ifade etmeye çalıştıklarımın cevabı değildir. Örneğin, İsrail işgali altındaki Filistin topraklarını düşünün. Orada, Filistinli Araplar, Arap dilini doğal olarak kullanıyorlar. Bunun için, Arapça konuştukları için Yahudilerden özür falan dilemiyorlar. Filistinli Araplar belki zaman zaman Yahudi dilini de kullanıyor olabilirler. Bu ilişkilerin doğallığı içinde sürüyor, fakat kuşkusuz hiçbir Filistinli Arap, bu ilişkiyi "Yahudi diline düşman değiliz, Yahudi devletiyle mücadele ediyoruz" biçiminde açıklamıyor.

Aslında, durum ifade edilenlerden çok daha olumsuzdur. Olumsuzluk derinlerdedir. Kürtçenin kullanımı açısından, Türkiye'deki Kürt aydınlarını belli başlı dört kategori içinde ele almak mümkündür. Birinci kategoride olanlar Kürtçeyi unutmuşlardır. Bunlar Kürtçeyi konuşamamaktadırlar. Kuşkusuz bunlar, Kürtçe okumayı ve yazmayı da bilmemektedirler. Devlet bunlara, "asimile olmuş", "asimile ettim" nazarıyla bakmakta... Devletin bu anlayışının doğru olmadığı kanısındayım. Eğer, Kürtçeyi tam anlamıyla unutmuş bir Kürt, yaşantısının belirli bir döneminde Kürt olduğunun farkına varırsa, neden asimile edildiğinin bilincine varırsa, bu konuları sorgulamaya başlıyorsa, Kürt toplumu olma özelliklerini savunuyorsa, bunun için mücadele ediyorsa, mücadelenin gerekliliğine inanıyorsa asimilasyon durdurulmuş demektir. Kanımca, asimilasyon 1969-1970 yıllarında Devrimci Doğu Kültür Ocakları'nın kuruluşu ile durdurulmuştur. Bu ayrı bir konu, ayrıca ele alınmalıdır.

İkinci kategoride yer alan Kürtler, Kürtçe konuşabilen fakat Kürtçe okuyamayan ve yazamayan Kürtlerdir. Bu tür Kürtlerin sayısı epeyce yüksektir. Üçüncü kategoride yer alan Kürtler, Kürtçe konuşabilmenin yanında Kürtçe de okuyabilmektedirler. Bunların sayısının çok az olduğunu sanıyorum. Dördüncü kategoride yer alanlar ise, Kürtçe konuşabilen, Kürtçe okuyabilen ve Kürtçe yazabilenlerdir. Bu Kürtlerin sayılarının çok az olduğu besbellidir. Belki de parmakla sayılacak kadar az... Kürtçe okumak ve hele hele Kürtçe yazmak, kolayca kendiliğinden kazanılıveren bir beceri değildir. Sabırlı ve ciddi bir eğitim sonucu kazanılır.

Görüldüğü gibi Kürtlerin Kürtçe yazamamalarının, Kürtçe dergiler yayınlayamamalarının nedeni, Türkçeye duyulan dostluktan değil, Kürtçe bilmemekten ileri geliyor... Bunu elbette, Kürtlerin büyük bir ayıbı olarak değerlendirmek gerekir. Fakat, Kürtler bu ayıplarını kolay kolay itiraf edemiyorlar. Enternasyonalizm, devrimcilik, sosyalizm falan diyerek bunu örtmeye çalışıyorlar.

PKK'nin ifade ettiği bir anlayış var. Bunu, PKK Genel Sekreteri Abdullah Öcalan, 1989 yılında, 2000'e Doğru Dergisi Genel Yayın Yönetmeni Doğu Perinçek'in kendisiyle yaptığı söyleşide ifade etti. Kısaca şöyle deniyor: *"Biz Türkçeyi kullanmaya bir müddet daha devam edeceğiz. Kendi devletimizi kurduğumuz zaman Kürtçeye gerekli ağırlığı vereceğiz. Hatta devletimizi kurduktan sonra bile, işlerimizi bir müddet Türkçe ile sürdürebiliriz."*

1960'lı ve 1970'li yıllarda, Türk devrimcileri Kürtlere şöyle söylüyorlardı: *"Omuz omuza mücadele edelim. Bölünmeyelim, parçalanmayalım. Böl-yönet politikası emperyalizmin politikasıdır, emperyalizmin ekmeğine yağ sürmeyelim. Türkiye'de sosyalizmi birlikte kuralım, Türkiye'de sosyalizm kurulunca Kürtlerin hakları da kendiliğinden verilir."* Bu sözler, Kürtlerin kurtuluşunu bilinmeyen bir tarihe erteliyordu. Bunun ötesinde, Kürtlerin kurtuluşu yolunda herhangi bir öneri de sunmuyordu. İşte, Kürtçenin kullanımını Kürt devletinin kurulmasına erteleyen bu görüş de, Türk sosyalistlerinin anlayışına benzer bir anlayışın eseridir.

Halbuki Kürtçe ciddi bir şekilde ele alınmalıdır. Kürtçe konuşulması, yazılması ve okunması için gerekli her türlü önlem alınmalıdır. Kürt dili üzerinde çalışan uzmanlar, Kürt dilinin çok zengin bir dil olduğunu söylemektedirler. Halbuki dil, konuşulmadığı, yazılmadığı sürece, yani işlenmediği sürece unutulmaktadır. Halbuki konuşulan, yazılan bir dil gelişebilir, serpilebilir. Kürt dili emperyalist ve sömürgeci etkilere en çok maruz olan dillerden biridir. Türk, Arap ve Fars sömürgeciliğinin müdahaleleri karşısındadır. Türk, Arap ve Fars kültür emperyalizmi, Kürtçeyi yok edebilmek, bozabilmek için her önlemi düşünmekte ve uygulamaktadır. Bunun için her türlü fırsatı değerlendirmektedir. Kürt dilini bu emperyalist ve sömürgeci etkilerden kurtarmaya çalışmak çok büyük ve acil bir görev olarak durduğu halde, bunu küçümsemek, önemli bir konu olmadığını belirtmek sağlıklı bir davranış olarak değerlendirilemez. Bu, sömürge yönetimlerinin, kültür emperyalizmi uygulayan çevrelerin ekmeğine yağ süren bir davranış olur. Onlar, zaten Kürt dilinin ilkel bir dil olduğunu, bu dil ile hiçbir edebiyat ürünü yaratılamadığını söylüyorlar. İlkel bir dilin geliştirilmesinin devrimcilik ve demokratlık olmadığını vurguluyorlar. Yani, bir taraftan Kürtçenin konuşulması ve yazılması karşısında en şiddetli baskı yöntemlerini uyguluyorlar, bu çabalara karşı çok şiddetli cezalar veriyorlar; öte yanda da *"Bu zaten ilkel bir dildir, bu dil ile hangi edebiyat türü ortaya konabilmiştir, böyle ilkel bir dilin yaşatılması için sürdürülen çabaların ilericilikle bir ilgisi yoktur"* diyorlar. O halde emperyalist, sömürgeci ve ırkçı propagandanın önünün kesilmesi gerekir.

Kürtlerin Gandi'yi çok iyi anlamaları gerekir. "Gandi pasif mücadele yapıyordu, silahlı mücadele yapmıyordu" diyerek Gandi'yi küçümsemek çok yanıltıcıdır. Bütün bunların ötesinde Kürt dilinin kullanılmasının, ortak bir yazı dilinin geliştirilmesinin politik bir anlamı, politik bir işlevi daha vardır. O da şudur: Bilindiği gibi Kürdistan bölünmüş, parçalanmış, paylaşılmış bir ülkedir. Kürt ulusu da öyle... Böl-yönet politikasının hiçbir zaman gözden uzak tutulmaması gereken bir özelliği var. Bu politika her zaman ve her mekanda kendini yeniden üretebilir. Kürt toplumundaki bölünme, parçalanma ve paylaşılma çok daha derindir. Kürtler Türkiye'de ve Avrupa'da latin harflerini, Irak'ta, Suriye'de ve İran'da Arap harflerini, Sovyetler Birliği'nde kril harflerini kullanmaktadırlar. Farklı alfabe kullanan Kürtler, Kürtçeyi çok iyi bilseler de birbirlerini anlayamamakta, birbirleriyle iletişim kuramamaktadırlar. Bu da aslında böl-yönet politikasının çok farklı bir düzeyde yeniden üretilmesinden ve sürdürülmesinden başka bir şey değildir. O halde emperyalizmin ve sömürgeciliğin oluşturduğu böl-yönet politikasını aşmanın, bunu hükümsüz kılmanın en önemli yollarından biri Kürtler arasında ortak bir yazı dili oluşturmaya çalışmaktır. Bunun için çok ciddi, sabırlı çabalara girişmektir. Bunun için devlet aşamasını beklemek çok büyük bir yanlıştır. Bu tavır ve davranış bunu, bilinmeyen bir tarihe ertelemek olur. Halbuki dil ve kültür çalışmalarına ağırlık veren bir anlayış devlet aşamasını yakınlaştırır, bu aşamaya gidişi hızlandırır. Zira diline, kültürüne sahip çıkan, tarihini, edebiyatını araştıran, öğrenen bir halk bağımsız ve özgür yaşamak için gerekli siyasal bilince de ulaşır. Bu konuda Mustafa Kemal Atatürk'ün söylediklerini hiç unutmamak gerekir. Mustafa Kemal Atatürk 1930'lu yılların başlarında, Ankara'da Türk Tarih Kurumu tarafından düzenlenen bir kongrede üyelere şunları söylüyordu: *"... Biz Balkanları neden kaybettik, biliyor musunuz?.. Bu konu üzerinde düşünülmesinde çok büyük yarar vardır. Balkan halkları Bulgarlar, Hırvatlar, Romenler... önce kendilerine alfabe yaptılar. Dillerini araştırdılar, edebiyatlarını araştırdılar. Dillerine, edebiyatlarına, kültürlerine sahip çıktılar, geliştirdiler. Hep kendi dilleriyle konuştular, yazdılar. Türk diline, Osmanlı kültürüne hiç önem vermediler... Bu konularda epeyce geliştiklerine inandıktan sonra Osmanlıdan ayrılma kararı aldılar ve bunun için mücadeleye giriştiler..."* Mustafa Kemal Atatürk'ün benzer sözleri üzerinde çok dikkatli bir şekilde durmak gereği vardır. Bu sözlerden iki şekilde yararlanılabilir. Veya bu sözler iki şekilde yorumlanabilir. Birinci olarak şöyle söylenebilir, şöyle düşünülebilir: Demek ki, sömürgeci politikaların etkisi altında kalan bir ulusun özgürlüğüne ve bağımsızlığına kavuşabilmesi için kendi dilini, edebiyatını gün ışığına çıkarması gerekir. Kendi kültürünü folklorunu yaşaması gerekir. Kendi ulusal değerlerini koruması gerekir. Veya bağımsız olan bir ulusun özgürlüğünü, bağımsızlığını güçlendirmesi, köklendirebilmesi için ulusal değerlerine sahip çıkması, bunları kurumlaştırması gerekir. Mustafa Kemal Atatürk'ün Türk ulusu için gösterdiği çabaları bu çerçevede ele almak gerekir. Türk Dil Kurumu'nun, Türk Tarih Kurumu'nun, Türk enstitülerinin, Türk dilini, Türk edebiyatını, Türk tarihini, Türk folklorunu, Türk kültürünü inceleme enstitülerinin kuruluşu, bu kuruluşların maddi ve manevi olanaklarla donatılması bu anlayışın bir gereğidir.

Yukarıdaki sözleri ikinci bir yönde daha değerlendirmek mümkündür... Dil üzerinde, edebiyat üzerinde, kültür üzerinde yapılan çalışmalar mademki özgür, bağımsız, herkesle eşit bir şekilde yaşamayı amaçlamaktadır; o ulusu özgürlükten ve bağımsızlıktan mahrum etmenin en önemli yolu onu dilsiz bırakmaktır. Dil, kültür, tarih, edebiyat, folklor araştırmalarını engellemektir. O ulusu bağımlı tutmanın, onun özgürce yaşamasını engellemenin en önemli yolu budur. Yine Mustafa Kemal Atatürk'ün Kürdistan politikasını, Kürt diline ve kültürüne karşı geliştirdiği baskı politikalarını da bu çerçeve içinde değerlendirmek gerekir. Amaç Kürt toplumunu baskı altında tutmak, Kürt kimliğinin gelişmesini engellemek, Kürt ulusal hareketinin gelişme sürecini dağıtmak olduğuna göre, böyle bir hedefe ulaşmanın en önemli yolu da Kürtleri dilsiz ve kültürsüz bırakmak olmalıdır.

1971 döneminde de görülen, bugün de görülen bir olay üzerinde ciddi bir biçimde durmanın gerektiğini düşünüyorum. 1971'de sıkıyönetim tutukevinde eğer iki Kürt Türkçe biliyorsa, her türlü konuşmalarını Türkçe sürdürüyorlardı. Bunlar aslında Kürtçe de biliyorlardı. Fakat konuşmalarını Kürtçe sürdürmenin gereği üzerinde hiç durmuyorlardı. Neden Kürtçe konuşmadıkları sorulduğunda *"alışkanlık"*, *"Kürtçeyle her düşüncemizi ifade edemiyoruz"* vs. diyorlardı. Bunun için de, ciddi bir çabaları yoktu. "Biz devrimciyiz" gibi bu bağlamda hiçbir içeriği olmayan sözler de söyleniyordu. Bazen de *"Türk arkadaşlara karşı ayıp olmasın, onlar Kürtçe bilmiyorlar"* deniyordu. Bunların hiçbiri Kürtçe konuşmamak için mazeret olmadığı açıktı. Türkçe konuşmanın da devrimcilik olmadığı, enternasyonalizm ile sosyalizm olmadığı besbellidir. Bunu sömürgeci dayatmaları, sömürgeci asimilasyon politikalarına karşı bir teslimiyet olarak değerlendirmek mümkündür. Çünkü sömürgecilerin istediği tam

da böyle Kürtlerdir. Türkçe konuşan, her türlü sorunlarını Türkçe anlatan, Kürtçeye hiç itibar etmeyen Kürtler. Türk sömürge yönetimi şu fırsatı her zaman aramaya ve bulmaya çalışmaktadır: *"Kürtçe ilkel bir dildir, her düşünceyi ifade etmeye yetmez, bunun için unutulması, unutturulması ilerici bir yoldur, ilerici bir davranıştır."* Bunlar elbette emperyalist ırkçı ve sömürgeci görüşlerdir. Fakat Kürtlerin tavır ve davranışlarının da bu görüşlere meydan verdiği besbellidir. Halbuki Kürtçenin bazı şeyleri ifade edememesi, onun konuşulmaması, yazılmaması, okunmaması ile ilgilidir. Bütün bunlara rağmen 1972 senesinde Kürtçe politik-ideolojik olarak ısrarlı ve kararlı bir şekilde savunuluyordu. Askeri savcının, *"Kürtçe yoktur, herkes Türktür. Kürtçe diye bir dil yoktur"* şeklindeki iddialarına karşı şiddetli bir tepki gösteriliyordu. Yazılı savunmalarda Kürtlerin köken itibarıyla ayrı bir ulus olduğu, Kürtçenin de bağımsız bir dil olduğu savunuluyordu. Bir gün arkadaşlara, *"Mahkemeye Kürtçe vardır, ayrı bir dildir, Kürtler dil ve kültür itibarıyla ayrı bir ulustur diyerek yazılı savunmalar vereceğinize, doğrudan doğruya Kürtçe konuşun, bu tavır ve davranışınızda ısrarlı olun, tercüman isteyin. Böyle bir tavır Kürtçenin varlığını mahkemeye daha çarpıcı bir şekilde duyurur"* demiştim. Arkadaşlar bu öneriyi benimsemediler. Nedeni, grup içerisinde Kürtçe konuşamayanlar vardı. Kürtçe konuşanlar da bu tür düşünceleri Kürtçe ile ifade edebilecek kadar Kürt dilini bilmiyorlardı. Söylediklerini yazabilecek, Kürtçe yazılı savunma hazırlayabilecekler ise hiç yoktu. Ayrıca mahkemenin, askeri savcılığın tepkisinden de çekiniliyordu.

Aynı dönemde, Kürdistan Demokrat Partisi davasında yargılanan birkaç tane ağa vardı. Kanımca onların tavır ve davranışları daha direnmeci, daha protestocuydu. Bu ağalar, eğer herhangi bir Kürt genci Kürtçe bildiği halde, kendisiyle Kürtçe konuşmuyorsa, Türkçe konuşmaya kalkışıyorsa, onunla konuşmuyorlardı. Böylece onun teslimiyetçi tavrını, sömürgeciliğin dayatmalarına teslim olmasını ince ince eleştiriyorlardı.

Bugün de bu durum hiç değişmemiştir. Bugün de Kürtçe bilen iki Kürt Türkçe de biliyorlarsa konuşmalarını Türkçe yapıyorlar. Gerilla hareketinin bu durumda hiçbir değişiklik yapamamış olması beni yadırgatan konuların başında yer alır. Toplumsal ve siyasal bakımlardan çok yoğun, çok geniş bir değişiklik yaratan, Kürt toplumunun yapısını altüst eden, zihinleri ideolojik olarak allak bullak eden gerillanın Kürtçeye verilen değer konusunda bir değişiklik yapamaması, yapmaması anlaşılır şey değildir.

Köy isimlerinin de bu çerçeve içinde değerlendirilmesi gerekir. Bilindiği gibi Kürtçe köy isimleri 27 Mayıs 1960'dan sonra Milli Birlik Komitesi yönetimi tarafından değiştirilmiştir. Kürtçe köy isimlerini yasaklamış, Türkçelerinin söylenmesini buyurmuştur. Kürtler Kürt dili ile, Kürt folkloru ile ilgili yasaklara pek kolay, pek rahat bir şekilde intibak ediyorlar. 1960'lı yılların sonlarında Kürt köylerinde komando zulmü başladığı zaman devrimci arkadaşlar köy isimlerinin hep Türkçelerini söylüyorlardı. Köy isimlerinin Kürtçelerini kullanmakta direnmek, parantez içinde Türkçelerini yazmak bilincinde değillerdi... Aynı tavır bugün de sürdürülüyor. Köy isimlerinin Türkçeleri söyleniyor. PKK'nin yayın organlarında da böyle. Halbuki Türk sömürgeciliğine direnmenin en önemli göstergelerinden birinin bu olması gerekir. Kürtler bu tür süreçleri çok küçümsüyorlar. Aslında ise bu tür süreçlere, yasaklara kolaylıkla intibak etmenin, yasaklar doğrultusunda hareket etmenin bir göstergesi olarak değerlendirmek gerekir.

Kürtçeye önem verilmeyince, Kürt folkloruna da gerekli önem hiç verilmiyor... Benim izlenimim şu: Kürtler, Kürtçe olarak doğru dürüst türkü söyleyemezler, şarkı söyleyemezler, koro, saz çalışması yapamazlar, marş söyleyemezler, hele hele govend tutmasını hiç bilmezler. Bunlar benim cezaevlerinde tanıdığım tiplerdir. Okur yazar Kürtlerdir. Kürt köylülerinin işleri çok ciddiye aldıklarını yakından biliyorum.

Bu konuda 1971 ile 1990 arasında en ufak bir fark yoktur, her şey aynıdır. Çünkü Kürtler folklor gibi, dil gibi şeylere pek önem vermezler, bunları küçümserler. Önem verdikleri nedir? Önem verdikleri hiçbir şey değildir... Önem verdikleri bir değer falan yoktur... Bu alanda sömürgeciliğin dayatmaları, politikaları başarıya ulaşmıştır: Ulusal değerleri yok edilen, parçalanan genç insanlar... Tabii bu koşullar içinde Türkler için önemli olan bütün değerler, Kürtler için de önemli oluyor. Kürtler, ancak Türklerin önem verdiği değerlerin arkasından giderek kendilerini kanıtlamaya çalışıyorlar... Türkçe şiir yazıyorlar, Türkçe saz çalıyorlar vs.

Bütün bunların ötesinde dil ile düşünce arasında, dil ile düşüncenin içeriği arasında çok önemli bir bağ vardır. Organik bir bağ vardır. Eğer Türkçe konuşuyorsanız Türkçe düşünürsünüz, Türk gibi düşünürsünüz. Kürt sorununu da Türkçe düşünmeye çalışırsınız. Kürtçe konuşursanız, Kürtçe düşünürsünüz. Kürt gibi düşünürsünüz; Kürt sorunu konusunda Türk gibi düşünmek veya Kürt gibi düşünmek elbette önemlidir. Türkçe konuşan bir kişinin şuurunun altına Türk resmi ideolojisi zamanla yerleşir, en azından tortularını bırakır.

O halde Kürt dili ile ilgilenmek acil bir görev olarak ortaya çıkmaktadır. Kürtlerin ertelenemez, vazgeçilemez olan pek çok görevleri vardır... Kürtçe konuşmak, Kürtçe yazmak da bu görevler arasında yer almalıdır.

b) Bu bölümde vurgulamak istediğim önemli bir konu daha var. Bu da Kürdistan konusunda bilimsel incelemeler yapma gerekliliği olarak ortaya çıkmaktadır. Kürdistan konusunda araştırma ve inceleme yapan kişiler ve kurumlar son derece özgür bir zihniyetle hareket etmelidirler. Bu kişilerin ve kurumların düşünceleri ve kafa yapıları çok özgür olmalıdır. Bütün tehlikelere rağmen Kürdistan sorunu Kürtlerin tarihleriyle, toplum yapılarıyla, dilleriyle ve kültürleriyle ilgili sorunlar ele alınabilmelidir. Çünkü bizim Kürdistan hakkındaki bilgilerimiz çok eksiktir. Var olan bilgiler de yanlıştır. Çünkü, Kürdistan'ı ortak sömürge olarak kullanan devletler, Kürtler bilgilenmesinler, kendi tarihlerini, kültürlerini inceleyemesinler diye her türlü önlemi almışlardır. Kürtlerin tarihlerine ışık tutacak belgeleri yok etmişlerdir. Bir taraftan Kürtlerin varlığını inkar etmişler, bir taraftan da Kürtlere ilişkin her türlü yazılı belgeyi yakmışlar, yok etmişlerdir. Kürtlere ait arkeolojik eserleri, anıtları yok etmek, ortadan kaldırmak için her türlü önlemi almışlardır. Kürtlerin ve Kürdistan'ın tarihini karartmak ve karanlıkta bırakmak için her yolu kullanmışlardır. Ve bunları birbirleriyle ortaklaşa olarak, işbirliği ve güçbirliği yaparak gerçekleştirmişlerdir. Bu koşullarda Kürtlere düşen görev, elbette Kürdistan'a ilişkin araştırmaları ısrarlı ve kararlı bir şekilde yapmaktır. Bilimin kime ihtiyacı varsa o üretir. Kürtlerin bilime ihtiyacı çok büyük... Öyleyse, Kürdistan'a has bilgileri Kürtler üretecektir.

Ortadoğu'nun tarihi elbette yeniden yazılmalıdır. Türkiye'nin, İran'ın, Irak'ın, Suriye'nin, Lübnan'ın, Filistin'in tarihi yeniden yazılmalıdır. Bunu ancak Kürtler yazabilir. Çünkü, halen mevcut olan yazımlardan Kürtler çok büyük zararlar görüyorlar. Yeniden yazım, kuşkusuz Kürtlerin toplumsal ve siyasal varlığını da dikkate alacaktır. Kürtlerin çıkarlarını da gözetecektir. O halde Kürtler şimdiden bu konudaki kurumlaşmaları da yaratmaya çalışmalıdırlar. Araştırmacı kişilere ve kurumlara yardımcı olmalıdırlar. Onların araştırmaları, özgür bir kafa yapısıyla yapmalarını teşvik etmelidirler. Özgür düşünce yapısı konusunda ısrar etmek, Kürtler için çok önemlidir. Çünkü, Kürtler artık Ortadoğu'da varlığı inkar edilemez, önemli bir askeri ve siyasal güçtür. Bu gücü de günden güne artmaktadır. Bu koşullarda, Kürtlerin bazı grupları, bazı devletler tarafından desteklenebilmektedir. Özgür kafa yapısı, bu tür ilişkilere eleştirel yaklaşımı gerekli kılar. Yardımlarından dolayı, o devlet de eleştirinin dışında tutulamaz.

> ***«Kürdistan konusunda araştırma ve inceleme yapan kişiler ve kurumlar son derece özgür bir zihniyetle hareket etmelidirler. Bu kişilerin ve kurumların düşünceleri ve kafa yapıları çok özgür olmalıdır. Bütün tehlikelere rağmen Kürdistan sorunu Kürtlerin tarihleriyle, toplum yapılarıyla, dilleriyle ve kültürleriyle ilgili sorunlar ele alınabilmelidir. Çünkü bizim Kürdistan hakkındaki bilgilerimiz çok eksiktir.»***

Bilimsel çalışmalara duyulan ihtiyaç, genel olarak toplumsal ve siyasal konularda önemli bir bilincin gelişmesi sonucunda ortaya çıkar. Fakat incelemelerin kendisi de bu bilinci hızla geliştirir. Kürdistan'daki politik merkezler, kendilerine dost olan, politik merkezin denetiminde olmayan, araştırma ve inceleme kurumlarının oluşması için özen göstermelidirler. Mümkün olduğu kadar, özerk kurumlar oluşturulması çabası içinde olmalıdırlar.

c) Tarihe, topluma, dünyaya Kürtlerin bir bakışı olmalıdır. Kürtler, tarihe, topluma ve dünyaya farklı bir biçimde bakmanın bilincine ulaşmak durumundadırlar. Kürtler tarihi ve toplumu Türkler gibi, Araplar gibi, Farslar gibi algılayamazlar. Toplumsal ve siyasal süreçlere bu kategoriler gibi bakamazlar. Örneğin, Lozan Antlaşması, Kürtler için tam anlamıyla bir esarettir. Lozan, Kürdistan'ın bölünmesini, parçalanmasını ve paylaşılmasını onaylayan, Kürtleri devletlerarası bir sistemin esareti altına sokan bir anlaşmadır. Bu anlaşmayla, Kürtlere, dünyada bir eşi daha bulunmayan bir kölelik dayatılmıştır. Halbuki Lozan'ın örneğin Türkler için ifade ettiği anlam böyle değildir. Lozan, Türkler için bir kurtuluştur, yeniden kuruluştur. Osmanlı İmparatorluğu'nun yıkıntıları üstünde yeni ve dinç bir devletin ortaya çıkmasıdır. İşgalcilerin Anadolu'dan kovulması ve Türklerin özgürlük ve bağımsızlık kazanmasıdır. Bunlar herhangi bir Türkün değerlendirmesi değildir. Lozan'ı devrimci Türkler, marksist olan Türkler de aşağı yukarı böyle değerlendirmektedirler. Bu koşullarda Kürtlerin kendilerine özgü bir bakış oluşturmaya çalışmaları kuşkusuz çok önemlidir. Bunun gibi, örneğin Ermeni soykırımı konusunda Ermenilerin ve Türklerin ileri sürdükleri tezler birbirinden çok farklıdır. İran-Irak savaşıyla ilgili Arap ve Fars görüşleri de öyle...

Bu görüşler şu şekilde eleştirilmeye çalışılıyor: Deniyor ki, *"Şimdiye kadar Kürtlerin varlığı inkar ediliyordu. Tarih, Kürt olgusu dikkate alınmadan, Kürtler yokmuş gibi yazılıyordu. Şimdi de bunun tam tersi yapılmak isteniyor..."* Bu şüphesiz çok yanlış bir algılama, çok yanlış bir kavrayış... Çünkü Kürtler başkalarının, örneğin Türklerin, Arapların, Farsların ulusal varlığını inkar etmiyor ki! Kürtler onları görmezden gelmiyor, onları yok saymıyor ki! Sadece tarihte yerini almaya çalışıyorlar. Ortadoğu'da 30 milyonu aşkın bir nüfusa sahip olan Kürtlerin görmezden gelinmesinin, yok sayılmasının bilimsel ciddiyetle bağdaşmadığını vurgulamaya çalışıyorlar. Bu bakımdan Kürtlerin kendilerine, kendi tarihlerine, kendi toplum yapılarına Türklerden, Araplardan, Farslardan farklı bir yaklaşım geliştirmeye çalışmaları sakınca yaratacak bir durum değildir.

Kaldı ki, Kürtlerin tarihi, Kürt insanının, Kürt toplumunun nasıl köle düzeyine düşürüldüğünün, köleleşmenin yoğunluk kazanarak gelişmesinin tarihidir. Çağdaş Kürtler, ancak bu tür köle ilişkilerini reddederek, bu utançtan sıyrılmanın gerektiğinin bilincine ulaşarak, tarihine ve toplumuna yaklaşmaya çalışıyorlar. Bütün bunların ötesinde, en önemli kategori düşünce özgürlüğüdür. Herkes kendi düşüncesini son derece özgür bir şekilde ortaya koyabilmelidir. Başkalarının yazdıklarını eleştirebilmelidir. Kürt unsuruna önemli bir vurgulama yapılmasının bir sakınca yaratacağı kanısında değilim. Fakat böyle bir sakınca olsa bile düşünce özgürlüğü bu sakıncayı ortadan kaldırabilecek en önemli kurum olarak ortaya çıkmaktadır. Halbuki, Türk üniversitesi, Türk profesörleri, Türk basını, Türk araştırıcıları Türk unsuruna vurgulama yaparken, örneğin, "Ne mutlu Türküm diyene" derken, Kürt unsurunu inkar ediyorlar. Ayrıca, düşünce özgürlüğünü de savunmuyorlardı. Kendilerini eleştiren düşüncenin cezalandırılmasına karşı çıkmıyorlardı. Böyle bir vurgulama kuşkusuz çok büyük bir sakıncadır.

Türk devrimcilerinin, Kürt tarihine, Kürt toplum yapısına Kürt olarak bakmaları büyük bir ihtiyaç olarak ortaya çıkmaktadır. Bu gereksinim kendini günden güne daha fazla duyurmaktadır. Türk komünist önderlerinden İbrahim Kaypakkaya Kürdistan'ın, Lozan'da dörde bölünmesinin haksızlık olduğunu belirttikten sonra şöyle diyor: *"... Bu tarihi haksızlık artık günün meselesi olma niteliğini çoktan yitirmiştir. Sosyal gelişmeyi ve sınıf mücadelesini doğrudan doğruya kösteklemek gibi bir mahiyet taşımaktadır. Bu nedenle komünistler onun düzeltilmesini istemek akılsızlığını ve basiretsizliğini gösteremezler... Türkiye'de komünist hareket, Türkiye sınırları içerisinde milli meseleyi en iyi, en doğru çözüme bağlamakla yükümlüdür. Irak ve İran'daki komünist partileri de milli meseleyi kendi ülkeleri açısından en doğru çözüme kavuştururlarsa sözkonusu haksızlığın hiçbir değeri ve önemi kalmayacaktır."* (Bütün Yazılar, s. 215-217)

Kürtler böyle düşünemezler. "En doğru" denen çözümlerin Kürtler için çözüm olmadığının bilincine varmak durumundadırlar. Kürdistan'ın bölünmesinde, parçalanmasında ve paylaşılmasında emperyalizmin ve sömürgeciliğin çıkarlarını, bunların isteklerini ve eylemlerini hiçbir zaman gözden uzak tutmamak gerekir. Kürdistan, İngiliz ve Fransız emperyalizminin, kemalistlerle, Arap ve Fars monarşileriyle yaptığı işbirliği ve güçbirliği sonucu bölünmüş, parçalanmış ve paylaşılmıştır. Kürt devrimcileri hem bu süreci kavramak, hem de bu süreci onaylamamak durumundadırlar. Türk devrimcileri ise, bu süreci kavrayamıyorlar. Kavrayamadıkları için de onaylıyorlar.

Bu konuda İbrahim Kaypakkaya yalnız değildir. Mihri Belli, Mahir Çayan, Mehmet Ali Aybar, Deniz Gezmiş, Hikmet Kıvılcımlı, Doğan Avcıoğlu, Behice Boran gibi Türk solunun önde gelen önderlerinin düşünceleri de aşağı yukarı bu doğrultudadır. Burada kemalist ideolojinin Türk solu üzerindeki etkisi tartışılamaz derecede açıktır. Ve bu etkiden kurtulmak sanıldığı kadar kolay değildir. Örneğin, İbrahim Kaypakkaya bu görüşlerini Mihri Belli'nin milli meseleyle ilgili yazısını eleştirirken dile getirmektedir. Mihri Belli'yi kemalist olmakla suçlayan İbrahim Kaypakkaya'nın kendisi de kemalizmin oluşturduğu çelik çerçeveyi parçalayamamaktadır, düşüncesini özgürleştirememektedir. Öyleyse, Kürt devrimcileri de, olaylara Kürt olarak yaklaşmanın yolunu yordamını öğrenmek, bu konudaki yeteneklerini geliştirmek durumundadırlar.

Şu da söylenebilir: Türk devrimcilerinin olaylara bakışında, bilimsel bir bakış açısı yoktur. Kürt devrimcileri ise olaylara bilimsel bir yöntemle bakmak durumundadırlar. Çünkü, kimin bilime ihtiyacı varsa o üretir. Kürtlerin bilime ihtiyacı çok büyüktür. Çünkü mevcut anlatımlardan en çok zarar gören Kürtlerdir. Türk devrimcileri ise kemalizmin etkilerinden kolay kolay kurtulamıyorlar. Mevcut tarih yazımı, mevcut anlatımlar, Türk devrimcilerini çok fazla rahatsız etmemektedir. Bu bakımdan tarihin yeniden yazımını Türklerden beklemek safdillik olur. Devrimci Türk önderlerinin kemalizmin kurduğu çerçeveye çok köklü bir eleştiri getirmemeleri, bu çerçeveyi tartışmasız bir biçimde kabullenmeleri bu anlama gelmektedir.

Bu anlamda, Kürtlerin bir olgu üzerinde düşünmeleri, onu da deşifre etmeleri gerekiyor. 23 Nisan, 19 Mayıs, 24 Temmuz, 30 Ağustos, 29 Ekim vs. Kürtlerin bayramı falan değildir. Bu ırkçı ve sömürgeci devletin ulusal bayramlarıdır. Kanunlarla, emirlerle, yasaklamalarla Kürtlerin de bu bayramları kutlamaları istenmektedir. Kürtlerin bu yıl, bu bilince de ulaşmaya başladıklarını, ırkçı ve sömürgeci devletin milli bayramına katılmamaya özen gösterdiklerini görüyoruz. Zira, bunlar Kürtler için bayram değildir. Kürtlere dayatılan esareti, Kürtlere dayatılan devletlerarası sömürge sistemini biraz daha perçinleyen tarihsel dönüm noktalarıdır.

Kürtlerin milli bayramı 21 Mart'tır. Onu da Kürtler ancak binbir türlü cezaya, işkenceye, baskıya göğüs gererek kutlayabilmektedir.

Bir de Kürdistan'da, Mardin'in kurtuluşu, Hakkari'nin düşmandan kurtuluşu, Bitlis'in düşmandan kurtuluşu, Van'ın düşmandan kurtuluşu gibi kurtuluş günleri vardır. Bunlar da tarihin en büyük ironilerinden biridir. Bugünlerde Kürdistan, düşmandan falan kurtulmamıştır. Yeni bir düşmanın, Türklerin işgali altına girmiştir. Kaldı ki bu işgal çok daha gerici, çok daha barbardır. Tarihte böyle bir gericiliğin, barbarlığın bir örneğini daha görmek mümkün değildir. Çünkü, Kürdistan ve Kürt ulusu bütün maddi ve manevi değerler gaspedilmek üzere işgal altına alınmıştır. Kürt adını ve Kürdistan adını tarihten ve yeryüzünden silmek üzere işgal altına alınmıştır. İşgal, ilhak, sömürgeleştirme birlikte yürüyen süreçlerdir. Kürdistan işgal edilmiş, ilhak edilmiş, sonra işgal tekrar per-

çinleştirilmiştir. Kürdistan siyasal ve askeri yönden zaten sömürgedir. İşgalin, ilhakın perçinleştirilmesinden sonra ekonomik anlamda sömürgeleştirme de gerçekleştirilmiştir.

"Düşmanın işgalinden kurtardık" deniyor... Şurası çok açık: Kürdistan eğer, gerçekten başka bir düşmanın, örneğin İngiltere'nin işgali altına girseydi şimdiye kadar çoktan kurtulurdu. Hiçbir emperyalist güç muhakkak ki Türk yönetiminin, Türk sömürgeciliğinin Kürdistan'da yaptığı yıkımları gerçekleştiremezdi. Zira, Türk sömürgeciliği Kürt insanlarının en yüce değerlerine saldırmıştır. Onları aşağılamıştır, onlara hakaret etmiştir. Kürt insanlarını düşürmüştür. Böylesini hiçbir emperyalist ve sömürge güç hiçbir yerde yapmadı. Buna rağmen bayramlarla, "kurtuluş günleri"yle, ikiyüzlü devlet politikası sömürgeciliği gizlemeye çalışmaktadır. Kürt ulusunun zihni açıldıkça, bu süreç gayet açık bir şekilde bütün ayrıntılarıyla öğrenilecektir. Türk sömürgeciliğinin çirkinliği geniş olgusal zenginlikle ortaya konacaktır.

"Bölücüler" deniyor. "Vatan hainleri" deniyor. Ne kadar yanlış algılamalar... Kürtler için kullanılan bölücü sözü, son derece yanlıştır. Çünkü, Kürtler Türklerin ülkesini, Türkiye'yi bölmüyorlar ki! Kendi ülkelerine, Kürdistan'a sahip çıkıyorlar. Bölünmüş, parçalanmış, paylaşılmış, devletlerarası sömürge sistemi altına sokulmuş ülkelerini kurtarmaya çalışıyorlar. Bu süreç de gösteriyor ki, burada esas bölücüler, İngiliz emperyalizmi, Fransız emperyalizmi, kemalistler, Arap monarşileri ve Fars monarşisidir. Esas bölücüler bunlardır. Bunlar birbirleriyle işbirliği ve güçbirliği yaparak Kürdistan'ı ve Kürt ulusunu bölmüşler, parçalamışlar ve paylaşmışlardır. Türk sömürge yönetimi, kendi bölücülüğünü, emperyalizmle yaptığı işbirliğini gizlemek için hep Kürtleri bölücü olarak suçlamaya çalışmaktadır. Böylece, esas tarihsel gerçek, can alıcı gerçek konusunda herhangi bir bilincin oluşmasına engel olmaya gayret etmektedir. Artık, bu ikiyüzlü devlet politikasını sürdürmek için günden güne daha da zorlaşmaktadır.

"Vatan hainliği" kavramını yine bu çerçeve içinde değerlendirmek gerekir. Kürtler kendi vatanlarını, Kürdistan'ı savunuyorlar. Kürdistan'ı sömürgeci boyunduruktan kurtarmak için çaba harcıyorlar. Bu bakımdan onlar elbette yurtseverdir. Fakat Kürdistan'da da vatan hainleri vardır. Onlar kendi ülkesine, kendi ulusuna karşı Türk sömürge yönetimiyle işbirliği yapanlardır. Türk sömürgeciliği, Türk basını, Türk siyasal partileri, Türk üniversitesi vs., bu kavramların içeriğini çarpıtabilmek için çok büyük bir çaba gösteriyorlar. Fakat günümüzde, artık her şey daha sağlıklı bir şekilde algılanmaya ve kavranılmaya başlanıyor. Düşman güçlerin ve bu düşmana karşı mücadele eden yurtsever güçlerin "vatan haini" kavramına yükledikleri içerik elbette farklı olacaktır.

d) Burada, üzerinde durulması gereken önemli bir konu da Kürt sorununun niteliğiyle ilgilidir. Kürt sorunu uluslararası bir sorundur. Bu, en azından, Kürdistan'ın bölünmüş, parçalanmış ve paylaşılmış yapısının ortaya çıkardığı bir durumdur. Bunun ötesinde ABD, SB, İngiltere, Fransa, F. Almanya... gibi devletler Kürt sorunuyla yakından ilgilenmektedirler. Kürt sorunu uluslararası bir sorundur. Fakat şimdiye kadar Kürt sorununun çözümü için yapılan görüşmeler, hep ikili görüşmeler olmuştur ve gizli görüşmeler olmuştur. Türkiye ile Irak, Türkiye ile İran, Türkiye ile Suriye, İran ile Irak arasında yapılan ikili ve gizli görüşmeler olmuştur. Böyle toplantılarda Kürtlerin temsil edilemeyeceği çok açıktır. Kürtlerin temsil edilmesi şöyle dursun, başlarına yeni yeni çoraplar örüldüğü de açıktır. O halde, sorunu mümkün olduğu kadar uluslararasılaştırmak, uluslararası kurumlara götürmekte yarar vardır. Bu, Kürt sorununu ideolojik ve politik bakımdan hızla geliştirecektir. Bu tür kurumlarda, Kürtlerin temsilcileri de yer alacak ve görüşlerini açıklayacaklardır. En azından Kürtlerin dostları yer alacaklardır.

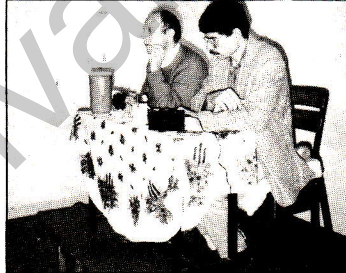
Bir konunun altının çizilmesinde yarar görüyorum: Avrupa Parlamentosu, Avrupa Konseyi, Helsinki Nihai Senedi, Uluslararası Af Örgütü gibi kurumlar Kürt sorununu çeşitli düzeylerde konuşmaktadırlar. Zaman zaman bu ulusal parlamentolarda da konuşulmaktadır. Amerikan Kongresine, Fransız Meclisine, İngiliz Parlamentosuna benzer konularla ilgili karar tasarıları sunulduğu zaman, bu konuyla ilgili görüşmeler yapıldığı zaman, "emperyalizm Kürdistan'la ilgili olarak yine ne hiyanetler düşünüyor" diye endişeler ifade edilmektedir. Bu devletlerin Kürt sorununu boşuna kurcalamadıkları, kendi çıkarlarına, fakat Kürtlerin kesinlikle aleyhine birtakım çabalar içine girdikleri belirtilmektedir. Bu konunun biraz irdelenmesi gerektiği kanısındayım.

Kürdistan konusunda emperyalizm etkeni elbette vardır. Fakat bu, kendini 20. yüzyılın ilk çeyreğinde 1915-1925 yılları arasında göstermektedir. Kürdistan ve Kürt ulusu, bu yıllarda İngiliz ve Fransız emperyalizminin, kemalistlerle, Arap ve Fars monarşileriyle yaptığı işbirliği sonucu bölünmüş, parçalanmış ve paylaşılmıştır. Bu tarihin gördüğü en büyük, en etkili böl-yönet politikasıdır. Dünyada ortaya çıkardığı sonuçlar bakımından bunun kadar ağır olan bir böl-yönet politikası daha yoktur. Ve bu politika Kürtlerin dostlarını azaltmış, hatta hiçe indirmiş, fakat düşmanlarını çoğaltmıştır. Düşmanlarını saldırgan, dostlarını pasif yapmıştır. İşte, Kürdistan konusunda emperyalizm etkeni bu tarih kesitinde durur. Kürdistan'ın parçalanması, bölünmesi ve paylaşılması süreci tüm teferruatıyla, zengin olgusal dayanaklarla incelenmelidir.

Günümüzde, ulusal parlamentoların Kürdistan sorununu ele alıp incelemelerinin, bu konularda karar tasarıları hazırlamalarının Kürtlerin çıkarlarına zıt bir süreç olduğunu düşünmüyorum. Böyle bir süreç, bilakis Kürdistan'ı ortaklaşa bir şekilde denetim altında tutan, Kürdistan'ı devletlerarası sömürge haline getiren devletleri rahatsız ediyor. Deniyor ki, *"ABD, Fransa, İngiltere, Almanya gibi devletler Kürdistan sorununa burunlarını sokarak Kürdistan pastasından daha önemli bir pay almanın mücadelesini yapıyorlar."* Bu ifade insanı şöyle düşündürüyor: Kürdistan pastasını Kürtlerin elinden kapıp kendi aralarında paylaşacaklar... Halbuki durum hiç de böyle değildir, Kürdistan pastasından Kürtler kırıntı olarak bile yararlanamamaktadırlar. Bu pasta, zaten Türkiye, İran, Irak gibi sömürgeci devletlerin denetimi altında. Örneğin Saddam Hüseyin bu pastanın çok küçük kısmında kimyasal silahlar üretip, MiG'ler, Suslovlar satın alıp Kürdistan'a göndermektedir. Türkiye Dicle, Fırat sularının nasıl kullanılacağı konusunda Kürtlere danışmak ihtiyacını hiç duymamaktadır. Kısaca Kürdistan pastası zaten Kürtlerin denetiminde değildir. Fakat sorunun uluslararası kurumlara götürülmesinin, oralarda tartışılmasının Kürtlerin lehine bir gelişme yaratacağını düşünüyorum. Bu tür çabaların güdük bir özerklik planının hayata geçirilmesine hizmet edeceği, sağlıklı ve güçlü bağımsızlık ve özgürlük mücadelesine darbe vuracağı ve onu gerileteceği anlayışı var. Benzer çabaların, uluslararası girişimlerin, elbette silahlı mücadeleyle, özgürlük ve bağımsızlık mücadelesiyle koordineli bir şekilde yürütülmesi gerekir.

Kürdistan'ın bölünmesinin, parçalanmasının ve paylaşılmasının ortaya çıkardığı bir durum vardır. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin, devrimci mücadelesinin son derece bağımsız bir çizgide gelişebilmesi pek olanaklı değildir. Çünkü Kürdistan'ın her tarafı işgal ve istila altındadır, ilhak edilmiştir. Kürdistan'ın etrafı düşman güçlerle çevrilmiştir. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini yürüten örgütler bölünmenin, parçalanmanın, paylaşılmanın bilincine, toplum bilincine ve tarih bilincine ulaştıkları ölçüde, bağımsız bir çizgi tutturabilme ve bu çizgiyi sürdürebilme yeteneğine sahip olabilirler. Uluslararası ilişkilerde çıkar esasına dikkat etmek önemli bir özelliktir. Çıkar uluslararası ilişkilerin en temel boyutudur. Hiçbir örgüt veya devlet sırf iyilik olsun diye, adalet gereğidir diye ulusal kurtuluşçu güçlere yardım etmiyor. Burada muhakkak kendi çıkarını da gözetiyor. Ulusal kurtuluşçu güçlere yardımlar sunarken, yardımları verirken muhakkak onlardan, kendi çıkarlarını gözeten bir şeyler istiyor. İşte, ulusal kurtuluşçu devrimci örgütlerin ne alacakları, ne verecekleri bir hesap kitap sorunudur. Bu hesap kitap sonucunda eğer bir denge varsa, ilişkiye girmekten hiç kaçınılmamalıdır.

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini Avrupa merkezlerinden yürütmek olası değildir. Ulusal kurtuluşçu örgütler için Avrupa merkezlerinde olmak, oralarda bürolar kurmak kuşkusuz çok önemlidir... Fakat bu örgütlerin Kürdistan'da da bir tabanları varsa Avrupa'da olmak pek daha işlevsel bir hale gelmektedir. Önemli olan ise Kürdistan'da olmaktır. Veya Kürdistan'a mümkün olduğu kadar en yakın yerde olmaktır. Bu da yukarda kısaca belirtilmeye çalışıldığı gibi bir hesap kitap yapmayı gerekli kılar. İlişkilerde belirli bir denge durumu varsa bu ilişkiyi sürdürmekte herhangi bir sakınca yoktur.

Sağmalcılar'da Kürdistan'a ilişkin yapılan panelin konuşmacıları, İ. Beşikçi ve Seyfettin Rüzgar

e) Bilimsel faaliyet sürdürmek ve politik faaliyet sürdürmek farklı farklı süreçlerdir. Politik bir faaliyeti sürdürmede taviz olabilir. Bazen hısımlarınıza karşı taviz verirsiniz, bazen taviz koparırsınız. Politik faaliyetlerinizi bu şekilde geliştirmeye çalışırsınız. Bilimde ise taviz olmaz. Bilimde kavramlar yerli yerinde kullanılır. Olguların arasındaki ilişkiler sağlam bir şekilde kurulmaya çalışılır. Olguları görmezden gelmek, yok saymak, mümkün değildir. İnceleme ve araştırma yapan insanlar zihinsel bakımdan kendi kavrayışları çerçevesinde, son derece özgür bir kafa yapısıyla olayları incelemeye çalışırlar. Bu konularda en ufak bir taviz sözkonusu olamaz. Bu bakımlardan bilimsel bir çaba içinde olan kişi ve kurumlarla politikayı sürdüren kişi ve kurumlar arasında önemli bir farklılık olmalıdır. Hele hele politik faaliyetleri sürdüren kişi ve kurumlar, bilimsel çaba içerisinde olanları yönlendirmeye çalışmaktan özenle uzak durmalıdır. Bilimsel çaba içinde olanlar özgürlüklerini bütün politik kurumlara karşı korumaya çalışmalıdırlar. Bu tavır ve davranışın, Kürtlere herkesten daha çok gerekli olduğu kanısındayım.

f) "Kürt milliyetçiliği" kavramı üzerinde de ciddi bir şekilde durmanın gereği vardır. Türk milliyetçiliği, Arap milliyetçiliği, Fars milliyetçiliği gibi kategorilerle Kürt milliyetçiliği arasında çok büyük farklar vardır. Bu farklar birbirleriyle uzlaşmaz derecede büyük olan farklardır. Bugün Avrupa'da, Batı dünyasında milliyetçilik eskimiş bir akım olarak kabul edilmektedir. Milliyetçiliğin çağdaş bir akım olmadığı belirtilmektedir. Milliyetçilik, Ortadoğu'da, Asya'da, Afrika'da ve benzer yerlerde ise çok güçlü bir akımdır. Örneğin Türklerde, Araplarda, Farslarda çok güçlü milli duygu ve milliyetçi hareketler vardır. Bu hareketlerin, bu ideolojilerin içeriğiyle Kürtlerdeki milliyetçi hareketin içeriği arasında çok büyük bir fark vardır.

Kürtlerin milli duygularını açıklamaları yasaklanmıştır, baskı altındadır, Kürtlerdeki milli hareketin içeriği tam anlamıyla demokratiktir. Çünkü Türk, Arap ve Fars sömürgeciliğinin baskılarına karşı direnişi içerir. Bu baskıya karşı direnmeden demokratik olunamaz, devrimci olunamaz. Bu bakımdan Kürtlerde, milli duygulara sahip olmak, milli özellikleri savunmak, devrimci ve demokrat olmak için vazgeçilmez bir koşuldur. Kürt milliyetçiliğinin saldırgan hiçbir yönü ve özü olamaz. Fakat Türk, Arap ve Fars milliyetçilikleri saldırgandır. Türklerdeki, Araplardaki ve Farslardaki milliyetçilik hareketleri emperyalist ve sömürgeci bir içeriğe sahiptir. Halbuki Kürtlerin milli hareketi sömürgecilikten kurtulma, Türklerle, Araplarla ve Farslarla eşit yaşama amacını taşımaktadır. Kürt toplumuna yönelik yürütülen saldırganlığa karşı özgürleşmeyi amaçlamaktadır.

Kürt devrimcilerinde yanlış bir anlayış var. Milliyetçilik deyince, milli duygu deyince feodal sınıfların, aşiretlerin, şeyhlerin, toprak ağalarının değerlerini anlıyorlar. Bu değerlerin gözetilmeye çalışıldığını düşünüyorlar. Bu çok yanlış bir kavrayıştır. Çok büyük bir baskı ve zulüm altında tutulan bir halkın milliyetçiliği her zaman emekçi sınıfları gözetir. Bu milliyetçilik her zaman emekçi sınıfların çıkarları doğrultusunda gelişir. Çünkü, Kürdistan'da feodal sınıflar burjuvalaşamamıştır. Burjuvalaşmadan, burjuvalaşamadan ajanlaştırılmıştır. Böylece, ulusallık iddia edebilecek, ulusal istekler ileri sürebilecek sınıf çürütülmüştür. Böyle olunca bu ulusal özelliklerin de elbette devrimciler ve demokrat unsurlar tarafından geliştirilmesi ve savunulması gereği ortaya çıkmaktadır.

Kürt devrimcilerinin milliyetçilik kavramını, milli duygu kavramını yanlış ve eksik kavramalarında, Türk solunun etkisi çok büyüktür. Türk solu Kürt hareketini hep milliyetçi olarak eleştirmiştir. Yani, Kürt hareketini milliyetçilikle suçlamıştır. Bu eleştiriler aslında hep resmi ideoloji doğrultusunda yapılmıştır. Örneğin 1925 Şeyh Sait hareketi "milli değildir, dinsel bir ayaklanmadır" diye eleştirmiştir. Bundan milli bir ayaklanma olsaydı kabul edilebilir anlamı çıkmaktadır. Halbuki eleştirip yıpratmak sözkonusudur. Zira, kemalizm Kürt hareketlerinin hiçbir çeşidini istememektedir. Hangi doğrultuda olursa olsun, Türk solu 1960'lı ve 1970'li yıllardaki Kürt hareketlerini de milliyetçi olmakla, devrimci ve enternasyonalist olmamakla suçlamıştır. Aslında milliyetçi sloganlarla hareket eden Türk solunun bizzat kendisidir. 1960'lı, 1970'li yılları düşünelim. En devrimci slogan mitinglerde, gösteri yürüyüşlerinde haykırılan en önemli slogan "Bağımsız Türkiye" idi. "Bağımsız Türkiye" nasıl oluşmuştur? Kürdistan ve Kürt ulusu İngiliz emperyalizminin, Fransız emperyalizminin kemalistlerle, Arap ve Fars monarşileri ile yaptığı işbirliği ve güçbirliği sonucu bölünmüş, parçalanmış ve paylaşılmıştır. Kürdistan'ın ve Kürt ulusunun çok önemli bir kesimi de yeni kurulan Türkiye Cumhuriyeti'nin sınırları içinde bırakılmıştır, temelinde emperyalizmin ve sömürgeciliğin bölme ve yönetme politikası olan, emperyalizmle bu yönde işbirliğine ve güçbirliğine girişmiş bir Türkiye nasıl bağımsız olabilir? Türk solunun bu sloganı dilinden düşürmemesine rağmen, Kürtlerin her türlü isteğini, hareketini milliyetçilikle suçlaması bir ironidir. 1960'lı, 1970'li yıllarda Kürtler bu durumu deşifre edememişlerdir. Kürtlerin bu durumu deşifre edememeleri toplum bilincinin ve tarih bilincinin gelişmemiş olmasıyla ilgilidir. "Emperyalizmle işbirliği ve güçbirliği yaparak Kürdistan'ı bölüp parçalayan, önemli bir parçasını da denetim altına alan sizsiniz... Bu bakımdan sizin de bir Kürdistan'ınız var" denememiştir. Bilindiği gibi kemalizm Türk solu üzerinde çok etkili olan bir ideolojik akımdır.

Öte yandan Türk solu, o yıllarda Vietnam'dan Filistin'e, Nikaragua'dan Angola'ya kadar her halkın, her ulusun bağımsız devlet kurma hakkını savunuyordu. Kürtlerin ise bağımsız devlet kurma hakkı şöyle dursun, Kürtçeden sözetmeleri, Kürtçe konuşmaları bile yadırganıyordu. Kürt devrimcileri de Türk solundan gelebilecek suçlamalara muhatap olmamak için, Kürt dili, Kürt edebiyatı gibi konularla hiç ilgilenmiyorlar, enternasyonalist olduklarını, marksist-leninist olduklarını söylüyorlardı.

Kuzey Kürdistan'da yaşadığımız şu aşamada, Kur'an'ın Kürtçe okunması bile, Mevlüt'ün Kürtçe okunması bile devrimciliktir. Çünkü sömürgeci ve ırkçı olan devlet Kürt olan her şeye saldırmaktadır. Kürt olan her şeyi yok etmeye çalışmaktadır. Kürt dilini, Kürt folklorunu, Kürt müziğini yok etmek için her türlü önlemi düşünmekte ve yürürlüğe koymaktadır. "Biz devrimciyiz, enternasyonalistiz" deyip bunları önemsiz saymak, önemsiz sayılan bu kategoriler üzerinde ısrar etmemek ırkçı ve sömürgeci Türk yönetiminin ekmeğine yağ sürmektedir. Kürtçeye, Kürt olan her şeye sahip çıkmak, Türk ırkçılığına ve sömürgeciliğine karşı çıkmak anlamına gelir.

Kürtler milliyetçiliği Türkler gibi, Araplar gibi, Farslar gibi düşünemezler. Onlar gibi algılayamazlar. Türk milliyetçiliği, Arap milliyetçiliği, Fars milliyetçiliği saldırgandır. Emperyalist ve sömürgeci özlere sa-

hiptir. Kürt milliyetçiliği ise bu saldırgan milliyetçiliklere karşı, ırkçı ve sömürgeci uygulamalara karşı Kürt ulusunu savunma, onu öteki halklarla eşit kılma amacını taşımaktadır. Zulme karşı emperyalist, sömürgeci ve ırkçı uygulamalara karşı durduğu için son derece demokratik bir içeriğe sahiptir. Avrupa'daki gelişmelere, özellikle Avrupa Ortak Pazarı ile ilgili gelişmelere baktığımız zaman, oralarda da milliyetçilik hareketlerinin artık çok gerilerde kaldığını görüyoruz. Bütünleşen bir Avrupa'da bu doğal bir süreçtir. Bu süreç Kürdistan'da bu şekilde kavranılmaz. Çünkü Kürdistan'da çok ağır baskı ve zulüm vardır. O halde Kürtler milliyetçilik kavramını yeniden değerlendirmek durumundadırlar. Burada ölçüt Türk solu olmamalıdır. Türk solunun kendileri hakkında neler düşündüğü olmamalıdır. Kürtlerin kendine özgü düşüncesi, kendine özgü kavrayışı olmalıdır...

Kürtlerde eksik olanın, marksist-leninist düşünce, tavır ve davranış olmadığını bir kere daha belirtmekte yarar vardır. Kürtlerde eksik olan milli duygudur. Milli duygu eksikliğini bir örnekle açıklamakta yarar görüyorum: Bir arkadaşımdan dinlediğim olay şöyle: Bir Fransız arkeolog Kara Afrika'da incelemeler yapıyormuş, yerlilerin ürettiği kapkacağa, ağaçlara çizdikleri resimlere çok ilgi duymuş. Çevrede bazı yerlerde kazılar yapmak istemiş. Fakat yerliler arkeoloğun düşüncelerine, eylemlerine şiddetle karşı çıkmışlar: *"Buradan bir tek taş parçası, bir avuç toprak bile, bir küçücük ağaç dalı bile götüremezsin, buralar bizimdir. Atalarımızdan kalmadır"* demişler. Fransız arkeoloğu, kendi bölgelerinden taşlarla, sopalarla, oklarla, bağırarak, öfkelenerek kovmuşlar. Aynı Fransız arkeolog bir süre sonra Dicle ve Fırat vadilerinde de incelemeler yapmaya başlamış. Bu sırada çevredeki Kürtler kendisine olağanüstü derecede yardım etmişler. Kucak kucak taş, toprak, çömlek parçaları getirmişler... *"Al bunu da götür. Al bunu da götür"* demişler. Üstelik hizmetleri karşılığında çok az bir ücret almışlar. Taş, toprak, çömlek parçalarından ise hiçbir ücret almamışlar. Fransız arkeolog Kara Afrika'daki incelemelerini de dikkate alarak şöyle söylüyor: *"Kürtlerde milli duygu, vatana bağlılık duygusu çok az, çok cılız. Neleri var, neleri yok hepsini bana vermeye çalışıyorlar. Bunların yurtlarından çıkarılmasından hiç endişe duymuyorlar. Halbuki bu parçalar onların tarihleriyle, geçmişleriyle ilgili önemli belgelerdir."*

Milli duygu deyince, Yahudileri ve Ermenileri hatırlamamak mümkün değildir. Bu uluslar da, tarihte çok büyük zulümlerle, haksızlıklarla, soykırımlarla karşılaştılar, yurtlarından kovuldular. Fakat, bu halklar geçmişlerini, kendilerine yapılan haksızlıkları, soykırımları unutmadılar. Nesilden nesile aktardılar. Milli duyguları onların yok olmalarını önledi. Kürtlerin ise kendilerine yapılan haksızlıkları, zulümleri, soykırımları kolayca unuttuğunu görüyoruz. Milli duygu eksikliği burada da kendini göstermektedir.

g) Bir konu üzerinde daha durmanın gerekli olduğunu düşünüyorum. Türkiye'de devrimciler hala Kürdistan'ın sömürge olup olmadığını, ayrı örgütlenmenin gerekli olup olmadığını tartışmaktadırlar. Hala bu tartışmalar, bu konuşmalar... Bu konuşmalar karşısında insanın yüreği burkuluyor... Fakat bunları da ciddiye alıp bazı açıklamalar yapma gereğini duyuyorum.

Kürdistan'ın sömürge olup olmadığı konuşuluyor. Halbuki, Kürdistan sömürge bile değil. Kürt toplumu namusu gaspedilmiş bir toplumdur. Buradaki namus sözcüğü bilimin bir kavramı değildir. Ahlakın bir kavramıdır. Fakat Kürt toplumunun bu perişan halini bilimin kavramlarıyla açıklamak çok zordur. Bilimin kavramları bu süreci kavramakta, açıklamakta yetersiz kalmaktadır. Fakat son yıllarda bu süreci açıklayıcı kavramlar üretildiğini de görüyoruz. PKK Genel Sekreteri Abdullah Öcalan'ın, Serxwebûn'un sık sık vurguladığı "düşürülme" kavramı bunlardan biridir.

Kürdistan elbette Türkiye'nin sömürgesidir. Deniyor ki, *"Türkiye'nin kendisi zaten emperyalizmin yarı-sömürgesidir. Yarı-sömürgenin sömürgesi olamaz."* Peki, Türkiye'nin sömürgecilik yapması için neyi eksik? Ordu, polis, jandarma, karakol, mahkeme, gizli servis vs. gibi zorlayıcı baskı araçları mı yoktur? Kamu yönetimine, memur kadrosuna mı sahip değildir? Gazete, radyo, televizyon, sinema gibi kitle haberleşme araçları mı eksiktir? Türk yönetiminde, Türk burjuvazisinde, Kürdistan'da sömürgecilik yapacak kadar ticaret ve sanayi bilinci mi gelişmemiştir? Kapitalist birikim mi eksiktir?

Türkiye'nin sayısı 800 binin üzerinde ordusu var. NATO içinde ABD ordusundan sonra en kalabalık ikinci ordu. Ayrıca, polisi, jandarması, özel timi, gizli servisi, korucusu, muhbiri var. Bine yakın cezaevi var. Polis karakolları, jandarma karakolları var. Özel tim merkezleri, gizli servis merkezleri var. Hem de çeşit çeşit... Bunlar emperyalist bir güçten, ABD'den veya benzerlerinden icazet alınarak kurulmuyor, yönetilmiyor. Türk devletinin bu kurumları kurma ve yönetme kabiliyeti var. Türk devletinin, 20-30 yıllık, 50-60 yıllık, 100 yıllık mazileri olan Afrika ülkeleriyle, Orta Amerika ve Güney Amerika ülkeleriyle karıştırmamak gerekir. Türkiye Osmanlı İmparatorluğu'nun devamıdır. Sadece Anadolu'da, Ortadoğu'da bin yıllık devlet geleneği vardır. Machiavelli'nin "Hükümdar" isimli eserinde neler yazdıklarını biliyoruz. Fakat benzer şeyler daha 11. yüzyılda Selçuklu veziri Nizamül Mülk tarafından yazılmıştır: Siyasetname... Türkiye'nin sömürgecilik yapmak için ABD'den veya İngiltere'den icazet alması gerekmiyor, bilgi alması da... Türkiye'de cezaevleri siyasi mahkumlarla doludur. Siyasal tutsaklara nasıl muamele edileceğini Türk yönetimi zaten biliyor. Bunun için İngiltere'den, Amerika'dan bazı şeyleri öğrenmesi gerekli değildir... Bütün bunlar Türkiye tarafından bilinmektedir. Türkiye bu konularda hem yoğun bir bilgi birikimine, tecrübeye sahiptir, hem de bunları etkin bir şekilde kullanmaktadır. Kamu yönetiminin direktifleri doğrultusunda hizmet veren bir üniversiteye dünyanın pek az yerinde rastlanır.

"Sömürgenin sömürgesi olamaz, yarı-sömürgenin sömürgesi olamaz" mantığı elbette anlamsızdır. Yarı-sömürge Türkiye'nin neleri olduğunu yukarıda kısaca ifade etmeye çalıştık. Ordu, polis, cezaevleri, mahkemeler, kitle haberleşme araçları, üniversiteleri, eğitim kurumları, gizli servisler vs. Peki, Kürtlerin nesi var? Türkiye bütün bunlara sahip olmasına rağmen, yarı-sömürge oluyorsa bunların hiçbirine sahip olamayan Kürtlere ne demek gerekir? Kürdistan'daki önemli ekonomik işletmelerin devlet işletmeleri olduğunu da unutmamak gerekir.

Kürdistan elbette Türkiye'nin sömürgesidir. Düşünelim ki, Kürdistan'da en yoğun, en kapsamlı zulümler, işkenceler, sömürgeci uygulamalar, soykırımlar Mustafa Kemal Atatürk döneminde, yani, Türkiye'nin emperyalizme karşı en çok bağımsız olduğu bir dönemde gerçekleştirilmiştir.

Sömürge tezi Kürtlerin örgütlenmesiyle, devrimci ve ulusal kurtuluşçu mücadelenin yönetilmesi konularıyla çok yakından ilişkilidir. Sömürge tezi Türk soluna mensup siyasetlerle Kürt soluna mensup siyasetler arasında esaslı bir ayırımın meydana gelmesine neden olmuştur. Kürt soluna mensup siyasetlerin hemen hepsi de sömürge tezini kabul etmektedir. Türk soluna mensup siyasetlerin çok büyük bir kısmı ise sömürge tezini reddetmektedir. Gerilla mücadelesinin yükselerek gelişmesi, gerillanın görüşlerinin de gelişmesine, benimsenmesine olanak hazırlamaktadır. Sömürge tezi günümüzde daha geniş gruplar tarafından benimsenmiş durumdadır.

Kanımca sömürge tezi toplumsal yapıyı, tarihsel gelişmeyi açıklamakta çok yararlı olan bir kavramdır. Fakat Türk solu bu kavramı kullanmaktan kendini mahrum etmiştir. Çünkü sömürge tezini örgütlenmenin şu veya bu doğrultuda olması konusu ile yakından ilgili olarak düşünmektedir. Sömürge tezini savunanların bağımsız örgütlenmeyi kabul ettikleri belirtilmektedir. Örgütlenme sorunu Türk solunun Kürtlere dayattığı konuların başında yer almaktadır. Türk solunun bu konudaki düşüncesi, tavır ve davranışı bir dayatmadır. Ve bu sadece Kürdistan'da görülen bir ilişki biçimidir. Daha doğrusu egemen ulusun solu ile ezilen ulusun solu arasında görülen bir ilişkidir. Dünyanın başka yerlerinde böyle bir ilişkiye rastlanmamaktadır.

Filistin Kurtuluş Örgütü ile İsrail ilişkilerini ele alalım. Hiçbir İsrail devrimcisi, hiçbir Yahudi komünisti, Filistinlilere ortak örgütlenme önermemektedir. Filistinlilerin İsrail Komünist Partisi'nde örgütlenmesi istenmemektedir. Türk solu da Filistlinli devrimcilere hiçbir zaman İsrailli komünistlerle birlikte örgütlenmeleri gerektiğini bildirmemiştir. İsrail işgali altındaki Arap topraklarında da Filistinlilerin ayrı örgütlenmesini çok doğal karşılamıştır. Doğal olan da zaten budur. Kaldı ki İsrail Komünist Partisi Türkiye'deki benzerlerinden çok daha inanılır, güvenilir bir partidir. İsrail Komünist Partisi Filistinlilerin kendi kaderlerini tayin hakkını kabul etmektedir. İsrail komünistleri İsrail'in Filistinlilere karşı sürdürdüğü savaşın en sıcak anında bile Filistin Kurtuluş Örgütü'nün yetkilileri ile konuşabilmektedir, görüşebilmektedirler. Ve bunlar, kamuoyuna, basına açık görüşmelerdir. Bunlara rağmen, Filistinlilerin ayrı örgütlenmesi elbette daha doğrudur. Kürtlerin ayrı örgütlenmesi Güney Kürdistan'da veya Doğu Kürdistan'da herhangi bir sorun yaratmamaktadır, bütün bunlar çok doğal karşılanmaktadır. Fakat Türk solu Kürtlere devamlı ortak örgütlenmeyi dayatmaktadır. *"Enternasyonalizm ve devrimciliğin gereği budur"* demektedir.

Halbuki Türk solu enternasyonalizmi, devrimciliği, 1969-1970 yıllarında Filistin'e karşı göstermiştir. O yıllarda Dev-Genç üyeleri Filistin'e gidiyorlardı. Filistin kurtuluş örgütlerinin İsrail'e karşı yürüttüğü mücadeleye katkıda bulunmaya çalışıyorlardı. Orada isteyen istediği kadar kalıyordu. Bazıları orada sadece eğitim görüyordu. Bazıları ise, aktif mücadeleye katılıyordu. Fakat Filistin Kurtuluş Örgütü'ne program dayatma, şu şu koşullarda sizinle birlikte oluruz gibi şeyler söylemek kuşkusuz sözkonusu değildi. Bugün, Türk solunun Kürdistan'daki devrimci ve demokratik mücadeleye, ulusal kurtuluş mücadelesine böyle bir yaklaşımı yoktur. Türk solunun örgütsel olarak Kürdistan'daki bu mücadeleye yapacağı önemli katkılar da yoktur. Fakat üyelerini serbest bırakarak bu mücadeleye önemli destek sağlayabilirler.

Sömürge, ortak örgütlenme vs. derken, Kürdistan'ın sömürge bile olmayan bir ülke olduğunu unutmamak gerekir. Kürdistan'ın bölünmüş, parçalanmış ve paylaşılmış bir ülke olduğunu, Kürdistan'da devletlerarası sömürge sisteminin uygulandığını unutmamak gerekir. "Türkiye'deki Kürtler Türk devrimcileri ile bütünleşsin", "İran'daki Kürtler İran devrimcileri ile bütünleşsin", "Irak'taki Kürtler Irak devrimcileri ile bütünleşsin"... şeklindeki öneriler devrimci öneriler falan değildir. Emperyalizmin ve sömürgeciliğin bu konudaki dayatmalarını benimsemiş önerilerdir. Kürdistan sorununun odak noktasında şu konu vardır: Kürt sorunu azınlık sorunu falan değildir. Kürt sorunu Kürdistan'ın ve Kürt ulusunun İngiliz ve Fransız emperyalizmi ile bölgedeki işbirlikçileri kemalistlerin, Arap ve Fars monarşilerinin işbirliği ve güçbirliği sayesinde bölünmesi, parçalanması ve paylaşılması, Kürt ulusunun bağımsız devlet kurma hakkının gaspedilmesi ile ilgili bir olaydır. Kürt sorununun odak noktası budur. Bu, Birinci Dünya Savaşı sürecinde ve ondan sonrası, 1919-1922 yılları arasında Türk-Yunan ve Türk-Ermeni savaşları sürecinde pişirilmiş ve kotarılmış bir olaydır. Bu süreçte Türkler, Ermeniler, Araplar, Çarlık Rusyası, Bolşevik Devrimi, İngiliz emperyalizmi, Fransız emperyalizmi, Alman emperyalizmi, hilafet, padişah, Enver Paşa, Mustafa Kemal, İttihat ve Terakki, Kuvvay-i Milliye gibi pek çok kategorilerin varlığı dikkati çekmektedir. Bütün bu kategorilerin birbirleriyle ilişkilerini incelemenin ve Kürt sorununun böyle bir ilişkiler ağı içinde nerede durduğunun saptanmasında büyük yarar vardır.

Serxwebûn: Türkiye ve dünya ilerici insanlığına ilişkin bir mesajınız var mı?

Beşikçi: Daha önceki bir soruya cevap verirken ifade etmeye çalıştım. 20. yüzyılın ilk çeyreğinde Kürdistan'da uygulanan bölme, parçalama ve paylaşma politikası Kürt ulusuna çok büyük bir darbe indirmiştir. Bu politika ulusa çok büyük bir yıkım getirmiştir. Biz bu politikanın nasıl düşünüldüğünü, nasıl uygulandığını, ne tür sonuçlar ortaya çıkardığını, bu politikanın neden Kürdistan'da ve Kürtlere karşı uygulandığını yakından biliyoruz. Kürt toplumunun bünyesinde taşıdığı zaafları da biliyoruz. Burada bu politikanın haksız bir politika olduğunu ifade etmeye çalışıyoruz. Emperyalizmin ve sömürgeciliğin ürettiği ve uyguladığı politikalar elbette haksız politikalardır. Kürdistan'da bu politikaların çok daha haksız şekilde uygulandığını düşünüyorum. Bu politikanın Kürdistan'da böl-yönet ve yok et biçiminde uygulandığını, bunun da Kürt toplumunu büyük bir yıkıma uğrattığını anlatmaya çalışıyorum. Dünyada ve Türkiye'de demokratik kamuoyu Kürtlere uygulanan bu politikayı daha yakından kavramaya, Kürdistan'da uygulanan devletlerarası sömürge sistemini protesto etmeye başlamıştır.

Gerek dünyada, gerek Türkiye'de devrimci-demokratik kamuoyu Kürdistan'ın nasıl yönetildiği konusunda daha sağlıklı ve daha geçerli bilgiler sahibi olmaktadır. Bugün, Kürt toplumu çok büyük tehlikelerle karşı karşıyadır. Türkler, Araplar ve Farslar Kürtleri iyi yönetmemektedirler. Kürdistan'da sürgünler vazgeçilmez bir devlet politikasıdır. Türkler, Araplar ve Farslar Kürtleri kimyasal silahlar kullanarak yönetmektedirler. Kürtler bok yedirilerek yönetilmektedir. İnsanlara bok yedirilerek devlete itaatları ve sadakatları sağlanmaktadır. Masum insanlar sorgusuz sualsiz öldürülmekte, sonra da suç delillerini ortadan kaldırmak amacıyla cesetler yakılmaktadır. Kürdistan böyle baskı ve zulüm yöntemleriyle yönetilmektedir. Bu koşullar altında insan ister istemez Kürt halkının kendi kaderini belirlemesi gerektiğini düşünmektedir. Kürtleri neden ille Türkler yönetecek, ille de Araplar yönetecek, ille de Farslar yönetecek? Kürt halkı kendi kendini yönetmeye ehildir. Buna layıktır. Kürt halkının kendi kendini en kötü yönetimi bile sömürgeci, ırkçı ve faşist güçlerin en iyi yönetiminden daha iyidir.

Kürdistan'da insan haklarının kırıntısı bile yoktur. Kürdistan kararnamelerle, emirlerle, yasaklarla, sansürlerle, sürgünlerle yönetilmektedir. Türk sömürge yönetiminin Kürdistan'daki organları, Kürt halkını kati surette temsil etmemektedir. Türk devleti Kürdistan'da sömürgeci bir devlettir, hatta Kürdistan sömürge bile olmayan bir devlettir. Kürt ulusu sömürge muamelesi bile görmemektedir. Türk devleti Kürdistan'daki zulmünü, baskısını emperyalist güçlerle işbirliği yaparak sürdürmektedir. Emperyalist güçler Türkiye'yi en modern silahlarla donatmakta, o silahlar da hep mazlum ve mağdur Kürt halkına karşı kullanılmaktadır. Fakat dünya sadece devletlerden ibaret değildir. Demokratik kamuoyu Kürt halkının gelişen devrimci ve demokratik özlemlerini, özgürlük ve bağımsızlık mücadelesini daha iyi anlamaktadır. Bu konuda daha duyarlı olmaktadır. Çeşitli biçimlerde Kürtlere destek vermeye çalışmaktadır. Bu ilgi, bu yardım elbette Kürtlerin devrimci ve demokratik mücadelesini, ulusal mücadelesini daha önemli aşamalara ulaştırmaktadır.

Günümüzde artık insan hakları sorunu, ezilen uluslar, baskı altında olan uluslar, sömürge olan uluslar sorunu insanlığın bir sorunu olarak kabul edilmektedir. Eğer insanlara, devlete sadakat göstermelerinin sağlanması için bok yediriliyorsa bu insanlığın bir sorunudur. Kimyasal silahlar, benzeri uygulamalar yine çağdaş insanlığın sorundur. Bunlar bir devletin iç işi olarak kabul edile-

"PKK örgütlenmesi düşünüldüğünden çok daha derindir, yaygındır. PKK artık, tek adamla yürüyen, bir adam tarafından çekilip çevrilen bir örgüt değildir. Hepsinden önemlisi PKK ve Başkan APO bunun bilincindedir. Gerekli önlemlerin alındığı anlaşılmaktadır. Bütün bunlara rağmen Apoları çoğaltmak gerekir. Onlarca, yüzlerce Apo olmalıdır. PKK'de 'yeri doldurulamayan' insanlar olmamalıdır... Dikkate almak gerekir. Düşman güçlerin PKK'ye karşı, Başkan APO'ya karşı yapmayacakları hiçbir şey yoktur. Bu konuda devletin bir yıllık bütçesi bile, daha fazlası bile ortaya konabilir. Böyle düşmanca bir sürece karşı verilebilecek en güzel cevap ise, herkesin Apo olmaya çalışmasıdır."

mez.

Bugün Kürtler, Kürdistan'da uygulanan eşi bulunmaz sömürge sistemine karşı canla başla bir mücadele yürütmektedirler. Kürtler çağdaş dünyada bütün halklarla ve uluslarla eşit ve onurlu bir şekilde yer almak istemektedirler. Bu mücadele elbette çağdaştır. Çağdışı baskı ve zulüm politikalarına karşıdır. O halde gerek dünyada, gerek Türkiye'de devrimci ve demokratik kamuoyu Kürtlerin canla başla, çok büyük yoksunluklara, çok büyük zorluklara rağmen yürüttükleri çağdaşlık mücadelesine, insanlık mücadelesine yardımcı olmak durumundadırlar.

Öte yandan Türkiye, Balkanlarda ve Ortadoğu'da bir ulusun varlığını yok sayarak onun ulusal ve demokratik haklarını inkar eden yegane devlettir. Eğer Bulgaristan ülkesindeki Türklerin kimliğini inkar ediyorsa, bu uygulamanın hocası Türkiye'dir. Bulgaristan bu uygulamayı Türkiye'den öğrenmiştir. Yunanistan Batı Trakya Türklerinin Türk toplumu olma haklarına kısıtlamalar getirebiliyorsa bunu yine Türkiye'den öğrenmiştir. Bu çeşit bir ırkçılığın hocası Türkiye'dir. Dünyada Türkiye'nin sahip olduğu bu ırkçılığa benzer bir ırkçılık daha yoktur? Böyle bir ırkçılık Güney Afrika'daki ırkçılıktan çok daha gericidir, barbardır, yıkıcıdır. Uzun yıllardan beri sürdüğü için iyice kurumlaşmıştır. Bulgaristan'da, Batı Trakya'da, Güney Afrika'da bu konularda rahat bir şekilde iyiye doğru değişiklikler yapılabilir. Türkiye'de ise böyle değişiklikler, iyileştirmeler yapmak güçtür. Türk usulü ırkçılık böyle oluyor... Kürtlerin ulusal varlığını inkar etmek, Kürt dilini, Kürt kültürünü küçümsemek, horlamak, aşağılamak, Kürtlere Türk dilini ve Türk kültürünü dayatmak; ancak Türkleşirsen yaşayabilirsin, demek...

Dünyada bu kötü örneğin ortadan kaldırılabilmesi bakımından da Kürt ulusunun özgürlük mücadelesine katkıda bulunmak gerekir.

Serxwebûn: Kürdistan kökenli bireylerin, Türkiye devrimci-demokratik hareketi saflarında yer almalarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Beşikçi: Kürt kökenli olan devrimci insanların Türk soluna mensup çeşitli siyasetlerde yer almaları, bu siyasetler içinde faaliyet göstermeleri 1960'lı ve 1970'li yıllarda yaygın bir hareketti. Günümüzde böyle bir sürece daha az rastlanıyor. Kürtlerin Türk soluna mensup çeşitli siyasetler içinde yer almalarını biraz yadırgadığımı belirtmeliyim. Bu yadırgama daha çok enternasyonalizm kavramıyla ilgili olarak ortaya çıkmaktadır. Çünkü, bu tür kişiler kendilerini "enternasyonalistim" diye sunmaktadırlar. Bu tür insanlara örneğin, "Kürt dili üzerinde çok büyük baskı yapılıyor. Bu baskıları geriletmek için bir şeyler yapmak gerekir. Ne yapmak gerekir? Senin bu konuda bir düşüncen, bir önerin var mı" gibi şeyler söylendiği zaman, "ben devrimciyim, ben enternasyonalistim, benim için önemli olan devrimci olmaktır, marksist-leninist olmaktır. Kürt, Türk, Arap olmak benim için önemli değildir. Ben enternasyonalistim!" Bu sözler yukarıdaki ifadelerin bir cevabı bile değildir. Kaldı ki, enternasyonalist olduklarını söyleyen bu insanlar, hep Türkçe konuşurlar, Türk müziği dinlerler, Türk sazı çalarlar. Türk şiiri, Türk edebiyatı okurlar. Türk kültürünü yaşarlar. Ortalama bir Türk gibi yaşarlar, çocuklarına Türk adları koyarlar, Cengiz, Alpaslan vs. gibi. Hiç Kürtçe konuşmazlar, çoğunlukla da hiç Kürtçe bilmezler. Kürt tarihi konusunda ciddi bilgilere sahip değildirler. Kürt tarihini öğrenme konusunda herhangi bir heyecanları da yoktur... Asimile olmuşlardır. Zulüm, baskı, soykırımdan sözetmeleri gerektiğinde başka halkların tarihine başvururlar. Halbuki, Kürdistan'ın yakın tarihinde çeşitli yerlerde, çeşitli zamanlarda zulüm, katliam, soykırım yaşanmıştır. Zilan Deresi (1930), Qutu Deresi, Laç Deresi (1937-1938), Tilerder Deresi, Sefo Deresi (1943) soykırımların yaşandığı önemli yerlerdir. Enternasyonalist(!) olmuş bu Kürtler bunların hiçbirini bilmezler. Dedelerinin neden soykırıma uğratıldıklarını merak etmezler. Bu konuda heyecanları da yoktur.

Bu konuda şunları düşünüyorum: Bu Kürtler, Kürt olduklarını vurgulayamadıkları, Kürt olmanın büyük bir bedeli olduğunu bildikleri için "enternasyonalistiz" demektedirler. Çünkü, "enternasyonalistiz" diyenlere polisler, savcılar fatura uzatmamaktadırlar. Bu insanlar, hem herkesten daha çok devrimci olmakta, hem de hiçbir faturayla karşılaşmamaktadırlar. "Kürdüm" diyenlere, Kürt ulusal ve demokratik haklarını savunanlara ne kadar büyük baskılar yapıldığı, şiddet uygulandığı bilinen bir gerçektir. Öte yandan Türkçe konuşmak, Türk müziği dinlemek, Türk sazı çalmak, Türk kültürünü yaşamak, Türk gibi yaşamak, yeni doğan bebeklere Türk isimleri koymak, insanları enternasyonalist yapar mı? O zaman bütün Türklerin enternasyonalist olmaları gerekir. 1971'de Diyarbakır'da sıkıyönetimde bir Kürt arkadaşım vardı. Avukatlık yapıyordu. *"Ben enternasyonalistim, çocuklarıma Cengiz, Alpaslan isimleri vereceğim"* diyordu. Halbuki, Türk sömürge yönetimi ona zaten böyle davranmasını emrediyordu. Kürtçe isimlerin verilmesi yönetmeliklerle yasaklanmıştı.

Kendi kimliğini, halkının, ulusunun aşağılanmış, horlanmış, düşürülmüş, onuru kırılmış, durumunu sorgulayamamış Kürtlerin enternasyonalist olmaları şöyle dursun, doğru dürüst demokrat, devrimci olmaları bile olası değildir. Çünkü, bir kişi halkının temel çelişkileri ve bu çelişkileri çözümlemede kendi durumunu sorgulama sürecinde devrimci olur. Halkının sorunlarına yabancılaşarak devrimci olmak, sağlıklı bir devrimcilik değildir. Kendi halkının temel çelişkilerini kavrayamayan, o çelişkileri çözüme ulaştıracak kuvvetleri ortaya çıkaramayan, bu süreçte kendi fonksiyonlarını kavrayamayan bir kişinin sağlıklı bir devrimci olması pek olası değildir. Kendi halkı için devrimci olamayanların, başka halkların devrimci ve demokratik mücadelesine, ulusal kurtuluş mücadelesine katkısı da sanıldığı kadar büyük değildir.

Enternasyonalizm, ancak ulusların eşitliği temelinde kurulabilir. Sosyalist bir ülkenin, bu ülkenin vatandaşlarının, sosyalistlerin ezilen halklarla, sömürge halklarla enternasyonalist bir dayanışmaya girmeleri gerekir. Ve bu anlaşılır bir şeydir. Çünkü bu ülkenin, bu ülkenin vatandaşlarının pek çok sorunları çözülmüştür. Ezilen halklara, sorunları olan halklara yardım etmeleri, onlarla dayanışmaya girmeleri bir görev olarak ortaya çıkmaktadır. Ama, ezilen halkların, sömürge halkların, köle düzeyindeki halkların, gelişmiş ülkelerin işçi sınıfıyla vs. dayanışmaya girmelerinin, o işçi sınıflarının sorunlarının çözümlenmesine katkıda bulunmalarının bir anlamı olur mu? Kendi ağır, acil sorunlarını bırakıp gelişmiş ülkelerdeki işçi sınıflarının sorunlarıyla uğraşmaya kalkışmak, kendi sorunlarından kaçış değil midir? Böyle bir enternasyonalist dayanışma olabilir mi? Bugünkü koşullarda Kürtlerin, örneğin Sovyetler Birliği'ndeki, Almanya'daki, İngiltere'deki, Hindistan'daki, Mısır'daki işçi sınıflarının sınıfsal mücadelelerine bir katkısı olamaz... Çünkü, Kürtler ezilmiş, bütün maddi ve manevi değerleri gaspedilmiş bir ulustur. Fakat bu ülkelerin, bu ülkelerin işçi sınıflarının Kürtlerin ulusal ve demokratik mücadelesine yardımları olabilir, olmalıdır. Enternasyonalizm kavramını bu ilişkiler çerçevesinde değerlendirmek gerekir.

Kürtlerin ulusal kurtuluş mücadelesine ve devrimci mücadelesine karşı böyle bir enternasyonalist dayanışmanın gösterilmediğini düşünüyorum. Bu durumun da ayrıca sorgulanması gerekir. Kürtlere zaman zaman enternasyonalist olmadıkları hatırlatılıyor. Enternasyonalist olmak sadece Kürtlerin görevi midir? Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nin, Çin Halk Cumhuriyeti'nin, Arnavutluk Halk Cumhuriyeti'nin, Bulgaristan, Çekoslovakya gibi devletlerin, Türkiye işçi sınıfının, Fransız ve Japon işçi sınıflarının vs. enternasyonalist görevleri yok mudur? Bütün bu kategoriler şimdiye kadar neden Kürt sorununu, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini hep görmezden gelmişlerdir? Kürtlerin bu konuları da incelemeleri, tartışmaları gerekir. Enternasyonalist olduklarını vurgulayan Kürtlerin, çeşitli sosyalist devletlerin, çeşitli ülkelerdeki işçi sınıflarının Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini neden görmediklerini, görmezden geldiklerini fakat, neden hep Kürtleri ezen sömürgeci, ırkçı, faşist devletlerin yanında yer aldıklarını da sorgulamaları gerekir... Bütün bunlara rağmen, ezilen halkların elbette birbirleriyle dayanışma içinde olmaları gerekir. Bu konuda da örneğin Filistin Kurtuluş Örgütü'nün, Kürtlerle neden herhangi bir dayanışmaya girmediği, hep Kürtleri ezen devletlerin yanında yer aldığı sorgulanmalıdır.

Newroz kutlamasında İ. Beşikçi ve eşi

Serxwebûn: Bu içten röportaj için teşekkür ederek, mücadelenizde başarılar dilerken, halkımızın size sıcak dostluk mesajını iletmek istiyoruz...

Beşikçi: Ben de Kürt ulusunun özgürlüğü ve bağımsızlığı için savaşan bütün Kürtlere, Partiye, Cepheye ve Orduya selamlarımı, başarı ve sağlık dileklerimi yolluyorum. Kürdistan'daki toplumsal ve siyasal dönüşümde, PKK'nin, ERNK'nin ve ARGK'nin çok büyük rolü olduğu açıktır. Bu hızlı dönüşümü sağlayanlara, bu süreçte yer alanlara, Kürt ulusuna, insanlık ailesi içindeki yerini aldırmaya çalışan, bu onurlu mücadeleyi yaratanlara ve sürdürenlere, bütün gerillalara, Başkan APO'ya selamlarımı, sevgilerimi, saygılarımı gönderiyorum. Başarılar diliyorum. Sağlık diliyorum. Bu uğurda şehit düşmüş, Kürdistan'ın bir vatan, bir yurt, bir ülke olarak algılanmasını sağlamış binlerce Kürt devrimciyi derin saygılarla anıyorum.

Bu açıklamaları yapma fırsatı verdiğiniz için teşekkür ediyorum.

Son olarak bazı dileklerimi iletmek istiyorum:

Son yıllarda, şu süreçleri de izliyoruz: Artık Kürtlerin dostları da çoğalıyor. Dünyadaki devrimci ve demokrat kamuoyunun nezdinde, Kürtlerin özgürlük ve bağımsızlık mücadelesine arka çıkanlar da günden güne artıyor. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin haklılığı her gün daha iyi anlaşılıyor. Kürtlerin düşmanları da elbette boş durmuyorlar. Yeni yeni teknolojilerle donanıyorlar. PKK'yi dağıtmak, etkisiz hale getirmek için, her türlü entrikayı mübah sayıyorlar. PKK Genel Sekreteri Abdullah Öcalan'ı öldürmek için binbir türlü planlar yapıyorlar. Mahsum Korkmaz Akademisi'ne casuslar gönderiyorlar.

Bu koşullar altında PKK'ye, gerillalara, Cepheye, Orduya çok önemli görevler düşmektedir. PKK'nin bu görevin bilincinde olduğu da açık bir gerçektir. PKK'de hiçbir makam "yeri doldurulamaz" kişiler tarafından temsil edilmemelidir. Bu özellikle Genel Sekreterlik makamı için, Başkan APO için böyledir. Türk güvenlik güçlerinde, sömürgeci basında, Türk kamuoyunda yerleşik bir anlayış var: Eğer Abdullah Öcalan öldürülürse PKK biter, dağılır. Abdullah Öcalan'sız bir PKK'nin kabul edilebileceği bile ifade ediliyor. Önceleri, "Kürt sorununa evet, PKK'ya hayır" biçiminde formüle edilen bu süreci, daha sonraları, "PKK'ya evet, Apo'ya hayır" biçiminde ifade etmeye başlamışlardır.

Durum kuşkusuz Türk sömürge yönetiminin, sömürgeci Türk basınının düşündüğü gibi değildir. PKK örgütlenmesi düşünüldüğünden çok daha derindir, yaygındır. PKK, Kürt hareketlerinin önderliğini ve Kürt hareketinin sınıfsal yapısını değiştirmiştir. PKK artık, tek adamla yürüyen, bir adam tarafından çekilip çevrilen bir örgüt değildir. Hepsinden önemlisi PKK ve Başkan APO bunun bilincindedir. Gerekli önlemlerin alındığı anlaşılmaktadır. Bütün bunlara rağmen Apoları çoğaltmak gerekir. Onlarca, yüzlerce Apo olmalıdır. PKK'de "yeri doldurulamayan" insanlar olmamalıdır.

Şurası da bir gerçektir: Apoları çoğaltmak sanıldığı kadar kolay değildir. Toplumlar sık sık Apolar yetiştiremiyorlar. Ama, toplumlarda zaman zaman bu tür önderler de ortaya çıkıyor. Üstelik Apolar okullarda da yetişmiyor, bir resmi eğitimin sonucunda ortaya çıkmıyorlar. Toplumların ne zamanlar ve hangi koşullar altında Apolar yetiştirdikleri, Apolar ortaya çıkardıkları, aslında, irdelenmesi gereken çok önemli bir konudur, ve bu tarih felsefesinin bir konusudur. Bütün bunları bilmemize rağmen şunu ifade etmeye çalışıyorum: Apoları çoğaltmak gerekir. Çaba bu yönde olmalıdır. Onlarca, yüzlerce Apo olmalıdır. Herkes Apo olmaya çalışmalıdır.

BBC'nin, 19 Mayıs 1990 tarihinde 23.00 haberlerinde "20 Mayıs 1990 tarihli Türkiye gazetelerinden özetler" bölümünde söyledikleri bu bakımdan önemlidir. BBC 20 Mayıs 1990 tarihli Milliyet gazetesinin ilk sayfasında manşette "PKK'da iç savaş" başlıklı bir haber olduğunu söylemiştir. "Örgütün Bekaa'daki kampında silahlı çatışma" biçiminde devam eden haberde "Apo vuruldu mu?", "Kampta karışıklık", "İdamlar sürüyor", "Türkiye izliyor" gibi ara başlıklar var. Böyle bir haberin, sadece Kürt gerillalarda değil, milyonlarca Kürt insanında endişeler, kaygılar, üzüntüler, sıkıntılar yaratması doğaldır. Nitekim, BBC 20 Mayıs tarihinde yine aynı saatte yaptığı yayınında, sözü edilen haberi yalanlamış ve dinleyicilerinden özür dilemiştir. Aynı haberi Milliyet'e atfen İstanbul baskısının bazı kısımlarında kullanan Cumhuriyet de 21 Mayıs 1990'da haberini yalanlamak zorunda kalmıştır. Okuyucularından özür dilemiştir. 22 Mayıs 1990 tarihli Hürriyet ise BBC'yi, sözü edilen haberi kısa zamanda yalanladığı için eleştirmiştir. "BBC günah çıkardı" demiştir.

Aslında, haberin kaynağı aylık Serxwebûn gazetesinin Mart 1990 tarihli 99. sayısı idi; fakat sömürgeci basın haberleri bilinçli olarak çarpıtıyordu. Olayları abartmak, ilişkilerin yönünü değiştirmek düşman basınının en önemli amacıdır. Kürt halk yığınlarında bu yolla panik yaratılacağı umulmaktadır.

26 Mayıs 1990 tarihli Güneş gazetesi, Milliyet gazetesinin sözü edilen haberi nasıl yayınladığını anlatmaktadır. "Manşete çıkan şaka" başlıklı haberde sözü edilen haberin bir şaka sonucu verildiği söylenmektedir. Bu şaka ise, tam anlamıyla uydurma haberi içermektedir. Fakat, Türk sömürge yönetiminin, devletin has gazetesi Milliyet bile böyle bir şakayı ciddi bularak, doğru olup olmadığını hiç sorgulamayarak, yeni yeni mizansenlerle süsleyerek manşetten verebilmektedir. Buna rağmen, yine 26 Mayıs 1990 tarihli Tercüman gazetesinde aynı yalan haberin yayınlandığını görmekteyiz. "Militanlar Apo'ya başkaldırdı: 20 ölü" biçimindeki haber manşetten verilmektedir. Sömürgeci basın gerçekleri değil, olmasını arzu ettiklerini yazmaktadır. Yine 26 Mayıs tarihli Hürriyet gazetesinde ise PKK adının Türk yönetiminde ne derin ve yaygın korkuların oluşmasına neden olduğunu gösteren bir haber var. "PKK alarmı" başlıklı haber kısaca şöyle: Edirne'de bir sokak bekçisi sokakta Hürriyet gazetesinin bir haber bültenini buluyor. Bültende PKK ile ilgili haberler var. Bekçi, bunun PKK bildirisi olduğunu sanıyor ve karakola götürüyor. Birinci şube, polis güçlerini alarma geçiriyor. Yoğun bir faaliyet başlatıyor. PKK'nin Edirne'de bildiri yayınlaması polis güçlerini dehşete düşürüyor. Fakat inceleme sonucunda bu yazıların bir PKK bildirisi olmadığı, Hürriyet gazetesinin bülteni olduğu anlaşılıyor. Polis rahatlıyor, "herkes derin bir nefes alıyor".

Bütün bunlar düşmanın PKK'ye, Başkan Apo'ya karşı niyetlerini, arzularını açık bir şekilde ortaya koymaktadır. Öyleyse her türlü olasılığı dikkate almak gerekir. Düşman güçlerin PKK'ye karşı, Başkan Apo'ya karşı yapmayacakları hiçbir şey yoktur. Bu konuda devletin bir yıllık bütçesi bile, daha fazlası bile ortaya konabilir. Böyle düşmanca bir sürece karşı verilebilecek en güzel cevap ise, herkesin Apo olmaya çalışmasıdır.

Bütün Apo'lara selamlar olsun!..

❑ ❑ ❑

ARGK'nin değerli komutanları...

Baştarafı 28. sayfada

çevirme gibi faaliyetler yürütmüştür.

Üniversitenin inşaat mühendisliği bölümünü bitiren İsmail yoldaş, marksizm-leninizmi bilimsel olarak özümsemiş ve onun pratik temsilcisi olarak gördüğü Partimiz saflarında daha aktif yer alma talebini her zaman dile getirerek, bireysel yaşam heveslerine asla itibar etmemiştir. Yoğun talebi üzerine 1985 yılında Parti eğitim okuluna gönderilmiş, burada iki yıl boyunca Parti eğitiminden geçmiştir. Gelişkin bir ideolojik formasyon ve önderlik özelliklerine sahip olan **İsmail** yoldaş, Parti okulundaki eğitimiyle ideolojik yetkinliğini daha da geliştirmiş, ideolojik, politik ve kişilik düzeyinde Parti ile tam bir bütünleşmeyi yaşayarak Parti militan ölçülerini şahsında somutlaştırmıştır.

1987 baharında Özgürlük Yürüyüşü hamlesinin başlamasıyla birlikte **Abdurrahman MOTOR** yoldaşın da içinde bulunduğu bir grupla Kuzey-Batı Kürdistan'a yönelen **İsmail** yoldaş Mardin alanındaki eylemliliğe kısa bir süre katıldıktan sonra Botan alanına yönelmiştir. Botan alanında başta Anabirlik olmak üzere çeşitli birlikler içinde yer alan ve çeşitli alanlarda mücadeleye katılan **İsmail** yoldaş, siyasi komiserlik de dahil birçok önder rol üstlenmiş, ülke zeminindeki üç yıllık mücadelesi boyunca sürekli komuta kademesi içinde yer almıştır. En son Botan Eyaleti 5. Bölge (Van, Başkale, Yüksekova vd.)'de birincil derecedeki sorumlu ve askeri komutan olarak ve yine PKK-MK yedek üyesi sıfatıyla faaliyet yürütmüştür. **İsmail** yoldaş bu görevlerini layıkıyla yerine getirme çabası içindeyken 26 Haziran 1990'da gerçekleştirilen Başkale merkezi baskınından sonra geri çekilirlerken **Emin (Hasan ÖREK), Mazlum (Taciddin GÜRBÜZ), Rojhat** (Başkaleli) ve **Rüstem** (Uludereli) yoldaşlarla birlikte şehit düşmüştür. Yaz Atılımı'nın güçlü bir eylemi olan Başkale baskınını planlayan ve eyleme öncülük eden **İsmail** yoldaş, böylece son anında da mücadeleye büyük değerler katmayı bilmiştir.

Ulusal kurtuluş mücadelemizin değerli önderlerinden **İsmail İBRAHİM** yoldaş, sadece yetkin bir militan, ideolojik ve askeri olarak gelişkin bir önder değil, her şeyden önemlisi, parçalanmış Kürdistan'ın birliği yolunda ilk bilinçli adımı atan ve kendisi şahsında ulusal birliği yetkin bir şekilde temsil eden değerli bir yoldaştı. Marksizm-leninizmi kavrayışı ve yurtseverliği O'nun daha ilk dönemlerde PKK şahsında Kürdistan ve Ortadoğu halklarının öncüsünü görmesini sağlamış, saflara katılışıyla ulusal birliğin en yetkin öncülerinden ve ilk kadrolarından biri olma yüceliğine erişmiştir. Bu konumuyla O, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinde ayırdedici bir yer kazanmıştır.

İsmail yoldaş, mücadele yaşamı boyunca tüm yönleriyle olumlu bir pratik sergilemiştir. Reformist ve oportünist anlayışlara, lafazanlığa rest çeken, onun yerine pratiği geçiren, derin teorik kapasitesinin yanısıra devrimci mücadelede pratiği esas alan, pratikte direten, yetkin halkçı özellikleri özümseyip bir halk önderi olmayı başarabilen değerli bir yoldaştı. Parti içi sorunlarda daima çizgiyi savunur ve her zaman bilimsel çizgiyi esas alırdı. Doğruluğun ve Parti çizgisinin yetkin bir savunucusu olarak tanınırdı. Halk önderliğini ve askeri komutanlığı şahsında güçlü bir şekilde bütünleştirmişti. Partimizin kapsamlı militanlık özelliklerini kendisinde somutlaştıran, yaşamıyla bunu pratiğe geçiren, güçlü bir öz ve yeteneğe sahip olan seçkin bir yoldaştı. Derin bir öngörü özelliğine sahipti, kişileri ve olayları objektif değerlendirme ustalığını edinmişti. Alçakgönüllü, halka ve yoldaşlarına derin sevgi ve saygıyla yaklaşan, bu özellikleri nedeniyle kitleler arasında sevilen, sempati duyulan ve önderliği kabul gören, Partimizin gerçek halk önderliğini yaratma mücadelesinin ürünü olarak şekillenen bir yoldaştı. Halk arasında olduğu gibi, savaşçı yapımız içinde de sevilip sayılır, güven duyulurdu. Savaşçıların eğitimi ve geliştirilmesini en önemli görevlerinden biri olarak görür, yoldaşlık bağlarını güçlü yaşardı.

İsmail yoldaş, Kuzey-Batı Kürdistan mücadelesinde dil sorunu vb. zorluklarla yüzyüze gelmesine rağmen böylesine yetkin bir pratik sergileyebilmiş ve bu konumuyla Partimizin önder kadroları arasında yer almaya hak kazanmıştır. Sonderece zeki ve yetenekli bir yoldaştı, bu nedenle de komple devrimcilik özelliklerini kazanabilmiş, tüm zorlukları bir bir aşma gücünü göstermiştir. Mücadele saflarında yer aldığı sürece tüm yeteneklerini mücadelenin hizmetine sunmuş, yoğun bir eylemlilik yaşamıştır. Özellikleri ve mücadelesiyle saflarımızda yetişen saygın bir değer olan **İsmail** yoldaşı ulusal birliğimizin harcı olarak mücadelemizde yaşatacak, anısını Bağımsız, Birleşik ve Demokratik Kürdistan'ı yaratma kavgamızın gerekçesi yapacağız.

Harun ve **İsmail** yoldaşlar;

Sizler mücadele yaşamınız boyunca Kürdistan'a, Kürdistan halkına ve Partimiz PKK'ye layık olmayı bildiniz, bizler de bu değerlere ve yüce anınıza layık olmayı bilecek, bizlere devrettiğiniz mücadele bayrağını mutlaka, kanımız ve canımız pahasına da olsa, zafere taşıyacağız!

-Anıları mücadelemize önderdir!

PKK II. Ulusal Konferansı kararları...

Baştarafı 21. sayfada

dürülmesi, bundan sonraki süreç açısından da büyük önem taşımaktadır.

Parti ve halk olarak, kaderimizi diğer bölge halklarının kaderinden hiçbir zaman ayırmadık. Kürdistan'da yürütmüş olduğumuz savaşın, salt Kürdistan'ı ilgilendiren bir sorun olmadığını, bunun bölge halklarının üzerindeki emperyalist dayatmaların ve yaptırımların karşısında bir tutum olduğunu ve bu tutumun bölgeye yayılması oranında, bölge halklarıyla, ilerici anti-emperyalist güçleriyle dayanışma ve dostluğun, birliğin yükseleceğini esas aldık. Bölgedeki ilişkilerimize yön veren budur.

Dünya ve bölgedeki yeni süreçte bu tutumu sürdürmek doğrudur. Hemen belirtelim ki, İran-Irak savaşının sona ermesi ve dünyada; NATO ve Varşova paktları arasındaki soğuk savaşın bitmekte oluşunun bölgeye yeni yönelimlerle yansıması ve tüm bunların içinde TC'nin bölgeye dönük politikaları, bölgede yeni bazı çelişkilerin boy vermesini birlikte getirmektedir. Bu çelişkilere, doğru yaklaşıp, çelişkiler karşısında, bugüne kadar olduğu gibi, bundan sonraki süreçte de bölge halklarının ortak çıkarına hizmet edecek tutumu sürdürmek önem taşımaktadır. Buna göre;

1- Ortadoğu'da bölge halklarının anti-emperyalist, anti-siyonist, anti-faşist, anti-sömürgeci mücadelesini yükseltmek, bu mücadelede birlik, dayanışma ve dostluğu güçlendirmek;

2- İlişkilerde halkların eşitliği ve kardeşliği ve politik güçlerin bağımsızlığı haklarına saygılı olmak; buna oturan ilişkilere sonuna kadar sadık olmak;

3- Yeni süreçte beliriverebilecek çelişkilere, bölge politikamız doğrultusunda yaklaşmak ve halklarımızın çıkarına bir çözüme gitmesi yönünde katkı sunmak;

4- Beliriverebilecek yeni taktik olanak ve ilişkileri, bugüne kadarki bölge politikamızın ruhuna uygun bir tarzda ele almak ve değerlendirmek;

5- Tüm bu görevlerin yerine getirilmesinin teminatı olarak ideolojik-politik çizgimizin bağımsızlığı ruhunu ilişkilerimizin, yaklaşımlarımızın temeline oturtmak gerekmektedir.

PKK II. Ulusal Konferansı'nda eleştiriler...

Baştarafı 20. sayfada

kisinde çok olumlu yanları vardır. Mesela, son derece kolektif yaşama sahip bir arkadaştır. Arkadaşın üzerinde gördüğümüz eksiklik, biraz dengesiz durumlara düşmesidir. Mesela; fazla sorunlar üzerinde düşünmeden aniden bir taraftan diğer tarafa kayma durumu vardır. Olumsuz yönü budur.

B.: Ben arkadaşı fazla tanımıyorum. Görebildiğim kadarıyla, o belirtilen özellikleri vardır. Yaklaşımda, günlük politikalar temelinde sorunlara yaklaşıyor. Arkadaşın diğer olumlu özellikleri; canlıdır, ataktır, girişken özellikleri vardır. Belli bir enerjiye sahiptir.

Parti Önderliği: Amatör ve yeteneklerine biraz sevdalı olduğu ortaya çıkıyor. Sınıf bakış açısını hızla yitirebiliyor ve güncel ihtiyaçlara göre bunlara girmekte, en tehlikeli de olsa, bazen kaçınamıyor. Beklemediği bir dönemde böyle ileri bir göreve gelmesi, bunda rol oynamış olabilir. Fakat bu temel bir bahane olarak ileri sürülemez. Biraz da boşluğun ortaya çıkardığı bir görevlendirme oldu. Fakat olumlu özellikleri üzerinde ısrarlı ve doğru bir biçimde dursaydı ve Partinin biçimlenişini esas alarak Partinin her düzeydeki politikalarına sıkı sıkıya bağlı kalsaydı, oldukça yoğun çabanın olumlu varlığıyla da gelişebilecek bir konumdaydı. Halen yaklaşımımız bu temeldedir. Onun kendine has öyle biraz kişiliğine sevdalı gibi gözüken yanlarını kesinlikle aşması gerekiyor. Güncel ihtiyaca göre bir anda taktiği bir tarafa bırakarak, ister güç getirememe biçiminde olsun, ister bir anlamda bireysel bir yaklaşım olsun, kendini özerk tutan bir konumda tutması kabul edilemez. Bu biçimde pratik içinde hareket etmesinin ciddi bir sakınca olduğunu bilerek, ortaya çıkan olumsuzlukları gidererek kendi eğitimini ve Parti terbiyesini almasını bilmelidir. Olgun devrimciliğe kesin ulaşmayı sağlayabilmelidir. O canlı, hareketli konumunu olgun bir devrimcilik biçiminde kesinlikle somutlaştırmalıdır.

Savaş ve ordu sorunları...

Baştarafı 19. sayfada

muhafaza ettik. Bizimle yoldaş olanlar da bu özellikleri esas aldılar. Büyük değerler ve şehitler bu temelde ortaya çıkmıştır. Hepsinin mektupları vardır, son sözleri ve bizimle yaşam ortaklıkları vardır. Yüzbin defa kanıtlanmıştır; bu kadar kanıtlanmadan sonra kimler hala, "biz özerkiz, daha partileşmedik, savaşa halen doğru yaklaşmıyoruz, çizgiyle şöyle oynuyoruz" derlerse, tek kelimeyle, "kem-küm etmeyin ve anlattıklarınızı bırakın" deriz. Böyle izahlarla, böyle durumlara girmek tek kelimeyle edepsizliktir. Amaçlarımız çok değerli, yolumuz aydınlatılmıştır; o halde adımlarımızı sağlam atalım ve devrim sanatının incelikleri üzerinde tartışalım. Bunun için en kapsamlı eğitimi gerçekleştiriyoruz. Deneme, sınamaya evet, ama, amaçlar doğrultusunda, bizi amacımıza götürecek yol konusunda, adımların niteliği önemlidir. Kargaşa yaratarak, "başka türlü de olabilir" türünden hikayeleri biz çok dinledik. Bu anlayışın sahipleri, PKK'ye en çok zarar veren kişiler oldular. Sonuna kadar ayrıntıları inceleyelim, düşmemek için yolu daha da aydınlatalım, diyoruz. Bazı tuzaklar varsa ve dizleriniz iyi tutmuyorsa, tek adımlar atması için pekiştirelim. Bunun acelesi de yoktur. Dikkat edelim. Aydınlanma ve kavrayış düzeyinde, yani, pratik veya fiziki anlamda en dayanıklı bünyeye kavuşalım. Bunun için, zayıflığınızı gözönüne getirerek, buraları büyük bir sabırla, onbir yıldır açık tutuyoruz. Bazı yetmezlikler içinde boğulmayasınız diye de tecrübelerimizi aktarıyor ve güvenlik içinde tutuyoruz. Artık bundan sonrası, kişinin yiğitliğine düşer. Şunu hemen söyleyelim, kimse sizden büyük zaferler de istemiyor, ama hiç olmazsa, bu işleri yoldaşlığa yaraşır bir tarzda yürütelim. Hiçbir şey yapamıyorsanız, bir köşede namuslu oturun. Yüreğinizi pek tutun, şerefli yaşayın, o da bize yeter.

Biz bu kadar kapsamlı yaklaşıyoruz. O halde, bütün bunlar doğru ise, PKK'nin iç ortamında ve de savaşa yaklaşımında şimdiye kadar ortaya çıkan durumların bir daha çıkmaması, tamamen aşılması gerektiği sonucu çıkar. Bu işte varım diyenlerin sınırlı bir çabası bile, oldukça sonuç alıcı olur. PKK ölçüleriyle yaşamak ancak bununla mümkündür. Başka ölçülerle yaşarız diyorsanız, bu tehlikeli bir hesap içinde olmak demektir. Kendini eğitmeyen ve deney tecrübelerini aktarmayan da suç işliyor. Bu anlayış sahiplerinin hepsi de bizim dışımızdadır. Israrla içimizde durmak isterlerse, biz ezdiğimizde suçlu değiliz.

Bu temelde bütün dürüst partililere sesleniyorum: Olduğunuz her yerde partileşmeyi, Partiyi savaşa önder etmeyi başaramayanları, kim olursa olsun ve hangi gerekçeyle yaparsa yapsın alaşağı edin. Bizde eskisi-yenisi veya yetkilisi-yetkisizi ayrımı da önemli değildir. Bunları alaşağı etmek bir çözümdür. Geriye çok tecrübesiz ve çok az sayıda kalsak da, bunlar kendi partilerine, silahına sahip çıksınlar onlardan kırk kat daha fazla iş yaparlar. Kendilerine güvensinler, yapsınlar. Bütün birlik sorumluları; komite faaliyetlerine, Parti işlerine, ordu işlerine el atsınlar. Bu, bir anlamda çözümdür.

Gerçekten bütün partililerin çok rahatlıkla yapabileceği ve de başarıyla yerine getirebileceği görevler sözkonusu iken, bu yetmezlikler ne anlama gelir? Partimizin gelişim evrelerini incelersek; özellikle de birinci dönemde; eğitim noksanlığı, tecrübe yetersizliğinden dolayı aldıkları yaralar vardı, çözemedikleri sorunlar oldu. Bu dönem bilindiği gibi; Hilvan, Siverek dönemidir. İkincisi; biraz daha eğitimle hazırlandığımız, olanaklarla donattığımız 15 Ağustos Atılımı sözkonusudur. Bu da silahlı propaganda dönemiydi ve ülkeye yeni yerleşiyorduk. Dolayısıyla, bazı hatalar kaçınılmazdı. Üçüncüsü; bu dönemin olumsuzluklarını telafi etmek için, daha derinleştirilmiş çözümler, bu temelde eğitim ve daha geliştirilmiş olanaklarla bir kez daha pratikte sonuç almaya yöneldik.

Ama buna rağmen ısrarla "kendimi düzeltmem, bilakis, işleri çığırından çıkarırım, taktikle de oynarım, Parti yaşamıyla da oynarım. Parti yaşamını hiçe de sayarım ve oldukça özerk yaşamak isterim" dediler. İşte, biz, burada başıboşluğa ve serseriliğe dur diyeceğiz. Böyle olmaz! Sen üç denemeden de sonuç çıkaramıyorsan, dur! Dördüncü deneme şansını sana vereceğimize, seni alaşağı ederiz. Bunun yapılması daha doğrudur. İşte, Parti tarihimizde taktik gelişmeye ilişkin -bu üç dönemde- çıkarmamız gereken esas sonuç budur. Bu kadar deneyimden sonra sonuç çıkarmamış, partileşmeyi, yaşamayı öğrenememiş, işleyememiş; ardından silahlı savaşımı uygulayamamıştır. Buna rağmen bildiğini okumak istiyorsa; bunun bizde kabul görmesi, Parti davasında sorumsuzluğu kabul etmek anlamına gelir. Eğer böyle değilsek; bunların bütün sonuçlarıyla birlikte Parti içindeki etkilerini tasfiye etmekten başka çaremiz de olamaz. Bu temel sonucu çıkarıyoruz.

Öyle inanıyorum ki, gerçekten en değerli varlıklarını Patiye veren partililer ve siz değerli partili adayları; yine oldukça sorumlu Parti militanları, savaş sorunlarında özellikle, görevlerinizi kavrayıp, hiç olmazsa bundan sonraki dönem için, sosyalizm için öncülük rolünüzü oynamakta her şeyinizi ortaya koyacaksınız. Bu konuda en ufacık bir tereddüt, bize pahalıya malolur ve başkalarına yarar. Onun için, temel Parti doğrultusunda, onun savaşa yansıtılmasında ikirciklik olamaz. Bunun, acele yapılması gerektiği sonucu çıkarılmamalıdır. Derin, büyük sabır, aynı zamanda büyük bir inatla ve çabayla görev adamı olma sonucu çıkarılmalıdır. Bunu kendinize yakıştırın ve mutlaka başarın. Hepinize başarılar diliyorum.

6 Mayıs 1990

Impressum :
V.i.s.d.P :
A. Engizek
Vogelsangerstr. 286
5000 Köln 30

Yazışma adresi :
Serxwebûn
Postfach 10 16 83
5000 Köln 1

Hesap numarası :
Stadtsparkasse - Köln
A. Engizek
Konto Nr. : 27 60 29 52
BLZ : 370 501 98

Avusturya	22.50	s.
Belçika	75.00	bfr.
Danimarka	10.00	dkr.
Fransa	7.50	ff.
Hollanda	3.75	hlf.
İngiltere	0.90	£.
İsveç	7.50	skr.
İsviçre	3.00	sfr.
Norveç	10.00	nkr.

ARGK'nin değerli komutanları, halkımızın önderleri Harun ve İsmail yoldaşlar ordulaşan halk gerçekliğimizde bayraklaşarak ölümsüzleştiler

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinde, ortaya çıkardığı yetkin gelişmelerle zafere giden yolda bir dönüm noktası teşkil eden 1990 yılı mücadelemizin köşe taşlarından iki değerli yoldaşı; PKK-MK üyesi ve ARGK komutanlarından **Harun (Şehmus YİĞİT)** yoldaş ile PKK-MK yedek üyesi ve ARGK komutanlarından **İsmail İBRAHİM** yoldaşı şehit verdik. **Harun** ve **İsmail** yoldaşlar, 4 Ocak'ta Xirabêkevir'de kanlarıyla isyana çağrı olan, 13 Mart'ta Savur'da direnişleriyle isyan fitilini ateşleyen ve Kürdistan'ın dört bir yanında şahadetleriyle bağımsızlık ve özgürlüğe giden yolu sonuna kadar açan 1990 yılı şehitlerimizin ölümsüz birer halkası olarak kurtuluş savaşımızdaki en büyük mertebeye eriştiler. Onlar şahadetleriyle, ERNK'de ordulaşan halkımıza ARGK saflarında birer direniş çağrısı oldular, Xirabêkevir'de dalgalanıp Savur'da daha da yükseltilen kurtuluş bayrağımızı yeni bir zirveye, Botan'ın engin dağlarına taşıdılar; seslerini şehitler ordumuzun sesine katıp halkı zafer yolunda ayağa kaldıran birer haykırış oldular; ARGK'nin namlularından düşmanın beynine ve yüreğine saplandılar, ona ölümcül darbeler vurdular. Onlar, ulusal kurtuluş mücadelemizin yeni bir tarihsel döneminin simgeleri olarak Kürdistan halkının tarihinde özgün bir yer aldılar, tarihe altın harflerle yazıldılar.

Ulusal kurtuluş mücadelemizin zirvesini yaşadığı 1990'ın 24 Temmuz'unda Botan alanında Deşta Hayatê'de ölümsüzleşen, Halk Kurtuluş Ordumuzun yetkin komutan ve kurmaylarından, Botan Eyaleti I. Bölge (Çukurca) sorumlusu ve askeri komutanı, halkımızın yiğit önderlerinden **Şehmus YİĞİT (Harun)** yoldaş, silahlı mücadelemizin başından bu yana içinde yer alan ve günümüze kadar getirilerek yüksek boyutlara ulaştırılmasında büyük bir emek ve yetkin bir pratiğe sahip olan değerli bir yoldaşımızdı. Diyarbakırlı olan **Harun** yoldaş, Hareketimizin partileşme aşamasında mücadeleyi tanıyıp katılmıştır. 77-78'lere tekabül eden bu süreç, Hareketimizin maddi bir güç olmaya başladığı, ideolojik grup döneminden politik bir hareket olmaya doğru geçiş yaptığı bir süreçtir. Bu özelliğinden dolayı özgün özellikler taşıyan ve yetkin özellikler isteyen bu süreçte saflara yeni katılmasına karşılık, **Harun** yoldaş kısa zamanda dönemin gereklerine uygun, yetkin bir formasyon tutturabilmiş, daha o dönemden başlayarak Hareketin yetkin bir militanı ve yılmaz bir savaşçısı olabilmiştir.

78-79 yıllarında çeşitli güçlerin saldırıları ortamında Hareketimiz yoğun bir eylemlilik içine girmiştir. Partinin yaşatılması açısından can alıcı bir nitelik taşıyan bu süreçte **Harun** yoldaş tüm gücüyle eylemsel faaliyetler içinde yer almış; bu eylemlilik içinde yetkinleşen askeri özellikleri ile ön plana çıkmıştır. Daha o dönemde, sınırsız bir saldırı ruhuna sahip, korkusuz ve düşmana etkin darbeler vuran bir yoldaştı. **Harun** yoldaş, 1980 yılının yüklü pratiğinde önemli yararlılıklar göstermiş, Diyarbakır ve çevre alanlarda yürüttüğü faaliyetlerde düşmanın azgın saldırılarına karşı Parti değerlerinin korunup geliştirilmesinde etkin rol oynamıştır.

12 Eylül faşist darbesi ile birlikte, Partimizin güçlerini yurtdışına çekme kararı gereğince **Harun** yoldaş da 1980 sonlarında Ortadoğu alanına çıkmış, bu alanda askeri ve siyasi eğitimden geçerek geleceğin yüklü görevlerine hazırlanmaya başlamıştır. 1981-82 hazırlık sürecinde sarsılmaz kararlılığı, halka ve yoldaşlarına bağlılığı ile tanınan ve bu karanlık yıllarda hiçbir sallantıya girmeden görev ve sorumluluklarının üzerine yürüyen seçkin yoldaşlardan biri olmayı bilmiştir. 1982-83'lerde ülkeye yönelen ilk gruplar içinde yer almış ve Botan alanına giderek burada mücadelenin temellerini atma savaşımını yürütmüştür. Büyük fedakarlık ve direngenlik isteyen o zor yıllarda **Harun** yoldaş, hiçbir ikirciklik içine düşmeden tarihsel sorumluluğuna yakışır bir pratik sergilemiştir. Kürdistan tarihinin yönünü olumlu temelde değiştirme harekatı olan 15 Ağustos Atılımı'nın hazırlanması ve gerçekleştirilmesinde yer almış, militan ruhu, atılıma zemin yaratan pratiği ile bu dönemin emektarlarından biri olmuştur.

Harun yoldaş PKK III. Kongresi öncesinde ülke zemininde yaşanan sağ tasfiyeci pratiğe karşı kararlılıkla durmuş, sağ anlayışları ve sallantılı pratikleri, sürekli eylemlilik içindeki direngen pratiğiyle mahkum etmiş, daima doğrularda ayak diretmiştir. Bu konumuyla O, siyasal anlamda sağcılığa karşı sonuç alıcı etkin bir çaba geliştiremediyse de askeri eylemliliği süreklileştirmekle, direnişçiliği beslemiş, yönetimden kaynaklanan sağcılığı kendi militan direnişçiliğiyle darbelemiştir.

III. Kongre sonrasında Parti çizgisi ve taktiğinin hayata geçirilmesinde daha kapsamlı görevler üstlenen **Harun** yoldaş, güçlü bir pratik sergileyerek önemli yararlılıklar göstermiş, mücadelemizin atılım yapmasında etkin roller oynamıştır.

1988'in Aralık ayında Mahsum Korkmaz Akademisi'ne giden **Harun** yoldaş, burada hem kendini yenilemiş, hem de tecrübelerini diğer yoldaşlarına aktararak onların eğitimine katkıda bulunmuştur. Uzun yıllar silahlı pratik içinde yer almasından dolayı siyasi eğitimi aksayan **Harun** yoldaş, Akademi'de bu yetersizliğini önemli oranda aşarak güçlü bir siyasal formasyon kazanmış ve daha yetkin bir şekilde yeniden silahlı mücadele pratiğine yönelmiştir. 89 Mayıs'ında kendi komutasındaki 60 kişilik bir grupla Botan alanına yönelen **Harun** yoldaş, ülkeye başarılı bir giriş ardından yol boyunca grubunu yeni savaşçılarla takviye etmiş, gerillanın büyütülmesi pratiğinin yetkin bir örneğini sergilemiştir. 60 kişiyle yola çıkan grup faaliyet alanına sayısını iki katına çıkarmış olarak varmış, daha da güçlenmiştir.

Harun yoldaş, 1989 yılında mücadelemizde yaşanan tırmanışın öncüsü ve yürütücüsü olmuş, mücadelemizin taktik önderliği rolünü güçlü bir şekilde yerine getirmiştir. Silahlı mücadelemizin en hareketli dönemi olan 89 Eylül eylemliliğinde genelde Botan'da, özelde Çukurca alanında öncülük rolü oynamış, özellikle Çukurca alanındaki durgunluğu aştırma ve sömürgeci otoriteyi kırarak yerine devrimci otoriteyi tesis etmede temel rol oynamıştır. Bu süreçte kısa bir zaman kesitinde 100'ü aşkın savaşçıyı saflara katarak, güç büyütme ve ordulaşmada yetkin bir pratik sergilemiştir. Çukurca somutunda, halkın mücadele ile bütünleşerek direnen ve savaşan halk gerçekliğine ulaşmasında önder olmuştur. Sürekli eylemliliği yaşatarak sömürgeci düşmanı her alanda darbelemiş, direngen bir ruhun yaratılmasında önemli bir emeğin sahibi olmuştur.

Harun yoldaş esas olarak halkımızın çağla bütünleşme sürecinde Partimiz önderliğindeki görkemli direnişlerin yoğunlaşmış bir ifadesi, simgesi ve askeri komutanıdır. Halkımızın Partimiz şahsında ayaklandırdığı yeteneklerin ortaya çıkardığı bir komutan ve askeri sanatın yetkinleşmiş bir uygulayıcısıdır. Saflarda yer aldığı günden şehit düştüğü ana kadar silahlı mücadelemizin bütün aşamalarında yer almış, devrimci yaşamı yoğun eylemlilik içinde geçmiştir. O, eylemlilikle bütünleşmiş bir militandır. **Harun** yoldaş denince akla eylem gelir. O, savaşa bütün yönleriyle katılmayı becerebilen ve bu temelde savaşı doğru ele alan, onun tüm gereklerini pratiğinde yaşatan, cesaret ve kahramanlığıyla ve yine gerçekleştirdiği eylemler ve öncülük ettiği atılımlarla çağdaş ordumuzun komutanlık vasfını hakketmiş bir yoldaştır. O, devrimci yaşamı tümüyle bir mücadele ve savaş olarak ele alan ve yaşamını bu temelde organize eden profesyonel bir mücadele adamıdır.

Harun yoldaş, zayıfın olduğu yerde en önde yer alırdı, bu özelliklerinden dolayı. Devrimciliği laftan çok pratikle yürüten, yaşamla yücelten, düşmana karşı yenilmez bir irade ve ruhun sahibi olmayla ortaya koyan bir pratiğin sahibidir. Bu yönüyle zayıflığa karşı eylemliliği öne çıkarır, eylemlere en önde katılır ve böylece zayıfı pratiğiyle mahkum ederdi. Bu anlamda Kürdistan somutunda devrimci mücadele içinde geçen 12 yıllık devrimci yaşamına damgasını vuran temel özellik, savaşmayı göze almayı reddedenlere düşman olma, asla taviz vermemedir. Savaşmayı göze almamadan nefret eden biriydi. Bundan ötürü, bulunduğu her ortamda mutlaka eylem yapar, tüm zor koşullara rağmen düşmana mutlaka darbe vurur ve başkalarını görevlendirmeden çok mutlaka kendisi eylemlere katılırdı. Bu biçimde, savaşın tırmanışını, geliştirilmesini esas alan bir yönelim ve pratiğin sahibi olabilmiştir.

Harun yoldaşın en temel özelliği; bir askeri yetenek olmasıdır. Son dönemde siyasal olarak da önemli bir gelişmeyi sağlayan ve geri olmayan bir formasyon tutturan bir yoldaş olsa da askeri yetenek olma özelliği ön plandadır. Çünkü devrimci yaşamı sürekli direniş ve devrimci savaşımla içiçe geçmiş ve adeta silahlı savaşımla bütünleşmiştir. Bu anlamda, Kürdistan'da silahlı mücadelemizin temel taktiği olan uzun süreli halk savaşı ve silahlı mücadelenin oturtulmasında ve devrimci direniş savaşının geliştirilmesinde büyük bir uğraşın ve çabanın sahibidir. Silahlı mücadelenin tüm aşamalarında yer aldığı gibi, her aşamaya uygun bir taktiğin gerçekleştirilmesinde de önemli pay sahibi olan, büyük yararlılıklar göstermiş bir yoldaştır. Sağcılığa ve her türlü oportünist anlayışlara taviz vermeyen, Partimizin devrimci saldırı ruhunu sözü, pratiği ve yaşamıyla temsil etme uğraşını gösteren önder kadrolar arasında yer almıştır. Silahlı mücadelemizin bugünkü düzeyine ulaştırılması ve bu kapsamda geliştirilmesinde birçok yoldaş gibi **Harun** yoldaşın da önemli yeri vardır.

Harun yoldaş, başta sıradan bir savaşçı olarak katıldığı silahlı mücadelenin gelişmesiyle atbaşı bir gelişme yaşar, yani silahlı mücadelemizin gelişim grafiğiyle bütünsellik arzeden bir yaşamın sahibidir. O, savaşımızın sıfırdan başlayarak gelişip güçlenmesiyle içiçe gelişmiştir; Parti ruhunun bir parçasıdır, onun bölünmez bir bütünüdür. Bu anlamda O'nu uzun süreli silahlı mücadele tarihimizden ayrı düşünmek mümkün değildir. O tümüyle bu sürece bütünleşmiş ve bu sürecin geliştirilmesinin bir temel taşı, bir yürütücüsü, bir emektarı olmuştur. **Harun** yoldaş, büyük zorluklarla içiçe geçen bütün yaşamı boyunca fedakarlık ve kahramanlığın bir sembolü olmuştur, çelikleşmiştir. Partimizin ortaya çıkardığı çelikten askeri bir kişilik, bir savaş adamıdır. Bu anlamda silahlı mücadelemizin tarihinde eşsiz bir çabanın sahibi olup, tüm aşamalarına fiilen katılan, ARGK'nin çekirdekten yetişme bir savaşçısı ve komutanıdır.

Harun yoldaş, sonderece alçakgönüllü, sade, halkçı ve eğitici özellikleriyle yoldaşları arasında saygı ve sevgi uyandıran bir yoldaştı. Sürükleyici özelliği ve mutlaka sonuç alma azmi olumlu özelliklerindendi. Yine, düşman pratiğini delici, boşa çıkarıcı direngen yapısı savaştaki korkusuzluğunun, atılganlığının bir ifadesiydi. Bu özellikleri ile O, düşmanda büyük korku yaratmış, adeta korkulu rüyalarından biri olmuştu. Bu nedenledir ki, sömürgeciler basın-yayın organlarında sürekli spekülasyon yapar, sık sık **Harun** yoldaşı çatışmada öldürdüklerini iddia ederlerdi.

Evet, **Harun** yoldaş, 12 yıl süren onurlu bir mücadelenin ardından 24 Temmuz 1990'da şehitler kervanına katıldı. Ancak, O'nu şahadete götüren, düşmanın güçlülüğü değil, gözükaraca öne atılması, sürekli savaş içinde kalmanın da verdiği aşırı cesaretle gereğince ihtiyatlı olmamasıydı. **Harun** yoldaş son nefesinde yoldaşlarına, *"Yeterince savaştım, gözüm arkada kalmadı"* diyordu. Bu sözler, savaşla bütünleşmiş, sürekli eylemlilik içinde yaşanmış dopdolu bir yaşamın dile getirilişiydi. Onurlu bir mücadele yaşamını onurlu bir şahadetle taçlandıran **Harun** yoldaşı mücadele yolumuzu aydınlatan bir meşale olarak sürekli yaşatacak, anısına zaferle gerekli karşılığı vereceğiz.

1990 yılı Yaz Atılımımızın değerli şehitlerinden biri olan **İsmail İBRAHİM** yoldaş, Güneybatı Kürdistan'ın Derik şehrinde 1960 yılında toprak sahibi bir köylü ailesinin oğlu olarak dünyaya geldi. Yurtsever bir aileden olması O'nu erkenden ulusal kurtuluşçu arayışlar içine itmiş, her türlü sahtekarlıktan nefret eden dürüst özelliğiyle, bulunduğu alanda etkin olan ilkel-milliyetçi ve reformist güçlerle ilişkiye geçmekten kaçınmıştır.

1982'lerde Partimizin Ortadoğu alanına açılmasıyla birlikte Parti ideolojisiyle tanışan **İsmail** yoldaş, başlangıçta Parti ideolojisini bulunduğu Kürdistan parçasına uyarlayarak bir örgütlülük yaratma çabası içinde olmuş ancak daha sonra Parti saflarında bizzat yer alarak mücadele vermede karar kılmıştır. 1982'lerde Parti ile girdiği ilişkiler ardından çeşitli hizmetlerde bulunmuş, propaganda yapma, bildiri dağıtma, Parti kitaplarını Arapçaya

Devamı 27. sayfada